Vol.4 | No.1035 | Mon. February 5. 2018 | دوشنبه ۱۶ بهمن ۱۳۹۶ | ۱۸ جمادی‌الاول ۱۴۳۹ | سال چهارم | شماره ۱۰۳۵ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۱۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
۴۷۰۴ تومان	۶۲۳۰ تومان	۱۵۳۰۰۰۰ تومان	۹۷۸۰۸

حسن روحانی
رییس‌جمهور:

در توانمندی دفاعی با هیچ قدرتی مذاکره نمی‌کنیم

صفحه ۲

هدیه مقام معظم رهبری به دانش آموزان مناطق محروم در دهه فجر

بنیاد برکت هزار مدرسه دیگر می‌سازد

صفحه ۱۱

گزارش «تعادل» از کابوس دلار ۵۰۰۰ تومانی

سلطه بازار غیررسمی ارز

همین صفحه و ۴

وزیر نفت در پاسخ به «تعادل» در مورد وضعیت فساد در کشور:

انقلاب که کردیم چنین قراری نداشتیم

عکس: مجتبی محسنی | NIOC

صفحه ۱۵

سرمقاله

پول‌های خرد جورکش مشکلات بانکی

| فراز جبلی |

انتقادهای زیادی طی چند سال گذشته به سیاست‌های بانک مرکزی وارد بوده است اما در این چند ماه شرایط به‌گونه‌یی دیگر پیش رفته؛ به‌گونه‌یی که در اکثر روزها مباحث مربوط به بانک مرکزی یا نهادهای مرتبط با آن به‌عنوان تیتر یک روزنامه‌های اقتصادی شده است. مثلا در روزهای اخیر بحث نرخ ارز و نوسان این بازار عملا همه توجه‌ها را به خود معطوف کرده و باعث شده از بسیاری از مسائل مهمی که اتفاقا آنها هم به بانک مرکزی مربوط است غافل شویم. یکی از اتفاقات مهمی که طی دو هفته اخیر بر فضای اصناف و اتحادیه‌های کشور حاکم شده محدودیت‌هایی است که این نهاد پولی برای تراکنش‌های بانکی الکترونیکی درنظر گرفته است ...

همین صفحه

گزارش

افزایش پلکانی حقوق بازنشستگان در سال ۹۷

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان اینکه امسال ۲۸۰۰ میلیارد تومان برای افزایش پلکانی حقوق بازنشستگان درنظر گرفتیم، گفت: برای سال آینده نیز ۳۴۰۰ میلیارد تومان درنظر گرفته شده است، ولی این افزایش با شیبی در حال وقوع است تا به مرور آن را رفع کنیم. علی ربیعی در مراسم اختتامیه دومین جشنواره ورزشی استانی بازنشستگان کشوری با بیان اینکه معتقدم نخستین و مهم‌ترین موضوع فهم و درک ما از مسائل است، گفت: اغلب اوقات مسائل را یا نمی‌بینیم یا آن را پنهان کرده و صورت مساله را پاک می‌کنیم. او افزود: اگر امروز از بنده سوال کنید وضع خوب است یا خیر؟ می‌گویم خیر؛ اما اگر سوال کنید آیا مسیر را درست می‌پیمایید ...

صفحه ۱۲

صنعت، معدن و تجارت

۱۰ اقتصاد برتر در توسعه فراگیر

رتبه‌بندی «شاخص توسعه فراگیر» ۲۰۱۸ برای ۱۰۳ کشور جهان نشان می‌دهد که رشد تولید ناخالص داخلی نسبتا قوی نمی‌تواند به تنهایی پیشرفت اجتماعی - اقتصادی فراگیر و افزایش متوسط سطح استانداردهای زندگی را تامین کند، چراکه داده‌های مجمع جهانی اقتصاد گویای این است که در هر ۵کشور پیشرفته تنها ۳کشور رشد تولید ناخالص داخلی را در ۵ سال گذشته تجربه کرده‌اند. کشورهای نوظهور نیز وضعیت مشابهی در مورد عدم ارتباط رابطه رشد تولید ناخالص داخلی با فراگیری دارند. یعنی از ۳۰ اقتصاد نوظهور با بالاترین رشد تولید ناخالص داخلی سرانه، تنها ۶کشور در مقایسه با اکثریت در رکن فراگیری دارای امتیاز خوبی بوده‌اند. همچنین ارزیابی‌های این نهاد بین‌المللی حاکی از این است که «ایران» با کسب امتیاز ۴,۰۸ در شاخص توسعه فراگیر ۲۰۱۸ در رتبه ۲۷ام اقتصادهای نوظهور قرار گرفته است. ارزیابی روند تغییر امتیاز ایران در این شاخص در این مدت نشان می‌دهد که با کاهش ملایم منفی ۰,۹۲ وضعیت ایران تضعیف شده ...

۱۴

پرونده

اقتصاد این‌گونه انسانی‌تر شد

۸

سرمقاله

پول‌های خرد، جورکش مشکلات بانکی

| فراز جبلی |
مشاور سردبیر

انتقادهای زیادی طی چند سال گذشته به سیاست‌های بانک مرکزی وارد بوده است اما در این چند ماه شرایط به‌گونه‌یی دیگر پیش رفته؛ به‌گونه‌یی که در اکثر روزها مباحث مربوط به بانک مرکزی یا نهادهای مرتبط با آن به‌عنوان تیتر یک روزنامه‌های اقتصادی شده است. مثلا در روزهای اخیر بحث نرخ ارز و نوسان این بازار عملا همه توجه‌ها را به خود معطوف کرده و باعث شده از بسیاری از مسائل مهمی که اتفاقا آنها هم به بانک مرکزی مربوط است غافل شویم.

یکی از اتفاقات مهمی که طی دو هفته اخیر بر فضای اصناف و اتحادیه‌های کشور حاکم شده محدودیت‌هایی است که این نهاد پولی برای تراکنش‌های بانکی الکترونیکی درنظر گرفته است. این محدودیت‌ها با واکنش‌هایی روبه‌رو شد به‌طوری که اصنافی همچون جایگاه‌داران سوخت، عطای استفاده از تراکنش الکترونیکی را به لقایش بخشیدند و به روش سنتی یعنی دریافت نقدی روی آوردند. بانک مرکزی هدف از این تغییرات و محدودیت‌ها را موضوع امنیت پولی عنوان کرده است اما برای بسیاری از کارشناسان این سوال مطرح است که اصولا چرا در چند سال اخیر هیچ‌گاه خبری از ناامنی این سیستم مطرح نشده و شکایات درباره مشکلات سرویس USSD بسیار کمتر از بقیه بخش‌های اقتصاد بود.

همین موضوع باعث شد که برخی کارشناسان به این تحلیل برسند که این تصمیم نه فقط به خاطر ناامنی سیستم بلکه به خاطر مشکلات جدی‌تری همچون مشکلات مالی بانک‌ها بوده است. روش‌های مدرن پرداخت که چند سالی است در کشور مرسوم شده و برای راحتی کار در پرداخت‌های خرد صورت می‌گیرد، هر چند برای هر فرد رقم کوچکی است اما در مجموع رقم بسیار بزرگی را شامل می‌شود. صحبت بر سر یک و نیم میلیارد تراکنش در سال است که گردش مالی بسیار زیادی را برای شرکت‌های ارائه‌دهنده این خدمات ایجاد کرده است. این گردش مالی چشم طمع بانک‌ها را به این الگو به‌همراه داشته است. محدودیت ۲۴ ساعته عملا باعث می‌شود که بسیاری از این پرداخت‌ها دیگر ممکن نباشد و در مقابل شاهد خواهیم بود که بانک‌ها سیستم‌هایی را در درون خود ارائه دهند که این خدمات از سوی بانک‌ها ممکن باشد. مهم‌ترین دلیلی که مردم به سمت این پرداخت‌های مدرن رفته بودند آسانی و سرعت پرداخت بود اما عملا با محدودیت‌های مقداری و زمانی این مزیت‌ها از بین رفته است در حالی که بانک مرکزی به‌راحتی می‌توانست زیرساخت‌ها برای امن کردن این پرداخت‌ها را فراهم کند.

رقم‌هایی که از سوی مردم در این خصوص پرداخت می‌شود بسیار خرد است. شارژهای تلفن همراه یا خریدهای کوچک الکترونیکی از این روش صورت می‌گیرد. سوال این است که آیا امکان پولشویی و اختلاس بزرگ از این روش ممکن است؟ آیا اصولا مهم‌ترین بزه‌های بانکی که تاکنون رخ داده است ازسوی حساب‌های کوچک بوده یا حساب‌های بزرگ؟ چرا به جای محدودیت برای حساب‌های کوچک سراغ حساب‌های بزرگ مانند وام‌های معوق و اختلاس‌های بزرگی که رخ می‌دهد، نمی‌روند.

از زاویه دیگری باید به مساله نگاه کرد. بانک‌ها با مشکلات اقتصادی زیادی روبه‌رو هستند و منابع جدید درآمدی برای آنها حیاتی است. در چنین شرایطی یک و نیم میلیارد تراکنش بانکی به معنی دستیابی به منابع سرشاری است که می‌تواند برای آنها درآمد زیادی به همراه داشته باشد. حدود دو سال قبل نیز همین سیاست بانک‌ها را به این سمت سوق داد که برای پرداخت‌های الکترونیکی به‌وسیله دستگاه‌های پوز کارمزد دریافت شود. این مساله با واکنش تند مردم از یک سو و اصناف از سوی دیگر روبه‌رو شد. اقتصاددانان در آن زمان این پرسش را مطرح می‌کردند که اگر قرار است برای تراکنش‌های کوچک کارمزد دریافت شود دلیل عدم تخصیص بهره به سپرده‌های دیداری چیست و درنهایت بانک‌ها مجبور به عقب‌نشینی شدند.

حال بار دیگر بانک‌ها با همان سیاست به اسم امنیت در اقتصاد سراغ تراکنش‌های بانکی آمده‌اند. این سیاست از سوی بانک‌ها طبیعی است چراکه بانک به‌عنوان یک بنگاه اقتصادی به‌دنبال منافع خود است اما باید از بانک مرکزی به‌عنوان مهم‌ترین حامی این طرح پرسید اصولا بانک مرکزی خود را به‌عنوان مسوول بانک‌ها، حامی این نهادها می‌داند یا به‌عنوان یک نهاد دولتی به‌دنبال حفظ منافع مردم است؟

سلطه بازار غیررسمی ارز

«تعادل»: روز گذشته قیمت دلار در بازار آزاد ارز با شیب تندتری نسبت به قبل افزایش یافت چنانکه هر دلار امریکا در معاملات بازار غیررسمی ارز تهران ۴هزار و ۷۸۰ تومان معامله شد. (مشروح گزارش را در صفحه ۴ بخوانید). در همین روز قیمت ارز مبادله‌یی نیز ۳۷۰۰تومان بود. این در حالی است که قیمت دلار امریکا طی هفته گذشته با شیب ملایمی رشد کرده بود اما با آغاز هفته جاری، این روند شدت گرفت و به باند قیمتی ۴۸۰۰ تومان نزدیک شد؛ نرخی که تاکنون در بازار ارز کشور سابقه نداشته است. براساس آخرین اخبار از مشاهدات بازار معاملات ارز میدان فردوسی تهران، به نظر می‌رسد پس از مدت‌ها مهار بازار، از روز گذشته بازار آزاد توانسته بر معاملات ارزهای رایج و اصلی غلبه کند و داد و ستد غیررسمی ارز را رونق دهد. به گفته شاهدان، توزیع دلار مداخله‌یی به نرخ ۴۵۰۰تومان در صرافی‌های سطح شهر تهران، روز گذشته سبب ازدحام جمعیت، ایجاد صف، فروش نوبت و ثبت‌نام در مقابل صرافی‌ها شد. بنا بر این گزارش تجمع‌کنندگان در مقابل صرافی‌های توزیع‌کننده دلار و متقاضیان خرید ارز خارجی (عمدتا دلار امریکا) از اقشار مختلف اعم از سالخوردگان و بانوان بودند. همچنین بازار خرید و فروش نوبت و تشکیل صف برابر صرافی‌ها نیز رونق داشت. در این حال سخنگوی قوه قضائیه نیز دیروز از تعقیب ۶ نفر در ارتباط با نابسامانی‌های اخیر بازار ارز خبر داد و افزود: «وزارت اطلاعات به این موضوع ورود کرده است».

واکنش دفتر رییس‌جمهور به ادعاهای یک نماینده مجلس:

دوران فریب افکارعمومی با شایعات و اتهامات گذشته است

دامنه وسیع موضوعات که توسط برخی چهره‌های نزدیک به جبهه پایداری در مجلس علیه دولت و شخص رییس‌جمهوری مطرح می‌شد، سرانجام دفتر رییس‌جمهوری را بر آن داشت تا با انتشار بیانیه رسانه‌یی از این نوع حاشیه‌سازی‌ها انتقاد کند. روابط‌عمومی دفتر رییس‌جمهور طرح برخی «ادعاهای نادرست و سخیف» از سوی یکی از نمایندگان نسبت به رییس‌جمهوری را تکذیب و این‌گونه اقدامات را نادیده گرفتن توصیه‌های رهبر معظم انقلاب، خلاف جایگاه والای مجلس شورای اسلامی و بازی در زمین بیگانگان و بدخواهان ایران اسلامی خواند. به گزارش پاد، در اطلاعیه روابط‌عمومی دفتر رییس‌جمهور آمده است: در شرایطی که همه قوا و ارکان نظام اسلامی باید با وحدت، همدلی و همراهی، خدمت بیشتر و پاسخگویی به مطالبات بر حق ملت را سرلوحه اقدامات خود قرار دهند؛ متاسفانه این‌بار آقای حسینعلی حاجی‌دلیگانی نماینده شریف شاهین‌شهر در مجلس شورای اسلامی طی ادعاهایی سخیف و دروغ با عنوان «ماجرای خانه‌نشینی روحانی در روزهای برفی» نسبت به رییس محترم جمهوری، خانواده ایشان و سایر مسوولان دولت مطالب کذب و قابل پیگردی را در عرصه عمومی مطرح کرده است.

این اطلاعیه افزوده است: فهرست کردن دروغ‌ها، افترا، ابهام‌آفرینی و طرح شنیده‌های ساختگی و شایعه‌افکنی هدفمند علیه خدمتگزاران ملت در دولت نه جزو «وظایف نمایندگی» بلکه دقیقا خلاف «شأن نمایندگی» و خدشه به جایگاه والای مجلس به عنوان «خانه و عصاره فضایل ملت» است. این‌گونه اقدامات همچنین توهین به عموم نمایندگان دلسوز و شریفی است که خدمت صادقانه به مردم و کشور را هرگز به دستورالعمل‌های سیاسی تشنگان قدرت نفروخته و نمی‌فروشند. روابط‌عمومی دفتر رییس‌جمهور افزوده است: اکنون روزگار شفافیت است، دوران فریب افکارعمومی با طرح شایعات و اتهامات دروغ برای بدبین کردن مردم به خدمتگزاران خود گذشته است. نتیجه این‌گونه اقدامات با هر انگیزه‌یی، خیانت به نظام و کشور، توهین به افکار عمومی، یأس‌آفرینی و نادیده گرفتن رهنمودها و توصیه‌های مقام معظم رهبری است که از جمله اخیرا فرمودند: «نباید انتقاد و تذکر را با مبالغه و تعمیم غیرمنطقی به ابزار شایعه و سیاه‌نمایی تبدیل کرد.» در پایان این اطلاعیه همچنین با اشاره به اینکه «این‌گونه اقدامات، آگاهانه یا ناآگاهانه، ترویج اختلاف و بی‌اعتمادی عمومی و بازیگری در میدانی است که بیگانگان و بدخواهان ایران اسلامی با ادعای ناکارآمدی نظام آراسته‌اند» تاکید شده است: امیدآفرینی، یکپارچگی، احترام به جایگاه قانونی قوا و سایر ارکان نظام و نیز تقویت روحیه همدلی و همکاری مهم‌ترین وظیفه ملی در مقطع کنونی است و امیدواریم فعالان محترم حوزه سیاسی و نخبگان عرصه رسانه‌یی کشور با حفظ هوشیاری در همین جهت حرکت و دشمنان را مایوس کنند.

روی موج خبر

نشست خبری رییس‌جمهور سه‌شنبه برگزار می‌شود؛ پاد | همزمان با ایام‌الله دهه فجر انقلاب اسلامی، نشست خبری رییس‌جمهور با حضور خبرنگاران رسانه‌های داخلی و خارجی روز سه‌شنبه بعدازظهر برگزار می‌شود. پرویز اسماعیلی معاون ارتباطات و اطلاع‌رسانی رییس‌جمهور ضمن اعلام این خبر گفت: در این نشست خبری که از ساعت ۱۶ روز سه‌شنبه ۱۷ بهمن‌ماه آغاز می‌شود، نمایندگان مهم‌ترین رسانه‌های داخلی و بین‌المللی حضور خواهند داشت و حجت‌الاسلام‌والمسلمین روحانی پاسخگوی سوالات آنها در خصوص مسائل روز کشور و موضوعات منطقه‌یی و جهانی خواهد بود. پرویز اسماعیلی افزود: این کنفرانس خبری به صورت زنده و مستقیم از شبکه‌های یک، خبر، برون‌مرزی و رادیو سراسری و همچنین برخی شبکه‌های تلویزیونی بین‌المللی و رسانه‌های اینترنتی و مجازی پخش خواهد شد.

ضربه به بزرگ‌ترین محموله مواد مخدر در سال‌های اخیر؛ روابط‌عمومی وزارت اطلاعات | روابط‌عمومی وزارت اطلاعات از ضربه به بزرگ‌ترین محموله مواد مخدر در سال‌های اخیر خبر داد. براساس این گزارش سربازان گمنام امام زمان (عج) در اداره کل اطلاعات استان سیستان و بلوچستان موفق شدند با رصد دقیق اطلاعاتی محموله کلان ۲۸۶۹ کیلوگرمی مواد مخدر که از خارج وارد شده بود را کشف کنند.

این محموله که توسط ۲ دستگاه خودرو تویوتا حمل می‌شد، بزرگ‌ترین محموله وارداتی کشف شده طی سال‌های اخیر در این استان است.

صدور حکم ۶سال حبس برای یک جاسوس هسته‌ای؛ مهر | دادستان تهران از صدور حکم برای فردی که با ۹ بار ملاقات با مامور اطلاعاتی امریکا اطلاعات کشور از جمله در زمینه تحریم‌ها و افشای امور هسته‌یی به کشورهای دیگر انتقال داده بود، خبر داد و اظهار داشت: در این پرونده فرد مذکور به ۶سال حبس تعزیری و ضبط و استرداد وجوه دریافتی محکوم شده است.

جعفری‌دولت‌آبادی در مورد اقدامات و سیاست دادستانی در قبال آشوب‌های اخیر اعلام کرد: تفکیک بین متهمان فریب خورده و عوامل اصلی و تعیین تکلیف سریع متهمان از جمله راهبردهای مهم دادستانی درمورد ناآرامی‌های اخیر بود.

هشدار مرکز پژوهش‌های مجلس درباره یک فناوری جدید؛ تعادل | مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به موضوع فناوری واقعیت مجازی پرداخته است.

بنابر اعلام گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، واقعیت مجازی از نرم‌افزارها و سخت‌افزارهایی استفاده می‌کند تا تصاویر، صداها و در بعضی مواقع بو و حس لامسه را ترکیب کند تا محیطی مجازی از واقعیت ایجاد کند و فرد احساس کند که در یک محیط فیزیکی و واقعی حضور دارد. مرکز پژوهش‌ها هشدار داده که پیش از پیشرفت و همه‌گیر شدن این فناوری باید فکری به حال ابعاد قانونی آن کرد.

رای مردم با اصلاح‌طلبان است؛ خانه‌ملت | نماینده اصلاح‌طلب مجلس با اشاره به اینکه به‌طور طبیعی رای مردم در انتخابات با اصلاح‌طلبان است مگر اینکه محدودیت ایجاد کنیم، گفت: اصولگرایان فعلا باید هزینه آمدن احمدی‌نژاد را بدهند تا بعدا نوبت به معرفی فرد دیگری برسد.

هاشم زایی با اشاره به احتمال قدرت گرفتن مجدد جریان اصولگرایی در عرصه سیاست بعد از دولت دوازدهم، گفت: آقای روحانی هیچ‌گاه به‌عنوان فرد اصلاح‌طلب مطرح نبوده اما بالاخره نظرات افراد طی فرآیندی تعدیل می‌شود و به‌عبارتی می‌توان اذعان کرد که وی مورد حمایت تمام اصلاح‌طلبان است.

او با بیان اینکه چنین قیاسی موردقبول نیست، اظهار کرد: در این بین باید گفت که اگر رد صلاحیت‌های استصوابی به حدی برسد که نتوانیم کاندیدایی که جامعه نسبت به آن شناخت داشته باشد، معرفی کنیم یا به عبارتی محدودیت قابل‌توجهی در رابطه با کاندیداها ایجاد نشود اصلاح‌طلبان رای کشور را دارند.

گلایه یک نماینده از عدم حضور رییس‌جمهور در کوهبنان؛ ایسنا | یک نماینده مجلس از عدم حضور رییس‌جمهور در کوهبنان انتقاد کرد. حسین امیری گفت: با حضور رییس‌جمهور در گل‌گهر بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان پروژه افتتاح شد که دستاورد خوبی بود.

او افزود: شمال استان کرمان در سه شهرستان کوهبنان و زرند و رهاورد دچار زلزله شده است و هنوز در شهرستان کوهبنان بعضی مردم در چادر به‌سر می‌برند. از دولت محترم بابت تصویب تسهیلات تشکر می‌کنم و لازم است به‌موقع همه مصوبات ابلاغ شود. امیری اضافه کرد: اما لازم است ضمن تشکر از مسوولان گلایه مردم کوهبنان را به گوش رییس‌جمهور برسانم. از روز اول در برنامه سفر رییس‌جمهور قرار بود که ایشان در مناطق زلزله‌زده کوهبنان حضور یابند، اما متاسفانه به‌دلیل عدم هماهنگی بین مسوولان استانی و دفتر ریاست‌جمهوری سفر به کوهبنان لغو شد.

نماینده ویژه رییس‌جمهور فیلیپین با ظریف دیدار کرد؛ باشگاه‌خبرنگاران | «خوزه دوونشیا» نماینده ویژه رییس‌جمهور فیلیپین با وزیر امور خارجه کشورمان دیدار و گفت‌وگو کرد.

«خوزه دوونشیا» نماینده ویژه رییس‌جمهور فیلیپین و رییس کنفدراسیون احزاب آسیایی که به تهران سفر کرده، بعدازظهر دیروز (یک‌شنبه) با محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران دیدار و گفت‌وگو کرد. طرفین در این دیدار بر تقویت و ارتقای همکاری‌های دوجانبه بین ایران و فیلیپین به‌ویژه در زمینه اقتصادی، انرژی، پتروشیمی و همچنین تقویت همکاری بین احزاب سیاسی آسیایی تاکید کردند.

رییس‌جمهور در مراسم افتتاح ۱۰مرکز فرهنگی و موزه دفاع مقدس:

در توانمندی دفاعی با هیچ قدرتی مذاکره نمی‌کنیم

گروه ایران |

«ایران در خصوص توانمندی‌های دفاعی‌اش با هیچ قدرتی مذاکره نمی‌کند.» این عباراتی است که رییس‌جمهور در مراسم افتتاح ۱۰مرکز فرهنگی و موزه دفاع مقدس درباره برخی زمزمه‌های اخیر مذاکره احتمالی ایران با اروپا و امریکا در خصوص توانمندی‌های موشکی مطرح کرده است. مراسمی که صبح دیروز در باغ موزه دفاع مقدس تهران برگزار شد تا با اعلام رییس‌جمهوری، موزه دفاع مقدس در استان‌های مازندران، سمنان، اصفهان، یزد، فارس، سیستان و بلوچستان، خوزستان، کرمانشاه، آذربایجان شرقی و غربی نیز افتتاح شوند.

استانداران استان‌های مذکور از طریق ویدیوکنفرانس گزارشی از مشخصات باغ موزه‌های استان خود به رییس‌جمهور ارائه کردند و بعد از آن روحانی در صحبت‌هایی به تشریح مهم‌ترین موضوعات کشور پرداخت. این مراسم با حضور سرلشکر باقری رییس ستاد کل نیروهای مسلح، محمود واعظی رییس دفتر رییس‌جمهور، سید محمود علوی وزیر اطلاعات، محسن اسماعیلی عضو شورای نگهبان و جمعی از فرماندهان نظامی و انتظامی و خانواده‌های شهدا برگزار شد. رییس‌جمهور با اشاره به اینکه مسوولان کشور برای توانمندی دفاعی نیازی به مذاکره و توافق با هیچ قدرتی نخواهند داشت، گفت: اگر مقامی در این زمینه با ما صحبت کند، جواب او را قاطع، محکم و روشن می‌دهیم. روحانی اظهار کرد: ما هر نوع سلاحی که برای دفاع از کشور نیاز داشته باشیم در چارچوب قوانین و فتاوای رهبر معظم انقلاب تهیه می‌کنیم اما دنبال سلاح کشتار جمعی نیستیم.

وی همچنین با بیان اینکه ما باید قدرت ملی خود را افزایش دهیم، تصریح کرد: قدرت دفاعی جزئی از قدرت ملی است و قدرت سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و دفاعی در کنار هم قدرت ملی را تشکیل می‌دهد که بدون هیچ یک از آنها نمی‌توان کشور را اداره کرد. در زمان دفاع مقدس اگر نمی‌توانستیم، میدان جنگ را اداره کرده و مهمات و غذا تهیه کنیم یا اگر نمی‌توانستیم نفت بفروشیم، نمی‌توانستیم جنگ را اداره کنیم. دلیل آنکه من در زمان دفاع مقدس مسوول پدافند هوایی شدم، این بود که بعد از بمباران خارک، صادرات نفت ما دو هفته تعطیل شد. رهبری آن زمان گفتند من از طرف امام به شما تکلیف می‌کنم که این مسوولیت را بپذیرید، زیرا من اول این مسوولیت را نمی‌پذیرفتم اما اگر نفتکش‌ها را اسکورت نمی‌کردیم، نمی‌توانستیم جنگ را اداره کنیم.

قدرت سیاسی، اقتصادی و دفاعی در کنار هم

روحانی با اشاره به اینکه در زمان انتخابات حضرت‌امام(ره) تاکید داشتند که انتخابات باید همان روز و بدون تاخیر برگزار شود، بیان کرد: در آن زمان قدرت سیاسی ما در کنار قدرت دفاعی و قدرت اقتصادی بود. همچنین اگر قدرت فرهنگی و ایمان و اعتقاد نبود، نمی‌توانستیم به پیروزی برسیم. مردم می‌دانستند آنها مظلوم بوده و جنگ بر آنها تحمیل شده است. رییس‌جمهور ادامه داد: نیروهای مسلح باید در کنار دولت، دولت در کنار حوزه علمیه، حوزه علمیه در کنار مردم و مردم در کنار هم باشند البته جز قدرت سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و دفاعی قدرت سایبری هم یکی دیگر از ارکان قدرت محسوب می‌شود. علوم پیشرفت و های‌تک قدرت‌های جدیدی هستند.

وی همچنین با بیان اینکه این روزها در دنیا همه یکدیگر را تهدید کرده و بعید هم هست کسی از این تهدیدها دست بردارد، گفت: امریکا وقیحانه روسیه را با سلاح اتمی جدید خود تهدید می‌کند. در این شرایط آیا می‌شود ملتی بگوید که اکنون زمان صلح، برادری و همزیستی است و قدرت دفاعی مثل سابق نمی‌خواهیم ما همیشه به قدرت دفاعی نیازمندیم و تا زمانی که تهدید علیه ما وجود دارد باید قدرت دفاعی خود را تقویت کنیم و اگر می‌توانیم خودمان سلاح بسازیم که اکنون اکثر سلاح‌ها را خودمان می‌سازیم و اگر لازم است از بقیه سلاح بخریم.

روحانی تاکید کرد: ما باید آن قدر قدرتمند باشیم که دشمن جرات تجاوز نداشته باشد یا باید دشمن را مایوس کنیم یا به او بفهمانیم که در برابر تجاوز، هزینه بسیار سنگینی می‌پردازد. رییس‌جمهور خاطرنشان کرد: صلح در سایه قدرت ملی ایجاد می‌شود، قدرت ملی برای بازدارندگی یعنی صلح مقتدرانه است. ما باید آماده باشیم که تهدیدات را دفع کنیم.

اهمیت قدرت ملی

رییس دولت دوازدهم تاکید کرد: قدرت ملی در چارچوب حزب و جناح نمی‌گنجد و تمام احزاب ذیل این قدرت ملی تعریف می‌شوند. ارزش‌های انقلاب و دفاع مقدس زیر خیمه جناح و حزب نرفته و مربوط به کل ملت است. مگر در جنگ از مردم می‌پرسیدیم چه گرایش حزبی دارند؟ در جنگ همه در کنار هم بودند. امروز هم باید نیروهای مسلح بالای جناح و حزب بایستند. تمام آثار و ارزش‌های دفاع مقدس ما باید فوق اهداف و جناح‌ها باشد. در راهیان نور و موزه‌های دفاع مقدس باید هر ایرانی احترام ببیند و نباید اجازه بدهیم رنگ جناح و حزب دفاع مقدس را تحت تاثیر قرار دهد.

روحانی در بخش دیگری از اظهارات خود با بیان اینکه انقلاب اسلامی موضوع بسیار مهم و شاید بی‌نظیر در تاریخ ملت‌های منطقه و جهان بود، گفت: ملت ایران بدون کمک هیچ قدرت خارجی و با وحدت و همکاری انقلاب را به پیروزی رساند. دفاع مقدس نیز دفاع جانانه یک ملت نه فقط در برابر یک رژیم متجاوز بلکه تقریبا در برابر همه قدرت‌های جهان بود.

رییس‌جمهور افزود: در هر جنگی قبل از بحث سخت‌افزار باید به فکر نرم‌افزارهای آن باشیم. نخستین نرم‌افزار یک دفاع، مشروعیت آن است. یعنی باید مردم آگاه شوند که دیگری به کشور تجاوز کرده و ما مدافع هستیم و نمی‌خواهیم به منافع هیچ ملتی تجاوز کنیم و این وظیفه دینی ملی و انقلاب ماست که از سرزمین، شرف و استقلال دفاع کنیم.

وی با اشاره به اینکه اگر این مشروعیت دفاع در ذهن همه مردم روشن نباشد، ملت پای کار نیامده و از جنگ خسته می‌شود، تصریح کرد: اما اگر مشروعیت جنگ روشن شود، اگر جنگ ۸ یا ۱۰سال هم طول بکشد، مردم مقاومت می‌کنند. در جنگ تحمیلی فرمانده کل قوا یک مرجع تقلید و رهبر انقلاب بود که مردم به او عشق می‌ورزیدند و همه اقشار مردم هم درک کردند که راهی جز مقاومت در برابر تجاوز وجود ندارد و هیچ کس جز خود آنها نمی‌تواند از سرزمین، شرف و ناموس‌شان دفاع کند. روحانی با بیان اینکه مشروعیت نرم‌افزار اصلی برای دفاع در برابر متجاوز است، اظهار کرد: جنگ فراز و نشیب زیادی دارد، شهید، مجروح، اسیر و ویرانی دارد و اداره آن سخت است اما این مشروعیت سختی‌ها را کم می‌کند. روحانی در ادامه با اشاره به اینکه با شروع جنگ هر روز اعتماد مردم به فرماندهان نظامی و مسوولان سیاسی بیشتر می‌شد، تصریح کرد: عملیات ۱۴۰ فروند هواپیماهای نیروی دریایی ضربه سخت روحی و روانی به عراق وارد کرد و از سویی برای مردم ما امید و اعتماد به وجود آورد و هر روز این اعتماد بیشتر می‌شد که عملیات شکست حصر آبادان این امیدها را بیشتر کرد.

رییس‌جمهور در پایان با بیان اینکه مشروعیت جنگ و دفاع برای مردم روشن شده بود و مردم به مسوولان سیاسی و نظامی اعتماد داشته و امید آنها هر روز بیشتر می‌شد، گفت: بعد از حمله صدام به کویت مشخص شد که به چه میزان کشورهای منطقه، اروپا، امریکا و شوروی به صدام کمک کرده و چه کشورهایی به او سلاح‌های شیمیایی دادند.

ربیعی نسبت به انتصاب منسوبان سیاسی در مجموعه‌های وزارت کار هشدار داد

عزل، نتیجه نافرمانی از دستور

۱۳۸شرکت شستا بی‌آنکه پولی رد و بدل شود به بابک زنجانی منتقل شد؛ آن هم با یک امضا و بی‌هیچ تشریفاتی، چراکه در راس قاضی مرتضوی قرار داشت که حضورش در تامین اجتماعی محصول رفاقتی سیاسی بود. اما این رویه نه به دوران معجزه هزاره سوم محدود می‌شد و نه به پیش از آنکه امروز نیز چنین است. این را بخشنامه دیروز ربیعی به سازمان‌ها و نهادهای تابعه این وزارتخانه نشان می‌دهد. آنجا که تاکید شده، شرکت‌ها و هلدینگ‌ها جای منسوبان به افراد سیاسی نیست. هر چند او پیش‌تر هم‌چنین دستوری به مدیران شستا داده و تاکید کرده بود که آنها از انتصاب اقوام، نزدیکان و خویشاوندان ذی‌نفوذان سیاسی و اقتصادی به سمت‌های مدیریتی خودداری کنند؛ همان سیاسیونی که تامین اجتماعی را تا مرز ورشکستگی کشانده‌اند. تایید این مدعا گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس است که به تازگی منتشر شده. گزارش این مرکز می‌گوید بحران ورشکستگی سازمان تامین اجتماعی «به قدری است که دولت نیز توان مداخله را نخواهد داشت». آنچه نهاد پژوهشی مجلس منتشر کرده، از بحران مدیریت در این سازمان خبر می‌دهد. چه آنجا که بدهی سازمان تامین اجتماعی به بانک‌ها از ۴ میلیارد تومان در سال ۹۰ به «رقم باورنکردنی بالاتر از ۹ هزار میلیارد تومان» در سال ۹۵ رسیده و این سازمان را یکی از ابربدهکاران بانکی کشور کرده است، چه سرمایه‌گذاری‌های ناکارآمدی که تامین اجتماعی را با مشکل مالی روبه‌رو کرده است.

اما آنچه بر تامین اجتماعی و شرکت‌هایش می‌گذرد را پیش‌تر ربیعی وزیر کار آشکار کرده بود. آنچنان که او گفته بود در دولت پیشین مدیریت در شرکت‌های شستا، پاداشی بوده بر دوستی‌ها و فرار از جایی دیگر. ربیعی ماجرای واگذاری‌های مرتضوی به زنجانی را به میان کشیده بود که به گفته او آن زمان که کشور در معرض تحول سیاسی انتخابات بوده است، اموال تامین اجتماعی فروخته شده با پولی که وجود نداشت و بانکی که خیالی بود، نه در مالزی دفتر داشت و نه در هیچ جای دنیا. اما مرتضی لطفی که از مهرماه امسال بر صندلی مدیرعاملی شستا تکیه زده نیز سخنان مشابه وزیر داشته است. با این تفاوت که لطفی در نشستی در مهرماه تایید کرده بود که در دوره فعلی نیز مدیران سیاسی یا کسانی که به گفته او هیچ تخصص و تعلق‌خاطری به کارگران ندارند در شستا مدیر هستند. لطفی با بیان اینکه در دولت گذشته این هلدینگ اقتصادی تبدیل به حیاط خلوت سیاسیون شده بود، از تغییر و اخراج برخی از این افراد غیرمتخصص خبر داد که ظاهرا در دولت جدید هم ابقا شده بودند. به گفته لطفی در دولت گذشته برخی افراد که هیچ گونه تخصص مدیریتی یا تعلق‌خاطری به حقوق کارگران نداشتند به این مجموعه تحمیل شدند و او در مدتی که مدیریت این مجموعه اقتصادی را به عهده گرفته با بررسی سوابق و توانایی مدیران، به لیست ۲۰ نفره‌یی از آنها دست یافته است. آنچه ربیعی و لطفی درباره مدیران سیاسی شستا گفتند را روایت تحقیق و تفحص از سازمان تامین اجتماعی در مجلس هشتم تایید می‌کند. جایی که طرح تحقیق و تفحص از این سازمان در مجلس به تصویب رسید؛ اما هیچ‌گاه به نتیجه‌یی روشن ختم نشد، چرا که براساس برخی گمانه‌زنی‌ها، نزدیک به ۲۰۰نماینده مجلس شورای اسلامی در هیات‌مدیره شرکت شستا وابسته به سازمان تامین اجتماعی عضویت داشتند. بعدها نیز تحلیلگران به سرانجام نرسیدن طرح تحقیق و تفحص از سازمان تامین اجتماعی به عنوان یکی از بزرگ‌ترین طرح‌های تحقیق و تفحص در مجلس هشتم را تحت تاثیر عضویت چراغ خاموش همان ۲۰۰نماینده در هیات‌مدیره این غول اقتصادی کشور تحلیل کردند.

با همه اینها، بخشنامه جدید علی ربیعی نشان می‌دهد که همچنان زیرمجموعه‌های اقتصادی وزارت کار و رفاه اجتماعی از حضور سیاسیون یا منسوبان به آنها رنج می‌برد. ربیعی در ابتدای بخشنامه که خطاب به سازمان‌ها و نهادهای تابعه وزارتخانه کار است، فساد اداری و مالی در هر جامعه‌یی را یک معضل فرهنگی، اجتماعی و سیاسی می‌داند که به گفته او به عنوان مهم‌ترین عامل شکاف بین دولت-ملت‌ها و بزرگ‌ترین مانع در سر راه پیشرفت جوامع، صدمات جبران‌ناپذیری را بر روند توسعه همه‌جانبه کشورها وارد می‌کند. وزیر کار و رفاه در ادامه با تاکید بر اینکه تجربه، دانش و باور او گواه این واقعیت است که فساد اداری مانع رشد رقابت‌های سالم و عدالت اجتماعی می‌شود، نوشت: بنابراین مبارزه هوشمندانه، پیشدستانه، جدی و همه‌جانبه با اشکال و مظاهر این‌گونه فساد که بیش و پیش از هر چیزی حاکمیت قانون را زیر سوال برده، باید اولویت نخست همه ما در فرصت مدیریتی خود باشد و در مسیر این ماموریت خطیر، باید آماده خطر و پرداخت هزینه‌های گزاف آن نیز باشیم. ربیعی در بند دیگری از این بخشنامه تاکیدات مکرر و بخشنامه‌های متعدد خود درباره استفاده از منسوبان به چهره‌های سیاسی را مورد اشاره قرار داد و آورد: متاسفانه با وجود تاکیدات مکرر و صدور بخشنامه‌های متعدد، گزارش‌هایی در خصوص به‌کارگیری منسوبان به افراد سیاسی، در سطوح مدیریتی شرکت‌ها و هلدینگ‌های تابعه برخلاف اصول شایسته سالاری دریافت می‌کنم و همین طور از ارتباطات غیررسمی و خارج از ماموریت‌های غیرمحوله، توسط برخی مدیران با افراد ذی‌نفوذ سایر قوا مطلع هستم.

به اعتقاد وزیر کار، این‌گونه اقدامات نشانگر عدم مسوولیت و بی‌کفایتی این نوع مدیران است که برآیند آن، مخدوش‌سازی سرمایه اجتماعی، ترویج یأس و بی‌تفاوتی است. ربیعی در پایان نامه تاکید کرد که بدون هیچ گونه ملاحظه‌یی و برای آخرین بار دستور خود را تکرار می‌کند که اگر مدیری به جای کار حرفه‌یی به دنبال ارتباطات با ذی‌نفعان من غیر حق یا انتصابات سیاسی باشد، بی‌درنگ عزل خواهد شد.

حال باید دید این هشدار تکراری ربیعی به مدیران تامین اجتماعی سدی در برابر انتصابات سیاسی یا «ارتباطات غیررسمی و خارج از ماموریت‌های غیرمحوله، توسط برخی مدیران با افراد ذی‌نفوذ سایر قوا» خواهد شد یا آنکه وزیر کار مجبور به حذف برخی مدیران یا ابلاغ چندباره بخشنامه‌اش می‌شود.

چهره‌ها

تحریم‌های متعدد اشخاص خلاف روح توافق هسته‌ای است

عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس گفت: تصویب تحریم‌های متعدد غیرهسته‌یی با هدف ایجاد محدودیت بر سر راه استفاده ایران از برجام و احیای فضای ایران‌هراسی در دنیاست. علیرضا رحیمی در گفت‌وگو با خانه ملت درخصوص تحریم‌های غیرهسته‌یی متعدد امریکا علیه جمهوری اسلامی ایران اظهار کرد: امریکایی‌ها با هدف دو منظوره نسبت به تصویب تحریم‌های متعدد غیرهسته‌یی اقدام می‌کنند. این نماینده مجلس افزود: ایجاد محدودیت بر سر راه استفاده جمهوری اسلامی ایران از برجام و از سوی دیگر احیای فضای ایران‌هراسی در دنیا ازجمله اهداف امریکایی‌هاست که تاکنون در هر دو موضوع ناموفق بودند. او ادامه داد: تحریم‌های غیرهسته‌یی محدوده اقتصادی را شامل می‌شود اما امریکا و ۱+۵ تعهد حقوقی در برجام دارند تا فضای اقتصاد بین‌المللی را تسهیل کنند بنابراین اعمال تحریم‌های متعدد اشخاص حقیقی و حقوقی خلاف توافق مذکور است. رحیمی معتقد است: فضای ایران‌هراسی محوریت سیاسی دارد که خوشبختانه این موضوع دیگر برای دنیا قابل‌قبول نیست. پذیرش کشورهای ۱+۵ برای مذاکره با جمهوری اسلامی و تحقق نتیجه بعد ۲۳ماه نیز این موضوع را تایید می‌کنند. این نماینده اضافه کرد: تایید پایبندی ایران به تعهدات برجام از سوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، شورای امنیت و اتحادیه اروپا در ارزیابی‌های جداگانه نیز نشان از بر هم خوردن فضای ایران‌هراسی دارد.

هشدار یک نماینده نسبت به مصوبه عدم افزایش حقوق اساتید

یک عضو فراکسیون امید مجلس با انتقاد نسبت به مصوبه کمیسیون تلفیق برای کاهش حقوق اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها این تصمیم را اقدامی افراطی دانست. محمدقسیم عثمانی در گفت‌وگو با ایلنا با اشاره به مصوبه کمیسیون تلفیق در مورد کاهش سقف حقوق اساتید و اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها اعلام کرد: افراط و تفریط آفت این روزهای کشور است. ما از طرفی حقوق نجومی می‌دهیم و از طرفی می‌خواهیم حقوق اعضای هیات علمی را کاهش دهیم. عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در مجلس با تاکید بر لزوم توجه ویژه به سرمایه انسانی و نیروهای متخصص برای دستیابی به اهداف توسعه‌یی کشور گفت: باید قدر نخبگان کشور را بدانیم. کسی که عضو هیات علمی می‌شود، گناه نکرده که سال‌ها تحصیل کرده و به جامعه علمی خدمت می‌کند که برخی می‌خواهند، حقوق‌شان را کاهش دهند متاسفانه هنوز مشخص نیست که قرار است با چه منطقی این برنامه اجرا شود. عثمانی با اشاره به دستمزد بسیار بالای کشورهای همسایه به اساتید دانشگاه‌ها در مقایسه با سطح دستمزد اعضای هیات علمی در کشورمان و ارائه پیشنهادهایی برای جذب دانشگاهیان ایرانی از سوی دانشگاه‌های کشورهای منطقه نسبت به افزایش موج مهاجرت نخبگان در کشور هشدار داد و گفت: این دست تصمیمات نه تنها مانع از خروج نخبگان نشده بلکه عملا دانشگاهیان را برای مهاجرت ترغیب می‌کند.

روایت سفر رییس موزه بریتانیا به ایران از زبان بعیدی‌نژاد

سفیر کشورمان در لندن با اشاره به سفر رییس موزه بریتانیا به ایران از رایزنی در خصوص همکاری بین موزه ایران و موزه بریتانیا خبر داد. به گزارش «تعادل» حمید بعیدی‌نژاد در صفحه اینستاگرام خود در این رابطه نوشت: بعد از بازگشت رییس موزه بریتانیا از سفر خود به ایران، برای پیگیری برخی اقدامات مشترک به ملاقات وی در دفترش در موزه بریتانیا در لندن رفتم. ایشان از بازدید خود از ایران که برای نخستین بار صورت می‌گرفت بسیار راضی و خوشحال بود و بسیار تحت تاثیر شکوه و عمق تمدن ایران قرار گرفته بود. وی اهمیت ویژه تمدن ایران را در تاثیرپذیری حوزه تمدنی خاورمیانه و آسیای صغیر از یک طرف و هند و حتی چین را از سوی تمدن ایران می‌دانست. پاسارگاد و مجموعه تخت جمشید را یکی از نادرترین میراث‌های تمدنی بشر می‌دانست. در خصوص برنامه‌های آینده همکاری بین موزه ایران و موزه بریتانیا صحبت و قرار شد موارد این همکاری‌ها در قالب همکاری‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت تعریف شوند. بعد از ملاقات فرصت مناسبی پیش آمد که از بخش ایران در موزه بریتانیا که از جمله نگهدارنده منشور کورش است، بازدید کنیم. منشور کورش بازگرداندن صلح و ثبات به سرزمین بابل توسط کورش را روایت می‌کند. منشور کورش سمبل صلح و دوستی و اعتقاد ایرانیان به روابط مسالمت‌آمیز با دیگر ملت‌ها و همچنین نوع‌دوستی و فداکاری آنها در راه کمک به دیگر ملت‌هاست.

ورود وزارت اطلاعات و تعقیب ۶ نفر در ارتباط با نوسانات ارزی

سخنگوی قوه قضاییه از تعقیب ۶ نفر در ارتباط با نوسانات ارزی خبر داد. به گزارش تسنیم، حجت‌الاسلام محسنی‌اژه‌ای در نشست خبری دیروز خود اظهار کرد: اگر امسال دولت و مجلس در ارتباط با بودجه عنایت نداشته باشند و از آنچه در برنامه ششم هم پیش‌بینی شده، کمتر در نظر گرفته شود، به صراحت می‌گویم که به تکالیفی که خود مجلس به‌عهده دستگاه قضا گذاشته، نمی‌توانیم عمل کنیم. او ادامه داد: براساس برنامه ششم باید ۲,۹درصد بودجه کل در نظر گرفته می‌شد اما در لایحه بودجه ۲,۶درصد پیش‌بینی شده بود. با تلاش‌ها در کمیسیون تلفیق ۸۰۰ میلیارد اضافه شد اما هنوز هم با ۲,۹ فاصله داریم، ضمن اینکه بخشی از بودجه قوه قضاییه درآمد هزینه است. معاون اول قوه قضاییه گفت: در خصوص سازمان ثبت اسناد و بحث کاداستر در قانون پیش‌بینی شده درآمدی که از کاداستر حاصل می‌شود ۱۰۰درصد به آن تخصیص یابد. این درآمد هم اختصاص نمی‌یابد و بخشی از آن به هلال‌احمر اختصاص می‌یابد. سخنگوی قوه قضاییه درباره اظهارات مهران مدیری که گفته بود نمی‌توان از قوه قضاییه انتقاد کرد، گفت: پس این همه حرف در مورد قوه قضاییه می‌زنند چیست؟ خود شما خبرنگاران که سخنان و انتقاداتی را وارد و مطرح می‌کنید، آدم نیستید؟ فرشته هستید؟ او درباره مصاحبه سعید طوسی با بی‌بی‌سی و اعلام اینکه تبرئه شده است، گفت: بله، تبرئه شده است و اگر ابهامی دارید، می‌توانید به اظهاراتی که اخیرا در مشهد داشتم مراجعه و مطالعه کنید.

«تعادل» از اقدامات مجلس برای برقراری عدالت مالیاتی گزارش می‌دهد

شائبه انتفاع اقشار کم‌درآمد از مالیات پلکانی

گروه اقتصادکلان |

نمایندگان مجلس روز گذشته در جریان بررسی جزئیات لایحه بودجه ۹۷ با بند (الف) تبصره ۶ این لایحه که به موضوع معافیت مالیاتی حقوق کارکنان می‌پردازد، موافقت کردند و بر اساس این بند حقوق ماهانه تا ۲میلیون و ۳۰۰هزار تومان از مالیات معاف شد.

این نخستین‌بار نیست که سقف معافیت مالیاتی افزایش پیدا می‌کند اما تفاوت ایجادشده این‌بار در پلکانی کردن معافیت‌های مالیاتی است. بر اساس مصوبه روز گذشته مجلس، حقوق‌های کمتر از ۲میلیون و ۳۰۰ هزار تومان از مالیات معاف هستند و بالاتر از این رقم تا سقف ۶میلیون و ۹۰۰هزار تومان به ازای مابه‌التفاوت میزان حقوق دریافتی با رقم ۲ میلیون و ۳۰۰هزار تومان مشمول مالیات ۱۰ درصدی خواهد شد. همچنین بر اساس این مصوبه، مالیات افرادی که حقوقی بالاتر از ۲۰ میلیون تومان دریافت می‌کنند، بین ۱۵ تا ۱۶درصد خواهد بود. این در حالی است که در سال ۹۶ نرخ مالیات برای این میزان حقوق ۱۰ درصد تعیین شده بود.

در بند (الف) تبصره ۶ لایحه بودجه عنوان شده که سقف معافیت مالیاتی سالانه ۲۷میلیون و ۶۰۰ هزار تومان است. همچنین نرخ مالیات بر کل درآمد کارکنان دولتی و غیردولتی اعم از حقوق و مزایا، فوق‌العاده و کارانه و غیره به استثنای تبصره ۱ و ۲ قانون مالیات‌های مستقیم مربوط به امور پژوهشی و دانشگاهی مازاد بر مبلغ یاد شده تا سه‌برابر آن مشمول مالیات سالانه ۱۰درصد و نسبت به مازاد سه‌برابر تا چهاربرابر آن مشمول مالیات سالانه ۱۵درصد و نسبت به مازاد چهاربرابر تا ۶برابر ۲۵ درصد و نسبت به مازاد ۶برابر ۳۵درصد تعیین شده است. همچنین بر اساس این مصوبه، میزان معافیت مالیاتی اشخاص موضوع مواد (۵۷) و (۱۰۱) قانون مالیات‌های مستقیم سالانه مبلغ ۲۱میلیون و ۶۰۰هزار تومان خواهد بود.

تعابیر مختلف نرخ مالیات کارکنان در بودجه ۹۷

این مصوبه مجلس با واکنش‌های مثبت و منفی مختلفی مواجه شده است. در حالی که گفته می‌شود این مصوبه مالیات اقشار کم‌درآمد را کاهش داده، در طرف مقابل منتقدان این نکته را متذکر می‌شوند که نرخ مالیاتی در سال گذشته هم همان ۱۰درصد بوده است و بر این اساس نمی‌توان گفت اقشار کم‌درآمد مالیات کمتری می‌پردازند. بلکه تنها تفاوت امر در این است که سقف معافیت مالیاتی از ۲میلیون تومان به ۲میلیون و ۳۰۰هزار تومان افزایش یافته است که این امر هم با توجه به نرخ تورم منطقی نیست. این ایراد وارشده چندان هم غیرمنطقی به نظر نمی‌رسد. بخش مهمی از اقشار جامعه درآمدی کمتر از سقف معافیت مالیاتی دارند و نرخ مالیاتی برای افرادی که ۵ تا ۶ میلیون تومان حقوق دریافت می‌کنند هم مانند سال ۹۶ همان ۱۰درصد تعیین شده که در عمل اقشار کم‌درآمد از این مصوبه سودی نخواهند برد. البته غلامرضا تاجگردون رییس کمیسیون تلفیق بودجه از مصوبه روز گذشته مجلس دفاع و آن را به نفع اقشار کم‌درآمد تعبیر کرده است. تاجگردون این انتقاد را هم مطرح کرده که هر جا به نفع اقشار کم‌درآمد اقدامی می‌کنیم، محکوم به پوپولیسم می‌شویم. در حالی که مصوبه اخیر مجلس الزاما به معنای دفاع از اقشار کم درآمد نیست، چراکه اگر این طور بود باید سقف معافیت مالیاتی افزایش بیشتری می‌یافت یا نرخ مالیاتی اقشار با درآمد پایین‌تر کاهش می‌یافت.

حقوق‌های تا ۸میلیون تومان مالیات کمتری می‌پردازند

تاجگردون البته روز گذشته اقدام به شفاف‌سازی کرد و در گفت‌وگو با ایسنا به ارائه توضیحاتی پرداخت که سازوکار افزایش مالیات را به صورت دقیق‌تر مشخص می‌کند. رییس کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۹۷ گفت که طبق مصوبه جدید مجلس در مورد مالیات پلکانی، حقوق‌های تا ۸ میلیون تومان مالیات کمتری نسبت به سال گذشته می‌پردازند و نرخ مالیات حقوق بالای ۲۰میلیون تومان از ۱۰ به ۱۵درصد افزایش می‌یابد.

تاجگردون افزود: در قانون بودجه سال ۹۶ حقوق‌های تا ۲میلیون تومان از مالیات معاف بود و از ۲میلیون تومان تا ۱۰میلیون تومان مشمول مالیات ۱۰ درصدی می‌شد و مابقی نیز مشمول مالیات ۲۰ درصدی می‌شدند. ما دیدیم ۸۰درصد کسانی که حقوق‌بگیر بخش دولتی و خصوصی هستند زیر ۲میلیون تومان دریافتی دارند؛ بنابراین سقف معافیت مالیاتی را به ۲میلیون و ۳۰۰هزار تومان افزایش دادیم.

وی افزود: طبق مصوبه جدید از ۲میلیون و ۳۰۰ هزار تومان تا ۶ میلیون و ۹۰۰هزار تومان یعنی سه‌برابر این عدد ضربدر ۱۰درصد می‌شود. بر این اساس مالیات تا ۸میلیون تومان تغییر نمی‌کند و تا ۱۰ میلیون تومان هم خیلی تغییر نمی‌کند. رییس کمیسیون تلفیق بودجه ۹۷ تصریح کرد: کسی که در سال ۹۶، ۸ میلیون تومان حقوق می‌گرفت تا ۲میلیون تومان از مالیات معاف بود و ۶ میلیون تومان دیگر ضربدر ۱۰ می‌شد یعنی ۶۰۰ هزار تومان باید مالیات می‌داد. برای سال ۹۷ پیش‌بینی کردیم که تا ۶میلیون و ۹۰۰هزار تومان مشمول مالیات ۱۰ درصدی می‌شود. با این تفاوت که رقم ۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان منهای ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان می‌شود و ۱۰درصد ۴میلیون و ۶۰۰ هزار تومان یعنی ۴۶۰ هزار تومان مالیات به این حقوق تعلق می‌گیرد. مابقی آن تا ۱۰میلیون تومان مشمول مالیات ۱۵ درصد می‌شود.

مالیات ۱۵درصدی حقوق‌های بالای ۲۰ میلیون

تاجگردون با بیان اینکه اگر کسی در سال ۹۶ تا ۸ میلیون تومان حقوق می‌گرفت و در سال ۹۷ هم ۸ میلیون تومان حقوق می‌گیرد، مالیاتش هیچ تغییر نمی‌کند، افزود: ۹۰درصد اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها هم زیر ۸ میلیون درآمد دارند. ضمن اینکه درآمد پژوهشی اعضای هیات علمی هم مستثنا و ۵ درصد تعیین شد. مازاد بر این ۱۵درصد مالیات تعلق می‌گیرد که آن هم کل این مبلغ را شامل نمی‌شود، بلکه مابه‌التفاوت آن ضربدر ۱۵درصد می‌شود. نماینده گچساران در مجلس افزود: نهایت نرخ مالیات موثر کسی که ۲میلیون و ۳۰۰هزار تومان تا ۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان حقوق می‌گیرد، ۶،۶ درصد است و این تغییر چندانی نسبت به سال گذشته نیست.

همچنین کسی که ۵میلیون تومان حقوق می‌گیرد، در سال گذشته ۳۰۰هزار تومان مالیات می‌داد. در حال حاضر پیش‌بینی کردیم که حقوق این فرد تا ۲میلیون و ۳۰۰هزار تومان از مالیات معاف است و ۲میلیون و ۷۰۰هزار تومان مابقی مشمول مالیات ۱۰درصد می‌شود. یعنی این فرد ۲۷۰هزار تومان مالیات پرداخت می‌کند. بر این اساس مالیات کسانی که حقوق ۵ و ۶میلیون تومانی می‌گیرند نسبت به سال گذشته کمتر می‌شود و این عدد روی ۸میلیون تومان به هم می‌رسد. در واقع حقوق ۸ میلیون تومان مالیاتش کمتر از سال گذشته می‌شود.

رییس کمیسیون تلفیق بودجه ۹۷ خاطرنشان کرد: نرخ مالیات کسانی که درآمد بالا دارند یا بنگاه و شرکت دارند، بالاتر است. البته نهایت نرخ مالیاتی موثر ۱۴،۱ است، چون مالیات‌ها پلکانی پیش‌بینی شده و مابه‌التفاوت محاسبه می‌شود، در واقع ما مالیات ۳۵ درصد نداریم.

وی درباره تاثیر این مصوبه بر حقوق‌های نامتعارف نیز گفت: حقوق‌های بالای ۲۰میلیون تومان حدود ۱۵ تا ۱۶ درصد مالیات می‌پردازند که مالیات حقوق این افراد در سال گذشته ۱۰ درصد بوده است.

متهم به پوپولیسم می‌شویم

رییس کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۹۷ در جریان بررسی بند «الف» تبصره ۶ لایحه بودجه در مجلس هم توضیحاتی ارائه کرد و از افزایش پلکانی نرخ‌های مالیاتی دفاع کرد. تاجگردون خطاب به افرادی که مخالف این امر بودند، گفت: به استناد آمار، مخالفت با افزایش سقف مالیاتی به نام هیات‌های علمی و به کام دیگران است و اکثر هیات‌های علمی زیر ۸ میلیون تومان حقوق دریافت می‌کنند. تاجگردون با بیان اینکه در کشور ما هر زمانی که بحث دفاع از درآمدهای پایین مطرح می‌شود، تبدیل به پوپولیست می‌شویم و این مشکلات به وجود می‌آید، تاکید کرد: در این زمینه اتفاق خاصی صورت نگرفته است. در بودجه سال ۹۶ این اقدام شروع شد و سقف معافیت مالیاتی را در زمانی که خط فقر ۳ میلیون تومان اعلام می‌شود، ارتقا دادیم. به استناد آمار مخالفت با این بند به نام هیات‌های علمی و به کام دیگران است و اکثر هیات‌های علمی زیر ۸ میلیون تومان حقوق دریافت می‌کنند. نماینده گچساران در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه فرمول ارائه شده تنها مربوط به کارکنان دولت نیست بلکه مربوط به همه است، ادامه داد: سال‌ها پیش باید این اقدام صورت می‌گرفت، به استناد آمار رسمی ارائه شده توسط دولت ۸۰ درصد جمعیت کشور زیر ۲،۵میلیون تومان حقوق دریافت می‌کنند.

البته رییس کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی هم اذعان کرده که سخت است در دولت و مجلس بنشینیم و به ضرر خود مصوبه‌یی را تصویب کنیم. اما مخالفت با این مساله هم تنها به نام هیات علمی و به کام دیگران خواهد بود.

گرچه تاجگردون این اقدام را به نفع اقشار کم درآمد تعبیر کرده اما افزایش تنها ۳۰۰هزار تومانی سقف معافیت مالیاتی این مساله را کمی متناقض می‌کند، چراکه این رقم حتی از میزان حداقل حقوق بر مبنای خط فقر هم کمتر است. بر اساس آخرین مطالعه پژوهشکده مرکز آمار ایران از خط فقر سرانه/ سالانه شهری، خط فقر در سال ۹۲ به میزان ۳ میلیون و ۲۴ هزار تومان تعیین شده است. در حالی که این رقم قطعا در سال ۹۷ بسیار بالاتر خواهد بود، سقف معافیت مالیاتی ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان تعیین شده است. بنابراین حمایت واقعی از اقشار کم‌درآمد در سیاست‌های مالیاتی با افزایش سقف معافیت مالیاتی دست‌کم به رقمی بالاتر از خط فقر به واقعیت نزدیک‌تر خواهد بود.

کلان

تغییرات نرخ تورم در ۸ شاخص خدماتی

مرکز آمار ایران گزارش شاخص قیمت تولیدکننده بخش‌های خدماتی در پاییز ۹۶ را اعلام کرد. به گزارش «تعادل» شاخص قیمت تولیدکننده بخش‌های خدمات مشتمل بر ۸ بخش است که عبارتند از «تعمیر وسایل نقلیه موتوری، موتورسیکلت و کالاهای شخصی و خانگی»، «هتل و رستوران»، «حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات»، «واسطه‌گری‌های مالی(بیمه)»، «مستغلات، اجاره و فعالیت‌های کسب وکار»، «آموزش»، «بهداشت و مددکاری اجتماعی» و «سایر فعالیت‌های خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی». گزارش شاخص قیمت تولیدکننده بخش‌های خدمات به صورت فصلی و سالانه منتشر می‌شود. شاخص کل قیمت تولیدکننده بخش‌های خدمات(بر مبنای ۱۰۰=۱۳۹۰) در فصل پاییز ۱۳۹۶ برابر است با ۲۴۷،۱ که نسبت به فصل قبل ۳،۷درصد افزایش یافته است. تغییرات شاخص بخش‌های خدمات نیز به شرح ذیل است: شاخص گروه «خدمات تعمیر وسایل نقلیه موتوری، موتورسیکلت و کالاهای شخصی و خانگی» در فصل پاییز ۱۳۹۶ برابر است با ۲۹۳ که نسبت به فصل قبل ۲،۷درصد افزایش یافته است. شاخص گروه «خدمات واسطه‌گری‌های مالی(بیمه)» در فصل پاییز ۱۳۹۶ برابر است با ۲۴۶،۲ که نسبت به فصل ۲،۷درصد افزایش یافته است. شاخص گروه «خدمات مستغلات، اجاره و فعالیت‌های کسب وکار» در فصل پاییز ۱۳۹۶ برابر است با ۱۹۷،۲ که نسبت به فصل قبل ۲،۲درصد افزایش یافته است.

دستورالعمل وزارت اقتصاد برای اجرای منشور حقوق شهروندی

معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت اقتصاد با ابلاغ بخشنامه‌یی خواستار برگزاری نشست‌های مشترک با تشکل‌های بخش خصوصی، فعالان اقتصادی و نهادهای مردمی و صنفی و نیز اجرای منظم برنامه ملاقات مردمی مدیران شد. به گزارش ایبنا در این بخشنامه که در راستای اجرای دستور صریح وزیر امور اقتصادی و دارایی برای اجرایی کردن مفاد منشور شهروندی صادر شده، می‌خوانیم: در راستای تحقق اهداف نظام و براساس مفاد منشور حقوق شهروندی، ابلاغی ریاست محترم جمهور و با عنایت به دستور صریح و موکد مقام وزارت در جلسه ۶۲دی ماه سال جاری شورای راهبری توسعه مدیریت مبنی بر ایجاد فضای تعامل با مردم و نهادهایی مردمی، مقتضی است کلیه مدیران کل امور اقتصادی و دارایی استان‌ها به عنوان نمایندگان وزیر با تمرکز و تقویت نقش برجسته وزارت متبوع در حیطه عملکرد استان مربوطه اقدامات ذیل را به فوریت اجرایی کرده و گزارش اقدامات و نتایج به دست آمده را به طور منظم و به صورت هفتگی برای جمع‌بندی و ارائه به مقام محترم وزارت به این معاونت ارسال کنند: ایجاد تعامل مطلوب با تشکل‌های بخش خصوصی، فعالان اقتصادی و نهادهای مردمی و صنفی از طریق برگزاری «نشست‌های مشترک» با هدف شفاف‌سازی، تبیین مشکلات، رفع موانع همچنین ارائه سازوکارهای حل مسائل مرتبط با حیطه ماموریت وزارت امور اقتصادی و دارایی در مرکز به ویژه شهرستان‌های استان.

مصوبات بودجه‌ای دیروز مجلس

جلسه علنی صبح دیروز (یک‌شنبه) مجلس شورای اسلامی به ریاست علی لاریجانی و با حضور ۲۲۳ نماینده برگزار شد و ادامه بررسی لایحه بودجه ۹۷ در دستور جلسه امروز مجلس شورای اسلامی قرار گرفت.

تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون مالیات بر ارزش افزوده

همچنین نمایندگان مجلس اجرای آزمایشی قانون مالیات بر ارزش افزوده را در سال ۹۷ تمدید کردند. براساس این مصوبه، مدت اجرای آزمایشی قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ و اصلاحات بعدی آن تا اجرا شدن قانون جدید در سال ۱۳۹۷ تمدید می‌شود.

هر مترمکعب فروش آب ۱۵ تومان

نمایندگان به وزارت نیرو اجازه دادند به‌ازای فروش هر مترمکعب آب شرب ۱۵۰ ریال از مشترکان آب دریافت کنند. با تصویب مجلس وزارت نیرو از طریق شرکت‌های آبفای شهری سراسر کشور مکلف است علاوه بر دریافت نرخ آب‌بهای شهری به‌ازای هر مترمکعب فروش آب شرب ۱۵۰ ریال از مشترکان آب دریافت و به خزانه کل کشور واریز کنند.

تصمیم‌گیری برای رایگان شدن هزینه آب، برق و گاز مدارس به کمیسیون تلفیق بودجه برگردانده شد

نمایندگان پس از بحث و بررسی، به‌دلیل به حد نصاب نرسیدن رای مجلس برای رایگان کردن هزینه قبوض آب، برق و گاز مدارس و واحدهای آموزشی که در سقف الگوی مصرف اقدام کنند، تصمیم‌گیری بار دیگر به کمیسیون تلفیق بودجه سپرده شد.

ارجاع ماده مربوط به نحوه افزایش قیمت آب، برق و گاز

همچنین مجلس تصمیم‌گیری درباره نحوه افزایش قیمت آب، برق و گاز را با ۱۵۶ رای موافق، ۳۴ رای مخالف و یک رای ممتنع از مجموع ۲۳۱ نماینده حاضر به کمیسیون تلفیق ارجاع کردند.

عوارض ۸ درصدی قیمت برق در سال ۹۷

در جریان بررسی جزئیات لایحه بودجه در بخش درآمدی نمایندگان مجلس در مصوبه‌یی عوارض ۸درصدی مبلغ برق مصرفی را در بودجه ۹۷ به تصویب رساندند که براساس آن عوارض تامین منابع اجرای طرح‌های توسعه‌یی و نگهداری شبکه‌های روستایی و تولید برق تجدیدپذیر و پاک به میزان ۸درصد برق مصرفی در سقف ۱۲ هزار و ۸۰۰میلیارد ریال تعیین می‌شود. طبق این مصوبه، مشترکین روستایی و چاه‌های کشاورزی از شمول حکم این بند معاف هستند.

تمهیدات مجلس برای بیمه آسیب‌دیدگان حوادث برق گرفتگی و گازگرفتگی

همچنین در جلسه علنی نوبت عصر امروز مجلس بندی از لایحه بودجه را به تصویب رساند که به موجب آن با دریافت مبالغی از واحدهای مسکونی و تجاری مشترکین گاز و برق، آسیب‌دیدگان ناشی از حوادث برق‌گرفتگی و گاز گرفتگی که بیمه ندارند، مشمول بیمه می‌شوند.

اختصاص ۴۰۰۰ میلیارد تومان برای پرداخت بدهی دارو و تجهیزات پزشکی

رییس فراکسیون غذا و داروی مجلس از اختصاص ۴۰۰۰میلیارد تومان برای پرداخت بدهی تولیدکنندگان و واردکنندگان دارو و تجهیزات پزشکی خبر داد و گفت که بدهی‌های بخش تجهیزات پزشکی، مواد مصرفی و دارویی بالغ بر ۷۰۰۰میلیارد تومان است که بیش از ۳۰۰۰میلیارد آن مربوط به تجهیزات پزشکی است.

نمایندگان مجلس در مصوبه‌یی مقرر کردند که مالیات بر ارزش افزوده سیگار و بنزین به حساب سازمان امور مالیاتی واریز شود. در حکمی که ازسوی مجلس حذف شد، پیش‌بینی شده بود که مالیات بر ارزش افزوده سیگار و محصولات دخانی، بنزین، سوخت هواپیما، نفت سفید، نفت گاز و نفت کوره به حساب وزارت کشور واریز شود که نمایندگان با ۱۲۰رای موافق، ۷۲ رای مخالف و ۹ رای ممتنع از مجموع ۲۳۴ نماینده حاضر، این حکم را از متن قانون حذف کردند.

درآمدهای سازمان زمین‌شناسی اختصاصی شد

نمایندگان مردم در خانه ملت با اختصاصی شدن درآمدهای سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی مربوط به خدمات زمین‌شناسی، اکتشافی و آزمایشگاهی موافقت کردند.

مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی جزئیات بخش درآمدی گزارش کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۹۷، با بند الحاقی ۵ تبصره ۶ این لایحه با ۱۱۸ رای موافق، ۵۹ رای مخالف و ۱۰ رای ممتنع از مجموع ۲۳۵ نماینده حاضر در صحن علنی موافقت کردند.

براساس بند الحاقی ۵ تبصره ۶ لایحه مذکور؛ در سال ۱۳۹۷ درآمدهای سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور مربوط به خدمات زمین‌شناسی، اکتشافی و آزمایشگاهی اختصاصی تلقی می‌شود.

ارجاع مالیات حقوق کارکنان سازمان تامین اجتماعی

نمایندگان مجلس تعیین تکلیف مالیات بر درآمد حقوق کارکنان سازمان تامین اجتماعی در سال ۹۷ را برای بررسی بیشتر به کمیسیون تلفیق ارجاع دادند.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی جزئیات بخش درآمدی لایحه بودجه سال ۹۷ با بند ی تبصره ۶ این لایحه با ۱۷۸ رای موافق، ۱۶ رای مخالف و ۴ رای ممتنع از مجموع ۲۳۹ نماینده حاضر در جلسه موافقت کردند.

در بند ی تبصره ۶ این لایحه آمده است: سازمان امور مالیاتی کشور موظف است، در صورتی که سازمان تامین اجتماعی در سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ با تایید سازمان امور اداری و استخدامی مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری بوده، مالیات بر درآمد حقوق کارکنان سازمان مزبور را با نرخ ده درصد (۱۰٪) محاسبه و دریافت نماید در غیر این صورت مطابق سایر قوانین و مقررات ذی‌ربط در سال‌های مذکور اقدام کند.

علی لاریجانی رییس مجلس در جریان رسیدگی به این بند تاکید داشت که قانون نمی‌تواند مشروط باشد به همین جهت این بند را با رای نمایندگان برای بررسی بیشتر به کمیسیون ارجاع داد.

همچنین رییس مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی بند ط تبصره ۶ تاکید کرد: این بند در قانون برنامه ششم توسعه آمده است و تنها باید موضوع آن را در ردیف‌های بودجه درنظر گرفت به همین جهت این بند از گزارش کمیسیون تلفیق از لایحه بودجه حذف شد.

بر این اساس در بند ط تبصره ۶ تاکید شده بود: دولت مکلف است بیست و هفت صدم درصد (۰/۲۷٪) از نه درصد (۹٪) مالیات بر ارزش افزوده را پس از واریز به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف‌های ۱۱۰۵۱۲، ۱۱۰۵۱۳ و ۱۱۰۵۱۴ جدول شماره (۵) این قانون در موضوعات ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه از محل ردیف‌ها و جداول مربوطه به شرح توضیح ذیل آنها مطابق ردیف، هزینه نماید.

«تعادل» از وضعیت بازار ارز و طلا گزارش می‌دهد

کابوس دلار ۵۰۰۰ تومانی

نرخ انواع ارز، سکه و طلا روند افزایشی خود را حفظ کرده است

گروه بانک وبیمه | احسان شمشیری |

گزارش‌ها از آخرین قیمت‌ها در بازار ارز نشان می‌دهد که متوسط قیمت فروش یک دلار امریکا و یک یورو در بازار آزاد شهر تهران به ترتیب به ۴۷۶۵تومان و ۵۹۹۴تومان رسیده و به تدریج قله ۵۰۰۰تومان را برای دلار و ۶۰۰۰تومان را برای یورو فتح خواهد کرد.

به گزارش «تعادل» نرخ ارز مبادله‌یی نیز طبق اعلام بانک مرکزی ثابت مانده و نرخ هر دلار امریکا برای روز یک‌شنبه پانزدهم بهمن ماه بدون تغییر نسبت به روز گذشته ۳۶هزار و ۹۴۹ریال قیمت خورد. همچنین هر پوند انگلیس بدون تغییر نسبت به روز شنبه ۵۲ هزار و ۱۷۶ ریال و هر یورو ۴۶ هزار و ۳۰ ریال ارزش‌گذاری شد.

همچنین در بازار آزاد صرافی‌های پایتخت روز یک‌شنبه هر دلار امریکا را با ۹۰ تومان رشد نسبت به روز گذشته ۴ هزار و ۷۶۵ تومان فروختند. روز یک‌شنبه و در بازار آزاد هر یورو با ۸۱ تومان افزایش نسبت به روز شنبه ۵ هزار و ۹۹۴ تومان و هر پوند با ۴۹ تومان رشد ۶ هزار و ۷۵۷ تومان داد و ستد شد.

در بازار طلا با توجه به اونس ۱۳۳۳ دلاری و رشد نرخ دلار، قیمت انواع سکه و ارز نیز روز یک‌شنبه ۱۵ بهمن ماه در بازار تهران افزایش یافت و نرخ دلار نیز وارد کانال ۴۷۰۰ تومانی شد. به‌طوری که هر دلار امریکا با ۹۰ تومان رشد نسبت به روز گذشته ۴ هزار و ۷۶۵ تومان به فروش می‌رسد و هر قطعه سکه تمام بهار آزادی با ۷ هزار و ۳۰۰ تومان رشد نسبت به روز شنبه یک‌میلیون و ۵۱۹ هزار و ۸۰۰ تومان به فروش رفت. همچنین هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم با ۴ هزار و ۵۰۰ تومان افزایش نسبت به روز شنبه یک میلیون و ۴۶۹ هزار تومان معامله شد.

هر قطعه نیم بهار آزادی نیز دیروز با ۶ هزار تومان رشد نسبت به روز شنبه ۷۴۴ هزار و ۵۰۰ تومان داد و ستد شد. همچنین در بازار آزاد هر قطعه ربع سکه بهار آزادی با ۳ هزار و ۵۰۰ تومان افزایش در مدت مشابه ۴۴۴ هزار تومان و هر قطعه سکه گرمی با ۳ هزار تومان رشد ۲۹۵ هزار تومان فروخته شد.

هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز با یک‌هزار و ۶۶۰ تومان افزایش ۱۴۷هزار و ۷۵۰ تومان ارزش‌گذاری شده بود.

بازار ارز در ایران همانند تمام کشورهای دیگر بیشتر متاثر از عرضه و تقاضای ارز، نرخ تورم و انتظارات از وضعیت آتی متغیرهای بنیادین اقتصاد کلان است اما کارشناسان معتقدند وضعیت فعلی نتیجه مداخله بیش از حد دولت در بازار ارز و طلاست و بر اساس استاندارد سازمان‌های بین‌المللی مانند صندوق بین‌المللی پول که به کشورهای درحال توسعه که دارای نرخ‌های تورم بیش از ۵ درصد هستند، توصیه می‌شود، حتما سیاست شناور بودن نرخ ارز و مدیریت آن را برای جلوگیری از جهش در نظر بگیرند.

تغییرات نرخ ارز در ۵ سال اخیر بازی تکرار شونده‌یی است که در نهایت سیاست‌گذاران اقتصادی مجبور به انعطاف در مقابل آن خواهند شد. تغییرات نرخ ارز حداقل به اندازه مابه‌التفاوت نرخ تورم داخل از نرخ تورم خارج از کشور طبیعی است. اگرچه توصیه تمام کارشناسان این است که این تغییرات باید به تدریج و به شکل مدیریت شده و قابل پیش‌بینی در یک بازه زمانی یک‌ساله و نه به شکل آنی در یک هفته یا یک ماه رخ دهد، البته ساختار تقریبا انحصاری عرضه ارز نیز یکی دیگر از مشکلات این بازار است که با توجه به تصمیمات اخیر بانک مرکزی برای ساماندهی صرافی‌های کشور می‌تواند به شکل کوتاه‌مدت تاثیر آنی بر قیمت ارز بگذارد. در مورد بازار مسکن هم می‌توان گفت که عرضه و تقاضا همچنین قدرت خرید خانوار در بالفعل کردن تقاضا، اصلی‌ترین پیشران تبیین‌کننده وضعیت قیمتی است. مسکن دارایی ناهمگنی است که در ۵ سال اخیر از وضعیت قیمتی نسبتا باثباتی برخوردار بوده است. تغییرات قیمتی ۶ ماه اخیر را نمی‌توان صرفا به کاهش محدود در نرخ سود سپرده‌ها نسبت داد، زیرا این نرخ به حدی کاهش پیدا نکرده است که سوداگری بازار مسکن با توجه به هزینه‌های معاملاتی که برای آن وجود دارد هنوز قابل توجه باشد.

نوع سکه و ارز	شنبه	یک‌شنبه
سکه تمام بهار آزادی طرح جدید	۱۵۱۲۵۰۰	۱۵۱۹۸۰۰
سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم	۱۴۶۴۵۰۰	۱۴۶۹۰۰۰
نیم سکه	۷۳۸۵۰۰	۷۴۴۵۰۰
ربع سکه	۴۴۰۵۰۰	۴۴۴۰۰۰
سکه گرمی	۲۹۲۰۰۰	۲۹۵۰۰۰
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۱۴۶۰۹۰	۱۴۷۷۵۰
دلار	۴۶۷۵	۴۷۶۵
یورو	۵۹۱۳	۵۹۹۴
پوند	۶۷۰۸	۶۷۵۷

کاهش حباب سکه به حداقل

بررسی قیمت سکه و ارزش ذاتی آن نشان می‌دهد، سکه طرح جدید و قدیم تقریبا حباب قیمتی ندارد و به نظر می‌رسد، هدف بانک مرکزی از پیش‌فروش سکه صرفا جمع‌آوری نقدینگی است.

چند روز پیش بانک مرکزی اعلام کرد از ۱۵ بهمن ماه سکه پیش‌فروش خواهد کرد. معمولا یکی از دلایل ورود بانک مرکزی این حوزه ایجاد تعادل در بازار سکه با افزایش عرضه است اما نگاهی به قیمت انواع سکه در بازار نشان می‌دهد، بهای سکه در سطح نامتعادلی قرار ندارد و از این منظر نیازی به اجرای سیاست پیش‌فروش سکه نیست.

با احتساب بهای ۴۵۵۰ تومان برای دلار، ۱۳۵۰ دلار برای اونس و حق ضرب ۲۰ هزار تومانی، ارزش ذاتی قیمت سکه طرح جدید یک‌میلیون و ۴۴۲هزار تومان، نیم‌سکه ۷۴۰هزار تومان و ربع سکه ۳۸۱هزار تومان و سکه گرمی ۱۹۸هزار تومان است. بنابراین به نظر می‌رسد، علت اصلی پیش‌فروش سکه جمع‌آوری نقدینگی در هفته‌های پایانی سال است و یکی از نگرانی‌های بانک مرکزی افزایش نرخ تورم به سطوح دو رقمی و ماندگار شدن این نرخ در سطح دو رقمی است.

کارشناسان معتقدند، اتخاذ سیاست پیش‌فروش سکه از سوی بانک مرکزی در این مقطع ناشی از نگرانی‌هایی است که از وضعیت بازار ارز و دیگر بازارها دارد، بانک مرکزی می‌خواهد با عرضه بیشتر سکه التهاب بازار ارز و التهاب احتمالی دیگر بازارها را در ماه‌های پایانی سال کنترل کند.

البته ابزارهای سیاست پولی در ایران آن قدر محدود است که بانک مرکزی نمی‌تواند از ابزار غیرمستقیم برای کنترل حجم پول و نقدینگی استفاده کند، در همین راستا بانک مرکزی مجبور به استفاده از ابزارهای مستقیم پولی است که یکی از این ابزارهای مستقیم، خرید و فروش سکه است.

این در حالی است که در تمام دنیا طلا یکی از ذخایر بانک‌های مرکزی است اما نسبت حجم طلا از این ذخایر چندان چشمگیر نیست. در دنیا صندوق‌های طلا وجود دارد و بانک‌ها در این حوزه سرمایه‌گذاری می‌کنند اما این‌گونه نیست که بانک‌های مرکزی هر چند سال یک بار اقدام به فروش طلا کنند. بانک‌های مرکزی در شرایطی که احتمال کاهش بهای طلا وجود دارد با هدف مدیریت دارایی‌ها، اقدام به فروش و تبدیل دارایی طلای خود کرده و این نوسان‌ها را مدیریت می‌کنند اما این به معنای نقش ابزار پولی برای طلا نیست، زیرا آن‌قدر تنوع در استفاده از ابزارهای پولی وجود دارد که بانک مرکزی نیازی به استفاده از ابزار فروش طلا ندارد.

بانک‌های مرکزی در دنیا طلا را به عنوان ذخایر خود نگهداری می‌کنند اما مشکل ما این است که دست بانک مرکزی در اعمال سیاست‌های پولی بسته است و بانک مرکزی مجبور می‌شود از چنین روش‌هایی برای کنترل نقدینگی استفاده کند.

در خصوص آینده بازار طلا نیز باید توجه داشت که هر زمان اقتصاد امریکا از شرایط رکودی بیرون بیاید، نرخ‌های بهره افزایش پیدا می‌کند و پیش‌بینی می‌شود در آینده قیمت طلا کاهش یابد. هم‌اکنون هم اقتصاد امریکا تحرکات خوبی را برای رشد مثبت اقتصادی داشته و انتظار می‌رود، نرخ بهره کاهش نیابد و حتی در آینده افزایش یابد.

بنابراین پیش‌بینی جریان بهای طلا کاهشی است اما در مقطع تابستان به دلیل افزایش برگزاری مراسم عروسی در هند، تقاضای طلای زینتی افزایش می‌یابد و این مولفه قطعا بر قیمت طلای جهانی تاثیرگذار خواهد بود اما در مجموع بهای اونس جهانی طلا کاهش خواهد یافت.

مداخله و نگرانی بانک مرکزی از رشد سکه و طلا به دلیل التهاب در سایر بازارهاست زیرا بانک مرکزی فقط به دنبال پیش فروش سکه است و این سیاست به دلیل نگرانی‌هایی است که از وضعیت بازار ارز و دیگر بازارها دارد. به نظر می‌رسد بانک مرکزی می‌خواهد با عرضه بیشتر سکه، التهاب بازار ارز و التهاب احتمالی دیگر بازارها در ماه‌های پایانی سال را کنترل کند. این درحالی است که محاسبات نشان می‌دهد هم‌اکنون قیمت سکه در بازار حباب ندارد.

به نظر می‌رسد تامین معیشت مردم و کالاهای اساسی در سال ۹۷ که با کمبود منابع و کسری بودجه مواجه خواهد بود یکی از مسائل اساسی است لذا دولت و بانک مرکزی باید بازار ارز را به گونه‌یی مدیریت کنند که بخشی از درآمد ارزی حاصل از نفت به صورت مبادله‌یی و رسمی و با ثبات نرخ برای تامین کالاهای اساسی اختصاص یابد. زیرا دولت و بانک مرکزی اگرچه با افزایش نرخ دلار مبادله‌یی درآمد بیشتری کسب خواهند کرد اما چند برابر آن با مشکلات حاصل از گرانی واردات کالاهای اساسی و نان، گوشت ، تخم مرغ ، مرغ ، دارو و... مواجه خواهد بود و مجبور است که بودجه بیشتری برای جبران گرانی کالاهای اساسی صرف کند.

از این رو در شرایطی که اقتصاد ایران با کمبود درآمد ریالی دولت مواجه است همچنین کسری بودجه، شرایط اقتصادی فعلی، رشد پایین سرمایه‌گذاری و مصرف بخش خصوصی، تحریم‌های احتمالی و تهدیدهای امریکا، انتظارات مردم و... مواجه است باید بخشی از درآمد ارزی را به عنوان سهمیه تامین معیشت و کالاهای اساسی با نرخ ارز مبادله‌یی در نظر گرفت.

بررسی رشد قیمت ارز نشان می‌دهد که در کنار عوامل طبیعی تعیین‌کننده نرخ ارز و افزایش نرخ‌ها ازجمله کاهش صادرات و عرضه ارز همچنین رشد تقاضای مصرف و واردات به دلیل رشد تقاضای مردم و مصرف‌کنندگان یا سفرهای خارجی و... برخی عوامل نیز متناسب با شرایط امروز اقتصاد ایران موجب شده که نرخ ارز افزایش قابل توجهی داشته باشد و حتی به روال سال‌های قبل که در بهمن و اسفند، نرخ‌ها کاهش می‌یافت شاهد کاهش نرخ‌ها طبق وعده بانک مرکزی نباشیم.

از آنجا که دولت بزرگ‌ترین عرضه‌کننده و تقاضاکننده ارز است و سیاست‌گذار و نرخ‌گذار ارزی محسوب می‌شود، لازم است که شرایط اقتصاد ایران را برای سال ۹۷ و نوسانات و تلاطم‌های آن و بستر بازار ارز را آماده کند تا بتواند از چنین بحران‌ها و نوسان‌هایی عبور کند و از سیستم بازار آزاد و ارز مبادله‌یی به نحو احسن بهره‌مند شود.

در ماه‌های اخیر کاهش صادرات و تجارت خارجی یکی از دلایل عمده کاهش عرضه ارز بوده اگرچه قیمت و درآمد نفت می‌تواند به بهبود آن کمک کند اما اثر کاهش صادرات بر عرضه ارز مشهود است.

برخی کارشناسان گفته‌اند که نیاز دولت به منابع برای ماه‌های آخر سال و خرج شب عید و پرداختی‌های مختلف به پرسنل دولت، بازنشسته‌ها و... باعث شده که روی افزایش نرخ مبادله‌یی همچنین عرضه ارز مداخله‌یی با نرخ نزدیک به بازار توسط بانک مرکزی تاثیرگذار باشد و چند هزارمیلیارد تومان درآمد بیشتر برای دولت ایجاد می‌کند و بانک مرکزی با عرضه ارز مداخله‌یی با نرخ بالا نشان داد که از ایجاد این اضافه درآمد به طور غیررسمی استقبال کرده است.

برخی ناظران گفته‌اند که ادامه این روند و افزایش نرخ مبادله‌یی فعلی ۳۶۶۴تومان باعث خواهد شد که نرخ مبادله‌یی دلار در سال آینده به سمت ۳۸۵۰تومان حرکت کند و اگرچه نرخ مبادله‌یی حدود ۳۵۰۰تومان برای سال آینده اعلام شده اما به هر میزان که این نرخ در عمل بالاتر باشد، درآمد بیشتری ایجاد خواهد کرد در نتیجه ضمن اینکه درآمد بیشتری حدود ۱۰هزارمیلیارد تومان برای دولت ایجاد خواهد کرد اما علامت‌هایی به بازار ارز می‌دهد که نرخ‌ها را همچنان افزایش می‌دهد. از دیگر عوامل افزایش نرخ ارز، تحریم دلاری و بانکی و محدودیت در نقل و انتقالات بوده و عملا این کار از سوی صرافی‌ها انجام می‌شود که هزینه‌های سربار را به همراه داشته و روی افزایش نرخ‌ها اثر گذاشته است.

با توجه به چنین عواملی و رشد مستمر نرخ ارز که نگرانی‌ها و نوسان‌هایی را موجب شده و حتی صرافی‌ها از فروش ارز خودداری می‌کنند و به تدریج روی تورم، قیمت کالاها، نرخ طلا و سکه و سایر دارایی‌ها و معاملات اقتصادی اثر خواهد گذاشت، لازم است که دولت برای مقابله با چنین روندی به سیاست قبلی خود که در شرایط تحریم و سال‌های ۹۲تا ۹۵ اجرا می‌کرده، برگردد و بار دیگر تقاضای بازار ارز را شکسته و کالاها را به ضروری و غیرضروری و بازار ارز را به ارز مبادله‌یی و آزاد تبدیل کند.

اما در شرایطی که بانک مرکزی به دنبال یکسان‌سازی نرخ ارز و حذف رانت و فرصت و فساد در بازار ارز بوده و با حذف ارزهای مبادله‌یی عملا تقاضا برای دلار را به شدت افزایش داده و نرخ طلا و سایر ارزها نیز متاثر از رشد قیمت دلار بالا رفته، چاره کار این است که بازار را به دو بخش ارز مبادله‌یی و ارز آزاد تبدیل کند و مانند ۳سال اول دولت روحانی با مدیریت ارز مبادله‌یی، میزان تقاضا و نرخ‌ها را مدیریت کند تا ضمن ثبات نسبی بازار ارز، معیشت خانوارها و قیمت مناسب کالاهای اساسی را تامین کند. در سال‌های اخیر دولت با ارزهای مبادله‌یی مانند روپیه، یوآن، لیر، درهم، روبل، ین و یورو به واردکنندگان علامت می‌داد که برای دریافت ارز ارزان باید ارز مبادله‌یی مورد نظر را دریافت کرده و از کشورهای مورد نظر خریداری کند و این موضوع باعث می‌شود که واردکننده به سمت شرکای تجاری ایران شامل اروپا، ترکیه، امارات، چین، هند و روسیه هدایت شوند و در نتیجه تقاضا برای دلار کاهش می‌یابد و نرخ‌ها و نوع واردات به نوعی کنترل می‌شود.

توقف خدمات USSD منتفی شد

مقابله با تراکنش‌های مشکوک، علت ۲۴ ساعته شدن تسویه حساب

اگرچه انتقاد از توقف خدمات یو اس اس دی‌ها باعث شده که وزیر ارتباطات خبر از توقف اجرای برنامه دولت و بانک مرکزی بدهد تا برنامه دیگری برای جلوگیری از تخلفات رمز دوم کارت‌ها حاکم شود اما همچنان تاخیر در واریزی ۲۴ساعته وجه تراکنش‌ها مطرح است و کسبه خواستار واریز سریع‌تر وجه تراکنش‌ها هستند.

به گزارش «تعادل» در عین حال این پرسش مطرح است که با توجه به اینکه بیش از ۹۵درصد تراکنش‌ها زیر ۲۰۰هزار تومان و ۱۰۰هزار تومان است چرا محدودیت‌ها روی یو اس اس دی‌ها و تاخیر واریز وجه تا این حد سختگیرانه شده و چرا شبکه بانکی تنها ارقام درشت و مورد نظر را نظارت نمی‌کند یا با تاخیر مواجه نمی‌کند و چه ضرورتی دارد که ارقام ریز و خرد کسبه کنترل می‌شود.

درحالی که کسبه و صاحبان مشاغل از ۲۴ساعته شدن تسویه حساب‌ها در شرکت شبکه الکترونیکی پرداخت کارت(شاپرک) گلایه دارند، مسوولان بانک مرکزی می‌گویند که این اقدام را برای جلوگیری از تراکنش‌های مشکوک انجام می‌دهند. سیستم شاپرک که حدود ۷سال از تاسیس آن براساس مصوبه شورای پول و اعتبار می‌گذرد طی سنوات گذشته توانسته است ضمن متمرکزسازی سیستم پرداخت‌های غیرنقد از مبادلات غیرایمن در نظام پولی کشور نیز جلوگیری کند.

به گزارش ایسنا در این سال‌ها تبادل اطلاعات در شاپرک چندین بار در روز انجام می‌شود و فروشندگان کالاها و خدمات به دلیل اطمینان از تسویه آنی با نصب کارتخوان‌های متعدد، کار دریافت وجوه از مشتریان را از شیوه نقد به شکل الکترونیک تغییر دادند. اما به تازگی بانک مرکزی تصمیم گرفته است، تسویه حساب‌ها در نظام شاپرک را به صورت یک بار در روز و ۲۴ساعته انجام دهد، موضوعی که سبب شده تا به ویژه کسب وکارهای خرد در امور حسابداری خود دچار مشکل شوند و به همین دلیل برخی دوباره به سمت پرداخت‌های سنتی و نقد روی بیاورند.

محسن قادری، مدیرعامل شاپرک هدف از این اقدام را استانداردسازی نظام پرداخت‌ها دانست و تاکید کرد: باید برای نقل و انتقال پول زمان کافی در اختیار داشت تا از بروز مشکلات احتمالی جلوگیری شود. وی این اقدام را بر پایه تصمیم بانک مرکزی دانست و گفت: در استانداردهای جهانی شاهدیم که گاهی تسویه حساب‌ها در نظام پرداخت الکترونیکی ۴۸ساعت پس از فروش رخ می‌دهد و اینکه در ایران این تسویه‌ها ۲۴ساعته انجام شود، امر عجیبی نیست. قادری خاطرنشان کرد که برای مقابله با اتفاقاتی چون خطا در پرداخت‌ها، تقلب و کلاهبرداری نیاز به زمان داریم تا جلو پرداخت‌ها گرفته شود.

ناصر حکیمی، معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی نیز درباره افزایش زمان واریز انتقال وجه به حساب انجام خرید، آن را با گزارش نهادی مسوول درباره برداشت‌های غیرمجاز از حساب‌های مردم مرتبط دانست و گفت: این کار با هدف مقابله با این سوءبرداشت‌ها انجام شده است.

با افزایش زمان واریز وجه در حساب خریدار، مالباختگان فرصت بیشتری در اختیار دارند تا موارد کلاهبرداری را پیگیری کنند. حکیمی با یادآوری اینکه در هیچ کجای دنیا تسویه حساب‌های خرید به صورت آنی انجام نمی‌شود، گفت: این اقدام با هدف شناسایی تراکنش‌های مشکوک انجام می‌شود. در همه جای دنیا ۲روز زمان برای تسویه حساب‌ها در نظر گرفته شده درحالی که این میزان در ایران حداکثر یک روز(۲۴ساعت) است. به گفته حکیمی هر ساعتی که تراکنش انجام شود وجه آن ساعت ۵ صبح روز بعد واریز می‌شود و این زمان الزاما ۲۴ساعت نیست یعنی اگر قبل ساعت ۱۲شب کارت کشیده شود، وجه آن ساعت۵ صبح روز بعد به حساب واریز می‌شود. درحالی که براساس ابلاغیه بانک مرکزی قرار بود جلو ارائه خدمات مبتنی بر کدهای دستوری تا ۱۵بهمن گرفته شود اما وزیر ارتباطات ساعاتی پیش از منتفی بودن اجرای این تصمیم خبر داد. طی هفته گذشته ابلاغیه بانک مرکزی به بانک‌های کشور مبنی بر توقف خدمات روی کدهای دستوری(USSD) تا پانزدهم بهمن ماه جاری خبرساز شد و بانک مرکزی این بخشنامه را برای ارتقای امنیت پرداخت الکترونیک ابلاغ کرد. همچنین گفته شد که برای ارتقای امنیت باید اپلیکیشن‌های بانکی جایگزین شود؛ پیش از این نیز گزارش‌هایی درباره ناامن بودن بستر ارتباطی USSD منتشر شده و کارشناسان امر نظرات متعددی در این باره داشتند. اغلب آنها معتقدند که ارتباط گوشی با حساب‌های بانکی به شکل غیررمز صورت می‌گیرد که در نهایت می‌تواند منجر به سرقت رمز دوم مشترکان و دزدی از حساب آنها شود. با این حال وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با انتشار توییتی خبر از منتفی بودن بحث «حذف خدمات USSD» داد.

محمدجواد آذری‌جهرمی عنوان کرد: در تفاهمی که با ولی‌الله سیف؛ رییس کل بانک مرکزی داشتم، بنا شد با رعایت الزاماتی از سوی اپراتورهای تلفن همراه موضوع توقف خدمات پرداخت با استفاده از کدهای دستوری USSD فعلا منتفی شود. از توجه ویژه جناب آقای دکتر سیف و تیم بانک مرکزی به توسعه کسب وکارهای نوپا و بازار ICT کشور قدردانی می‌کنم.

سهام دولت در بیمه‌های البرز، دانا آسیا و اتکایی امین واگذار می‌شود

هیات واگذاری وضعیت سهام چهار شرکت بیمه‌یی را تعیین‌تکلیف کرد.

به گزارش اداره کل روابط‌عمومی و امور بین‌الملل بیمه مرکزی، بر اساس مصوبات سیصد و سی و ششمین جلسه هیات واگذاری، قیمت پایه و شرایط واگذاری ۱۱,۴۴درصد سهام شرکت بیمه اتکایی امین متعلق به شرکت مادر تخصصی سرمایه‌گذاری خارجی ایران برای واگذاری از طریق فرابورس در روز عرضه به اضافه ۲۰درصد به شرط آنکه از مبلغ ۱.۴۳۲ ریال کمتر نباشد به صورت نقد و اقساط شامل ۳۰درصد نقد و مابقی در اقساط ۴ ساله طی ۸ قسط با فواصل زمانی ۶ ماه از طریق فرابورس تعیین شد.

همچنین قیمت پایه و شرایط واگذاری ۱۸,۸۴درصد سهام شرکت بیمه آسیا برای واگذاری از طریق بورس مطرح و پس از بحث و بررسی با قیمت پایه هر سهم مطابق با قیمت تابلو بورس در روز عرضه به اضافه ۲۰درصد به شرط آنکه از مبلغ ۱,۹۲۰ریال کمتر نباشد به صورت نقد و اقساط شامل ۳۰درصد نقد و مابقی در اقساط ۴ ساله طی ۸ قسط یا فواصل زمانی ۶ ماهه از طریق بورس مورد تصویب قرار گرفت. در این جلسه قیمت پایه و شرایط واگذاری ۱۷,۳۴ درصد سهام شرکت بیمه البرز نیز برای واگذاری از طریق فرابورس مورد تایید قرار گرفت و مقرر شد با قیمت پایه هر سهم مطابق با قیمت روز تابلو بورس در روز عرضه به اضافه ۲۰درصد به شرط آنکه از مبلغ ۱,۲۷۵ریال کمتر نباشد به صورت نقد و اقساط شامل ۳۰ درصد نقد و مابقی در اقساط ۴ ساله طی ۸ قسط با فواصل زمانی کمتر از ۶ ماه از طریق بورس عرضه شود. در بخش دیگری از این مصوبات، در راستای اجرای بند ۹ مصوبه مورخ ۱۴ بهمن ۱۳۹۱، عرضه و واگذاری باقیمانده تمام سهام دولت در شرکت بیمه دانا به میزان ۰,۱۱درصد به صورت تدریجی به قیمت تابلو بورس در روز عرضه تصویب شد.

اخبار

مشتری‌محوری راهبرد کلان نظام بانکی است

مدیرعامل بانک رفاه گفت: نظام بانکی خدمات درخور و قابل توجهی در صحنه اقتصاد و بیشترین سهم را در تامین مالی بنگاه‌ها در سطح خرد و کلان دارد.

محمدعلی سهمانی با اعلام این مطلب در جمع مسوولان این بانک در استان بوشهر با اشاره به اینکه برنامه راهبردی بانک رفاه بی‌ارتباط با راهبردهای نظام بانکی نیست، افزود: یکی از مهم‌ترین راهبردهای بانک مشتری‌مداری و مشتری‌محوری است. بانک رفاه جایگاه مهمی در نظام بانکی دارد. شرکا، ذی‌نفعان و گیرندگان خدمات بانک تعداد قابل توجهی هستند که انتظار دارند، خدمات متنوع و باکیفیتی را دریافت کنند. همه اقدامات، فعالیت‌ها و خدمات بانک باید با رویکرد مشتری‌محوری طراحی و ارائه شود.

وی با تاکید بر ایجاد تعادل بین منابع و مصارف در بانک‌ها، ورشکستگی موسسات اعتباری را ناشی از عدم تعادل منابع و مصارف دانست و افزود: معضل دیگر این موسسات، زیانده بودن آنها بود. موسسات نتوانستند مدیریت سود و زیان، ترازنامه و مدیریت نقدینگی داشته باشند. باید بین منابع، مصارف، درآمدها و هزینه‌ها تعادل برقرار باشد تا منجر به نقدینگی مثبت، عملکرد مثبت و سودآوری شود.

سهمانی تاکید کرد: بانک رفاه در فعالیت‌های ارزی، ضمانتنامه‌ها، خدمات شتابی و الکترونیک در چارچوب یک حرکت معقول و مدیریت ریسک، اقدامات خوبی داشته و برنامه‌های جامعی تدوین کرده است.

عملکرد قرض‌الحسنه مهر در راستای بهبود معیشت مردم

مرتضی اکبری مدیرعامل بانک قرض‌الحسنه مهر ایران در نشست خبری که به مناسبت سی و نهمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران در سالن اجتماعات ساختمان ستاد ادارات مرکزی برگزار شد، گفت: این بانک توانسته است با هم‌افزایی مردم و خیران در ۱۰ماهه گذشته بالغ بر ۶۵,۴۸درصد رشد منابع قرض‌الحسنه داشته باشد.

به گزارش روابط‌عمومی بانک قرض‌الحسنه مهر ایران، مرتضی اکبری در این نشست خبری ضمن تشریح عملکرد ۱۰ساله بانک بیان داشت: با توجه به شرایط کنونی اقتصاد کشور و مشکلات موجود برای تجمیع و جذب منابع قرض‌الحسنه، این بانک در ۱۰ماهه سال جاری با ۶۵,۴۸درصد رشد، مبلغ ۳۹,۵هزار میلیارد ریال افزایش منابع داشته و در حال حاضر منابع بانک به ۱۰۰هزار میلیارد ریال رسیده است.

وی افزود: بانک قرض‌الحسنه مهر ایران بیش از ۹۰ درصد این منابع به میزان ۹۰هزار میلیارد ریال را تسهیلات قرض‌الحسنه با کارمزد ۴درصد و کمتر از آن پرداخت کرده است. اکبری پایین بودن میزان مطالبات غیرجاری این بانک را یکی از امتیازات منحصربه‌فرد آن دانست و خاطرنشان کرد: نسبت مطالبات غیرجاری به مصارف بانک از ابتدای فعالیت تاکنون حدوداً یک‌درصد بوده که نشان‌دهنده عملکرد مطلوب آن در سیستم بانکی کشور است.

بخشودگی و تخفیف ویژه برای بدهکاران بانک ایران زمین

بانک ایران زمین با اجرای سه طرح «طرح تعاون، تلاش یک و دو» در راستای حمایت از تولید و اقتصاد مقاومتی، با رویکرد تعاملی برای تسهیل در بازپرداخت دیون، فرصت ویژه‌یی را برای مشتریان بانک و موسسه ساماندهی شده مولی‌الموحدین فراهم کرده است.

به گزارش روابط‌عمومی بانک ایران زمین، بر اساس طرح «تعاون» مشتریان موسسه ساماندهی شده مولی‌الموحدین که بدهی آنها به بانک ایران زمین منتقل شده است، می‌توانند با تسویه بدهی خود ضمن بخشودگی ۶٪ خسارت تاخیر تادیه تسهیلات، از تخفیف ویژه این طرح تا پایان سال ۱۳۹۶ استفاده کنند. در طرح «تلاش یک» مشتریانی که سقف تسهیلات دریافتی آنها تا مبلغ ۵۰۰میلیون ریال است در سرفصل‌های مطالبات غیرجاری بانک قرار گرفته‌اند که می‌توانند با تسویه کامل و مختومه شدن پرونده از تخفیف و بخشودگی تا سقف ۶٪ خسارت تاخیر تادیه تسهیلات تا پایان سال ۱۳۹۶ استفاده کنند.

بانک ملت هیچ بدهی به جایگاهداران سوخت ندارد

محمدعلی ترابیان مدیرعامل این شرکت با اشاره به تصمیم اخیر اتحادیه جایگاهداران سوخت مبنی بر دریافت پول نقد از مشتریان و جمع‌آوری دستگاه‌های کارتخوان از پمپ‌بنزین‌ها به دلیل بدهی بانک ملت اعلام کرد: بانک ملت هیچ بدهی به جایگاهداران سوخت ندارد و اگر جایگاهداری مدعی است که یک ریال از این بانک طلب دارد، این شرکت جوابگو خواهد بود.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت به‌پرداخت ملت، ترابیان با مدنظر قرار دادن روند تعیین شده تسویه مالی با جایگاهداران توسط شاپرک افزود: بانک ملت مانند سایر بانک‌ها بر اساس دوره تعیین شده شاپرک، به‌طور روزانه هر روز صبح پس از دریافت اطلاعات از شاپرک و کنترل‌های لازم مبالغ را به حساب پذیرندگان از جمله جایگاهداران واریز کرده به گونه‌یی که معمولا تا قبل از ساعت ۷:۳۰ واریزی‌ها انجام شده است. مدیرعامل شرکت به‌پرداخت ملت افزود: تا زمانی که حواله واریز و اطلاعات مربوط به آن از طرف شاپرک به بانک نرسد، هیچ وجهی از مشتری و پذیرنده نزد بانک وجود ندارد و پس از دریافت حواله و اطلاعات مربوط از شاپرک پول مستقیما به حساب پذیرندگان واریز می‌شود.

وی گفت: بنابراین تصور اینکه از زمانی که تراکنش انجام می‌شود؛ پول از حساب کارت کسر شده و تا زمان واریز به جایگاهدار این پول دست بانک می‌ماند؛ کاملا اشتباه است.

ترابیان تاکید کرد: مطلقا هیچ پولی از جایگاهداران نزد بانک پذیرنده نمی‌ماند و بانک مربوطه زمانی که از شاپرک حواله و اطلاعات واریز را دریافت می‌کند، مبالغ تراکنش‌ها به حساب پذیرنده‌ها واریز می‌شود. مدیرعامل شرکت به‌پرداخت ملت در خصوص موضوع دریافت پول نقد از مشتریان در جایگاه سوخت گفت: امروزه در چرخه فعالیت هر کسب و کاری استفاده از پرداخت الکترونیک اجتناب‌ناپذیر است. هم اکنون فروشندگان دوره‌گرد که حجم فروش روزانه آنها ممکن است به ۲۰۰هزار تومان هم نرسد نیز از پایانه‌های فروش استفاده می‌کنند و حتما شما هم با تابلو دستگاه کارتخوان موجود است این فروشندگان بسیار مواجه شده‌اید. وی افزود: با این وصف چگونه می‌توان تصور کرد که در یک صنفی مثل جایگاه‌های سوخت که کوچک‌ترین آنها معمولا روزانه بیش از ۲۰میلیون تومان فروش دارد، بتوان پرداخت الکترونیک را حذف کرد. فراموش نکنیم که ایجاد امکان پرداخت الکترونیک احترام به حقوق مشتری نیز به شمار می‌رود.

رییس سازمان بورس درخصوص مذاکرات با بورس روسیه تاکید کرد

صیانت از حقوق سرمایه‌گذاران خارجی

گروه بورس|
با تصویب قانون بازار اوراق بهادار در آذر ماه سال ۱۳۸۴ و قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی در سال ۱۳۸۸، زمینه طراحی ابزارهای جدید مالی در بازار سرمایه ایران فراهم شد. تنوع ابزارهای مالی اسلامی ازجمله اوراق اجاره، اوراق مرابحه، صکوک و... در بازار سرمایه کشور نسبت به گذشته افزایش چشمگیری داشته است و به‌تازگی این ابزار موردتوجه سایر کشورهای دنیا نیز قرار گرفته‌اند.

در این بین، بورس ایران با اتخاذ رویکرد تازه درخصوص سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی می‌تواند از طریق ابزارهای مالی اسلامی بستر لازم را برای حضور سایر کشورهای دنیا در بازار سرمایه ایران فراهم کند. در این رابطه شاپور محمدی رییس سازمان بورس و اوراق بهادار معتقد است که، ابزارهای مالی اسلامی به شفافیت بازار سرمایه و جذب سرمایه‌گذاری خارجی کمک می‌کنند و هر کشوری که علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری در ایران است، می‌تواند از این ابزارها استفاده کند. وی بیان کرد: بازار سرمایه ایران برای همه سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی فرصت خوبی محسوب می‌شود و از ابزارهای متنوع نوین مالی بهره می‌برد.

دبیر شورای عالی بورس با تاکید بر اینکه ابزارهای مالی اسلامی با کار ویژه کنترل ریسک برای همه سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی موثر و مفید هستند، افزود: ابزارهای مالی اسلامی کمک می‌کنند کنترل ریسک بهتر انجام شود. در ابزارهای مالی اسلامی، منابع باید هم‌راستا با اهداف از قبل تعیین شده سرمایه‌گذاری شود و در نتیجه سرمایه‌گذاران می‌دانند منابع‌شان دقیقا کجا سرمایه‌گذاری شده و همین امر باعث می‌شود میزان ریسک، کاهش پیدا کند.

وی با بیان اینکه سازمان بورس و اوراق بهادار آماده همکاری با سرمایه‌گذاران خارجی است، به اهمیت عضویت ایران در آیسکو اشاره کرد و گفت: عضویت در آیسکو و به‌ویژه تغییر از عضو ناظر به عادی حاکی از آن است که می‌توانیم از حقوق سرمایه‌گذاران خارجی صیانت کنیم.

دبیر شورای عالی بورس در رابطه با افزایش تعامل با روسیه نیز در گفت‌وگو با راشا تودی، تصریح کرد: مهم‌ترین ثروت ایران و روسیه گاز و نفت است و این موضوع می‌تواند زمینه همکاری موثر دو کشور را در حوزه بورس انرژی رقم بزند.

سخنگوی سازمان بورس در ادامه تصریح کرد: می‌توان محصولات مشترکی در بورس‌های کالایی معامله و همچنین ابزارهای مالی را روی محصولات نفتی و گازی تعریف کرد. این فرصت برای هر دو کشور وجود دارد تا ثروت ملی خود را به‌درستی قیمت‌گذاری کنند.

رییس سازمان بورس و اوراق بهادار خاطرنشان کرد: این اقدامات علاوه بر منفعت دولت‌ها این فرصت را فراهم می‌کند تا سرمایه‌گذاران بتوانند در حوزه انرژی با استفاده از ابزارهای جدید سرمایه‌گذاری‌های خود را انجام دهند.

شاپور محمدی درباره اقدامات انجام شده برای ارتباط بیشتر بازار سرمایه ایران و روسیه گفت: با هدف تقویت روابط، مذاکراتی با نهاد ناظر بازار سرمایه کشور روسیه انجام شده و امیدواریم شاهد ارتباط بیشتر با آنها باشیم.

کاهش موانع سرمایه‌گذاری

در سویی دیگر، علی اسلامی‌بیدگلی رییس هیات‌مدیره شرکت مشاور سرمایه‌گذاری آرمان آتی عنوان کرد: در شرایط فعلی که قرار است پیش‌بینی سود شرکت‌ها منتشر نشود، بنگاه‌ها موظفند داده‌های قابل تحلیل به سهامداران ارائه کنند.

وی درخصوص حذف پیش‌بینی سود از صورت‌های مالی بنگاه‌ها گفت: سازمان بورس در واحد مرکز پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی، بررسی‌های لازم را برای حذف پیش‌بینی سود انجام داده و در حال حاضر مطالعات تطبیقی و میدانی دقیقی برای اتخاذ و ابلاغ این دستورالعمل وجود دارد.

وی با تاکید بر اینکه کلیات این موضوع اقدام موثری برای بازار سرمایه است، گفت: بازار سرمایه ایران با بازارهای سرمایه بین‌المللی تفاوت‌هایی دارد که توجه به آنها برای افزایش اثربخشی و کارایی این دستورالعمل لازم است. وی به یکی از این تفاوت‌ها اشاره کرد و گفت: در بسیاری از بازارهای مالی دنیا سودهای تقسیمی شرکت‌ها در مقاطع سه ماهه است و شرکت‌ها در دوره‌های سه ماهه موظف هستند سودهای علی‌الحساب به سهامداران پرداخت کنند و در این شرایط ضرورتی به اعلام پیش‌بینی سود وجود ندارد.

اسلامی با اشاره به اینکه در بازار سرمایه ما سالی یک‌بار مجمع عمومی برگزار و سود پرداخت می‌شود، ادامه داد: در چنین شرایطی سرمایه‌گذاران باید اطلاعات بلندمدت داشته باشند و با حذف پیش‌بینی سود داده‌های جانبی بیشتری دراختیار سرمایه‌گذار قرار بگیرد. به گزارش سنا، وی افزود: سازمان بورس برای افشای داده‌های جانبی بیشتر شرکت‌ها را موظف به افشای گزارش‌های تولید و فروش برای همه شرکت‌ها کرد. این موضوع تا حدودی کمبود فاصله گزارش‌های دوره‌یی را پوشش می‌دهد. این کارشناس بازار سرمایه توضیح داد: در بازارهای دنیا به‌دلیل الزام شرکت‌ها به پاسخگویی، مردم ابزارهای بیشتری برای دریافت اطلاعات دراختیار دارند اما در ایران تنها مرجع سنجش و انتشار گزارش‌ها سامانه کدال است. در شرایط فعلی که قرار است پیش‌بینی سود شرکت‌ها منتشر نشود، باید بنگاه‌ها موظف باشند داده‌های قابل تحلیل به سهامداران ارائه کنند. اسلامی با تاکید بر اینکه افراد غیرحرفه‌یی قابلیت پردازش داده‌های خام را ندارند، گفت: به‌طور کلی حذف EPS قدمی برای کاهش موانع است و با این نگاه اقدام شایسته‌یی برای کم‌کردن موانع در بازار سرمایه برداشته شده که باعث تسهیل معاملات می‌شود.

پیشگیری از هیجان‌های کاذب

اسلامی درباره اصلاح یا حذف حجم مبنا و دامنه نوسان در بازار سرمایه گفت: وجود این دو متغیر در بازار سرمایه ایران دلایل متعددی دارد که یکی از آنها پیشگیری از ایجاد هیجان‌های کاذب و دامن زدن به شایعات است که البته با حذف پیش‌بینی سود اصلاح حجم مبنا و دامنه نوسان نیز باید مورد توجه قرار بگیرد. وی بزرگ‌ترین علت اعمال دامنه نوسان و حجم مبنا را کوچک بودن عمق بازار و نبود بازارگردان‌های واقعی دانست و گفت: برای حذف این دو متغیر باید همزمان در راستای تعمیق بازار سرمایه نیز اقداماتی انجام شود. همچنین بازارگردان‌های حرفه‌یی وارد بازار شوند تا از نوسان‌های غیرواقعی جلوگیری شود.

این کارشناس بازار سرمایه، توسعه ابزارهای مشتقه را یکی دیگر از عوامل تاثیرگذار دانست و گفت: ابزار مشتقه یکی از پیش‌نیازهای لازم برای افزایش اثربخشی اجباری نبودن افشای اطلاعات بودجه‌یی است. به گفته علی اسلامی زمانی که ابزارهای مشتقه رونق بگیرد نهادهای حرفه‌یی‌تری شکل خواهد گرفت که قابلیت تحلیل و پردازش اطلاعات بیشتری دارند. زمانی که بازار دچار هیجان‌های غیرمنطقی شده و با سرعت صعودی یا نزولی می‌شود این ابزارها می‌توانند با مدیریت صحیح، هیجان‌های بازار را کاهش بدهند. این موضوع از دیگر ضرورت‌های حذف پیش‌بینی سود است.

مروری بر آمار معاملات دیروز

نوسان شاخص بورس تهران

گروه بورس|
در جریان دادوستدهای دیروز بازار سرمایه تعداد ۷۱۸ میلیون سهم و حق‌تقدم به ارزش ۱۶۸میلیارد تومان در ۵۷ هزار نوبت مورد دادوستد قرار گرفت و شاخص بورس با رشد ۸۹واحدی در ارتفاع ۹۷هزار و ۸۰۸واحد قرار گرفت. بیشترین تاثیر مثبت بر رشد دماسنج بازار سهام در روز گذشته به‌نام نمادهای معاملاتی شرکت‌های پتروشیمی جم، خدمات انفورماتیک و پالایش نفت بندرعباس شد و در مقابل نمادهای معاملاتی توسعه معادن و فلزات، پتروشیمی مبین و سرمایه‌گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تامین با افت خود مانع افزایش بیشتر شاخص شدند. همچنین، شاخص‌های اصلی بازار سرمایه هم روز مثبتی را پشت‌سر گذاشتند به‌طوری که شاخص قیمت (وزنی-ارزشی) ۲۸ واحد، کل (هم‌وزن) ۶۰ واحد، قیمت (هم‌وزن) ۴۵ واحد، آزاد شناور ۸۲ واحد و شاخص‌های بازار اول و دوم به‌ترتیب ۹۳ و ۳۳ واحد رشد کردند.

عرضه و کشف قیمت «اخزا۶۱۴»

در سویی دیگر، معاملات فرابورس ایران در روز میانی بهمن‌ماه با خرید و فروش ۳۸۸ میلیون ورقه به ارزش یک‌هزار و ۸۰۹ میلیارد ریال ادامه یافت که این میزان دادوستد در ۴۷ هزار دفعه رقم خورد. در جریان معاملات روز یکشنبه شاخص کل فرابورس نیز پس از افت روز گذشته رشد ۲،۸ واحدی را تجربه کرد و در ارتفاع ۱۰۸۵ واحدی ایستاد. نمادهای «مارون»، «سمگا»، «هرمز» و «وهور» در حالی بیشترین تاثیر مثبت را بر آیفکس به جا گذاشتند که در سمت مقابل نمادهای «ارفع»، «دماوند» و «بمپنا» تا سطح ۰،۷ واحد تاثیر منفی بر این نماگر داشتند. در مجموع دو بازار اول و دوم نیز سهامداران بیش از ۱۳۹میلیون سهم به ارزش ۳۶۹ میلیارد ریال را دادوستد کردند و نماد «سمگا» بیشترین حجم و ارزش معاملات را دراختیار گرفت. در همین حال در مجموع سه تابلو معاملاتی بازار پایه نیز ۲۳۶ میلیون سهم به ارزش ۲۳۶ میلیارد ریال توسط سهامداران خرید و فروش شد. در جریان بازار همچنین شاهد بازگشایی نمادهای «پخش»، «بالاس» و «وگستر» بودیم ضمن آنکه در بازار اوراق با درآمد ثابت نیز نماد «اخزا۶۱۴» مربوط به بودجه سال ۹۶ عرضه و هر ورقه از آن حدود ۷۴۱هزار ریال کشف قیمت شد.

خصوصی‌سازی

صندوق‌های قابل معامله در بورس بهترین ابزار آزادسازی سهام عدالت

واریز سود ۴ گروه تا قبل از نوروز ۹۷

سود مشمولین ۴ گروه، حدودا ۸۰ هزار تومان و سود ۱۶ گروه دیگر، ۱۵۰ هزار تومان است که تمام تلاش خود را می‌کنیم تا پایان سال ۹۶ سود سال ۹۵ را به‌صورت کامل تسویه کنیم. سیدجعفر سبحانی مشاور رییس کل سازمان خصوصی‌سازی، درخصوص زمان واریز ۴ گروه باقی‌مانده از گروه مشمولین سهام عدالت بیان کرد: سود سهام عدالت ۴ گروه باقی‌مانده که ۷۸درصد مشمولین را تشکیل می‌دهند از دهه فجر تا پایان اسفند ماه به حساب‌شان واریز می‌شود.

وی در ادامه افزود: در دوازدهم بهمن ماه مصادف با شروع دهه فجر سود ۲۲درصد از مشمولین که شامل ۱۶دهک بودند و مبلغ حدود ۶۰۰ میلیارد تومان به حساب‌شان واریز شد. مشاور رییس کل سازمان خصوصی‌سازی با اشاره به اینکه پایان سال مالی برخی شرکت‌های موجود در سبد سهام خرداد ماه است، گفت: تعداد اندکی از شرکت‌های موجود در سبد سهام پایان سال مالی آنها مربوط به خرداد ماه سال آینده می‌شود ولی با مذاکراتی که با این شرکت‌ها انجام شده، مقرر است تا در کوتاه‌ترین زمان ممکن تا قبل از نوروز ۹۷ سود به حساب سازمان خصوصی‌سازی واریز و بین مشمولین باقی‌مانده تقسیم شود. به گزارش میزان، سبحانی اظهار کرد: در مرحله نخست واریز سود سهام عدالت حدود ۹۳۰ میلیارد تومان سود بین تمام مشمولین تقسیم شد که بر این اساس ۱۶ گروه مشمولی که در مرحله اول ۵۰ هزار تومان دریافت کرده بودند در مرحله انتهایی ۱۰۰ هزار تومان دریافت خواهند کرد و سایر مشمولین این گروه که هیچ سودی دریافت نکرده بودند ۱۵۰ هزار تومان دریافت و سود سال مالی ۹۵ به‌صورت کامل تسویه می‌شود.

آزادسازی سهام

در سویی دیگر، معاون سازمان خصوصی‌سازی نیز عنوان کرد: صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله به واسطه ساختار مناسب خود بهترین ابزار برای ادامه اجرای طرح سهام عدالت خواهند بود زیرا از جهات مختلف حقوق مشمولین سهام عدالت در آنها حفظ می‌شود و در صورت معاملاتی شدن سهام عدالت مشمولین متضرر نمی‌شوند. داود خانی درخصوص جزئیات لایحه آزادسازی سهام عدالت که توسط دولت به مجلس ارائه شده است، گفت: برای آنکه طرح توزیع سهام عدالت در چارچوب و ساختار حقوقی مناسبی اجرا شود و فرآیند آزادسازی و معاملاتی شدن این سهام نیز برمبنای آن اجرا شود، در لایحه ساماندهی سهام عدالت که دولت به مجلس ارسال کرده براساس ماده ۳۵ لایحه، صندوق‌های سرمایه‌گذاری با عنوان صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله سهام عدالت «ETF» معرفی شده‌اند.

معاون برنامه‌ریزی، توسعه منابع و امور پشتیبانی سازمان خصوصی‌سازی افزود: بنابراین، صندوق‌های مذکور به استناد مقررات بورس و بازار سرمایه، در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری که واحدهای آن در بورس قابل معامله است، تشکیل می‌شوند و پس از این به‌عنوان ساختار حقوقی جدید سهام عدالت قرار می‌گیرند.

وی اذعان داشت: این صندوق‌ها به واسطه ساختار مناسب خود بهترین ابزار برای ادامه اجرای طرح سهام عدالت خواهند بود زیرا از جهات مختلف حقوق مشمولین سهام عدالت در آنها حفظ می‌شود و در صورت معاملاتی شدن سهام عدالت مشمولین متضرر نمی‌شوند.

تالار شیشه‌ای

پنجاهمین سالروز عرضه سهام نفت پارس در بورس تهران

گروه بورس|
همزمان با گرامیداشت پنجاهمین سالروز تاسیس بورس در ایران، بازگشایی معاملات روز یکشنبه ۱۵ بهمن ماه بورس اوراق بهادار، در قالب مراسمی نمادین و با حضور مدیران بورس تهران و شرکت نفت پارس برگزار شد و زنگ آغاز معاملات به صدا درآمد. بر این اساس، شرکت نفت پارس با سرمایه بیش از ۱۲۵۰ میلیارد ریال و ارزش بازار بیش از ۸۵۷۰ میلیارد ریالی ۵۰ سال در بورس تهران فعالیت دارد. این درحالی است که صنعت فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌یی با داشتن ۸شرکت و ارزش بازار بیش از ۳۵۰ هزار میلیارد ریال، به لحاظ ارزش بازار در رتبه ۳ صنایع بورس تهران قرار دارد. در حال حاضر شرکت‌های توسعه صنعت نفت و گاز پرشیا، گروه توسعه انرژی تدبیر، سرمایه‌گذاری ملی ایران، پارس بازرگان و سرمایه‌گذاری صنعت و معدن، سهامداران عمده این شرکت به‌شمار می‌آیند.

ضرورت افزایش سهام شناور آزاد

در این نشست روح‌الله حسینی‌مقدم، معاون ناشران و اعضای شرکت بورس با اشاره به نیم قرن حضور نفت پارس در بورس بیان کرد: شرکت نفت پارس در سال ۱۳۴۶ در بورس تهران درج و پذیرش شد و به‌عنوان نخستین شرکت بورسی در ایران انتظارات زیادی برای شفاف بودن این شرکت از سوی فعالان بازار سهام و سهامداران وجود دارد. وی در ادامه بیان کرد: در حال حاضر سهام شناور آزاد شرکت نفت پارس ۱۱درصد است که مورد رضایت سهامداران این شرکت نیست و باید این درصد ارتقا یابد و به سطح ۲۰درصد به‌عنوان شرکت حاضر در بازار اول برسد. حسینی‌مقدم با اشاره به نقش حاکمیت شرکتی در شرکت‌ها اظهار داشت: حفظ حقوق صاحبان سهام خرد و کلان و ذی‌نفعان باید به‌عنوان یک اصل انکارناپذیر از سوی همه ناشران بورسی پیگیری و اجرا شود.

رعایت اصول حاکمیت شرکتی

در سویی دیگر، حمیدرضا خلیلی مدیرعامل شرکت نفت پارس، با اشاره به تاسیس این شرکت از سال ۱۳۳۷ بیان کرد: طی سال‌های ابتدای فعالیت، نفت پارس توانست قرارداد همکاری در زمینه دانش فنی را با شرکت شل امریکا امضا کند. وی در ادامه بیان کرد: بعدها این همکاری تبدیل به مشارکت شد و شل مالک ۲۵درصد از سهام شرکت نفت پارس شد. این مشارکت زمینه‌یی را فراهم کرد تا ما بتوانیم از لحاظ دانش فنی به سطح قابل‌قبولی برسیم و در حال حاضر برترین شرکت روانکار ایران باشیم. مدیرعامل این شرکت در ادامه با اشاره به مراحل بازسازی طی سال‌های گذشته بیان کرد: بزرگ‌ترین پروژه‌های شرکت مربوط به سال‌های ۸۱ تا ۸۹ بوده است که در این زمینه ۲۰۰ میلیون دلار هزینه شده است.

وی در ادامه بیان کرد: سیستم‌های فرآیند به‌طور کامل بازسازی شده است. در همین زمینه نفت پارس تنها شرکتی است که از سیستم کنترل DCS استفاده می‌کند. خلیلی درخصوص برنامه‌های آتی شرکت گفت: توسعه بازارهای داخلی و خارجی یکی از مهم‌ترین برنامه‌های ماست، در این زمینه مشارکت با یک برند خارجی بسیار معتبر در حال پیگیری است که اثرات آن روی سودآوری به‌زودی اعلام می‌شود. همچنین طی سال آتی یک برند داخلی جدید معرفی می‌شود. وی در ادامه بیان کرد: در زمینه پروژه‌های فنی افزایش کیفیت پارافین تولیدی و ارتقای ارزش افزوده قابل‌توجه برای شرکت مدنظر است. همچنین اوایل سال آینده شرکت مراحل تعویض کوره‌های قدیمی را آغاز می‌کند که در این زمینه نیز منابع مالی هم‌اکنون تامین شده است. به گزارش سنا، وی در ادامه در پاسخ به سوالی درخصوص اینکه شرکت درراستای افزایش سهم شناور آزاد خود در بازار سهام چه برنامه‌یی را اجرا خواهد کرد تا به حداقل ۲۰درصد سهم شناور آزاد در بورس برسد، گفت: ارتقای سهم شناور آزاد در حال حاضر در دستور کار مدیران شرکت نفت پارس قرار گرفته و روز چهارشنبه هفته جاری در جلسه هیات‌مدیره شرکت درباره افزایش سهم شناور آزاد شرکت تصمیم‌گیری خواهد شد. وی همچنین اضافه کرد: رعایت اصول حاکمیت شرکتی و شفاف شدن صورت‌های مالی همیشه در شرکت به‌صورت سیستماتیک و با مکانیسم‌های پایدار به مرحله اجرایی می‌رسد تا منافع همه صاحبان سهام حفظ شود.

گفتنی است شرکت نفت پارس در پانزدهم آذر ماه سال ۱۳۳۷ به ثبت رسید و از سال ۱۳۴۶ در بورس اوراق بهادار پذیرفته شده است. موضوع فعالیت شرکت براساس اساسنامه شرکت عبارت است از: ایجاد کارخانجات تهیه مواد و محصولات نفتی و ساختمان تصفیه‌خانه‌های نفت در نقاط مختلف ایران و واردات مواد و محصولات نفتی، بسته‌بندی، توزیع، حمل، فروش و صادرات مواد و محصولات نفتی، تصدی هر نوع عملیات تولیدی و معاملات مربوط به آن که طبق تشخیص هیات‌مدیره شرکت متضمن منافع شرکت باشد یا به نحوی از آنجا موجبات ازدیاد حقوق شرکت یا اموال آن را فراهم کند.

رویداد

۱۴ شرکت بنیاد مستضعفان در انتظار ورود به بورس

گروه بورس| روز گذشته مراسم رونمایی از سامانه معاملات برخط سینا تریدر در بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی برگزار شد.

معاون امور هماهنگی، مجامع و مالکیت سهام بنیاد مستضعفان با بیان اینکه به‌زودی ۱۴ شرکت زیرمجموعه شرکت بنیاد مستضعفان وارد بورس می‌شوند، گفت: این آمادگی را داریم که سالانه ۱۰ تا ۲۰ شرکت زیرمجموعه بنیاد را وارد بازار سرمایه کنیم. رحمت‌الله صادقیان در مراسم رونمایی از سامانه معاملات برخط سینا تریدر گفت: بنیاد مستضعفان ۱۱ هلدینگ در حوزه اقتصاد، یک حوزه در امور اجتماعی و یک حوزه هم در زمینه بنیاد فرهنگی دارد. وی افزود: در حوزه بخش اقتصادی ۱۸۵ شرکت در این حوزه فعالیت می‌کنند که از بین این شرکت‌ها، ۲۸ شرکت در بورس حضور دارند. وی عنوان کرد: بنیاد مستضعفان در نظر دارد سالانه ۱۰درصد شرکت‌ها زیرمجموعه خود را وارد بازار سرمایه کند. وی افزود: از سال گذشته تاکنون ۶شرکت زیرمجموعه بنیاد مستضعفان مانند هتل پارسیان کوثر، فولاد کاوه جنوب کیش، شیر و گوشت زاگرس شهرکرد وارد بازار سرمایه شدند. معاون امور هماهنگی، مجامع و مالکیت سهام بنیاد مستضعفان گفت: شرکت مالی سرمایه‌گذاری سینا یکی از شرکت‌های آماده ورود به بورس کشور است.

در سویی دیگر، مهرداد رجبی مدیرعامل شرکت داده‌پردازی مبنا مهم‌ترین مزیت‌های سامانه معاملات برخط سینا تریدر را تنوع در ابزارهای معاملاتی، امکان ارسال مقالات، ارائه جامع اطلاعات تکنیکی، بنیادی بانک، باشگاه مشتریان و فرآیند افتتاح حساب آنلاین اعلام کرد. مدیرعامل شرکت داده‌پردازی مبنا ازجمله برنامه‌های آتی سامانه مذکور را معاملات الگو ریتی، ارائه SDK برای زبان‌های برنامه‌نویسی مختلف و فرآیند احراز هویت در دفاتر پیشخوان دولت و شعب بانک سینا برشمرد.

کف بازار

بررسی نرخ بازدهی اسناد خزانه اسلامی

روند نرخ بازدهی اسناد خزانه اسلامی در ۹ماهه سال ۹۶ براساس آخرین آمارها مورد بررسی قرار گرفت. گفتنی است اسناد خزانه اسلامی، اوراق بهادار با نامی است که دولت برای تسویه بدهی‌های خود بابت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌یی و استمرار جریان پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور برای تخصیص‌های اولویت‌دار ابلاغی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور منتشر می‌کند. براساس این گزارش، دستورالعمل پذیرش و عرضه اسناد خزانه اسلامی در بازار ابزارهای نوین مالی فرابورس در تاریخ ۱۸ شهریور ۹۴ به تصویب هیات‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید. حال یک آمار تازه نشان می‌دهد: دولت در ۹ ماهه سال ۱۳۹۶ دو سری اسناد خزانه اسلامی منتشر کرده که بخشی از آن در چارچوب بند «هـ» و بخشی دیگر در راستای بند «ز» تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۶ قابل پرداخت به طلبکاران غیردولتی است که از پانزدهم شهریور ۱۳۹۶ منتشر گردید.

به گزارش ایبنا، این گزارش می‌افزاید: در اواخر آبان ۱۳۹۶ نیز ۹۰۰ میلیارد تومان اسناد خزانه اسلامی در نماد «اخزا۶۱۱» در بازار سرمایه معامله شد. همچنین در نوزدهم آذر ماه ۱۳۹۶ درراستای اجرای مفاد بند (هـ) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور، اوراق اسناد خزانه در نماد اخزا ۶۰۲ در بازار ابزارهای نوین مالی فرابورس پذیرفته شد. درخصوص نرخ سود اسناد خزانه اسلامی (نرخ موثر بازدهی تا سررسید یا YTM) که توسط فرابورس محاسبه شده است، روند معاملات اسناد خزانه اسلامی از ابتدای سال جاری تاکنون نشان می‌دهد با آغاز معاملات ثانویه اوراق خزانه اسلامی بانکی تحت عنوان «سخاب» در فرابورس، با وجود ثبات سیاست‌های پولی، روند کاهشی نرخ سود اوراق مذکور تداوم داشته است.

این روند تا جایی ادامه یافت که بعد از تصمیم بانک مرکزی درخصوص کاهش نرخ سود سپرده‌ها و عملیاتی شدن آن، نرخ سود اوراق مذکور نیز با قرار گرفتن در سطوح ۱۴،۵ تا ۱۷،۲درصدی با نرخ سود در بازار پولی هماهنگ شد. باوجود اینکه با ورود معاملات ثانویه اسناد خزانه بانکی به بازار سرمایه و همچنین انتشار اوراق جدید اسناد خزانه اسلامی، شاهد توسعه نسبی بازار بدهی خواهیم بود، اما این بازار همچنان فاصله زیادی با استانداردهای بین‌المللی دارد. در عین حال، نرخ بازده موثر اوراق اسناد خزانه اسلامی از حدود ۱۹درصد در ابتدای انتشار این اوراق در نیمه شهریور ماه در بازار فرابورس در پایان آذر ماه ۱۳۹۶ در سطح بین ۱۴،۵ و ۱۷،۲درصدی قرار گرفت.

روی خط شرکت‌ها

انتشار عملکرد بانک سینا: شرکت بانک سینا اطلاعات و صورت‌های مالی ۹ ماهه منتهی به ۳۰ آذر ماه ۹۶ را حسابرسی نشده و با سرمایه معادل ۱۰هزار میلیارد ریال منتشر کرد. همچنین، شرکت با انتشار صورت‌های مالی ۹ ماهه سال جاری خود اعلام کرد در دوره یاد شده مبلغ یک هزار و ۲۴ میلیارد و ۶۳۹میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۱۰۲ ریال سود به‌ازای هر سهم محقق کرد که در مقایسه با دوره مشابه سال مالی قبل معادل ۱۸درصد کاهش داشت. براساس این گزارش، «وسینا» در ۹ ماهه سال مالی ۹۵ مبلغ ۱۲۴ریال سود به‌ازای هر سهم محقق کرد. به سود خالص این دوره سود انباشته ابتدای سال افزوده شد و درنهایت مبلغ ۹۰۷ میلیارد و ۷۹۱ میلیون ریال سود انباشته پایان دوره در حساب‌های این شرکت منظور شد.

یادداشت

نسخه فرانسوی فرار از تله دلاری

حسین سلاح‌ورزی |
عضو هیات رییسه اتاق بازرگانی ایران |

نظام جمهوری اسلامی ایران از زمان تاسیس با بی‌مهری غرب به ویژه نظام سیاسی امریکا مواجه بوده است. مناسبات شکننده دو نظام سیاسی حاکم بر ایران و امریکا پس از آنکه دانشجویان ایرانی، سفارت امریکا را تسخیر و دست به افشاگری‌های گسترده‌یی زدند در بدترین موقعیت قرار گرفت. جیمی کارتر، رییس‌جمهور وقت امریکا بلافاصله پس از این رخداد بزرگ دستور تحریم اقتصادی ایران را صادر کرد. تحریمی که ابعاد و زوایای گوناگونی داشت و هر جزء آن به دنبال اهداف خاصی بود. در همین مسیر بود که امریکا در شدیدترین زنجیره تحریم‌ها اعلام کرد هر شرکتی که بیش از ۲۰میلیون دلار در صنعت نفت ایران سرمایه‌گذاری کند، مشمول تحریم امریکا خواهد شد. در همه این سال‌های طولانی که امریکا علیه ایران اعمال تحریم داشته، برخی بازیگران مهم سیاسی و اقتصادی در دنیا رفتارهای متفاوتی نسبت به امریکا و حتی بعضا نسبت به سیاست‌های پیشین خود داشته‌اند. اتحادیه اروپا به مثابه یک قطب سیاسی و اقتصادی و ۳ غول این اتحادیه یعنی فرانسه، آلمان و انگلستان در این ۳۸سال بر پایه رفتارهای جمعی و فردی با ایران، سیاست‌های کج‌دار و مریزی را نشان داده‌اند. برخی مقاطع آنها حتی جسورتر از امریکایی‌ها بوده‌اند و گاهی به مثابه سد در مقابل روند فزاینده تحریم‌های اقتصادی امریکا علیه ایران عمل کرده‌اند. پس از آنکه پرونده هسته‌یی علیه ایران گشوده شد، رهبران این ۳ کشور رفتار جمعی پیشه کرده و در نقش آلترناتیو غرب و برخی مقاطع در نقش همراه امریکا و برخی اوقات به عنوان بازدارنده تحریم‌های گسترده ظاهر شده‌اند. با این حال برآیند رفتار اتحادیه اروپا و هر کدام از این ۳ کشور نشان می‌دهد آنها در شرایط سخت و دشوار و در مقاطع اوج‌گیری منازعات و تخاصمات امریکا علیه اقتصاد ایران با امریکا همراه شده‌اند که عمدتا از سر بیم و خوف بوده است. حالا یک مدیر بانکی در فرانسه پس از یک سال مطالعه و بررسی، راه‌حلی فنی برای دور زدن تحریم امریکا علیه اقتصاد ایران ارائه و با استناد به این راه‌حل ادعا کرده است، می‌توان بدون اینکه شامل تنبیه و جریمه امریکا شد، تحریم ایران را با نوعی قرض دادن دور زد. درباره این اقدام پاریسی دیدگاه‌های گوناگونی وجود دارد که در دو سر طیف این دیدگاه‌ها خوشبینان و بدبینان افراطی‌تر قرار دارند. بدبینان می‌گویند اولا این بانک فرانسوی، بانک مشهور و بزرگ و چندان معتبری نبوده و در اندازه‌یی نیست که بتواند گام‌های بلندی برای فرار از تله دلار بردارد. این گروه بدبینان باور دارند که استیلای بدون چون و چرای امریکا بر نظام مالی بین‌الملل به اندازه‌یی است که چنین بانک‌هایی در اقلیت محض قرار می‌گیرند و در یک دوره کوتاه به تسلیم وا داشته می‌شوند. از سوی دیگر همین گروه بدبینان معتقدند، اتحادیه اروپا را باید از فرانسه جدا کرد. این اتحادیه در یک تعامل سیاسی و اقتصادی با نظام امریکا قرار دارند و شرکای راهبردی به حساب می‌آیند که حاضر نخواهند شد به خاطر ایران از امریکا بگذرند. به طور مثال آلمان در سال ۲۰۱۷ مازاد تجاری صدها میلیون دلاری با امریکا داشته و حاضر نیست این بازار بزرگ را برای بازار کوچک ایران از دست بدهد. همین بدبینان با اشاره به تجربه ۳دهه اخیر و بررسی فراز و فرود حیرت‌انگیز مناسبات این دول اروپایی با ایران موکدا اعتقاد دارند که روی دوستی این ۳ کشور با ایران نباید حساب محکم باز کرد. یکی دیگر از استدلال‌های این مخالفان حجم اندک فاینانس ایران از سوی این بانک است و می‌گویند این روش به لحاظ اجرایی به جایی نمی‌رسد. اما از سوی دیگر خوش‌بینانی هستند که این برگ رو شده از سوی بانک فرانسوی را سوراخ کردن و فروپاشی سد تحریم‌های امریکا دانسته و باور دارند در دنیای پر از رقابت نفس‌گیر امروز، شرکت‌ها بدون توجه به رفتارهای سیاسی دولت‌ها به این فکر هستند که بازار بزرگ ایران را به دست آورند و شرکت‌های اروپایی در صدر این رقابت قرار دارند. این گروه استدلال می‌کنند که در دنیای رقابت همواره راه‌هایی برای استیلا بر دشواری تحریم یافت می‌شود و به سرمایه‌گذاری توتال و چند شرکت فرانسوی در نیمه دوم دهه ۱۳۷۰ اشاره دارند. خوش‌بینان باور دارند، صدمه ایجاد شده در نظام تحریم از سوی این بانکدار اروپایی را نباید دست‌کم گرفت چون به لحاظ فنی یک معبر جدید به حساب می‌آید و در ادامه و در عمل می‌تواند به فروپاشی دیوار تحریم‌ها منجر شود. به نظر می‌رسد اگر این موضوع جدی و البته اجرایی شود ۲۷کشور عضو اتحادیه هم می‌توانند آن را الگوی کار قرار دهند و موجبات انزوای ترامپ فراهم شود.

خبر

تصمیمات مقطعی بیشترین ضربه را به اقتصاد کشور زد

بهروز فرهنگیان، رییس اتاق تعاون استان فارس گفت: تصمیمات مقطعی بیشترین ضربه را به اقتصاد کشور زده است. وی ادامه داد: این تصمیمات معمولا براساس شرایط هیجانی اتخاذ می‌شود. آزادسازی اقتصاد، تبلیغات، تصمیم‌گیری‌های علمی و دور شدن از هیجانات در تصمیم‌گیری‌ها می‌تواند مورد تاکید قرار گیرد. وی همچنین افزود: اتاق تعاون درحال نقش‌پذیری بیشتر در عرصه اقتصادی و سیاست‌گذاری کشور است. لازم است که اتحادیه‌ها اطلاعات لازم را به اتاق انتقال دهند تا اتاق بتواند از تریبون‌هایی که در اختیار دارد از اتحادیه‌ها دفاع کند. فرهنگیان با تاکید بر اینکه یکی از کارکردهای اصلی تعاون تجمیع منابع خرد و تبدیل آن به سرمایه‌های بزرگ است، خاطرنشان کرد: در این مورد نسبت به بخش خصوصی از مزیت و پتانسیل بیشتری برخورداریم ولی ما از این ظرفیت به خوبی استفاده نمی‌کنیم و این مهم میسر نمی‌شود مگر با حمایت بخش‌های دولتی. البته این موضوع به این معنا نیست که صرفا باید به حمایت‌های دولتی اتکا کرد چراکه این امر کارکرد تعاون را کاهش می‌دهد. فرهنگیان در ادامه گفت: نگاه مثبت به پدیده ایجاد تعاونی‌ها و هماهنگی و همفکری موضوعات مرتبط با فعالیت تعاونی‌ها می‌تواند سبب رشد و توسعه اقتصاد ملی شود. وی با اشاره به اینکه رویکرد دولت در رابطه با موضوع تعاون نسبت به گذشته خوب و قابل قبول است، عنوان کرد: دولت باید تعامل خود را با تعاونگران و اتحادیه‌ها بهتر و بیشتر کند تا شاهد شکوفایی در خانواده تعاون در استان باشیم. فرهنگیان راه برون‌رفت از مشکلات اقتصادی که امروز گریبانگیر اقتصاد کشور شده را رونق بخشیدن به اقتصاد تعاونی دانست و اظهار کرد: بخش تعاون با توجه به مشارکت آحاد مردم در مسائل اقتصادی می‌تواند، کل ملت را در کنار کل حاکمیت قرار دهد تا اقتصاد با یک ظرفیت کلی رو به جلو پیش رود.

ماجرای تکراری برگزاری نمایشگاه‌های فصلی

الگویی که هیچ‌کس از آن سود نمی‌برد

امسال نیز مانند هر سال با نزدیک شدن به پایان سال شاهد برگزاری نمایشگاه‌های فصلی هستیم. هر سال بر سر این موضوع که آیا نمایشگاه‌های فصلی باید برگزار شود یا خیر بحث زیادی درمی‌گیرد. واحدهای صنفی می‌گویند، سود این بنگاه‌ها در فروش‌های مناسبتی مانند شب عید است و این نمایشگاه‌ها عملا از سود آنها می‌کاهند. در طرف مقابل مسوولان نگران گرانی در بازار هستند و این نمایشگاه‌ها ابزاری برای کنترل بازار شب عید است. درحالی که در تمام دنیا چنین پدیده‌یی وجود دارد، فروش‌های فصلی و مناسبتی یک فرصت مناسب برای فعالان صنفی است اما اکنون چندین سال است که این بحث به چالشی میان مسوولان و اصناف بدل شده است. حال گره این مشکل با فروش‌های اینترنتی فصلی نیز پیچیده‌تر شده تا نداشتن مدل مشخص برای این کار به یک چالش اساسی بدل شود.

اصناف و در اختیار گرفتن نمایشگاه‌ها

هر سال با نزدیک شدن ماه مهر یا نزدیک شدن به پایان سال شاهد شکل‌گیری کشمکش میان تشکل‌ها و نهادهایی هستیم که اصرار به برگزاری نمایشگاه‌های فصلی دارند. از یک سو انتقادهایی به نحوه برپایی این نمایشگاه‌ها وارد است و از سوی دیگر قیمت‌های این نمایشگاه‌ها با توجه به اینکه اکثر آنها عرضه مستقیم است به حدی پایین قرار می‌گیرد که بسیاری از مصرف‌کنندگان را به سوی خود جذب می‌کند.

نحوه برگزاری و کالاهایی که در این نمایشگاه‌ها عرضه می‌شود مورد انتقاد کارشناسان و فعالان صنفی است چراکه آنها بر این باورند که هنوز زیرساخت‌های مناسب برای برپایی اینگونه نمایشگاه‌ها در کشور فراهم نشده و بیشتر این نمایشگاه‌ها به صورت غیرقانونی برگزار می‌شوند. از چند سال قبل اصناف تلاش کرد این نمایشگاه‌ها را در اختیار بگیرد و تا حدی هم در این خصوص موفق شده است.

در همین رابطه رییس اتاق اصناف ایران از برگزاری نمایشگاه بهاره امسال در کلان‌شهرها از ۹تا ۱۹ اسفند ماه خبر داد. علی فاضلی با اشاره به اینکه برگزاری نمایشگاه‌های بهاره امسال با مدیریت اتاق‌های اصناف استان‌ها و نظارت سازمان صنعت معدن و تجارت انجام می‌شود، افزود: هیچ ارگان دیگری اجازه برگزاری نمایشگاه در این ایام را نخواهد داشت. وی در گفت‌وگوی اختصاصی با خبرگزاری صداوسیما با اشاره به تعیین ۵ نقطه در تهران برای برگزاری نمایشگاه بهاره گفت: پارک ارم، حکیمیه تهرانپارس، بوستان ولایت و مصلی تهران ۴ محل تعیین شده است و محل پنجم هم به زودی مشخص خواهد شد. رییس اتاق اصناف ایران با تاکید بر عرضه کالای تولید داخلی در این نمایشگاه‌ها ادامه داد: به دلیل تکمیل نبودن امکانات زیرساختی در این نمایشگاه‌ها همه برندهای معتبر امکان حضور را نخواهند داشت. فاضلی تقویت بنیه خرید برای اقشار کم درآمد را هدف برگزاری این نمایشگاه‌ها دانست و افزود: برگزاری فروش‌های فوق‌العاده در روزهای پایانی سال برنامه دیگر اتاق اصناف برای ایجاد بازار پر رونق برای واحدهای صنفی و مردم است. وی با اشاره به تامین کامل کالای پرمصرف ایام عید گفت: تمام تلاش اصناف در جهت جلوگیری از افزایش قیمت کالا در بازار است که البته در برخی موارد افزایش قیمت جهانی و نوسانات ارز سبب بالا رفتن قیمت شده است.

رییس اتاق اصناف ایران تشدید نظارت‌ها در ایام و پیک خرید در بازار را از دیگر هدف‌گذاری‌های انجام شده، دانست و ادامه داد: تشدید نظارت‌ها برای کنترل قیمت‌ها و جلوگیری از بروز تخلف انجام می‌شود. فاضلی نمایشگاه‌های بهاره را در جهت آسان‌سازی شرایط خرید کالا ایام عید دانست و گفت: این نمایشگاه‌ها در شهرستان‌های کوچک برگزار نمی‌شود. وی افزود: کالاهای قابل عرضه در نمایشگاه‌های بهاره با حداقل ۱۵تا ۲۰درصد تخفیف عرضه خواهد شد.

دلیل اصلی اقتصادی این اختلاف نظرها در چیست؟

شاید علت این موضوع را بتوان در موضوع اثر ژانویه‌یی در بازارهای مصرفی ایران جست‌وجو کرد. در بازارهای مالی جهان همواره در مقاطع خاصی از سال شاهد بهبود خرید و قیمت‌های بازار سرمایه هستیم. این موضوع که به ویژه در ابتدای سال نوی میلادی اتفاق می‌افتد، اصطلاحا به اثر ژانویه‌یی معروف شده است. شبیه این پدیده را هم می‌توان در بازارهای مصرفی ایران جست‌وجو کرد. افزایش خرید در مقاطعی از سال همیشه تکرار می‌شود. برای مثال با شروع سال تحصیلی، انتهای هر سال، شروع ماه مبارک رمضان و مقاطعی از بهار تقاضا برای کالاها افزایش پیدا می‌کند. دولت از چند دهه قبل برای پاسخ گفتن به افزایش تقاضا و جلوگیری از افزایش قیمت بحث بازارهای فصلی را مطرح کرد اما در عین حال این بازارها فصل پرتقاضا برای اصناف را با مخاطراتی روبه‌رو می‌کند. در حقیقت اصناف در مقاطعی از سال با کاهش سود روبه‌رو هستند و تلاش دارند در فصل‌های پرتقاضا این کاهش سود را جبران کنند. در مقابل اما این بازارها که اکثرا با هدف تنظیم بازار شکل می‌گیرد، بخشی از تقاضای مورد انتظار اصناف را به سمت خود جلب می‌کند.

هدف از نمایشگاه‌ها چیست؟

هدف اصلی از برگزاری این نمایشگاه‌ها برای کنترل این امر و ثابت نگه داشتن قیمت‌ها و برقراری رقابت و رونق هر چه بیشتر هر ساله در اسفند نمایشگاه‌های بهاره از سوی دولت با هدف راحتی و خرید آسان خانواده‌ها برگزار می‌شود. این نمایشگاه‌ها که انواع کالاها و لوازم مورد نیاز مردم را ارائه می‌دهند برای جذب مشتری و جلب رضایت آنان برگزار می‌شوند. اما باید دید این نمایشگاه‌ها به چه قیمت و کیفیتی کالاها را ارائه می‌کنند و تا چه حد در رسیدن به نتیجه مطلوب که رضایت مردم است، موفق هستند.

تقریبا ۲۰سال است که نمایشگاه‌های عرضه مستقیم کالا به عنوان راهکاری برای مدیریت بازار در ایامی که افزایش تقاضا ممکن است باعث افزایش قیمت‌ها شود مورد استفاده قرار می‌گیرد. در سال‌های اول به دلیل وضعیت خاص و بعضا بحرانی بازار، نبود یا کمبود کالاهای خاص، نبود خرده‌فروشی‌ها و بازارهای گسترده در سطح شهر، برگزاری نمایشگاه‌های بهاره برای راحتی مردم و فراهم کردن تمام مایحتاج شب عید در یک مکان و کنترل قیمت‌ها موفق بود. اما برخی معتقدند امروز با وجود فعالیت ده‌ها هزار واحد صنفی در شهرهای بزرگ به ویژه ابرشهرهایی چون تهران، برگزاری این نوع نمایشگاه‌ها نه تنها نیاز نیست بلکه به واحدهای صنفی آسیبی جدی وارد می‌کند.

رکود فراگیر چند سالی است که گریبانگیر بازار خرده‌فروشی شده و از سویی هزینه‌های واحدهای صنفی به میزان قابل ملاحظه‌یی افزایش یافته و این واحدها برای قانونی شدن فعالیتشان باید هزینه‌هایی چون مالیات، حق بیمه و حق و حقوق اتحادیه‌های صنفی را پرداخت کنند. در این شرایط تنها امید خرده‌فروشان به روزهای پایانی سال است که با افزایش تقاضا بتوانند بخشی از رکود یک ساله را جبران کنند. اگرچه توجه به حقوق مصرف‌کنندگان اهمیت زیادی دارد اما حمایت و صیانت از حقوق آنها بر عهده دستگاه‌ها و نهادهای دیگری است و تشکل‌های صنفی موظف به تامین حقوق فعالان و واحدهای صنفی هستند. در اینجا دو قطب مختلف شکل می‌گیرد که گویی کمک به یکی به ضرر دیگری تمام می‌شود اما اصناف بخشی از مردم هستند.

براساس یک دیدگاه نه چندان درست به دلیل رکود حاکم در اقتصاد کشور همچنین افزایش هزینه‌های تولیدی واحدهای تولیدی و صنعتی توان رقابت با محصولات وارداتی و خارجی را ندارند و از این رو تنها راه فروش کالاهای از مد افتاده و بی‌کیفیت را نمایشگاه‌های فصلی می‌دانند. معمولا رویکرد برگزاری نمایشگاه در شهرستان‌ها، فروش کالاهای قاچاق است به واقع توزیع کالاهای مصرفی قاچاق و بنجل ازجمله اقداماتی است که در این نمایشگاه‌ها به فور دیده می‌شود از سوی دیگر برای بازرسی از نحوه فعالیت غرفه‌داران بازرسان نمی‌توانند اقدام‌های لازم را به عمل آورند؛ بنابراین از لحاظ کیفیت و خرید مصرف‌کننده این فروشگاه‌ها هیچ صرفه‌یی برای مردم ندارند. در حقیقت اگر کسی از نحوه یک فعال غرفه‌دار ناراضی باشد، بازرسی از شکایت‌ها آن طور که باید امکان‌پذیر نیست و به واقع این نوع شکایت‌ها راه به جایی نخواهد برد.

فضای مجازی و تغییر بازی

هر چند امسال نمایشگاه‌ها در شهرستان‌ها برگزار نمی‌شود و اتاق اصناف متولی اصلی است اما به نظر می‌رسد هنوز بسیاری از مشکلات سال‌های قبل در این نمایشگاه‌ها نیز وجود دارد و سیاست کلی و صحیحی درباره الگوی نمایشگاه‌ها در زمان‌های مناسبتی وجود ندارد.

اما مهم‌ترین تغییر نسبت به سال‌های قبل گسترش فضای مجازی و فروش‌های اینترنتی است. تجربه Black Friday امسال که کاملا متفاوت از سال‌های قبل بود، نشان داد که در نزدیک زمان‌های مناسبتی مانند عید نوروز با شرایطی کاملا متفاوت روبه‌رو بود. جای نمایشگاه‌های بهاره را نمایشگاه‌های مجازی و فروش سایت‌های آنلاین گرفته است. در حقیقت تا امروز نداشتن یک الگوی مشخص به چالش این مناسبت‌ها بدل شده بود و حال با ایجاد فروش‌های مجازی این گره بسیار پیچیده‌تر شده است. شاید لازم باشد اتاق اصناف در کنار ورود به بحث نمایشگاه‌های موسمی به سراغ فروش‌های مجازی مناسبتی نیز برود.

دبیر کل سابق اتاق بازرگانی تهران مطرح کرد

منطقه آزاد به معنی واقعی در ایران وجود ندارد

ابراهیم بهادرانی مشاور عالی رییس اتاق بازرگانی تهران با اشاره به اهداف ایجاد مناطق آزاد در کشور اظهار کرد: منطقه آزاد در نزدیکی بنادر با هدف حمایت از تولیدات داخلی، تسهیل واردات و صادرات و جذب فناوری‌های نوین بدون دریافت عوارض و هزینه‌های گمرکی احداث می‌شود.

مشاور عالی رییس اتاق بازرگانی تهران با بیان اینکه مناطق آزاد می‌توانند با ارزش افزوده نقش مهمی در افزایش صادرات داشته باشند، تصریح کرد: برای افزایش صادرات صنعتی، واردات مواد اولیه بدون تعرفه صورت می‌گیرد که در ادامه با انتقال آن به صنایع پایین‌دستی و ایجاد ارزش افزوده، صادرات کالا رونق می‌گیرد.

وی با اشاره به توسعه خطوط حمل ونقل برای تسهیل در رفت و آمد بیان کرد: بطور معمول در مناطق آزاد، وجود خطوط هوایی و دسترسی آسان به آب‌های آزاد بر انجام حمل و نقل کالا با سرعت بالا کمک می‌کند.

بهادرانی با بیان اینکه مناطق آزاد در ایران نقش خود را به درستی ایفا نمی‌کنند، تصریح کرد: مناطق آزاد در ایران کارکرد اصلی خود را از دست داده‌اند بطوریکه بیشتر به جایی برای واردات کالا تبدیل شده‌اند که از قسمت‌های مختلف کشور برای خرید کالاهای وارداتی به آنجا رجوع می‌کنند. به گفته وی قوانین وضع شده در مناطق آزاد تفاوت چشم‌گیری باسایر مناطق کشور ندارد و در اصل نمی‌توان آن را منطقه آزاد نامگذاری کرد.

مشاور رییس اتاق بازرگانی تهران با اشاره به نبود توازن در مناطق آزاد کشور اذعان کرد: قشم و کیش نسبت به منطقه آزاد ارس و خرمشهر پیشرفت بیشتری داشته‌اند که با تبلیغات و سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته رونق بسیار خوبی در آنها مشاهده می‌شود، اما ویرانی‌های جنگ تحمیلی هشت سال دفاع مقدس را می‌توان در شهر خرمشهر دید و این محرومیتِ ناشی از ضعف زیرساخت‌ها، عملکرد منطقه آزاد خرمشهر را تحتِ تاثیر قرار داده است. بطوریکه مردم بومی از مواهب این منطقه برخوردار نیستند.

وی با اشاره به اینکه منطقه آزاد در ایران به معنی واقعی وجود ندارد، اظهار کرد: مناطق آزاد در سایر بخش‌های جهان دارای سیستم بانکی و عوارض گمرکی بر پایه اقتصاد آزاد دارد، اما در ایران بدلیل نبود حضور بانک‌های خارجی، نرخ سود بانکی در مناطق آزاد همانند سایر مناطق کشور است.

مشاور عالی رییس اتاق بازرگانی تهران با اشاره به آثار تحریم بر کاهش سرمایه‌گذاری در کشور؛ افزود: تحریم‌های اقتصادی باعث کاهش سرمایه‌گذاری خارجی در مناطق آزاد شده است و بسیاری از بانک‌های خارجی برای حضور در ایران پشت چراغ قرمز تحریم‌ها قرار گرفته‌اند. بهادرانی در پایان با بیان اینکه رونق مناطق آزاد در گرو وضع قوانینی بر اساس اقتصاد آزاد است، گفت: منطقه آزاد باید مطابق با قوانین تجارت بین‌المللی و اقتصاد آزاد باشد تا زمینه رقابتی شدن آن فراهم شود.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی:

سیاست‌های اشتباه ارزی صادرات را فلج کرده است

وضعیت نابسامان بازار ارز و سیاست‌های اشتباه بانک مرزی، صادرات را فلج کرده است.

فرهاد فزونی اظهار کرد: برخی به دنبال دلایل اقتصادی برای تنش‌ها در بازار ارز هستند، در حالی که اصلا این‌گونه نیست و این اتفاقات دلایل اقتصادی ندارد. این رفتارهای ناهماهنگ بانک مرکزی است که باعث این تنش‌ها می‌شود.

وی افزود: کسی نمی‌داند که بانک مرکزی چه کاری می‌خواهد انجام دهد. قیمت دلار بالا می‌رود بعد رییس کل بانک مرکزی اعلام می‌کند که «قیمت ارز پایین می‌آید و به مردم توصیه می‌کند که دلار نخرند» سپس قیمت ارز حدود پنج درصد از مقداری که افزایش پیدا کرده پایین می‌آید و رییس بانک مرکزی می‌گوید که «قیمت ارز پایین آمد»؛ این اتفاق بطور مداوم رخ داده است.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران ادامه داد: وضعیت بازار ارز اقتصاد را دچار تشنج کرده است. امروز گفته می‌شود که صادرات مان نسبت به گذشته پایین آمده است ولی باید پرسید که چرا صادرات ما باید با این وضعیت ارزی رشد داشته باشد؟ وقتی قیمت دلار بالا می‌رود قیمت یک کالا هم به تناسب آن بالا می‌رود.

فزونی تصریح کرد: یک صادرکننده می‌خواهد کالایی را بخرد و در خارج بفروشد و دلارش را به ایران برگرداند و آن را در داخل بفروشد اما رییس بانک مرکزی می‌گوید که «قرار است قیمت دلار پایین آید»، در این شرایط برای صادرکننده صادرات صرفه اقتصادی نخواهد داشت؛ بنابراین صادرات ما فلج می‌شود.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران درباره وعده تک نرخی شدن ارز گفت: رییس بانک مرکزی تا به حال چندین بار وعده تک نرخی شدن دلار را داده است. هر سال این موضوع تکرار شده اما عملی نشده است. اگر نمی‌توانند دلار را تک نرخی کنند بگویند که نمی‌توانیم این کار را انجام دهیم. اصلا مشخص نیست که چرا بانک مرکزی این کار را انجام نمی‌دهد؟!

وی اضافه کرد: کشوری که ۱۵ میلیارد دلار تراز مثبت در دلار دارد باید بتواند دلار را تک نرخی کند. فزونی گفت: خواسته مجموعه اقتصادی کشور این است که ارز تک نرخی شود با بتوانیم یک سری از مشکلات را حذف کنیم و جلوی رانت خواری را بگیریم. گفت: نمی‌توان به مشکلات جزیره‌یی نگاه کرد زیرا مشکلات موجود در شرایطی ظاهر می‌شوند که بخش‌های دیگری همچون نظام بودجه دولتی، یارانه‌ها، انرژی و در نهایت نظام ارزی، همگی با یکدیگر در ارتباط بوده و غالبا با مشکل روبه‌رو هستند.

نایب‌رییس انجمن صادرکنندگان نمونه خبر داد

رشد ۳۰ درصدی صادرات زعفران در ۹ ماهه ۹۶

نایب‌رییس انجمن صادرکنندگان نمونه گفت در ۹ ماهه امسال صادرات زعفران ۲۵ تا ۳۰ درصد رشد داشته و سالانه به‌طور متوسط ۱۸۰ تا ۲۰۰ تن زعفران به ارزش اقتصادی ۳۰۰ میلیون دلار از ایران به مقصد بازارهای بین‌المللی صادر می‌شود. علی شریعتی مقدم افزود: در بخش صنعت زعفران بیش از یک هزار تن ظرفیت بسته‌بندی در ایران ایجاد شده و این در حالی است که کمتر از ۱۰ درصد این محصول به صورت بسته‌بندی صادر می‌شود. وی با بیان اینکه به جز استان‌های خراسان رضوی و جنوبی در بیش از ۲۰ استان کشور نیز زعفران کشت می‌شود گفت: بر اساس آمار رسمی وزارت جهاد کشاورزی امسال ۳۳۸ تن زعفران خشک در بیش از ۱۱۰ هزار هکتار اراضی زیر کشت تولید شده است. شریعتی‌مقدم با بیان اینکه بیش از ۹۰درصد زعفران جهان در ایران تولید می‌شود، افزود: صادرات این محصول در ۹ ماهه امسال ۲۵ تا ۳۰ درصد رشد داشته و سالانه بطور متوسط ۱۸۰ تا ۲۰۰ تن زعفران به ارزش اقتصادی ۳۰۰ میلیون دلار از ایران به مقصد بازارهای بین‌المللی صادر می‌شود. وی گفت: واحدهای تولیدی در کنار فرآوری و بسته‌بندی زعفران تاکنون محصولات جانبی زیادی تولید کردند و موفق به دریافت جوائز و گواهی نامه از نهاد ریاست‌جمهوری و مرکز داخلی و بین‌المللی شده‌اند ضمن اینکه بخش خصوصی رسالت و وظیفه خود را در بخش سرمایه‌گذاری برای محصول زعفران شاید بیشتر از سایر محصولات کشاورزی انجام داده است. شریعتی مقدم با رد این نکته که گفته می‌شود در بحث زعفران در کشور ضعف بسته‌بندی وجود دارد، افزود: هم‌اکنون تولیدات جانبی متنوعی همچون نوشابه انرژی زا، چای، دمنوش، بستنی، نبات و موارد مشابه دیگر از زعفران در کشور تولید می‌شود.

در ۹ ماهه امسال رخ داد

رشد ۸۰ درصدی صادرات میگو

حسن صالحی رییس سازمان شیلات با اشاره به اینکه تحولات زیادی در بخش آبزیان و شیلات اتفاق افتاده است، اظهار کرد: امسال بیش از یک میلیون و ۱۰۰هزار تن محصولات مختلف آبزی در کشور تولید می‌شود که نسبت به سال۵۷ رشد چشمگیری داشته است. وی سرانه کنونی مصرف آبزیان را ۱۱کیلوگرم اعلام کرد و افزود: این درحالی است که سرانه مصرف در سال۵۷ حدود یک کیلو گرم بوده است. صالحی با اشاره به اینکه توسعه صادرات غیرنفتی از شاخصه‌های مهم اقتصاد مقاومتی به شمار می‌رود، گفت: توسعه صادرات غیر نفتی از جمله آبزیان منجر به کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی خواهد شد که بدین منظور امسال صادرات محصولات شیلاتی ۳۷درصد افزایش و واردات ۲۴درصد کاهش یافته است. معاون وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به اینکه در سال‌های گذشته خاویار یکی از اقلام صادراتی به شمار می‌رفت، بیان کرد: اکنون با کاهش ذخایر دریای خزر پس از فروپاشی شوروی سابق، سهم خاویار در سبد صادراتی کاهش و میگو و ماهی افزایش یافته است. وی ادامه داد: در ۹ ماهه امسال صادرات میگو نسبت به مدت مشابه سال قبل ۸۰ درصد رشد داشته است. رییس سازمان شیلات با اشاره به اینکه در گذشته متکی به خاویار دریایی بودیم، گفت: امروز ۸۵ مزرعه شروع به فعالیت در این زمینه کردند، به‌طوری که امروز بیش از سه تن خاویار و ۲هزار و ۱۰۰تن گوشت خاویاری در کشور تولید می‌شود. صالحی در بخش دیگر سخنان خود با اشاره به اینکه آغاز پرورش میگو به سه دهه گذشته باز می‌گردد، بیان کرد: در طی چند سال اخیر تولید میگو همه ساله بیش از ۳۰ درصد رشد داشته است، بطوریکه امسال تولید میگوی پرورشی از ۳۲ هزارتن فراتر خواهر رفت.

رییس اتحادیه صنف بارفروشان:

انعقاد قرارداد فیلیپین و چین موز را گران کرد

حسن صابری رییس اتحادیه صنف بارفروشان میدان مرکزی میوه و تره بار با اشاره به دلایل اصلی نوسان قیمت موز در بازار اظهار کرد: کاهش عرضه محصول ناشی از سرمازدگی و از بین رفتن موزهای فیلیپین، دلیل اصلی افزایش قیمت در بازار به شمار می‌رود.

وی با اشاره به اینکه نوسان قیمت موز ارتباطی به بازار شب عید ندارد، افزود: انعقاد قرارداد فیلیپین و چین و کاهش سهمیه ایران، نوسانات نرخ ارز و افزایش ۳ تا ۴ دلاری نرخ موز در بازارهای جهانی از دیگر عوامل اصلی افزایش قیمت است.

صابری نرخ هر کیلو موز در میدان میوه و تره بار ۶ هزار تومان اعلام کرد و گفت: با توجه به نرخ کنونی، تقاضا به‌شدت کاهش یافته است، بطوریکه بازار کشش افزایش مجدد آن را ندارد.

رییس اتحادیه صنف بارفروشان در پاسخ به این سوال که نوسان قیمت موز تاثیری در افزایش سایر اقلام در بازار شب عید دارد یا خیر، تصریح کرد: با توجه به فراوانی تولید و ذخیره‌سازی مناسب سیب و پرتقال شب عید از سوی سازمان تعاون روستایی، نوسان قیمت موز هیچ گونه تاثیری در بازار محصولات داخلی ندارد.

وی قیمت موز در بازار را پیش‌بینی کرد و گفت: با توجه به آنکه موز مشتریان خاص خود را دارد، بعید است که نرخ آن از ۷ تا ۸ هزار تومان در خرده فروشی‌ها فراتر رود. حال سوالاتی در اذهان عمومی ایجاد شده که آیا این گرانی، می‌تواند در افزایش سایر میوه‌ها تاثیرگذار باشد یا خیر، اگرچه با توجه به آنکه تا پایان سال زمان زیادی باقی نمانده است، نرخ موز در چند روز اخیر روند افزایشی به خود گرفته است.

انتخابات ایتالیا صحنه رقابت اعضای پیشین و کنونی حزب «دموکراتیک» می‌شود؟

تلاش رنتزی برای حفظ قدرت

گروه جهان|

رای‌دهندگان در سومین اقتصاد بزرگ منطقه یورو، چهارم ماه مارس در انتخابات سراسری پای صندوق‌های رای می‌روند و این در حالی است که حمایت‌ها از حزب چپ‌میانه حاکم کاهش یافته و حتی به نظر می‌رسد سیاستمداران جدا شده از حزب «دموکراتیک» که حزب «آزاد و مساوی» را تشکیل داده‌اند، به فکر اعلان جنگ علیه متئو رنتزی رهبر پیشین خود هستند. این در حالی است که برخی گمانه‌زنی‌ها از بازگشت سیلویو برلوسکنی نخست‌وزیر پیشین متهم شده به فساد اخلاقی به صحنه سیاسی ایتالیا حکایت دارند.

به گزارش اکونومیست، سیاستمداران حزب جدید «آزاد و مساوی» شامگاه شنبه در برنامه‌یی خیرخواهانه گردهم آمده بودند؛ سیاستمدارانی که سال گذشته در پی مخالفت با سیاست‌های تجارت‌محور یا در اعتراض به طرد برخی اعضای قدیمی حزب دموکراتیک تحت رهبری متئو رنتزی، سال گذشته از این حزب چپ میانه جدا شدند. اما به‌نظر می‌رسید حس انتقام بوده که این سیاستمداران را گردهم آورده است و نه خیرخواهی.

پیر لوئیجی برسانی که تا سال ۲۰۱۳ ریاست حزب دموکراتیک را برعهده داشت و اکنون در میان جداشدگان است، در مقام سخنران اصلی مراسم گفت اختلاف‌نظرهایش با رنتزی کاملا سیاسی است. وی گفته: «او حزب دموکراتیک، حزب دموکراتیک من، را گرفت. ریشه‌هایش را بیرون کشید و به جایی دیگر برد.» برای حزب دموکراتیک، این ریشه‌ها به حزب کمونیست ایتالیا می‌رسد که زمانی قدرت زیادی داشت و به مدت ۴۰ سال حزب اصلی اپوزیسیون محسوب می‌شد. حزب دموکراتیک از تلفیق حزب کمونیست که برسانی از اعضای آن بود با گروهی ترقی‌خواه از دموکرات‌های مسیحی از جمله رنتزی، تشکیل شد. اما رنتزی که خود را مرد تخریب‌گر می‌خواند، بسیاری از اعضای قدیمی حزب به‌ویژه اعضای پیشین حزب کمونیست را به حاشیه راند. فهرست نامزدهای حزب دموکراتیک در انتخابات سراسری که توسط رنتزی و در ۲۷ ژانویه ارائه شد، نشان می‌دهد که او حدود ۸۰درصد کرسی‌ها را برای طرفداران و حامیان خود در حزب درنظر گرفته است.

برسانی ادعا کرد که برخی مقامات ارشد حزب دموکراتیک تصدیق کرده‌اند که رنتزی قصد دارد پس از انتخابات و در صورتی که هیچ حزبی اکثریت آرا را به دست نیاورد، با حزب محافظه‌کار «فورتزا» برلوسکنی دولت ائتلافی تشکیل دهد. اما بخت رنتزی برای تعیین نخست‌وزیر و شاید حتی ادامه فعالیتش به‌عنوان رهبر حزب دموکراتیک به عملکرد حزب در انتخابات بستگی دارد. این درحالی است که حمایت‌ها از رنتزی از ۴۰درصد در نیمه سال ۲۰۱۴ در نظرسنجی‌های اخیر به ۲۳درصد کاهش یافته است. جدایی برخی اعضای حزب و تشکیل حزب «آزاد و مساوی» تاثیر چندانی در کاهش یا افزایش محبوبیت رنتزی نداشت.

به نظر می‌رسد کاهش محبوبیت حزب دموکراتیک پاداش غیرعادی تلاش‌های دولت در دستیابی به بهبود شرایط اقتصادی پس از سال‌ها بحران بوده است.

میزان رشد سالانه تولید ناخالص داخلی ایتالیا در سه ماهه سوم سال مالی جاری (منتهی به مارس) به ۱,۷درصد رسید که نتیجه افزایش صادرات و افزایش تقاضا در داخل کشور و سرمایه‌گذاری خارجی بود. اصلاحات بازار کار در دوران نخست‌وزیری رنتزی به تصویب رسید و از آن زمان تاکنون میلیون‌ها فرصت شغلی ایجاد شده‌اند. رنتزی دسامبر ۲۰۱۶ وقتی که ایتالیایی‌ها از رای به اصلاحات پیشنهادی وی در قانون اساسی خودداری کردند، از نخست‌وزیری استعفا کرد و ماریو جنتیلونی جای او را گرفت.

یک مقام ارشد حزب دموکراتیک در اشاره به کاهش محبوبیت حزب به دو دلیل عمده اشاره کرد: نخستین دلیل برداشت عمومی درباره ناتوانی حزب حاکم در کنترل مهاجرت است و دومی اختلاف شدید در رده‌های بالای حزب که از سبک استبدادی رنتزی در سیاست‌گذاری ناشی شده است. بر همین اساس برسانی معتقد است محبوبیت حزب «آزاد و مساوی» به دو برابر سطح کنونی (۶ تا ۷درصد) افزایش می‌یابد؛ اما این سیاستمدار دزدیدن رای از حزب دموکراتیک را رد می‌کند. وی معتقد است که حزب او حامیان نامطمئن «جنبش پنج ستاره» و افرادی را جذب می‌کند که احتمال خودداری آنها از رای‌دهی وجود داشته است.

رهبران سیاسی اصلی در این دور رقابت‌های انتخاباتی ماتئو رنتزی ۴۲ ساله رهبر حزب دموکراتیک، لوئیگی دی ماریو ۳۱ ساله رهبر جنبش پنج ستاره، سیلویو برلوسکنی ۸۱ ساله و متئو سالوینی ۴۴ ساله رهبر لیگ شمالی هستند. طبق نظرسنجی‌ها حزب رنتزی در انتخابات ۲۳درصد آرا را به خود اختصاص می‌دهد و در رده دوم قرار می‌گیرد؛ حزب پنج ستاره با ۲۸درصد آرا، بیشترین کرسی‌ها را در پارلمان به‌دست خواهد آورد. ۱۶درصد محبوبیت حزب فورتزا، امکان بازگشت به صحنه سیاست را برای برلوسکنی نخست‌وزیر پیشین که همچنان در پی رسوایی‌های اخلاقی و فرار مالیاتی است، فراهم می‌آورد؛ اما باتوجه به محکومیت برلوسکنی وی نمی‌تواند نخست‌وزیر شود. حزب آزاد و مساوی برسانی تنها ۶ تا ۷درصد محبوبیت دارد و احتمالا کمترین کرسی‌ها در پارلمان را خواهد داشت.

به گزارش فایننشال تایمز، پیش‌بینی می‌شود در دولت آتی رهبری مصالحه‌گر روی کار بیاید. اگر حزب دموکراتیک بتواند آرای خوبی به دست آورد، شاید بار دیگر جنتیلونی نخست‌وزیری را برعهده بگیرد. اگر راست میانه موقعیت بهتری داشته باشد، بخت با آنتونیو تاجانی رییس شورای اروپایی یار خواهد شد؛ او متحد نزدیک برلوسکنی و آنگلا مرکل صدراعظم آلمان است. ناخوشایندترین نتیجه می‌تواند ائتلاف نیروهای مخالف اتحادیه اروپا باشد: زمانی که جنبش پنج ستاره برای تشکیل دولت با لیگ شمالی و برادران ایتالیا هم‌پیمان شود.

روزهای دشوار «ترزا می» ادامه دارد

توطئه برای عزل خانم نخست وزیر

گروه جهان|

قانونگذاران حزب حاکم محافظه‌کار بریتانیا هشدار داده‌اند، چنانچه ترزا می، نخست‌وزیر این کشور برای حفظ لندن در اتحادیه گمرکی با اتحادیه اروپا اصرار کند، ممکن است از نخست‌وزیری عزل شود و یک تیم حامی برگزیت جایگزین او شود.

به گزارش ایسنا به نقل از دیلی‌میل، چنانچه ترزا می، نخست‌وزیر بریتانیا تلاش کند تا خروج نرم از اتحادیه اروپا رخ دهد، احزاب مردد به اروپا درحال دسیسه چینی هستند تا بوریس جانسون، وزیر خارجه این کشور را به عنوان نخست‌وزیر منصوب کنند و مایکل گاو معاون او شود و جیکوب ریس‌موگ هم به سمت وزارت خزانه‌داری برسد. طبق گزارش‌ها، جانسون به یکی از توطئه‌گران گفته است که «سواره‌نظام می‌آید» و او «آماده است تا درگیر شود.»

پیش از نشست سرنوشت‌ساز کابینه جنگ برگزیت ترزا می در روزهای آتی، محافظه‌کاران بریتانیا به شدت بر سر استراتژی مذاکره اختلاف‌نظر دارند. حامیان خروج نگران هستند، نخست‌وزیر بهای زیادی به حامیان ماندن در اتحادیه اروپا ازجمله فیلیپ هاموند، وزیر خزانه‌داری بدهد و تاکید کند تا بریتانیا در اتحادیه گمرکی با اتحادیه اروپا باقی بماند. آنها هشدار می‌دهند چنین رویه‌یی به قابلیت بریتانیا در عقد قراردادهای تجاری آزاد با سایر کشورهای جهان به مشکلات جدی برخورد کند. ترزا می دو روز پیش گفته بود که لندن به دنبال یک توافقنامه تجارت آزاد با اتحادیه اروپاست و بریتانیا مجبور نیست بین تجارت آزاد با اتحادیه اروپا و توانایی ایجاد روابط تجاری جدید با سایر کشورهای جهان یکی را انتخاب کند.

ترزا می گفته بود:«وقتی که از اتحادیه اروپا خارج می‌شویم و از بازار واحد اروپایی و اتحادیه گمرکی اروپا خارج می‌شویم اما در ادامه قصد داریم درباره تجارت آزاد با اتحادیه اروپا به توافق برسیم. می‌خواهیم قادر به تجارت باشیم و در آینده این تجارت بدون تعرفه و به صورت نامحدود با اتحادیه اروپا باشد. اما این تجارت به صورت توافقنامه تجارت آزاد یک توافقنامه جداگانه خواهد بود که ما درباره‌اش مذاکره خواهیم کرد.»

اخبار مرتبط با این توطئه ضربه‌یی جدی به عزم نخست‌وزیر بریتانیا وارد می‌آورد آن هم تنها ۲۴ساعت پیش از آنکه او میزبان میشل بارنیه، رییس مذاکره‌کنندگان برگزیت در دفتر نخست‌وزیری باشد.

در همین حال برنارد جنکین از محافظه‌کاران ارشد بریتانیا، وزرا را به دودستگی و ابهام بر سر مساله برگزیت متهم کرده است.

همچنین ساندی تایمز گزارش داده که لیام فاکس، وزیر تجارت بین‌المللی و از حامیان سرسخت برگزیت به متحدانش گفته اگر بریتانیا در اتحادیه گمرکی باقی بماند، آماده است تا از کابینه استعفا دهد. کابینه جنگ برگزیت چهارشنبه و پنج‌شنبه هفته جاری جلسه برگزار می‌کند تا روی موضع مذاکرات بریتانیا اتفاق نظر حاصل شود.

روزهای پرهراس نخست وزیر

ترزا می در شرایطی مجبور است تعدادی از وزرای شورشی را در کابینه خود تحمل کند که براساس پیش‌بینی اعضای کابینه با چشم‌انداز اقتصادی همراه با رکود نیز روبه‌روست که می‌تواند اعتبار و محبوبیت شخص وی و حزبش را در معرض خطر قرار دهد. وزرای شورشی کابینه ترزا می که به شدت رویکرد ضداروپایی دارند از حمایت قابل توجهی در بدنه حزب محافظه‌کار برخوردارند و مخالف هر گونه توافق همراه با مصالحه و کوتاه آمدن در برابر اروپا هستند و در عین حال هر آن ممکن است، عمر دولت کنونی را به سرانجام رسانده و نخست‌وزیر را به کناره‌گیری وادار کنند. نشریه ویک با اشاره به روزهای دشواری که نخست‌وزیر بریتانیا پشت سر می‌گذارد در طرح روی جلد خود، ترزا می را در وضعیتی هراسناک در میانه جنگلی ترسناک به تصویر کشیده و این پرسش را مطرح کرده که «می تا چه مدت می‌تواند دوام آورد؟» این نشریه به چالش‌های سنگین پیش روی دولت تحت هدایت ترزا می در ماجرای برگزیت و عواقب مختلف هر گونه تصمیمی اشاره کرده که با سران اتحادیه اروپا به دست خواهد آورد.

پارلمان بریتانیا هفته گذشته با اکثریت آرا به طرح انتشار یک سند جنجالی درباره پیامدهای منفی برگزیت رأی موافق دادند. ترزا می که پیش‌تر با انتشار این سند مخالفت کرده بود در یک عقب‌نشینی آشکار گفت که اگر پارلمان خواهان مطالعه سند یاد شده باشد، دولت به خواست نمایندگان احترام می‌گذارد. سند یاد شده که بخش‌هایی از آن منتشر شده حاکی از آن است که رشد اقتصادی بریتانیا در چارچوب توافق تجارت آزاد با اتحادیه اروپا در ۱۵سال آینده ۵ درصد کمتر خواهد بود. در این گزارش آمده، بازگشت بریتانیا به مقررات سازمان تجارت جهانی نیز سبب خواهد شد تا رشد اقتصادی این کشور ۸ درصد کمتر پیش‌بینی شود. عضویت بریتانیا در بازار مشترک اتحادیه اروپا در دوره پسابرگزیت نیز به کاهش ۲درصدی رشد اقتصادی این کشور منجر خواهد شد.

این تحولات درحالی رخ می‌دهد که نمایندگان مجلس اعیان مشغول بررسی مراحل پایانی لایحه‌یی هستند که براساس آن، برتری قوانین اروپایی در بریتانیا به پایان می‌رسد. در صورتی که مجلس اعیان نیز نظر مجلس عوام را مورد قبول قرار دهد این لایحه عملا تصویب و از سوی دولت به اجرا گذاشته خواهد شد. با تصویب این لایحه«قانون جوامع اروپایی ۱۹۷۲» از قوانین بریتانیا حذف شده و قوانین بریتانیایی بار دیگر مرجع اصلی قانونی در این کشور خواهند شد. اکثر مردم بریتانیا در همه‌پرسی ژوئن ۲۰۱۶ به خروج از اتحادیه اروپا رأی داده و این کشور به طور رسمی در ۲۹مارس سال ۲۰۱۹ میلادی از اتحادیه اروپا خارج خواهد شد. در این مدت لندن برای مدت حدود دو سال از قوانین اتحادیه اروپا تبعیت خواهد کرد اما هیچ نقشی از نهادهای تصمیم‌گیری اروپایی نخواهد داشت.

مرکل: زمان دقیق تشکیل دولت ائتلافی مشخص نیست

گروه جهان|

آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان گفته که حزبش با مذاکرات دشواری با حزب سوسیال دموکرات روبه‌روست و زمان دقیق به توافق رسیدن جناح‌های سیاسی برای تشکیل دولت ائتلافی مشخص نیست. این درحالی است که پیش‌تر اعلام شده بود، طرفین توافق کرده‌اند که تا پایان یک‌شنبه(دیروز) برای تشکیل دولت ائتلافی و خروج از بن‌بست سیاسی به توافق برسند. به گزارش اسپوتنیک، اوایل ژانویه اتحادیه دموکراتیک مسیحی(CDU)، اتحادیه سوسیال مسیحی(CSU) در بایرن و حزب سوسیال دموکرات(SPD) به نقطه عطفی در مذاکرات ائتلافی برای تشکیل دولت این کشور دست یافتند. آنها پس از اینکه بر سر مسائل مرتبط با بهداشت و درمان به بن‌بست رسیدند، توافق کردند که تا پایان امروز(یک‌شنبه) برای تشکیل دولت به نتیجه برسند. آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان شنبه از جانب حزب اتحادیه دموکراتیک مسیحی گفت: امیدواریم بتوانیم این مساله را مدیریت کنیم. او هشدار داد که هنوز لیست بلند بالایی از اختلاف‌نظرهای جدی باقی مانده است. این طور به نظر می‌رسد که طرفین برای سازش چندان تمایلی ندارند و مسائل بزرگی ازجمله اینکه احیای ائتلاف بزرگ چگونه می‌تواند مسائل بهداشت و درمان، قوانین کار، بازنشستگی، اصلاح اتحادیه اروپا و ارز واحد یورو را حل کند به حال خود رها کرده‌اند. بدون رضایت اعضای حزب سوسیال دموکرات، آلمان شاهد تشکیل ائتلاف بزرگ نخواهد شد. در سال ۲۰۱۳ این حزب حرف آخر را در مذاکرات با حزب مرکل و متحد آن زده بود. بر خلاف ائتلاف بزرگ سال ۲۰۱۳ که ۷۶درصد از اعضای حزب سوسیال دموکراتیک آن را تایید کردند بسیاری از آنها احساس می‌کنند، برخی از درخواست‌های حیاتی آنها ازجمله مسائل مرتبط با پناهجویان نادیده گرفته شده است. علاوه بر این اعضای حزب سوسیال دموکرات با رهبر آن مارتین شولتز که ابتدا تاکید داشت، حزب مذکور به گروه اپوزیسیون پارلمان تبدیل می‌شود اما بعد از آنکه مذاکرات حزب مرکل و متحدش با احزاب دیگر شکست خورد ناگهان نظرش تغییر کرد، اختلاف دارند. بسیاری از تصمیم او ناراضی هستند و می‌گویند، حزبشان در دوره رهبری مرکل دو بار متحمل شکست انتخاباتی سنگین شده است. چنانچه مذاکرات ائتلافی ناکام بماند، گزینه‌های باقیمانده برای مرکل برگزاری انتخابات زودهنگام یا تشکیل دولت اقلیت است.

خلبان روس در اسارت گروه‌های مخالف سوری کشته شد

گروه جهان|

گروه‌های مخالف سوری شنبه خلبان روسی را که در پی سرنگونی جنگنده وی در استان ادلب در شمال غرب سوریه به اسارت گرفته بودند، کشتند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، رامی عبدالرحمن مدیر مرکز دیدبان حقوق بشر سوریه گفت: «جنگنده سوخوی ۲۵ در حال هدف قرار دادن منطقه سراقب بود که بر فراز منطقه معصران سرنگون شد. خلبان این جنگنده توانست به بیرون بپرد، اما افراد مسلح وی را تعقیب کرده و او را به اسارت گرفتند.» شبکه اسکای‌نیوز به نقل از منابع خود گزارش داده این خلبان روس در پی شلیک گلوله گروه‌های مخالف سوری کشته شده است. وزارت دفاع روسیه نیز تایید کرد که یک فروند جنگنده سوخوی- ۲۵ به هنگام پروازی بر فراز ادلب سقوط کرده و خلبان توانسته به موقع خود را به بیرون پرتاب کند، ولی در درگیری با شورشیان کشته شده است. گروه تروریستی جبهه النصره در بیانیه‌یی اینترنتی، مسوولیت سرنگونی جنگنده روسی را برعهده گرفته و گفته که این هواپیما را با استفاده از سیستم ضدهوایی دوش پرتاب هدف قرار داده است.

وزارت دفاع امریکا (پنتاگون) نیز در واکنش به سرنگونی جنگنده روسی توسط شورشیان سوری اعلام کرده واشنگتن گزارش‌ها درباره سرنگونی جنگنده روسی توسط ضدهوایی دوش‌پرتاب را بررسی می‌کند. هدر نائورت سخنگوی وزارت خارجه امریکا نیز اعلام کرد: ایالات متحده هرگز هیچ گروهی در سوریه را مجهز به موشک‌های زمین به هوای دوش‌پرتاب نمی‌کند و نسبت به کاربرد این نوع سلاح نگران است. این در حالی است که نظامیان روسی معتقدند که امریکایی‌ها موشک‌های دوش‌پرتاب را در اختیار شورشیان سوری برای هدف قرار دادن هواپیماها قرار داده‌اند. در همین حال دیگر خبرها از کشته شدن ۸ نظامی ارتش ترکیه در ۲۴ ساعت گذشته در عملیات نظامی این کشور در منطقه عفرین سوریه حکایت دارند. ارتش ترکیه در بیانیه‌یی اعلام کرد: «پنج نظامی ارتش ترکیه بعد از حمله موشکی شورشیان کرد به تانک آنها در منطقه عفرین کشته شدند.» ساعات آغازین روز شنبه نیز سه نظامی ترک، یکی در همان منطقه وقوع حمله علیه تانک ترکیه‌یی و یک سرباز دیگر در شمال سوریه و سومی نیز در داخل خاک ترکیه و در مرز با عفرین کشته شدند.

۳۰ درصد از سفارتخانه‌های امریکا سفیر ندارند

گروه جهان|

الیوت آبرامز، دیپلمات کهنه‌کار وزارت‌خارجه امریکا که تجربه کار در دولت‌های رونالد ریگان و جورج بوش را دارد، گفته خالی ماندن بیش از ۳۰درصد از پست‌های سفیری در سفارتخانه‌های امریکا در نقاط مهم جهان اشتباهی بزرگ از سوی رییس‌جمهوری و وزیرخارجه امریکاست. به گزارش سی‌ان‌ان، آبرامز گفته:«بیش از یکصد دیپلمات امریکایی در دوره وزارت رکس تیلرسون، وزارت خارجه امریکا را ترک کرده‌اند و حالا ۳۰درصد از پست‌های سفیری در سفارتخانه‌های امریکا خالی است. امریکا در نقاط مهمی چون عربستان، اردن، مصر، آلمان، اتریش، کره جنوبی و برخی نقاط دیگر در امریکایی جنوبی فاقد سفیر است این به چه معنایی است.» وی که دستیار وزیرخارجه امریکا در دوران ریاست‌جمهوری رونالد ریگان بود، گفته: «زمانی که شما سیاست خارجی مشخصی را اعلام می‌کنید، دیگران می‌توانند به شما اعتماد کنند اما اکنون در وزارت‌خارجه امریکا با کمبود پرسنل مواجه‌ایم... به زودی تیلرسون عازم امریکای جنوبی می‌شود و هیچ فرد مطلعی را ندارد که در این باره به او مشاوره دهد. این یک اشتباه فاحش از سوی تیلرسون است و ترامپ هم تمایلی برای پر کردن این پست‌ها از خود نشان نمی‌دهد.» وی که پژوهشگر ارشد شورای روابط خارجی در امور خاورمیانه است، گفته:«با توجه به بحران‌هایی که در منطقه خلیج فارس و کره‌شمالی داریم، نمی‌توان با خالی بودن چنین پست‌هایی با آن موارد مواجه شد.» آبرامز در پاسخ به پرسشی درباره گزینه نظامی امریکا در قبال کره‌شمالی نیز گفته است:«این نوعی سیاست چانه‌زنی از سوی ترامپ است تا طرف کره‌شمالی قضیه را جدی گرفته و چین نیز برای فشار آوردن به کره‌شمالی به تکاپو افتد. اما اگر به واقع امریکا و کره‌شمالی جنگی را آغاز کنند این امری ناگوار، مهیب و دهشتناک خواهد بود.» وی در بخش دیگری به موضوع متحدان امریکا در سراسر جهان اشاره کرده و گفته:«متحدان امریکا بسیار مهم هستند و باید ارزش متحدان خود را بدانیم. به یاد داشته باشید که در رقابت با روسیه، چین و ایران، ما متحدان بسیاری(نسبت به آنان) داریم بنابراین نیاز است تا به متحدان خود ارج نهیم و ساختار این اتحادها را از نو بسازیم.» آبرامز در جریان ماجرای مک فارلین از سوی کنگره به پنهان‌کاری اطلاعات متهم و بعدها از سوی جورج دبلیو بوش، رییس‌جمهوری وقت مورد عفو قرار گرفت.

دریچه

انتقاد چین و روسیه از استراتژی هسته‌ای جدید امریکا

گروه جهان| استراتژی هسته‌یی جدید ایالات متحده واکنش‌های تند قدرت‌های هسته‌یی روسیه و چین را به دنبال داشته است. این دو کشور از امریکا خواسته‌اند از بازگشت به اندیشه جنگ سرد خودداری کند. وزارت دفاع امریکا، پنتاگون با انتشار سندی ۷۵صفحه‌یی، استراتژی هسته‌یی جدید خود را معرفی کرده بود. دونالد ترامپ، رییس‌جمهوری امریکا گفته این استراتژی امکان استفاده از تسلیحات هسته‌یی را کاهش خواهد داد و در عین حال بازدارندگی در برابر حملات علیه امریکا و متحدان و شرکای آن را افزایش خواهد داد. به گزارش دویچه‌وله، امریکا در عمل قصد دارد، بمب‌های هسته‌یی کوچک‌تری بسازد که از قدرت تخریبی کمتری برخوردارند اما قدرت بازدارندگی بیشتری دارند. وزارت دفاع چین با انتشار بیانیه‌یی امریکا را فراخواند تا از بازگشت به اندیشه جنگ سرد خودداری کند. در این بیانیه آمده که صلح و توسعه از گرایش‌های بازگشت‌ناپذیر کنونی در جهان هستند و امریکا به عنوان دارنده بزرگ‌ترین زرادخانه هسته‌یی شایسته است که این گرایش‌ها را دنبال کند نه آنکه با آن به مقابله بپردازد. در دکترین هسته‌یی جدید امریکا توجه خاصی به جایگاه هسته‌یی دو کشور روسیه و چین شده است. واشنگتن معتقد است برخلاف امریکا که در سال‌های اخیر از میزان تسلیحات هسته‌یی خود کاسته است، روسیه، چین و کره شمالی در مسیری عکس گام برداشته‌اند. دولت روسیه ضمن انتقاد از استراتژی هسته‌یی جدید امریکا، این ادعاها را بی‌اساس خواند و ضمن ابراز سرخوردگی از آن تصریح کرد که این سند پر از «کلیشه‌های ضد روسی» است. به باور مسکو، امریکا با این استراتژی می‌کوشد که حق روسیه برای دفاع اضطراری را زیر سوال ببرد و مسوولیتی که خود در قبال بدتر شدن وضعیت امنیت بین‌المللی و منطقه‌یی دارد به گردن دیگران بیندازد. در سند پنتاگون در مورد استراتژی هسته‌یی جدید امریکا از نگرانی‌های واشنگتن از برنامه‌های هسته‌یی کره شمالی، جمهوری اسلامی ایران همچنین چین سخن رفته اما محور اصلی آن روسیه است. وزارت خارجه روسیه در بیانیه‌یی که در واکنش به این سند منتشر کرد با وجود انتقاداتش اطمینان داد که به تعهدات خود در قبال قراردادها و عهدنامه‌های بین‌المللی عمل خواهد کرد و در عین حال حاضر است که با امریکا در راه روابطی باثبات و حفظ ثبات استراتژیک همکاری کند.

کوتاه از منطقه

دلالی اسلحه تاجران اسراییلی در امارات

روزنامه صهیونیستی معاریو با اشاره به روابط نظامی رو به افزایش تل‌آویو و ابوظبی جزئیات نفوذ تاجران اسراییلی در امارات و روابط خوب آنها با مقامات این کشور را برای بستن قراردادهای تسلیحاتی فاش کرده است. در این گزارش آمده، دو شرکت اسراییلی البیت و ایروناتکس تولیدکننده هواپیماهای بدون سرنشین در حال حاضر مشغول مذاکره برای فروش این هواپیماها به امارات هستند.

پاکستان مناطق مرزی افغانستان را راکت‌باران کرد

پاکستان ۱۸۰راکت به مناطق مرزی افغانستان پرتاب کرده است. به گزارش بی‌بی‌سی، منابع محلی ننگرهار گفته‌اند این راکت‌ها به مناطق مسکونی پرتاب شده‌اند. در این حادثه چهار عضو یک خانواده شامل یک مرد، یک زن و دو کودک زخمی شده‌اند. این راکت‌ها به روستاهای مرزی سورکمر، کچلی، ساونو و شینکی اصابت کرده‌اند. گفته شده این مناطق تحت کنترل افراد گروه طالبان است و شاید در واکنش به حمله انتحاری منطقه سوات پاکستان انجام شده باشد. در حمله انتحاری شنبه در منطقه سوات پاکستان ۱۱ سرباز پاکستانی کشته و ۱۳ نفر دیگر زخمی شدند.

قلیچداراوغلو رهبر حزب خلق جمهوری‌خواه ترکیه ماند

کمال قلیچداراوغلو بار دیگر به عنوان رییس حزب اپوزیسیون ترکیه انتخاب شد. به گزارش حریت، سی و ششمین نشست کنگره حزب مردم جمهوری‌خواه ترکیه در آنکارا برای انتخاب رییس جدید حزب اپوزیسیون برگزار شد. در رای‌گیری انجام شده، کمال قلیچداراوغلو ۷۹۰رای از ۱۲۳۷رای را به خود اختصاص داد در مقابل محرم اینجه تنها ۴۴۷ رای به دست آورد. قلیچداراوغلو از سال ۲۰۱۰ رهبری حزب را برعهده دارد.

۱۶۴ ژنرال ارتش افغانستان بازنشسته شدند

محمد اشرف غنی رییس‌جمهوری افغانستان اعلام کرده با اجرایی شدن قانون جدید امور افسران، حکم بازنشستگی ۱۶۴ژنرال ارتش را امضا کرده است. غنی در توییتر خود نوشته: «ما اصلاحات برای برنده شدن در جنگ و دستیابی به صلح می‌خواهیم.» به نوشته رییس‌جمهوری افغانستان اصلاحات فقط برای اصلاحات نیست و این روند برای یک آینده روشن ادامه خواهد یافت. وزارت دفاع افغانستان پیش‌تر اعلام کرده بود، تصمیم گرفته در برخی قوانین بازنگری کند که مهم‌ترین بخش آن قانون مربوط به زمان بازنشستگی افسران و درجه‌داران ارتش افغانستان می‌شود.

چالش بودجه بین بغداد- اربیل

با وجود دو دور نشست فراکسیون‌های کردی در پارلمان عراق با حیدر العبادی نخست‌وزیر برای بررسی بودجه سال ۲۰۱۸ اختلاف بر سر تعیین سهم کردستان عراق از بودجه ملی همچنان ادامه دارد. به گزارش ایرنا، در حالی که فراکسیون‌های کردی بر حفظ نسبت سال گذشته یعنی ۱۷درصد از بودجه ملی برای بودجه کردستان عراق تاکید دارند و برای اعمال فشار به دولت مرکزی نشست‌های پارلمان در خصوص بررسی بودجه را تحریم کرده‌اند حیدرالعبادی این نسبت را تبعیض‌آمیز می‌داند و از رقم ۱۲درصد دفاع می‌کند. با وجود آغاز مذاکرات بغداد و اربیل در هفته‌های گذشته، پس از یک دوره طولانی از تنش ناشی از برگزاری همه‌پرسی جدایی در کردستان عراق، چالش‌ها میان دولت مرکزی و تشکیلات محلی همچنان ادامه دارد.

اخبار

واکنش جهرمی به اظهارات رییس پدافند غیرعامل

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات نسبت به اظهارات اخیر رییس سازمان پدافند غیرعامل در رابطه با سهم بالای تلگرام از پهنای باند ایران واکنش نشان داد.

آذری‌جهرمی در بازدید از ایسنا، در پاسخ به سوالی درمورد اظهارات اخیر رییس سازمان پدافند غیرعامل گفت: آمار ارائه شده به ایشان صحیح نیست. دوسوم کاهش پهنای باند معادل ۶۶ درصد است نه ۸۰درصد، ضمن اینکه کاهش پهنای باند از ۱۱۰۰ به ۳۰۰ گیگابیت هم معادل ۷۲درصد افت می‌شود. البته هیچ کدام از این آمارها صحیح نیست و پس از انسداد تلگرام و اینستاگرام مجموعا تا حدود ۴۵درصد از پهنای باند اینترنت کشور کاسته شد. این در حالی است که در سبد مصرف مشترک نهایی نسبت پهنای باند اینترنت به داخل نسبت ۶۰ به ۴۰ را داریم. ارائه این آمار آن هم از سوی مسوولان این شائبه را ایجاد می‌کند که باید در صحت سایر آمارها هم شک کرد.

آذری‌جهرمی افزود: در کلان در مطلوب نبودن شرایط فعلی شکی وجود ندارد اما متهم کردن دیگران نیز فایده‌یی ندارد و باید تلاش کنیم با همدلی و همراهی و پرهیز از نمایش اختلاف در حاکمیت به شرایط مطلوب نزدیک شویم.

واردات شکر سال آینده هم، ممنوع

مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی جهاد کشاورزی اعلام کرد: باتوجه به افزایش تولید و موجودی ذخایر کشور، ممنوعیت واردات شکر برای سال آینده ادامه دارد و فعلا نیازی به واردات نداریم.

سیدجمال مدرسی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: وضعیت تولید شکر در سال‌های گذشته بسیار مناسب بوده و میزان افزایش تولید آن در سال جاری بسیار خوب ارزیابی شده است؛ لذا فعلا نیازی به واردات نداریم.

وی ادامه داد: حدود ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن میزان نیاز سالانه کشور به شکر است که پیش‌بینی تولید امسال و نیمه اول سال آینده نشان می‌دهد هیچ نیازی به واردات شکر نداریم. براساس آخرین آمار تجارت محصولات کشاورزی طی ۹ماهه امسال، بیش از ۷۶۴ هزار تن شکر بالغ بر ۳۷۹میلیون دلار به کشور وارد شده که نسبت به همین بازه زمانی در سال گذشته ۲۷,۷۲درصد از نظر وزنی و ۳۱,۲۲درصد از نظر ارزشی افزایش داشته است.

پروژه اعزام انسان به فضا بودجه ندارد

دبیر ستاد توسعه فناوری هوایی و هوانوردی با بیان اینکه بودجه حوزه هوافضا نسبت به گذشته خوب است، گفت: به برخی سرفصل‌ها مانند اعزام انسان به فضا بودجه‌یی اختصاص نیافته است.

منوچهر منطقی درخصوص وضعیت بودجه هوافضا در سال ۹۷ به مهر گفت: بودجه‌یی که برای این حوزه پیش بینی شده است بودجه بدی نیست و از بودجه اختصاصی در سال‌های قبل بهتر است.

وی با بیان اینکه البته به همه سرفصل‌های حوزه هوافضا بودجه اختصاص نیافته، افزود: در بخش ماهواره‌ها بودجه درنظر گرفته شده ولی در بخش پرتاب انسان به فضا بودجه‌یی وجود ندارد.

به گفته دبیر ستاد توسعه فناوری هوایی و هوانوردی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، بودجه امسال نسبت به سال‌های گذشته خیلی بهتر است اما باید به این نکته توجه داشت که نباید وابسته به ضریب تحقق بودجه باشد چراکه روند فعالیت در این حوزه به نحوی است که اگر مشکلات مالی مطرح شود باعث پراکندگی متخصصان خواهد شد. وی گفت: این بودجه در همه سرفصل‌ها به صورت جامع دیده نشده که اعزام انسان به فضا مشمول این سرفصل است.

دبیر ستاد توسعه فناوری هوایی و هوانوردی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری عنوان کرد: بودجه‌یی که در حوزه هوافضا نوشته شده یک سند جامع است که در آن متخصصان هوافضا توافق دارند و قرار است پروژه‌ها را بر همین مبنا پیش ببرند.

واردات «تیلاپیا» ۲ هزار تن کاهش یافت

رییس سازمان شیلات ایران گفت: واردات ماهی تیلاپیا با هدف حمایت از تولید داخلی در سال ۲۰۱۶ میلادی به ۶ هزار و ۹۰۰ تن رسید که نزدیک ۲ هزار تن کاهش نشان می‌دهد.

حسن صالحی در نشست خبری سی و نهمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی که در محل این سازمان برگزار شد، افزود: براساس گزارش سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) میزان واردات ماهی تیلاپیا به ایران در سال ۲۰۱۵ نزدیک ۸ هزار و ۱۰۰تن بود.

وی با رد مشکلات بهداشتی مصرف ماهی تیلاپیا در کشور گفت: به عنوان دولت وظیفه داریم علاوه بر حمایت از تولید داخلی، امنیت غذایی کشور را حفظ کرده و برای افزایش میزان مصرف انواع آبزیان تلاش کنیم.

صالحی تصریح کرد: در سال ۸۷ براساس توافق سازمان شیلات و سازمان حفاظت محیط‌زیست توافق شد ماهی تیلاپیا در بافق یزد تولید شود و تحقیقات علمی بسیاری در این زمینه صورت گرفت که بر این اساس، می‌توانیم بچه ماهی تیلاپیای تک‌جنسی نر تولید کنیم و نگرانی زیست‌محیطی بابت تکثیر آن در سایر آب‌ها را نداشته باشیم.

به گزارش ایرنا، برنامه تولید و پرورش ماهی تیلاپیا از سال ۹۰ در ایران به شکل تحقیقاتی در بافق یزد کلید خورد که با مخالفت‌های سازمان حفاظت محیط‌زیست تاکنون مسکوت مانده بود و تنها دو شرکت بخش خصوصی به‌طور محصور و محدود شده امکان پرورش و تولید این ماهی را داشتند. اکنون گونه ماهی تیلاپیای نیل در ایران موجود است که دارای تغذیه گیاهی بوده اما گونه‌های دیگر آن گوشتخوار هستند.

داستان کتاب «سقلمه»

اقتصاد این‌گونه انسانی‌تر شد

نویسنده| جان کاسدی|
ترجمه| منصور بیطرف|

نیویورکر - دانیل کاهنمن روانشناس دانشگاه پرینستون به خاطر نقشی که در بسط حوزه اقتصاد رفتاری داشت، جایزه اقتصادی نوبل را در سال ۲۰۰۲ برنده شد، یک شخص شب زنده‌دار است. او طبق معمول بامداد دوشنبه صبح حوالی ساعت ۳ صبح، به رختخواب رفت و به خاطر همین تلفن ساعت ۴۹: ۶ دقیقه صبح را که از طرف ریچارد تالر اقتصاددان دانشگاه شیکاگو و صمیمی‌ترین دوست و همکار محققش به او شده بود را از دست داد. تالر می‌خواست به وی بگوید که او تنها برنده جایزه نوبل اقتصادی ۲۰۱۷ شده است. زمانی که کاهنمن بیدار شدو خبر را خواند به تالر زنگ زد و تبریک گفت. او پای تلفن گفت که بسیار ذوق زده شده است.

کاهنمن تنها فردی نبود که خوشحال شد. بسیاری از اقتصاددانان معتقد هستند که باید به تالر زودتر از اینها جایزه داده می‌شد. در بیانیه نوبل، تالر را به خاطر کارش که تغییرات فکری در حس بیزاری و تعصب وضع موجود ایجاد کرده بود و نیز به خاطر «زدن یک پل میان تحلیل‌های اقتصادی و روانشناسی تصمیم‌سازی فردی» برنده نوبل اعلام کردند. این حقیقت دارد. اما بزرگ‌ترین موفقیت تالر را شاید بتوان در ترغیب اقتصاددانان – که بدبختانه خیلی پنهان است – دانست که فرضیه «انسان اقتصادی منطقی» را که بسیار عزیز داشته می‌شود زیر سوال ببرند. این روزها، بسیاری از دانشگاه‌های معتبر، اقتصاد رفتاری را جزو دروس خود گذاشته‌اند و برخی از دانشکده‌های سطح بالا مثل هاروارد و برکلی، الزام اساسی به این حوزه دارند. در همین حال، حکومت‌های سراسر دنیا و نیز نهادهای چند ملیتی مانند بانک جهانی در تصمیم‌سازی به دنبال اقتصاد رفتاری هستند.

این نتایج از پیش‌فرض‌ها بسیار دور است. کاهنمن با یادآوری این نکته که تالر در اوایل با او کار می‌کرده است می‌گوید، «ما نگران این بودیم که شاید او حقش را نگیرد.» او ادامه می‌دهد، «همه می‌دانستند که او نابغه است. اما او کاری در خور آن نداشت که آنها آن را تحقیق اقتصادی مد نظر قرار دهند. او هیچ کار ریاضی انجام نمی‌داد. داستان او داستان موفقیت اقتصاد رفتاری است. از بیرون به داخل گود رفتن است. و این کار بسیار مدیون او است.»

تالر و کاهنمن همدیگر را در سال ۱۹۷۷ در دانشگاه استانفورد ملاقات کردند. تالر که دکترایش را در سال ۱۹۷۴ گرفته، هنوز به دنبال این بود که محقق بشود در حالی که کاهنمن و دوست روانشناس‌اش آموش تاورسکی تقریبا بسیاری از تعصبات سیستماتیکی که آنها به خاطرش مشهور شدند را شناسایی کرده بودند. این تعصبات شامل لنگر انداختن (تمایلات سنگین بر اطلاعات اولیه)؛ تعصب تاییدی (تمایل به تفسیر شواهدی ازقبیل حمایت از اعتقادات از پیش موجود)؛ و حس بیزاری (احساس اینکه از دست دادن ده دلار دردآورتر از لذت به دست آوردن ۱۰ دلار است). کاهنمن به خاطر می‌آورد که همراه با تالر، «زمان زیادی را روی تپه‌های اطراف قدم می‌زدند و در این باره بحث می‌کردند. او تقریبا بسیار چیزهایی می‌دانست که با چارچوب اقتصاد ارتدوکسی همخوانی نداشت. او آنچه از ما می‌گرفت یک چارچوب تئوریک بود تا آنها را در چارچوب خودش تطبیق بدهد.»

تالر در سال ۱۹۸۰ مقاله‌یی را با عنوان «پیش به سوی فرضیه پوزیتیو انتخاب مصرف‌کننده» منتشر کرد که در آن به صراحت بیان کرده بود که «این مقاله روی این موضوع بحث می‌کند که در موقعیت کاملا تعریف شده و مشخص بسیاری از مصرف‌کنندگان به روشی عمل می‌کنند که با تئوری اقتصادی ناسازگار است.» او به عنوان مثال نوشت، «آقای آر. یک بطری نوشابه را در دهه ۱۹۵۰ به قیمت ۵ دلار خریداری کرده بود. چندین سال بعد یک دلال به او پیشنهاد می‌دهد که در قبال ۱۰۰ دلار آن بطری را بخرد. او پیشنهاد را رد می‌کند با آنکه او هرگز بیشتر از ۳۵ دلار برای خریدن نوشابه پرداخت نمی‌کند.» تالر بحث می‌کند که مردم تمایل به این دارند که آنچه پیش خود دارند بیشتر از حد معمول ارزش‌گذاری کنند. او این رفتار را «اثر موهبتی» می‌نامد.

او همچنین این نوع رفتار را به کار کاهنمن و تاورسکی مرتبط می‌سازد. کاهنمن به من گفت: «من فکر می‌کنم این متن پایه گذار اقتصاد رفتاری است. با آنکه کوتاه است اما به غایت سرگرم‌کننده است.»

مقاله تالر در دنیایی که علم اقتصاد امریکایی غالب است به عنوان یک اثر ویران‌کننده دیده می‌شود. این در دورانی بود که علم اقتصاد مکتب شیکاگو حکومت می‌کرد و به نظر انسان اقتصادی منطقی سوژه پیروزمندی بود. تالر بعد از آنکه از سوی چندین دپارتمان‌های برتر اقتصاد مورد قبول واقع شد در نهایت در دانشکده مدیریت دانشگاه کورنل مشغول به کار شد. او با کمک مالی نهاد روسل ساگه به همکاری‌اش با کاهنمن ادامه داد و تحقیق خود را پی گرفت.

کاهنمن به من گفت که در نیمه دوم دهه ۱۹۸۰ بعد از آنکه مجله «اکونومیک پرسپکتیو» از تالر درخواست کرد که درباره یافته‌هایی که با مدل‌های غالبی که مردم را خودخواه و حداکثرکننده بهره مندی تطبیق ندارد، ستون دایمی در آن مجله داشته باشد، روند کار تغییر کرد. تالر بیش از دوازده مقاله که گاهی اوقات با همکاری دیگر محققان (از جمله کاهنمن) بود منتشر کرد که موضوعاتی از قبیل حس بیزاری، «نفرین برنده» (تمایلی که فرد برنده در یک مناقصه برای پرداخت بیشتر در حراجی دارد)، تاثیر تقویم در بازارهای بورس، ترجیحات معکوس و این حقیقت که بسیاری از مردم آنقدر برای عدالت ارزش قایل هستند که دوست دارند افرادی که پیشنهادهای غیر عادلانه می‌دهند حتی اگر به خودشان هم ضربه می‌زند را تنبیه کنند. در سال ۱۹۹۲، دانشگاه پرینستون ستون‌های تالر را در کتابی که عنوانش «نفرین برنده: پارادوکس‌ها و ناهنجاری‌ها زندگی اقتصادی» بود منتشر کرد.

تالر در سال ۲۰۰۸ همراه با «کاس سان استاین» از دانشکده حقوق هاروارد کتاب «سقلمه» را نوشتند، کتابی که این ایده را می‌دهد که چگونه یک تغییر کوچک می‌تواند اثرات منفعتی بزرگ داشته باشد. بعد از اینکه سان استاین در سال ۲۰۰۹ به دولت اوباما پیوست کتاب «سقلمه» تاثیر بیشتری گذاشت. در سال ۲۰۱۰ دولت بریتانیا حتی یک «واحد سقلمه» را که ریاستش بر عهده یک روانشناس بود ایجاد کرد

ستون‌ها و کتاب یک کمی توجهات را به سمت تالر جلب کرد. در نهایت دانشکده اقتصادی دانشگاه شیکاگو به او پیشنهاد استاد تمامی را داد. بر طبق افسانه‌ها، این پیشنهاد با وجود مخالفت‌های شدید مرتون میلر، برنده دیگر جایزه نوبل و غول دانشکده شیکاگو که خودش هم عضو این دانشکده بود، داده شد. تالر این مقام را قبول کرد و از سال ۱۹۹۵ در شیکاگو بوده است. کاهنمن می‌گوید: «آزاردهنده‌ترین چیز درباره دیک (اسم مخفف تالر) حس خوش مشربی او است. این نخستین چیزی است که در او می‌بینید. او تمام مدت می‌خندد. دنیا برای او خنده‌دار است. این کلیدی به درون شخصیت او و موفقیتش است. او یک بذله گو است. او با بذله گویی‌اش زندگی می‌کند.»

همچنانکه علم اقتصاد رفتاری عمومی‌تر می‌شد، تالر هم در حلقه سیاست‌گذاری به یک چهره اثر گذار تبدیل می‌شد. در سال ۲۰۰۴ تالر همراه با «شولومو بنارتزی» که یک اقتصاددان رفتار شناس در یو سی ال ا بود برای بالا بردن نرخ پس‌انداز پیشنهاد داد که کارگران را ملزم کنند تا بخشی از افزایش حقوق آینده اشان را به حساب پس‌انداز واریز کنند. تالر و بنارتزی این ایده را «فردا را نجات دهید» نامیدند و کاهنمن آن را یک «همکاری بدوی» توصیف کرد. تالر در سال ۲۰۰۸ همراه با «کاس سان استاین» از دانشکده حقوق هاروارد کتاب «سقلمه» را نوشتند، کتابی که این ایده را می‌دهد که چگونه یک تغییر کوچک می‌تواند اثرات منفعتی بزرگ داشته باشد. بعد از اینکه سان استاین در سال ۲۰۰۹ به دولت اوباما پیوست کتاب «سقلمه» تاثیر بیشتری گذاشت. در سال ۲۰۱۰ دولت بریتانیا حتی یک «واحد سقلمه» را که ریاستش بر عهده یک روانشناس بود ایجاد کرد. کاهنمن به من گفت که تالر که اخیرا در سوئد بود با مقامات آن کشور مباحثه می‌کرد که چگونه آنها می‌توانند پس‌انداز کشورشان را سازماندهی کنند. با وجود همه اینها اهمیت اقتصاد رفتاری هنوز مورد بحث است. برخی منتقدان می‌گویند که در آن تعصبات و آزمون و خطای زیادی وجود دارد. دیگران از جمله خود من این پرسش را دارم که «سقلمه» تالر در رفع نقص‌های بازار تا کجا می‌تواند پیش برود. اما اگر علم اقتصاد رفتاری بر هر کمبود علم اقتصاد سنتی فایق نشده ولی حداقل این کمبودها را اذعان کرده و توانسته نگاه‌های مهمی را از توسعه بین‌المللی مالی تا ورزش بدهد. همچنانکه پیتر گاردن فورس، عضو کمیته جایزه نوبل گفته «تالر توانسته علم اقتصاد را انسانی‌تر کند.»

بررسی یکی از عوامل تقویت یا کاهش نابرابری اجتماعی

رویکردهای مدیریت تنش‌های حوزه منابع آب

|محمدجواد سمیعی | محمدبهنام رسولی|

غفلت از مدیریت عرضه و تقاضای آب به شکل متعادل و متوازن، جدا از تبعات اقتصادی و معیشتی منجر به بروز ناهنجاری‌های اجتماعی و چالش‌های انسانی ازجمله تشدید پدیده نابرابری و تبعیض اجتماعی می‌شود.

آب نه تنها بستر اصلی توسعه اقتصادی و صنعتی یک ناحیه، بلکه عامل تعیین‌کننده در میزان پایداری و توسعه انسانی یک اقلیم به شمار می‌رود. غفلت از مدیریت عرضه و تقاضای آب به شکل متعادل و متوازن، جدا از تبعات اقتصادی و معیشتی منجر به بروز ناهنجاری‌های اجتماعی و چالش‌های انسانی ازجمله تشدید پدیده نابرابری و تبعیض اجتماعی می‌شود.

در سطح جهانی، موضوع نابرابری در پی بحران اقتصادی جهانی سال ۲۰۰۸ و تبعات طولانی‌مدت آن، خیزش مردمی انقلاب‌های عربی و شورش غذایی در مکزیک در دومین دهه از قرن بیست و یکم؛ دوباره در دستور کار جهانی اقتصاد بطور ویژه‌یی مورد توجه قرار گرفت. واقعیت روشن در پشت این سیاست جهانی، پذیرش نتایج ارزیابی‌های مختلف بود که موید این حقیقت بودند که در سال ۲۰۱۵، تقریباً نیمی از ثروت موجود در جهان در اختیار تنها ۱٪ از مردم قرار داشته و ۶۲ شخص ثروتمند در جهان به‌تنهایی بیش از نیمی از مردم، ثروت و منابع مالی در تعلق دارند.

همین واقعیت باعث گردید تا موضوع برابری و عدالت اجتماعی سرفصل دهم از اهداف برنامه توسعه پایدار هزاره سازمان ملل متحد (SDG) را به خود اختصاص دهد که در قالب هدف کاهش نابرابری تعریف گردیده است. همچنین رویکرد جهانی شکل‌گرفته منجر به تدقیق زمینه‌های نابرابری و زمینه مطالعات ارزشمندی در رابطه با ابعاد مختلف نابرابری‌ها شد که تا پیش از آن صرفا بر حوزه اقتصاد تمرکز داشت.

از جمله گزارش‌هایی که بر موضوع نابرابری تمرکز کرده، گزارش جهانی علوم اجتماعی (سال ۲۰۱۶) سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) است. این سازمان بین‌المللی هر ساله با انتشار گزارشی با عنوان گزارش جهانی علوم اجتماعی به بررسی موضوعات روز و مهم دنیا در این حوزه می‌پردازد. گزارش منتشرشده این نهاد در سال گذشته میلادی به شکلی نوین به موضوع عدالت اجتماعی تحت عنوان «بحران نابرابری‌ها؛ مسیرهای به سوی دنیای منصفانه» پرداخته است؛ در گزارش مذکور، برای نخستین‌بار نابرابری‌ها در ۷ دسته مستقل تعریف و مورد بررسی قرار گرفته‌اند:

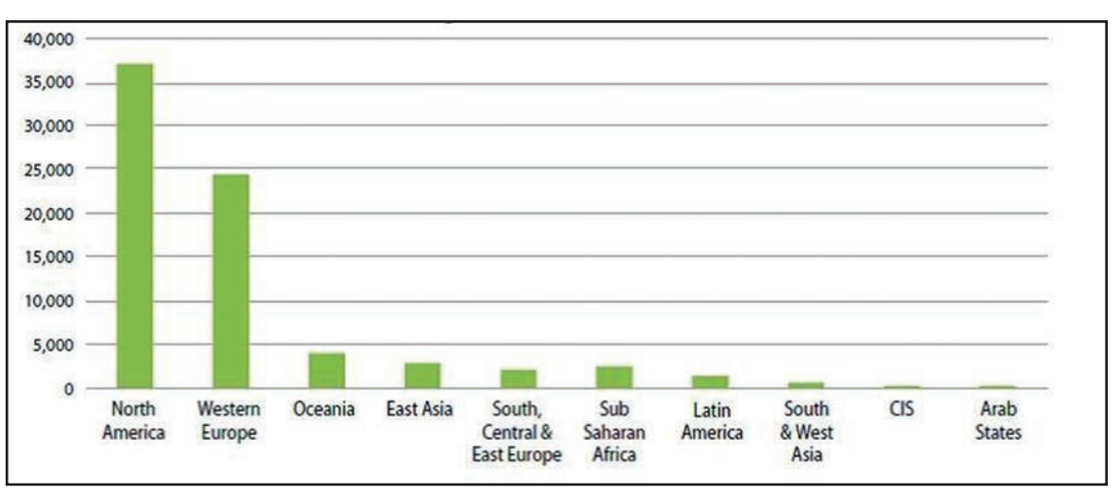

- نابرابری‌های اقتصادی؛ مشتمل بر تفاوت در سطوح درآمد، دارایی، ثروت و سرمایه، استانداردهای زندگی و شغلی؛
- نابرابری اجتماعی؛ تفاوت در جایگاه و شرایط اجتماعی و عدم توازن در دسترسی به نظام‌های عمومی نظیر سلامت و تامین اجتماعی؛
- نابرابری فرهنگی؛ تبعیض بر اساس جنسیت، نژاد، مذهب، معلولیت‌ها و نادیده گرفتن حقوق اقلیت‌ها؛
- نابرابری سیاسی؛ عدم برابری در ظرفیت نقش‌آفرینی و حضور در تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی و حضور در گروه‌ها و احزاب سیاسی؛
- نابرابری مکانی؛ عدم توزیع یکنواخت و دسترسی یکسان به امکانات در نقاط مختلف سرزمین، بروز حاشیه‌نشینی و تحمیل فقر به دلیل عدم تخصیص منابع؛
- نابرابری محیط‌زیستی و منابع طبیعی؛ ناهماهنگی در دسترسی و عدم انتفاع همگانی از منابع طبیعی، در معرض آلودگی قرار گرفتن ساکنان مناطق مختلف و تبعات تخریب محیط‌زیست برای مردم محلی؛
- نابرابری در دسترسی به دانش؛ عدم دسترسی و توزیع یکنواخت منابع آموزشی و هر نوعی از دانش و عواقب این اتفاق.

با مرور دسته‌بندی صورت گرفته توسط یونسکو به‌روشنی ردپای تنش و بحران آب در همه حیطه‌ها به‌ویژه ۴ دسته نابرابری‌های اقتصادی، نابرابری اجتماعی، نابرابری اجتماعی، نابرابری مکانی و نابرابری محیط‌زیستی و منابع طبیعی قابل‌برداشت و مشاهده است کما اینکه در سایر دسته‌ها نیز، شناسایی علائمی در این حوزه کار دشواری نیست.

در کشوری مانند ایران که مصارف بطور فزاینده‌یی از منابع پیشی گرفته است؛ آب نه‌تنها کالایی اقتصادی که اهرم اجتماعی و انسانی قدرتمندی در دست حاکمیت است که در صورتی که سازمان متولی کلان آن مجهز به هنر و ابزار مدیریت دقیق هدایت آن نباشد تا ورطه بحران‌های اقتصادی و اجتماعی راه درازی در پیش نخواهد بود. نحوه تخصیص آب به بخش‌ها و کنشگران مختلف، اصلی‌ترین زیرساخت اقتصادی توسعه در همه بخش‌های کشور است و در بخش‌هایی نظیر کشاورزی، معیشت بخش عمده‌یی از ساکنان سرزمین به دسترسی به آب کافی و پایدار گره خورده است. نخستین پیامد کاهش عرضه (منابع) و افزایش تقاضا (مصارف)، افزایش قیمت و بهای آب و محدودیت دسترسی همگانی به آن است (نابرابری اقتصادی). این در حالی است که در برنامه‌ریزی‌های کلان عنصر دیگری نیز بر شدت یافتن نابرابری اقتصادی موثر است و آن رویکرد استراتژیک به تامین منابع آب شرب شهری-روستایی و تقدم آن بر سایر کارکردهای اقتصادی آب به‌ویژه کشاورزی است که منجر به تخصیص تمامی آب گرداگرد شهرهای بزرگ برای تامین منابع شرب و بهداشتی و همچنین فضای سبز شهروندان این شهرها با یارانه‌های هنگفت ملی گردیده است (نابرابری اجتماعی و مکانی)، این امر نه‌تنها موجب تبعیض در تخصیص منابع و دسترسی به آب باکیفیت و سالم جهت مصارف مختلف شده است بلکه با نادیده گرفته شدن حقابه‌های منابع طبیعی و محیط‌زیست منجر به نابودی و نقصان اکوسیستم (تالاب‌ها و دریاچه‌های طبیعی، چشمه‌ها و...) و دشواری بیشتر زندگی در مراکز غیرشهری یا حتی شهرهای دور از پایتخت می‌شود (نابرابری محیط‌زیستی و منابع طبیعی).

علائم بروز این دسته نابرابری‌ها در مهاجرت روستاییان به شهرها و ساکنان شهرهای کوچک به مراکز استان‌ها (نظیر مشهد) و پایتخت به‌خوبی قابل‌مشاهده است. نابودی معیشت روستاییان که بر پایه بهره‌برداری از منابع طبیعی (آبخوان‌ها، مراتع، تالاب‌ها و...) و کشاورزی (زراعت، باغداری و دامداری) استوار است در کنار دست‌وپنجه نرم کردن با پدیده‌هایی ازجمله بیابان‌زایی و گردوغبار، در اثر پروژه‌های نامتوازن استحصال منابع آب، برداشت و انتقال آن به شهرهای بزرگ، دیگر موضوع جدید و ناشناخته‌یی برای ساکنان نواحی مختلف ایران امروزه نیست. انتقال آب و برداشت بیش‌ازحد از منابع به‌ویژه منابع آب زیرزمینی خود ریشه در ورشکستگی آبی و بحران دست‌به‌گریبان این منابع دارد که از تبعات مدیریت صرفاً سازه‌یی و غفلت از مدیریت تقاضا و مصرف دارد. به‌عبارت‌دیگر در شرایط تنش آبی حاضر در کشور، حاکمیت با دستاوردهای توسعه و مدیریت ناپایدار گذشته؛ ترجیح بر راضی نگه‌داشتن جمعیت کثیر شهرنشین به‌ویژه در مناطق حساسی چون پایتخت و مراکز استان‌ها به بهای نادیده انگاشتن حق و تعلقات سایر گروه‌های بهره‌بردار دارد. نمونه بارز این ترجیح، حفر همه‌ساله چاه‌های آب شرب در دشت‌های ممنوعه بحرانی است که چاه‌های آب کشاورزی مجاز مواجه با افت آبدهی را به‌طور توامان با کسر پروانه آبدهی توسط دولت، با مرگ تدریجی مواجه کرده است.

باید در نظر داشت که پدیده‌یی که با عنوان نابرابری با آن دست به‌گریبان هستیم تنها مختص کشور ما یا زمان حال حاضر نیست، بلکه همچنان که در مقدمه ذکر شد این موضوع دارای بستر تاریخی است. آغاز روند نابرابری اقتصادی در جهان به دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ میلادی بازمی‌گردد زمانی که پارادایم نئولیبرال در کشورهای غربی فائق آمد و سپس در سراسر جهان در لوای جهانی‌شدن و اقتصاد جهانی بعد از سقوط بلوک شرق گسترش یافت. تصور پشت این چرخش جهانی بهره‌مند شدن اقشار ضعیف از مزایای رشد و توسعه بود در حالی که آنچه در عمل در بسیاری از کشورها (توسعه‌یافته یا در حال توسعه) رخ داد این واقعیت بود که رشد اقتصادی بالای به وقوع پیوسته، منجر به تشدید و افزایش نابرابری‌ها به‌ویژه نابرابری‌های اقتصادی در این کشورها شد.

اما آنچه مهم است، پذیرش این نکته است که از آن هنگام به منظور کنترل و مدیریت آثار منفی نابرابری‌های ایجاد شده، کشورهای توسعه‌یافته و پیشرو به سرعت موضوع نابرابری را در جمله اولویت‌های کاری خود قرار دادند این در حالی است که در مناطق کمتر توسعه‌یافته دنیا از جمله ایران، کماکان دولتمردان و برنامه‌ریزان نسبت به این موضوع حساسیت متناسب را درنیافته یا با مواجهه به مسائل دارای فوریت و استرس زمانی بیشتر، فرصت پرداختن جدی به آن را از خود سلب کرده و نسبت به کنترل تبعات آن جدیت لازم را نشان نداده‌اند. بررسی میزان تحقیقات و انتشارات علمی صورت گرفته بر موضوع نابرابری در نقاط مختلف جهان از جمله شاخص‌های موید این مساله است. همان‌طور که در نمودار زیر قابل مشاهده است، اقدامات و پژوهش‌های انجام‌شده در زمینه برابری و عدالت اجتماعی با میزان توسعه‌یافتگی کشورها رابطه مستقیم و مشهود دارد.

باید پذیرفت که ایران به عنوان عضوی از جامعه جهانی بیش از بسیاری از دیگر کشورها از پیامدها و اثرات نابرابری نه‌تنها به‌واسطه روندها و پیامدهای جهانی بلکه به‌موجب سیاست‌های داخلی و مدیریت نامتوازن منابع طبیعی به‌ویژه آب آسیب‌پذیر و متاثر است. فهم این موضوع در شنیدن زنگ خطری است که برای تشدید نابرابری و تبعیض اجتماعی به صدا درآمده و پیش از بحران منابع با برهم زدن ثبات و امنیت کشور در شؤون مختلف هستی و موجودیت کشور را تهدید می‌کند.

منبع: شمس

«تعادل» از الزامات تئوریک تعیین دستمزد ۹۷ گزارش می‌دهد

سبد مطلوب جایگزین سبد موجود

گروه اقتصاد کلان | هادی سلگی |

تعیین حداقل دستمزد یکی از مهم‌ترین و تاثیرگذارترین موضوعاتی است که می‌تواند کلیت اقتصاد و همچنین شرایط زندگی بیش از ۷۰درصد کشور را رقم بزند. اینکه حداقل حقوق کارگران در یک اقتصاد چگونه تعیین شود، تئوری‌ها و متدهای مختلفی وجود دارد. تضاد این رویکردها به حدی است که همیشه با روش‌های محاسباتی خود به رقم‌های بسیار متفاوتی در زمینه حداقل حقوق می‌رسند. به‌طور مثال محاسبات صورت گرفته با این متدها برای رقم حقوق پایه سال ۹۶ از ۹۱۲ هزار تا۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان را دربرمی‌گرفت که درنهایت همان ۹۱۲ هزار تومان به تصویب دولت رسید. دلیل این تفاوت چشمگیر به تئوری‌های اقتصادی‌ای برمی‌گردد که از نظر معرفت و انسان‌شناسی با یکدیگر تفاوت‌های زیادی دارند. در این گزارش با نگاهی گذرا به این تئوری‌ها، عوامل اصلی تعیین‌کننده در دستمزدها را بررسی می‌کنیم.

لازم است گفته شود تقریبا همه مکاتب اقتصادی متفق‌القولند که عامل اصلی تعیین دستمزد شرایط تولیدی یک کشور است که در نظام اقتصاد کنونی متکی بر بهره‌وری و رقابت است. اهمیت این موضوع در جایی است که بسیاری از روش‌های تعیین دستمزد تنها محاسبات خود را روی رقم و درصد افزایش سالانه دستمزدها متمرکز می‌کنند که مهم‌ترین آنها در چارچوب تورم، فقر نسبی، سبد مطلوب خوراکی‌ها اندازه‌گیری می‌شود. اینها در جای خود مهم هستند اما سوال اصلی به خود میزان دستمزد پایه‌یی برمی‌گردد که باید بر چه اساسی تعیین شود. در این خصوص برخی کارشناسان توجه‌ها را به نکته‌یی مهم جلب می‌کنند. آنها اشاره به اینکه نزدیک به چهار دهه انزوای اقتصاد ایران از بازار جهانی موجب فاصله عظیم تکنولوژیک بین اقتصاد کشور و سطح متوسط بهره‌وری جهانی شده و این برکنار ماندن از فشار رقابت بازار جهانی انگیزه اقتصادی برای ارتقای تکنولوژی از صاحبان سرمایه گرفته است، می‌گویند: بهای این انزوا را نه سرمایه داران ایران بلکه طبقه کارگر ایران داده‌اند. به گفته آنها به جای ارتقای تکنولوژی و افزودن بر بهره وری، سودآوری سرمایه را از طریق کاهش دستمزدهای واقعی و کش دادن ساعات کار و بالا بردن شدت کار دنبال کردند. با ختم تحریم‌ها و برجام با افزایش واردات پر سود کالاهای خارجی و تشدید رقابت بازار، روزآمد کردن تکنولوژی در اقتصاد ایران ضروری شده، اما سرمایه‌داران ایران تلاش می‌کنند تا میزان دستمزدها و شرایط کار را در همان سطح نازل تاکنونی نگاه دارند، تا به این ترتیب شاید از ادغام در بازار جهانی سود چندبرابر ببرند.

بازار یا جامعه

به گزارش «تعادل» با نزدیک شدن پایان هر سال تلاش‌ها برای محاسبه حداقل دستمزد کارگران سال آینده آغاز می‌شود؛ مذاکراتی که بین سه ضلع ذی‌النفعان؛ نماینده‌های کارگران و کارفرمایان و دولت صورت می‌گیرد و درنهایت روی یک قیمت به توافق می‌رسند. اهمیت تعیین دستمزد کارگران بدین خاطر است که کارگر تنها عامل تولید سود محسوب می‌شوند و به همین لحاظ علاوه بر اینکه باید سهمی از ارزش تولید شده به آنها اختصاص داده شود، کار و عاملیت زنده آن پدیده‌یی کاملا اجتماعی است و دولت‌ها برای جلوگیری از فروپاشی اجتماع باید از موجودیت آنها دفاع کنند، علی‌الخصوص اینکه در یک روند تاریخی کالبد اجتماعی نیروی کار به‌شدت تحت سلطه سرمایه –به‌عنوان میلی جنون‌آمیز و غیرقابل کنترل برای استثمار هرچه بیشتر کارگران- قرار گرفت.

یکی از ابزارهایی که برای حفظ موجودیت اجتماعی کار و کارگر ساخته شده، تعیین یک قیمت قانونی است که ضمانت اجرایی آن را دولت تامین می‌کند، موضوعی که طرفداران نظام بازار از آن به عناوینی چون دخالت دولت در بازار انتقاد می‌کنند. این نحله فکری معتقد است قیمت نیروی کار به‌عنوان یک کالا باید مانند دیگر کالاهای موجود در بازار براساس نظام عرضه و تقاضا تعیین شود، مکانیسمی که به باور آنها می‌تواند نیروی کار را همراه با جزر و مدهای بازار همساز و از این منظر در یک تعادل ابدی و بدون زیان هرکدام از بخش‌ها به حیات خود ادامه دهد.

درست است که نیروی کار در نظام سرمایه داری کالا ست، اما در تمایز با بقیه همنوعان این یک کالای ارزش ساز است که تمام سود را می‌سازد. این دلیلی لازم و کافی ست برای سودجویان که از هر عملی برای بهره کشی از آن دریغ نکنند. به همین دلیل بوده که در طول تاریخ و با مقاومت‌هایی که صورت گرفته قوانینی مانند تعیین حداقل دستمزد، تعیین ساعات کار روزانه، قوانین مربوط به کار کودکان و... برای محدود کردن این میل سرمایه شکل گرفته است. درباره قوانین ساعات کار همین کافی است که بدانیم با شکل‌گیری کارخانه‌ها و عصر ماشینیسم که نوید راحت تر شدن زندگی و کاهش کار روزانه را می‌داد، برعکس باعث افزایش ساعات کار به حتی بالای ۱۶ ساعت در روز شد. این نشان می‌دهد که سرمایه در صورت نبود قوانین محدودکننده حتی محدوده‌های طبیعی نیروی کار را نیز می‌شکند.

تورم یا هزینه زندگی

حال برویم بر سر اصل موضوع و اینکه حداقل دستمزد باید بر چه اساسی تعیین شود. نیروی کار برای تداوم حیات و فعالیت خود باید به‌طور روزانه برخی کالاها که انرژی‌های لازم بدن او را تامین می‌کند، مصرف کند. این کالاها یا قیمت معادل آنها در قبال نیروی کاری که روزانه برای تولید کالا برای بنگاه‌دار به مصرف می‌رسانند، دریافت می‌شود. هر چند اگر این مبادله کاملا برابر هم باشد باز هم با استثمار همراه می‌شود چون در غیر این صورت سودی عاید بنگاه‌دار نمی‌شد، اما با این حال اگر مبادله نابرابر شود نیروی کار با بحران بازتولید مواجه می‌شود. بحران بازتولید بدین معنی است که نیروی کار انرژی و قوای لازم برای ادامه کار کردن را از دست می‌دهد و این موضوع در درجه اول به ضرر تولیدکننده خواهد بود. در اینجا پرسشی که به ذهن می‌آید این است آیا ۹۱۲ هزار تومان حداقل دستمزد فعلی می‌تواند کارکرد بازتولید را ایفا کند؟ مصرف کالاهایی مانند مسکن، انرژی، خوراک، پوشاک و کالاهای پردوام و امثالهم که جزو سبد معیشتی محسوب می‌شوند چگونه با این مبلغ تهیه می‌شوند؟ در اینجا روشن می‌شود که مکانیسم و شاخصی که برای تعیین حداقل دستمزد به کار گرفته می‌شود احتمالا ناکارآمد است یا دچار خطای محاسباتی می‌شود.

در ماده ۴۱ قانون کار، «تورم» و «تامین هزینه‌های زندگی» به عنوان دو شاخص موثر در تعیین دستمزد سالانه مورد تاکید قرار گرفته است.

اما با این حال در ایران هر ساله تعیین حداقل دستمزد تنها بر اساس تورم صورت می‌گیرد. براساس نظر کارشناسان استفاده از تورم برای این منظور دو مشکل اساسی دارد؛ یک اینکه شاخص تورم تنها قیمت کالاهایی که بیشترین مصرف را دارند، می‌سنجد نه کالاهایی که باید مصرف شوند. این موضوع از این جهت اهمیت دارد که در بسیاری مواقع به دلیل کاهش قدرت خرید کالاهایی که ارزش غذایی ندارد به صدر کالاهای مصرف شده می‌رسند. این نه به دلیل قدرت انتخاب و مطلوبیت آن کالای بلکه به خاطر نبود امکان خرید کالای اصلی صورت می‌گیرد. در شاخص تورم کالاهای جایگزین به‌دلیل مصرف بالای آنها به عنوان متغیر تورم درنظر گرفته می‌شود و هر افزایش قیمتی در این کالاهای ارزان و تقلبی به‌عنوان معیاری برای افزایش حداقل دستمزد درنظر گرفته می‌شود.

دلیل دوم ناکارایی شاخص قیمت تولیدکننده زمان‌هایی بروز می‌کند که نرخ تورم روندی صعودی می‌گیرد. بنابر آمارهای بانک مرکزی در حالی که نرخ تورم در سال‌های ۹۰ تا ۹۳ به ترتیب ۲۱،۵، ۳۱،۵ و ۳۴،۷درصد بوده است، حداقل دستمزد در این سال‌ها به میزان ۹، ۱۸،۱ و ۲۵درصد افزایش یافت.

در این مواقع دولت‌ها با این توجیه که افزایش دستمزدها به تشدید گسل تورمی می‌انجامد از افزایش دستمزدها هم ارز با قیمت‌ها جلوگیری می‌کنند. هیچ تصمیمی به این اندازه نمی‌تواند در کاهش قدرت خرید مزدبگیران تاثیرگذار باشد. تورم تنها موجب افزایش قیمت اسمی کالاها می‌شود و به همین دلیل در نرخ‌های برابری آنها تاثیری نخواهد گذاشت، لذا تولیدکنندگان و بازرگانان با افزایش قیمت‌های عمومی نه تنها ضرری نمی‌کنند بلکه در برخی مواقع سودهای بزرگی هم به جیب می‌زنند. این تنها مزدبگیران هستند قیمت ثابت (حداقل در دوره یک‌ساله) دارند و از تورم‌های ناشی از کاهش ارزش پول شدیدا متضرر می‌شوند.

همانطور که گفته شد یکی از مبانی استدلالی کارفرمایان و دولت برای جلوگیری از افزایش متناسب در حداقل دستمزد نظریه ایجاد تورم است که می‌گویند کمی بعد دامن خود کارگران را می‌گیرد. نظر بعدی آن است که گویا افزایش بار هزینه بر دوش سرمایه داران دولتی و خصوصی و نیمه‌خصوصی- نیمه‌دولتی موجب دل سردی آنها در سرمایه‌گذاری می‌شود و این نیز به کاهش اشتغال می‌انجامد که به زیان کارگران است.

فریبرز رییس دانا اقتصاددان این استدلال را مطلقا رد می‌کند و می‌گوید: متوسط سهم دستمزد در هزینه تمام شده کالا در صنایع کل کشور کمتر از ۱۰درصد و در سطوح بالا ۱۰ تا ۱۵ و حداکثر ۲۰درصد است. اتفاقاً در مواردی که سهم دستمزد در هزینه تمام شده بالا و بالاتر از ۲۰درصد است مربوط به بخش کشاورزی و صنایع دستی و دامداری‌های سنتی است که سهم آنها در کل تولید کم و در نتیجه نقش زیادی در متوسط هزینه تمام شده ندارند. البته در صنایعی که بر دانش و نیروی کار تخصصی متکی است این سهم همچنان بالاست اما آنها هم سهم کمی در تولید دارند و نیروی کارشان نیروی کارگری به حساب نمی‌آید. بنابراین افزایش دو برابر دستمزد به معنای آن است که هزینه تمام شده ۱۰درصد بالا می‌رود. حالا اگر بپذیریم نیمی از این افزایش از محل سود پرداخت می‌شود، این افزایش فقط ۵درصد خواهد بود. از آنجا که صنایع مورد بحث در حدود ۳۰درصد از تولید ملی را تشکیل می‌دهند بنابراین آن ۵درصد هم به ۱،۵درصد نرخ تورم منجر خواهد شد که در برابر تورم‌های ۱۵، ۲۰، ۳۰ و ۴۰درصدی کشور ناچیز است. محاسبات دیگر هم نشان داده‌اند که افزایش حقوق‌های کارکنان خدماتی محروم دست بالا به دو برابر فقط ۴درصد نرخ تورم را زیاد می‌کند. به این ترتیب افزایش دستمزد با استفاده از سودهای کلان (در ساختمان‌سازی گاه تا ۹۰درصد و در خدمات بانکی به ۶۰ تا ۷۰درصد و در برخی صنایع به حدود ۴۰ درصد) و با استفاده از رانت و سودهای پنهان می‌تواند آثار انسانی و اجتماعی‌ای بسیار بیشتر از اثر تورمی داشته باشد.

البته در مواردی دیده می‌شود که اقتصاددانانی که از تورمی شدن افزایش نرخ دستمزدها صحبت می‌کنند، در مواقعی که بحث افزایش حامل‌های انرژی می‌شود از عدم تاثیرگذاری آن در تورم دفاع می‌کنند و می‌گویند نوسان قیمت‌ها تنها با سیاست‌های پولی مرتبط است.

به هر روی در حال حاضر به دلیل اینکه طی یک دوره چندساله تورمی دولت‌ها از اصلی‌ترین قانونی مورد تاکید خود امتناع کردند، فاصله بین حداقل دستمزد سالانه با هزینه‌های معیشت زیاد شده تا جایی که علاوه بر میزان افزایش دستمزد، جبران این فاصله تا هزینه‌های معیشت یکی از دغدغه نمایندگان کارگری در جلسات مزد شده است.

تورم سبد مطلوب

گزارش‌های حاکی از این است که عمده‌ترین بحث‌ها در جلسه‌های کارشناسی دستمزد ۹۷ حول موضوع رفع این شکاف مطرح شده است. راه‌حلی مطرح شده این است که باید حداقل دستمزد سال ۹۷ با درنظر گرفتن هزینه‌های معیشت و با رویکرد تعیین میزان افزایش قیمت کالاهای اساسی خانوار صورت گیرد چرا که معتقدند در صورت استخراج قیمت‌های واقعی اقلام ضروری، نرخ تورم نیز پوشش داده خواهد شد. بر همین اساس، نمایندگان کارگری، به استناد مطالعات انستیتو تغذیه ایران، ۱۳ قلم کالای ضروری و پرمصرف خوراکی را مبنای تعیین هزینه سبد خوراکی معیشت قرار می‌دهند که در جلسات کارشناسی در نظر دارند میزان افزایش قیمت این کالاها نسبت به قیمت همین اقلام در سال ۹۵ را استخراج کنند. نان، برنج، ماکارونی، حبوبات، سیب زمینی، سبزی‌ها، میوه‌ها، گوشت قرمز، گوشت سفید، تخم مرغ، لبنیات، روغن‌های نباتی و قندوشکر ۱۳ قلم سبد مطلوب غذایی مصوبه کمیته دستمزد سال گذشته هستند که در کنار اقلام ضروری غیرخوراکی سبد هزینه معیشت جامعه کارگری را تشکیل می‌دهند و باید مبنای تعیین دستمزد سالانه باشند.

رییس کل گمرک ایران توضیح داد

جزئیات اختلاف بین گمرک و وزارت صنعت

رییس کل گمرک ایران با بیان این‌که هیچ خودرویی بدون مجوز ثبت سفارش از گمرک ترخیص نمی‌شود، درباره تخلف برخی از شرکت‌های لوازم خانگی و سرنوشت آنها توضیحاتی را ارائه کرد.

به گزارش ایسنا، فرود عسگری از تجارت خارجی ۸۰میلیارد دلاری در ۱۰ ماهه سال جاری خبر داد.

رییس کل گمرک ایران با بیان اینکه حجم صادرات در این مدت ۳۷ میلیارد دلار و واردات ۴۲.۸میلیارد دلار بوده است، اظهار کرد: واردات در این مدت ۲۱.۹درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد داشته است.

وی افزود: میعانات گازی با ۵.۶ میلیارد دلار، سایر کالاها ۱۸.۸ میلیارد دلار و گاز طبیعی ۱.۷۹میلیارد دلار از جمله اقلام عمده وارداتی به ایران بوده است.

به گفته رییس کل گمرک ایران، کشورهای چین با رشد ۱۱.۴درصدی، امارات با منفی ۱۸.۱، عراق با منفی یک، کره‌جنوبی با ۱۱.۳درصد و ترکیه نیز با ۱۱.۳درصد کشورهای مقصد صادرات ایران بوده است.

عسگری همچنین درباره اقلام عمده وارداتی نیز گفت: قطعات منفصله خودرو با ۱.۴میلیارد دلار، ذرت دامی با ۱.۳ میلیارد دلار، برنج با ۱.۲ میلیارد دلار، لوبیای سویا با ۷۷۵ میلیون دلار و وسایل نقلیه با ۶۸۳میلیون دلار اقلام عمده وارداتی ایران در ۱۰ماهه سال جاری هستند.

به گفته وی، کشورهای عمده صادرکننده کالا به ایران نیز، در این مدت چین با ۱۰.۲ میلیارد دلار، امارات با ۷.۲ میلیارد دلار، کره با ۲.۹ میلیارد دلار، ترکیه با ۲.۶ میلیارد دلار و آلمان با ۲.۳ میلیارد دلار بوده‌اند.

رییس کل گمرک با بیان اینکه متوسط قیمت هر تن کالای وارداتی در این مدت ۳۵۴ دلار و هر تن کالای صادراتی ۱۴۰۴ دلار بوده است، گفت: این دو شاخص به ترتیب با رشدهای ۴.۴ و ۱۰درصدی روبه‌رو بوده است. رییس کل گمرک ایران با اشاره به آمار واردات تلفن همراه در سال جاری اظهار کرد: در ۱۰ ماهه امسال ۲میلیون و ۳۶۱ هزار دستگاه تلفن همراه وارد کشور شده که با رشد ۹۷ درصدی همراه بوده است و ازسوی دیگر ارزش واردات این کالا نیز با رشد ۹۵درصدی به ۳۴۲ میلیون و ۸۲۲ هزار دلار در سال جاری رسیده است.

وی با بیان اینکه در حال حاضر ۳۳ نوع عوارض در واردات از کالاهای مختلف گرفته می‌شود، ادامه داد: به‌دنبال این هستیم که عوارض را تجمیع کنیم و در همین راستا به دولت و مجلس این پیشنهاد را داده‌ایم که تعداد عوارض دریافتی از کالاها کاهش یابد که این امر با افزایش طبقه اول تعرفه‌ای از ۵ به ۶درصد امکان‌پذیر است، اما هنوز موفق نشدیم.

عسگری همچنین درباره ادعای ورود خودروهای بدون ثبت سفارش به کشور نیز اظهار کرد: هر کالایی می‌تواند بدون ثبت سفارش وارد گمرک ایران شود و خودرو هم از این قاعده مستثنی نیست اما مهم این است که گمرک چه تصمیمی در قبال آن کالا می‌گیرد.

رییس کل گمرک ایران با تاکید بر این‌که هر خودرویی که از گمرک خارج شده دارای ثبت سفارش و حتی ارزیابی‌های بیشتر بوده است، اظهار کرد: علاوه بر داشتن مجوز ثبت سفارش ما شماره VIN خودروها را برای سازمان توسعه تجارت ارسال می‌کنیم و آنها نیز شماره‌ها را برای نمایندگی‌های واردکننده خودرو ارسال می‌کنند که بعد از تطابق این شماره‌ها، مجددا برای سازمان توسعه تجارت ارسال شده و درنهایت با تایید آنها گمرک اجرای ترخیص آنها را می‌دهد، به این ترتیب هیچ خودرویی بدون مجوز ثبت سفارش از گمرک ترخیص نشده است.

وی همچنین در پاسخ به شائبه جعلی بودن حدود ۱۳هزار مجوز ثبت سفارش گفت: در حال حاضر ما نامه فیزیکی در گمرک نداریم که بتوان آن را جعل کرد، بنابراین ما تمامی مجوزهای ثبت سفارش را از سازمان توسعه تجارت می‌گیریم که متولی آن نیز همین سازمان است و در صورتی که خودرویی این مجوز را نداشته باشد، سیستم اجازه ترخیص به آن نخواهد داد، در عین حال خودرو کالایی نیست که بتوان آن را قاچاق کرد.

عسگری همچنین درباره نامه‌ای که برای گمرک درخصوص خودروهای انبار شده در گمرک قبل از مصوبه جدید واردات خودرو ارسال شده بود، تصریح کرد: در این نامه پیشنهادی بود و از ما درباره خودروهای پیش از مصوبه نظرخواهی کردند و ما نیز نظر خود را اعلام کردیم.

رییس کل گمرک ایران در ادامه درباره معافیت واردات چای خارجی از مالیات بر ارزش افزوده نیز گفت: گمرک تنها دستگاهی مجری قانون و متولی اعلام معافیت‌های مالیاتی سازمان امور مالیاتی است و مواردی که معاف از مالیات هستند نیز در قانون احصاء شده که چای خارجی نیز مشغول معافیت از مالیات بر ارزش افزوده شده است.

وی همچنین درباره تخلف برخی شرکت‌های واردکننده لوازم خانگی و جریمه‌یی که گمرک برای یکی از این شرکت‌ها در نظر گرفته بود، ادامه داد: رسیدگی به این تخلف در گمرک انجام شده و گمرک موارد مربوط را محاسبه کرده است، اما در این مورد اختلاف‌نظری بین ما و وزارت صنعت، معدن و تجارت پیش آمد که این وزارتخانه خود را متولی طبقه‌بندی کالاها می‌دانست.

عسگری افزود: از نظر ما مرجع رسیدگی به این تخلف کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی و درنهایت دیوان عدالت اداری است اما در این مورد اختلافات میان گمرک و وزارت صنعت، معدن و تجارت به معاونت حقوقی ریاست جمهوری ارجاع شد که هنوز نظر قطعی در این مورد داده نشده است. اما در عین حال این معاونت اعلام کرده که تشخیص ماهیت حقوق ورودی و معافیت یک کالا از این حقوق با وزارت صنعت، معدن و تجارت و طبقه‌بندی تعرفه از اختیارات گمرک است و ما نیز در این زمینه نظر خود را اعلام کردیم که منتظریم به آن پاسخ دهند، بنابراین این موضوع یک اختلاف‌نظر فنی است و هیچ بحث سیاسی در این مورد وجود ندارد.

رییس کل گمرک ایران تاکید کرد: ما معتقدیم تخلف صورت گرفته و مرجع رسیدگی به این تخلف نیز کمیسیون حل اختلافات گمرکی است.

وی همچنین در پاسخ به سوالی درباره رایزنی برخی قاچاقچیان با نهادهای دخیل در امر مبارزه با قاچاق اظهار کرد: باتوجه به قانون جدید مبارزه با قاچاق، ما نقش زیادی در این زمینه نداریم و تنها جایی که گمرک ورود می‌کند، بحث ارزش‌گذاری است، بنابراین موضوع رایزنی قاچاقچیان را نیز نشنیده‌ام و اطلاعی از آن ندارم.

عسگری همچنین درباره فعالیت کارت‌های بازرگانی یکبار مصرف اظهار کرد: ما تا پیش از راه‌اندازی سامانه جامع گمرکی چیزی تحت عنوان کارت یکبار مصرف برای‌مان معنی ندارد، چراکه نمی‌توانستیم چیزی را ردیابی کنیم، اما با این سامانه مشخص شد که برخی افراد همزمان از گمرکات مختلف به ورود کالا اقدام می‌کنند که با این تخلفات نیز برخورد شد، اما به طور کلی درخصوص کارت‌های بازرگانی نظر ما این است که باید رشته فعالیت آنها را محدود کنیم.

وی افزود: کسر دریافتی حقوق و عوارض گمرکی از بابت کارت‌های بازرگانی یکبار مصرف در گمرک طی سال‌های گذشته ۱۰۰۰ میلیارد تومان و درباره سازمان مالیاتی نیز این عدد ۱۲ هزار میلیارد تومان است.

رییس کل گمرک ایران در ادامه درباره امکانات گمرک ایران برای اجرای طرح رجیستری گوشی‌های تلفن همراه وارداتی به کشور اظهار کرد: آخرین زمان‌سنجی برای ترخیص تلفن همراه یک روز و نیم بوده که حتی برای گوشی‌هایی که مشمول طرح رجیستری می‌شوند، کمتر از ۴ساعت ترخیص انجام می‌شود که عوارض ورودی این گوشی‌ها نیز ۱۶درصد است. اگر فردی نخواهد همان لحظه به اظهار کالا اقدام کند تا یک ماه فرصت دارد که در سامانه‌ای که برای این موضوع طراحی شده مشخصات گوشی تلفن همراه خود را ثبت کنند که اگر در بررسی‌ها مشخص شد که مشکلی وجود ندارد و حقوق ورودی آن نیز پرداخت شد، تلفن همراه فعال می‌شود که از شروع راه‌اندازی این طرح تاکنون بیش از ۱۰ هزار دستگاه گوشی تلفن همراه به کشور وارد شده است.

وی همچنین جرائم ناشی از کم‌اظهاری کالا را در سال جاری ۹۰ میلیارد تومان اعلام کرد.

اخبار

دولت با پمپاژ اطلاعات سوداگری را مهار کند

دولت می‌تواند با ارائه اطلاعات به موقع فراگیر و مانع شدن از ایجاد فضای رانت اطلاعاتی درباره اقتصاد و شرایط بازار بر شانتاژهای غیررسمی خبری برای ایجاد سوداگری در اقتصاد غلبه و رشد حباب‌گونه در برخی از بازارها را مهار کند.

به گزارش ایرنا، تقریبا دو هفته پس از بروز اعتراضات مردمی که در برخی از نقاط با سوءاستفاده‌هایی به اغتشاش تبدیل شد، رییس‌جمهوری در صداوسیما حاضر و به صورت مستقیم با مردم درباره برخی از مباحث اقتصادی که مطالبه اقشار مختلف کشور است، شفاف‌سازی کرد.

برخی کارشناسان اقتصادی و جامعه شناسان معتقدند این گفتمان بین دولت و مردم در جهت کاهش تنش در بازار و جلوگیری از تقاضاهای سوداگرانه باید پیش از اینها انجام می‌شد در عین حال که ضروری است گفت‌وگوهای صریح و شفاف رییس‌جمهوری با مردم مداوم و مستمر باشد.

در آخرین گفت‌وگوی دکتر «حسن روحانی» با مردم شاهد آن بودیم که رییس‌جمهوری توانست با شفاف‌سازی در حوزه بازار ارز، آرامش نسبی را به بازار برگرداند و به مردم از افزایش عرضه نسبت به تقاضا در بازار دلار اطمینان داد و پس از آن هم شاهد کاهش قیمت دلار بودیم.

طبق گفته کارشناسان به طور قطع اگر پیش از رشد قیمت‌ها به ویژه نرخ کالاهای اساسی ازجمله مواد خوراکی مسوولان مربوطه علت این افزایش قیمت و مقطعی بودن آن را به مردم توضیح دهند در مدیریت تقاضا موثر خواهد بود و به مردم اطمینان کافی نسبت به ثبات بازار داده خواهد شد.

دولت درباره ابهامات اقتصاد صادقانه با مردم صحبت کند

«بهمن آرمان» کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با ایرنا درباره شرایط اقتصادی کشور و ضرورت ایجاد گفتمان بین دولت و مردم برای شفاف‌سازی ابهامات بازارهای مختلف گفت: باید این واقعیت را بپذیریم که اقتصاد یک علم است و شاید اصول آن از زمان «آدام اسمیت» تغییر نکرده باشد اما شیوه‌های عملیاتی آن تغییرات بسیار زیادی داشته است. مشکل اصلی اقتصاد کشورمان هم همین موضوع است که علم اقتصاد در کشور پیاده نشده است.

وی تاکید کرد: وقتی دولت پیشنهاد افزایش قیمت سوخت را می‌دهد، برخی نمایندگان مجلس بدون انجام مطالعات اقتصادی تنها به جنبه‌های تورم‌زایی افزایش قیمت انرژی می‌پردازند اما اینکه از محل اصلاح قیمت انرژی چه میزان فرصت شغلی به وجود خواهد آمد را بررسی نمی‌کنند.

این کارشناس اقتصادی ادامه داد: در طول سال‌های گذشته، نظام اقتصادی کشور بر این باور بوده که با پول نفت و اعمال سیاست‌های پوپولیستی می‌تواند مردم را راضی نگه دارد و شاهد آن بودیم که مردم سیاست عوام‌فریبانه را پس زدند و به دنبال اعمال سیاست‌های اقتصادی منطقی بوده‌اند.

آرمان اظهار کرد: حدود ۳۴میلیارد دلار صرف یارانه انرژی می‌شود. درحالی که ایران پس از قطر دومین کشور پرداخت‌کننده یارانه به بخش انرژی است در هیچ کشوری یارانه به طور مستقیم به مصرف‌کنندگان پرداخت نمی‌شود بلکه یارانه و طرح‌های حمایتی به تولیدکنندگان اختصاص می‌یابد و از این طرق مزایای آن به مصرف‌کنندگان می‌رسد.

وی با بیان اینکه دولت سرمایه‌یی برای هزینه در حوزه‌های اشتغال‌آفرینی در دست ندارد و امروز اقتصاد کشور با معضل بیکاری به ویژه بیکاری پنهان مواجه است، تاکید کرد: ضرورت دارد که دولت درباره این مسائل صادقانه با مرم صحبت کند.

این کارشناس اقتصادی ادامه داد: ستاد اقتصادی دولت باید به طور شفاف به مردم بگوید که اگر قیمت‌ها اصلاح نشود، دولت ناچار به کسر بودجه و استقراض از بانک مرکزی و چاپ اسکناس است که تبعات تورمی این اقدامات به مراتب شدیدتر از افزایش قیمت فرآورده‌های نفتی خواهد بود.

وی با بیان اینکه انتظار می‌رود، دولت به مردم توضیح دهد که سرمایه‌گذاری در چه حوزه‌هایی منجر به رشد اقتصادی و اشتغال‌زایی می‌شود و به طور قطع در این صورت، مردم با دولت برای پیشبرد اهداف تعیین شده، همکاری می‌کنند. به گفته این کارشناس اقتصادی گفتمان دولت با مردم درباره مسائل اقتصادی کشور باید از سال‌های گذشته ایجاد می‌شد درحالی که کم توجهی به این موضوع باعث شده تا قانع کردن مردم بسیار دشوارتر از گذشته شود.

آرمان افزود: درحال حاضر مهم‌ترین مشکل جوانان اشتغال بوده و ورود به بازار کار مطالبه بر حق مردم است. به طور قطع بدون سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مولد، اشتغال ایجاد نمی‌شود و مهم‌ترین زمینه ورود سرمایه‌گذاری‌ها هم پرهیز از ایجاد تنش در روابط خارجی است.

مهار سوداگری‌ها با پمپاژ اطلاعات دولت

دولت باید صدای مردم باشد، جمهوریت به معنای حکومت مردم بر مردم است و دسترسی آزاد مردم به اطلاعات از مهم‌ترین محورهای حقوق شهروندی مورد تاکید رییس‌جمهوری و دولت‌های یازدهم و دولت دوازدهم است. برای تحقق این موضوع مسوولان و مدیران باید درباره وضعیت کنونی و آتی به مردم اطلاعات ارائه دهند.

از سویی به طور قطع اهمیت ارائه اطلاعات فراگیر و نه انحصاری که منجر به ایجاد رانت شود در حوزه اقتصاد بیش از سایر حوزه‌ها احساس می‌شود حال اینکه این روزها مباحث اقتصادی مهم‌ترین مطالبه مردم محسوب می‌شود و ارائه اطلاعات به موقع از سوی دولت می‌تواند برخی افزایش قیمت‌های حباب‌گونه در بازار را مهار کند.

انتشار اخبار هدایت شده در برخی فضاهای غیررسمی هدفی جز افزایش قیمت ندارد و به قصد ایجاد سوداگری در بازار آزاد و بازارهای غیررسمی توزیع و منتشر می‌شوند به همین دلیل پمپاژ اطلاعات و آگاه کردن مردم می‌تواند مانع از به سرانجام رسیدن اهداف واسطه‌گران در اقتصاد شود.

روی خط شرکت‌ها

■ **تولید و فروش «کپرور»:** شرکت فرآوری زغال‌سنگ پروده طبس با سرمایه ثبت شده ۳۶۰ هزار میلیون ریال گزارش فعالیت یک‌ماهه منتهی به پایان دی ماه را منتشر کرد. علاوه بر این، شرکت در ماهی که گذشت ۱۹ هزار و ۳۰۰ تن زغال‌سنگ کنسانتره کک شو تولید کرد. همچنین مبلغ فروش «کپرور» در ماهی که گذشت ۵۸میلیارد و ۹۳۰میلیون ریال اعلام شده است. در سویی دیگر، این شرکت از ابتدای سال تا پایان دی ماه ۱۶۳ هزار و ۳۴۹ تن زغال‌سنگ کنسانتره کک شو تولید کرد. مبلغ فروش این شرکت در ۱۰ ماهه امسال ۸۳۱ میلیارد و ۹۰ میلیون ریال اعلام شده است. همچنین این شرکت در انتهای گزارش تولید و فروش ماهانه اعلام کرده است فروش دی ماه ۹۶ بر اساس افزایش نرخ لحاظ شده، اما تاکنون الحاقیه قرارداد از طرف ذوب‌آهن ارائه نشده است.

■ **عملکرد کشت و صنعت چین‌چین:** شرکت مجتمع کشت و صنعت چین چین اطلاعات و صورت‌های مالی شش ماهه منتهی به ۳۰ آذر ماه ۹۶ را حسابرسی نشده و با سرمایه معادل یکصد میلیارد ریال منتشر کرد. همچنین، شرکت با انتشار صورت‌های مالی شش ماهه سال جاری خود اعلام کرد شرکت در مدت یاد شده مبلغ ۳۴ میلیارد و ۱۵۹ میلیون ریال سود خالص کسب و بر این اساس مبلغ ۳۴۲ ریال سود به ازای هر سهم محقق کرد که در مقایسه با دوره مشابه سال مالی قبل معادل ۱۰درصد کاهش داشت. علاوه بر این، «غچین» در نیمه نخست سال مالی ۹۵ مبلغ ۳۷۹ ریال سود به ازای هر سهم محقق کرد. به سود خالص این دوره سود انباشته ابتدای سال افزوده شد و در نهایت مبلغ ۱۳۷ میلیارد و ۹۰۸ میلیون ریال سود انباشته پایان دوره در حساب‌های این شرکت منظور شد.

■ **تحقق سود ۳۴۳ ریالی معدنی و صنعتی گل گهر:** شرکت معدنی و صنعتی گل گهر اطلاعات و صورت‌های مالی ۹ ماهه منتهی به ۳۰ آذر ماه ۹۶ را حسابرسی نشده و با سرمایه معادل ۳۰ هزار میلیارد ریال منتشر کرد. همچنین، شرکت با انتشار صورت‌های مالی ۹ ماهه سال جاری خود اعلام کرد در دوره یاد شده مبلغ ۱۳ هزار و ۳۲ میلیارد و ۸۵۳ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۳۴۳ ریال سود به ازای هر سهم محقق کرد که در مقایسه با دوره مشابه سال مالی قبل معادل ۷۹ درصد افزایش داشت. بر این اساس، «کگل» در نیمه نخست سال مالی ۹۵ مبلغ ۲۴۲ ریال سود به ازای هر سهم محقق کرد. به سود خالص این دوره سود انباشته ابتدای سال افزوده شد و در نهایت مبلغ ۱۳ هزار و ۱۶۷ میلیارد و ۶۳۳ میلیون ریال سود انباشته پایان دوره در حساب‌های این شرکت منظور شد.

■ **شفاف‌سازی قند اصفهان:** شرکت قند اصفهان درباره تاثیر اعلام نرخ شکر بر پیش بینی درآمد هر سهم این شرکت توضیح داد. بر این اساس، سازمان بورس در نامه‌یی خطاب به مدیرعامل شرکت قند اصفهان تاکید کرده است: با توجه به تصویب بهای نهایی شکر تولیدی برای هر کیلوگرم به مبلغ ۲۹ هزار ریال توسط سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، تاثیر موضوع فوق بر پیش بینی شرکت بررسی و در صورت تغییر با اهمیت نسبت به آخرین پیش بینی منتشر شده؛ اقدام به افشای اطلاعات با اهمیت کنید. مدیرعامل شرکت قند اصفهان در پاسخ به اداره نظارت بر ناشران بورسی درباره تاثیر اعلام نرخ شکر بر پیش بینی درآمد هر سهم توضیح داد. صادق قراگزلو در این نامه اعلام کرده است با توجه به افزایش جذب چغندر و تولیدات این شرکت در زمان بهره‌برداری از چغندر بهاره سال جاری، پیش بینی می‌شود که کاهش یارانه تولید شکر در سال جاری تاثیر قابل توجهی در پیش بینی‌های اخیر نخواهد داشت. همچنین خاطرنشان می‌شود که مقدار ۴ هزار و ۴۰۰ تن تفاله خشک سهمیه چغندر کاران کشت بهاره با نرخ فروش ۸۰۰ ریال در پیش‌بینی‌های قبلی لحاظ شده است.

■ **اختصاص سود ۱۵۰ ریالی «اعتلا»:** سرمایه‌گذاری اعتلاء البرز اطلاعات و صورت‌های مالی ۹ ماهه منتهی به ۳۰ آذر ماه ۹۶ را حسابرسی نشده و با سرمایه معادل ۶۰۰ میلیارد ریال منتشر کرد. همچنین، شرکت با انتشار صورت‌های مالی ۹ ماهه سال مالی ۹۶ خود اعلام کرد در دوره ۹ ماهه یاد شده مبلغ ۹۰ میلیارد و ۲۰۵ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۱۵۰ ریال سود به ازای هر سهم محقق کرد که در مقایسه با دوره مشابه سال مالی قبل معادل ۶۴ درصد کاهش داشت. «اعتلا» در سال مالی ۹۵ مبلغ ۴۱۴ ریال سود به ازای هر سهم محقق کرد. افزون بر این، به سود خالص این دوره سود انباشته ابتدای سال افزوده شد و در نهایت مبلغ ۳۱۸ میلیارد و ۳۴۶ میلیون ریال سود انباشته پایان دوره در حساب‌های این شرکت منظور شد.

■ **نگاهی بر عملکرد پاکسان:** شرکت پاکسان اطلاعات و صورت‌های مالی ۱۲ ماهه منتهی به ۳۰ آذر ماه ۹۶ را حسابرسی نشده و با سرمایه معادل ۵۴۰ میلیارد ریال منتشر کرد. همچنین، شرکت با انتشار صورت‌های مالی ۱۲ ماهه سال گذشته خود اعلام کرد در دوره یک ساله یاد شده مبلغ ۳۴۹ میلیارد و ۸۵۱ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۶۴۸ ریال سود به ازای هر سهم محقق کرد که در مقایسه با دوره مشابه سال مالی قبل معادل ۳۴ درصد کاهش داشت. گفتنی است «شپاکسا» در سال مالی ۹۵ مبلغ ۹۸۵ ریال سود به ازای هر سهم محقق کرد. بر این اساس، به سود خالص این دوره سود انباشته ابتدای سال افزوده شد و در نهایت مبلغ ۷۶۰ میلیارد و ۸۲۲ میلیون ریال سود انباشته پایان دوره در حساب‌های این شرکت منظور شد. لازم به ذکر است این شرکت دلایل تغییرات واقعی دوره منتهی به ۳۰ آذر ماه ۹۵ (حسابرسی شده) نسبت به اطلاعیه قبلی منتشر کرد. بر این اساس، علت تغییرات تعدیلات سنواتی به مبلغ ۷۸ میلیارد ریال مربوط به تعدیل مالیات عملکرد سنوات قبل به مبلغ ۵۸ میلیارد ریال، تعدیل مالیات بر ارزش افزوده به مبلغ ۱۸ میلیارد ریال و تعدیل مالیات تکلیفی و حقوق به مبلغ ۲ میلیارد ریال است.

مدیر مطالعات اقتصادی و سنجش ریسک بورس کالا تشریح کرد

شروط اجرای طرح قیمت تضمینی

در صورتی که ۱۱پیش شرط برای اجرای قیمت تضمینی در بورس فراهم شود، این طرح موفق خواهد بود و شفافیت در خرید گندم ایجاد می‌شود. مدیر مطالعات اقتصادی و سنجش ریسک بورس کالای ایران با اشاره به مطالب فوق بیان کرد: طرح قیمت تضمینی جلوی بسیاری از سوءاستفاده‌ها را می‌گیرد، به شرط آنکه ۱۱ پیش‌شرط از جمله اعلام به موقع قیمت رعایت شود و مابه‌التفاوت نرخ تضمینی و قیمت بورس به موقع به کشاورزان پرداخت شود. فلاح در خصوص اینکه انتقال گندم از یک انبار و سیلو به انبار و سیلوی دیگر میان استان‌ها و شهرها برای کشاورز درد سر است، گفت: ما باید خرید تضمینی را با قیمت تضمینی مقایسه کنیم. در تغییر ساختار نمی‌توان انتظار داشت که تمام مشکلات قبلی را ساختار جدید به یک‌باره حل کند. تغییر ساختار یکسری مشکلات را حل می‌کند، اما اینکه همه را حل کند، درست نیست.

به گزارش فارس، وی افزود: اگر سیستم انبارداری ایجاد شود که برای انباردار صرفه داشته باشد که با ایجاد تجهیزاتی بتواند مورد پذیرش بورس قرار گیرد، آن زمان زمینه برای اصلاح انبار افزایش می‌یابد. در دوسال اخیر اصلاحات زیادی در سیستم جو و ذرت ایجاد شده است. به عنوان مثال گاهی براساس مدل خرید تضمینی، انبارها محصول را دریافت می‌کردند، اما در سر رسید اعلام می‌شد که ذخیره انبار با ارقام چندین هزار تنی کسری رو به رو شده و با یک صورت جلسه مشکل را حل می‌کردند. این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: در این سال‌هایی که مدل قیمت تضمینی اجرا شده، یک کیلو گرم کسری را هم نمی‌پذیریم. انباری بوده که ۱۷ تن کسری به بار آورده، ولی گفته‌ایم، باید از بازار این کمبود را تامین و جای ذرتی که خریده بگذارد و تحویل خریدار بدهد. این پول بیتالمال بود که در جیب عده‌یی می‌رفت. سیستم به تدریج اصلاح می‌شود. مدل حمایت در دنیا هم‌اکنون به سمت مدل‌های بازار محور حرکت می‌کند. وی اذعان داشت: بر این اساس، تغییرات باید تدریجی و براساس ظرفیت‌ها انجام شود. به عنوان مثال در مورد گندم عنوان می‌شود، چرا دولت بخرد. یارانه به کشاورز بدهید و خود بازار خریداری کند. نیازی به بورس نیز نیست. براساس زمین و میزان تولید یارانه نقدی بدهید. در حالی که یک شبه نمی‌توان همه‌چیز را عوض کرد. لازم است گذار به صورت کنترل شده اتفاق بیفتد. ابتدا معامله کشاورز با بخش خصوصی در بورس انجام شود و حرکت به سمت بازارمحوری و خروج دولت از تصدی‌گری و ایفای نقش بخش خصوصی فراهم شود. فلاح ابراز داشت: بورس کالای ایران ۱۱ مورد الزام را برای موفقیت آمیز بودن اجرای طرح احصا کرده است که در صورت برقرار بودن این الزامات ما امیدوار به موفقیت این طرح و حمایت شایسته از کشاورزان هستیم.

مدیر مطالعات اقتصادی و سنجش ریسک بورس کالای ایران درخصوص این الزامات عنوان کرد: اخذ تصویبنامه هیات وزیران و شورای اقتصاد درخصوص اجرای مدل: تصویب و ابلاغ مدل اجرایی حداقل ۲ماه پیش از آغاز فصل برداشت در قالب الزام وزارت جهاد کشاورزی به اجرای سیاست قیمت تضمینی گندم در کل کشور نیز بسیار حیاتی است. تصویب این موضوع بعد از شروع فصل برداشت می‌تواند موجب اجرای ناموفق طرح شود. وی افزود: شناسایی کشاورزان و تعیین سطح زیرکشت و میزان برداشت آنان حداقل ۲ ماه قبل از فصل برداشت: یکی از الزامات مهم آن است که پس از فصل کاشت در هر منطقه اطلاعات مربوط به کشاورزان تهیه و ارزیابی شود. به این منظور، سامانه الکترونیکی و ارتباط آن با سامانه اطلاعات جامع بازرگانی خرید گندم شرکت بازرگانی دولتی، الزامی است. حساب کشاورزان گندم‌کار نزد بانک کشاورزی و به روز رسانی آن، جزئی از اطلاعات این سامانه است. شناسایی کشاورزان و تعیین میزان تحویل هر کشاورز حداقل ۲ ماه پیش از شروع فصل برداشت، براساس برآوردهای قابل اتکای میزان تولید در سامانه‌یی الکترونیکی صورت گیرد و دولت به دریافت محصول از کشاورز صرفا در سقف سهمیه پایبند باشد. این موضوع بسیار حیاتی و مهم و تنها مسیر قابل اتکای جلوگیری از بروز فساد و فروش محصول دیگری جز محصول تولیدی کشاورز در سال جاری به دولت است. همچنین، تعیین زمان‌بندی تحویل محصول در هر انبار توسط هر کشاورز، الزام دیگر جهت موفقیت طرح آن است که قبل از فصل برداشت براساس اطلاعات مذکور در سامانه موضوع بند ۲ فوق، جانمایی انبارها و همچنین میزان تحویل محصول هر کشاورز به همراه زمان‌بندی اولیه پیشنهادی کشاورز و تایید شده توسط مراکز جهاد کشاورزی یا انبارها، مشخص باشد، تا از بروز صف و ازدحام جلوی انبارها (مراکز تحویل) جلوگیری شود. فلاح گفت: این موضوع می‌تواند به‌شدت در جلوگیری از بروز فشار واسطه‌ها و دلالانی که قصد سوءاستفاده و تحویل محصول نامرغوب به مراکز را دارند موثر باشد. همچنین، یکی از دلایل ناموجه اعلامی در مورد علت تحویل محصول نامرغوب و تحویل محصول از واسطه‌ها، همواره همین ازدحام در مراکز تحویل (مراکز خرید در طرح خرید تضمینی) بوده است. وی عنوان کرد: انجام اصلاحات در جدول پاکی خرید گندم با لحاظ نمودن استانداردهای کیفی: حداقل استاندارد تحویل گندم از کشاورزان باید برمبنای متوسط محصول کیفی تحویلی سال‌های قبل باشد. به نظر می‌رسد افت مفید و غیرمفید ۱ و ۱ درصد باید مبنای پرداخت قیمت تضمینی به کشاورز باشد. علاوه بر این، حداکثر افت مفید و غیرمفید مجاز تحویل نیز باید به نفع کیفیت تعریف شود. هر انبار یا مرکز تحویل، هر مشخصات و کمیت محصولی را که تحویل می‌گیرد، باید تحویل خریدار بدهد. حتی الزام به بوجاری محصول قبل از تحویل نیز گزینه قابل بررسی است. توجه به بند ۳ فوق برای تحق

◀ ایجاد انگیزه خرید

وی تصریح کرد: یک الزام مهم جهت موفقیت طرح آن است که قیمت گندم کشاورز که در بورس فروخته می‌شود، از قیمت گندمی که شرکت بازرگانی دولتی ایران به فروش می‌رساند، پایین‌تر باشد تا مصرف‌کنندگان گندم به خرید از بورس در فصل برداشت تمایل داشته باشند. در غیر این صورت مصرف‌کنندگان صرفا نیاز مصرفی جاری خود را خواهند خرید. این اختلاف قیمت می‌تواند به میزان مبلغ هزینه‌های تبعی دولت برای ذخیره‌سازی محصول و بار مالی مربوطه باشد.

◀ احراز وجود بسترهای الکترونیکی

فلاح اذعان داشت: محاسبه و تخصیص وجه حاصل از فروش محصول در بورس و گزارش‌گیری پرداخت‌های انجام شده، تطبیق فرآیندهای فعلی با فرآیندهای بورس و لزوم هماهنگی سامانه‌ها برای انجام عملیات عرضه و تخصیص محصول و وجه به کشاورزان بسیار مهم است. این سامانه در دو سال گذشته در دو محصول ذرت و جو آزموده شده و بسترهای مربوطه کاملا در مجموعه مشابه (شرکت پشتیبانی امور دام) مهیا است. پیاده‌سازی سیستم مذکور و تست آن حداقل یک ماه قبل از آغاز هر فرآیندی الزامی است.

ایفای تعهدات بازارساز در طرح و پیش‌بینی تنخواه برای شرکت بازرگانی دولتی ایران به عنوان بازارساز: با توجه به اینکه در سال اول طرح ممکن است برخی از متقاضیان خرید به دلیل عدم آشنایی یا مقاومت‌های عمدی، وارد خرید نشوند لازم است (باتوجه به اینکه دوره برداشت با دوره مصرف بسیار فاصله دارد) برای خرید گندم مازاد در فصل برداشت، تنخواه لازم در اختیار شرکت بازرگانی دولتی قرار گیرد، تا پس از گذشت یک زمان منطقی (حداکثر دو هفته) از تحویل گندم توسط کشاورز به انبار و فروش نرفتن گندم، بازار ساز وارد شده و اقدام به خرید نماید. این موضوع از انباشت محصول فروش نرفته و بروز نارضایتی در کشاورزان جلوگیری می‌نماید.

◀ اجرای طرح و فرهنگ‌سازی

وی بیان کرد: احراز وجود ادبیات مشترک در مفاهیم اجرای طرح و فرهنگ‌سازی و آماده‌سازی ذی‌نفعان، اگرچه به نظر می‌رسد جلسات بسیار متعدد و مفصل برگزار شده درخصوص این طرح در وزارت جهاد کشاورزی و شرکت بازرگانی دولتی و سازمان برنامه و بودجه، جای ابهامی در مورد بسیاری از مفاهیم باقی نگذاشته است، اما لازم به نظر می‌رسد که بار دیگر در یک جلسه مفصل، کلیه مفاهیم طرح (مثلا مفهوم بازارساز) تبیین شود تا مانند موضوع گندم سال ۹۶، تفاسیر متفاوت از مصوبات در حین اجرا بیان نشود.

همچنین زمان‌بندی اجرای طرح به صورت دقیق توسط وزارت جهاد کشاورزی تبیین شود. همچنین در صورت وجود اراده و برنامه جدی برای اجرای طرح، جلسات مستمر با وزارت جهاد کشاورزی، مراکز خدمات، شرکت بازرگانی دولتی، سیلوداران، اتحادیه تعاون روستایی، آردسازها و کارگزاران بورس پیش از فصل برداشت برگزار و ابهامات مورد بحث قرار گیرد.

شاخص بورس تهران؛ سومین متغیر برتر جهان

بازار سرمایه ایران در حالی وارد پنجاه و یکمین سال فعالیت خود شده است که پنجاه سالگی را با سربلندی به پایان رساند و توانست در سال جاری، رتبه مناسبی را در جهان از نظر رشد شاخص به خود اختصاص دهد. به گزارش سنا، بازار سرمایه از ابتدای سال تا یازدهمین روز از بهمن ماه سال جاری با رشد ۲۷,۱درصدی شاخص کل (TEDPIX) رتبه سوم را در میان برخی از بورس‌های بین‌المللی به نام خود به ثبت برساند. همچنین، بررسی‌ها در میان ۱۸ بازار بین‌المللی، نشان می‌دهد که از ابتدای سال جاری تا ۱۱ بهمن ماه، شاخص بورس هنگ‌کنگ با رشد ۳۵,۳درصدی توانست رتبه بهترین عملکرد را به خود اختصاص دهد. در حالی که دومین رتبه در این میان به بورس استانبول با رشد ۳۲,۱درصدی شاخص BIST ۱۰۰ تعلق گرفت. در این میان، بورس تهران و شاخص TEDPIX نیز با رشد ۲۷,۱درصدی رتبه سوم در دنیا را به خود اختصاص داد. افزون بر این، رتبه چهارم به بورس نزدک با بازدهی ۲۵,۶درصدی اختصاص یافت. رتبه پنجم نیز به بورس نیویورک و شاخص داوجونز تعلق گرفت که توانستند در این بازه زمانی، رشد ۲۵درصدی داشته باشد. اما در این میان، بدترین عملکرد به بورس دوبی و شاخص DFM تعلق گرفت که در این بازه زمانی با منفی ۳,۶درصد (-۳,۶درصد) بدترین بازدهی را در میان بازارها داشته است. پس از بورس دوبی، بورس لندن، با افزایش ۱,۵درصدی شاخص فوتسی، ضعیف‌ترین عملکرد را داشت و پس از آن نیز بورس اسپانیا، با رشد ۲درصدی شاخص IBEX یازده ماه معاملاتی را پشت سر گذاشت. از سوی دیگر، با بررسی عملکرد بورس‌های مطرح دنیا و بازنگری در خصوص درصد روزهای مثبت این بازارها، بازار سرمایه ایران با پشت‌سر گذاشتن ۲۰۹ روز کاری، ۷۰درصد روزها را در مدار مثبت قرار گرفته است و بیشترین روزهای مثبت را درمیان دیگر بازارهای مطرح جهان داشته است. بر اساس این گزارش، پس از بورس تهران، بورس شانگهای با ۲۱۵ روز معاملاتی، ۶۰درصد در فاز مثبت قرار گرفته بود. بازار هنگ‌کنگ با پشت‌سر گذاشتن ۲۱۵ روز کاری، ۶۰درصد از این روزها را در کانال مثبت به سر برده است و نزدک نیز با ۲۱۸روز کاری توانسته است ۶۰درصد در مدار مثبت باشد.

ارائه خدمات بازار سرمایه در دفاتر پیشخوان دولت

برای نخستین‌بار در بازار سرمایه با ارائه مجوزی که توسط فرابورس ایران به کارگزاری مفید اعطا شد، این کارگزاری امکان یافت از این پس یک‌سری خدمات پایه‌یی بازار سرمایه را از طریق دفاتر پیشخوان دولت به مشتریان ارائه کند. به گزارش فرابورس، در جلسه‌یی که روز گذشته در یکی از دفاتر پیشخوان دولت به همین منظور برگزار شد معاون عملیات و نظارت بازار فرابورس عنوان کرد: برای تسهیل ارتباط عموم مردم با شعب کارگزاری‌ها برای انجام خدمات پایه‌یی بازار سرمایه و نیز افزایش ضریب نفوذ و توسعه این بازار، با مجوزی که از سوی فرابورس ایران به کارگزاری مفید داده شد، این کارگزاری می‌تواند خدمات مختلفی را از طریق دفاتر پیشخوان دولت که در این فاز حدود ۱۵۰ شعبه در ۳۱ استان کشور است به مشتریان ارائه کند. بهنام محسنی خدمات این کارگزاری را که از طریق دفاتر پیشخوان دولت به مشتریان ارائه می‌شود شامل مواردی همچون قبول مدارک و ثبت‌نام متقاضیان خدمات کارگزاری مفید، احراز هویت مراجعان، گواهی انطباق اصل مدارک آنها با کپی‌های ارائه‌شده توسط آنها با مهر دفاتر و امضای کارشناس مربوطه، چاپ فرم‌های مشتریان در سامانه افتتاح حساب آنلاین کارگزاری مفید، تطبیق اصالت فرم‌های چاپی با اصل مدارک ارائه‌شده توسط مشتری، اسکن مدارک لازم و بارگذاری آن در سامانه افتتاح حساب توسط دفاتر پیشخوان دولت و... اعلام کرد. به گفته محسنی امکان راه‌اندازی ایستگاه‌های آنلاین گروهی نیز در دفاتر پیشخوان دولت برای کارگزاری‌های عضو وجود دارد که به این ترتیب با ارائه مجوزی که از سوی بورس‌ها داده می‌شود، این ایستگاه‌ها می‌توانند در دفاتر پیشخوان راه‌اندازی شوند و به صورت فیزیکی از فضای این دفاتر برای ارتباطات بیشتر و عمومی‌تر با مشتریان استفاده کنند. در ادامه این جلسه رییس هیات‌مدیره کارگزاری مفید نیز با بیان اینکه پیش‌تر تنها در ۲۲ استان کشور دفاتر رسمی بورس برای ارائه خدمات به مشتریان وجود داشت، گفت: اما هم‌اکنون به کمک دفاتر پیشخوان دولت خدماتی از قبیل احراز هویت مشتریان، افتتاح حساب آنها و... فراهم شده است، ضمن آنکه خدماتی که از این طریق ارائه می‌شود در بیش از ۳۰ استان بوده و دسترسی عمومی و راحت‌تری را برای مردم در اقصی نقاط کشور برای بهره‌گیری از سرویس‌های بورسی فراهم می‌کند. به گفته حمید آذرخش در طراحی پلتفرمی که به این منظور با کمک کارگزاری مفید، دفاتر پیشخوان دولت و دیگر طرف‌های فنی صورت گرفته، ضمن آنکه مقررات سازمان بورس، فرابورس ایران و الزامات و مقررات مبارزه با پولشویی بطور کامل رعایت شده، مسیر امن و قابل اتکایی نیز برای دسترسی فراگیر مشتریان فراهم شده است.

مزایای عرضه محصولات در تالار نقره‌ای

با توسعه عرضه محصولات کشاورزی در بورس کالا، می‌توان از آمارهای بورس، میزان نیاز داخلی به محصولات را به‌صورت دقیق سنجید و برای تولید سال بعد برنامه‌ریزی کرد؛ از این رو دیگر شاهد ماندن محصولات روی دست کشاورزان که طی سال‌های اخیر رخ داد نخواهیم بود. به گزارش بورس کالا، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس به اشاره کرد و گفت: امروز که کشاورزان محصولات را به واسطه‌ها می‌فروشند، هزینه‌های جانبی و زحمت‌های آنها نادیده گرفته می‌شود، اما با تقویت عرضه محصولات کشاورزی در بورس کالا، کشاورزان می‌توانند در شرایط امن محصولات را به مصرف‌کنندگان عرضه کنند چراکه دیگر واسطه‌ها در این میان نقشی ندارند. محمود بهمنی افزود: روندهای غیرشفاف و واسطه‌های غیرضروری یکی از اصلی‌ترین معضلات بازارهای کالایی به‌شمار می‌روند اما زمانی که به سمت سازوکار بورس کالا می‌رویم، واسطه‌ها دیگر نقشی در تعیین قیمت‌ها ندارند و این تولیدکننده و مصرف‌کننده و به عبارت دیگر عرضه و تقاضاست که قیمت‌ها را کشف می‌کند. وی اظهار کرد: در گذشته امکان عرضه‌های حجم پایین توسط تولیدکنندگان خرد وجود نداشت اما این امکان در بورس کالا فراهم شده که حتی کشاورزان هم بتوانند محموله‌های کوچک خرد را در بورس عرضه کنند که این رویداد مثبتی است. بهمنی افزود: دولت باید سازوکاری فراهم کند تا کشاورزان خرده‌پا که از بازارها دور هستند، بتوانند با بورس کالا در ارتباط باشند و پس از تولید، محصول خود را بدون واسطه در بورس عرضه کنند؛ اگر این اتفاق رخ دهد می‌توان با نگاهی به آمارهای بورس کالا میزان نیاز داخلی به محصولات را به‌صورت دقیق سنجید و برای تولید سال بعد برنامه‌ریزی کرد. به گفته عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، باتوجه بیشتر به بورس کالا در بخش کشاورزی، دیگر شاهد اتفاق‌هایی که طی سال‌های اخیر در بسیاری از بازارها رخ داد، نخواهیم بود؛ برای مثال امسال شاهد انباشته شدن سیب در حاشیه پیاده‌روهای ارومیه بودیم و خریداری برای این محصول وجود نداشت. به گفته بهمنی، هم‌اکنون میوه‌های باغداران به‌دلیل نیاز مالی با قیمت‌هایی به واسطه‌ها فروخته می‌شود که در آن هزینه آب و زحمت‌های کشاورزان نادیده گرفته می‌شود و برای کشاورزان به‌صرفه نیست. وی با بیان اینکه، بورس یکی از سازوکارهایی است که می‌تواند به تعالی و ارتقای اقتصاد کشاورزی کمک کند، تصریح کرد: کشاورزان می‌توانند محصولات خود را ازجمله گندم در بورس عرضه کنند و با قیمت مناسب به خریداران بدهند؛ این اتفاق باید به‌صورت همگانی در استان‌های مختلف اعلام شود تا با مکانیسم بورس کالا، سود واقعی به جیب کشاورزان برود.

بازار سرمایه

نگاهی به تحولات بازار

■ **چای ایرانی درصدد ورود به بورس کالا:** رییس سازمان چای کشور گفت: فراهم کردن بستر مناسب برای فروش این محصول با عرضه چای از طریق بورس کالای کشاورزی می‌تواند، بسیار موثر باشد. به گزارش بورس کالا، محمدولی روزبهان در دیدار با معاونین سازمان، مدیرعامل صندوق حمایت از توسعه صنعت چای، اعضا سندیکای کارخانجات چای شمال و تعدادی از مدیران کارخانجات چایسازی اظهار کرد: درخصوص مسائل مربوط به فروش چای خشک و برنامه‌های آینده در زمینه تولید و عرضه مناسب‌تر چای ایرانی تبادل‌نظر صورت گرفته است؛ چراکه چای به‌عنوان یکی از محصولات اساسی کشور و پرمصرف‌ترین نوشیدنی است. روزبهان از پرداخت ۷میلیارد و ۶۶۳ میلیون تومان از مطالبات چایکاران خبر داد و تصریح کرد: این مبلغ به حساب چایکاران واریز شده است. وی خاطرنشان کرد: تاکنون در مجموع ۱۷۷ میلیارد تومان از مطالبات چایکاران پرداخت شده است.

■ **پربازده‌ترین صنایع تالار شیشه‌ای: یک آمار تازه نشان می‌دهد:** صنعت «استخراج زغال سنگ» با بازدهی ۲۹,۵درصد طی یک ماه منتهی به ۱۱ بهمن ۹۶ بیشترین بازدهی را در بین صنایع بورسی کسب کرده است. بر این اساس، گروه «محصولات چوبی» و «ماشین‌آلات و تجهیزات» به ترتیب با کسب بازدهی ۱۸ و ۱۱,۷ درصدی دومین و سومین بازدهی را در طول این یک ماه کسب کرده‌اند. براساس این گزارش، گروه «انتشار، چاپ و تکثیر» با بازدهی ۷,۸درصدی و گروه «فعالیت‌های کمکی به نهادهای مالی واسط» با کسب بازدهی ۶,۱درصدی در جایگاه پنجم قرار گرفته است. همچنین گروه «ساخت دستگاه‌ها و وسایل ارتباطی» با بازدهی منفی ۱۱,۷درصدی بیشترین بازدهی منفی را برای سهامداران خود در پی داشته است. از سویی دیگر، گروه «استخراج نفت گاز و خدمات جنبی جز اکتشاف» با منفی ۸,۲درصد، «ساخت محصولات فلزی» با منفی ۷,۱درصد، «کاشی و سرامیک» با منفی ۷درصد و «زراعت و خدمات وابسته» با منفی ۵,۷درصد بیشترین سطح بازدهی منفی را طی یک ماه منتهی به ۱۱ بهمن ماه داشته‌اند. در بین شرکت‌های بورسی، «بوتان» با کسب بازدهی ۶۶,۳درصد بیشترین بازدهی یک ماهه بازار را از آن خود کرده است. افزون بر این، بعد از «بوتان»، شرکت‌های «نورد و قطعات فولادی با بازدهی» ۵۱,۴درصد، «کالسیمین» با بازدهی ۳۴,۹درصد، «نفت پارس» با ۳۳,۲درصد و «صنایع پتروشیمی کرمانشاه» با ۳۳درصد بیشترین سود را برای سهامداران خود به ارمغان آورده‌اند. به گزارش ایبنا، بر اساس آمار منتشر شده، «سیمان اصفهان» با منفی ۲۶,۷درصد بیشترین بازدهی منفی را برای سهامدارانش در پی داشته و شرت‌های «بیمه پارسیان» با منفی ۲۰,۷درصد، «حمل و نقل بین‌المللی خلیج‌فارس» با منفی ۲۰درصد، «ایران دارو» و «داروسازی فارابی» با منفی ۱۶,۹درصد بیشترین بازدهی منفی بازار را در این یک ماه به نام خود ثبت کرده‌اند.

هدیه مقام معظم رهبری به دانش‌آموزان مناطق محروم در دهه فجر

بنیاد برکت هزار مدرسه دیگر می‌سازد

گروه بنگاه‌ها |

بعد از پایان ساخت هزار مدرسه توسط بنیاد برکت در آستانه سی و نهمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، دیروز تفاهمنامه ساخت هزار مدرسه دوم برکت از سوی رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) و وزیر آموزش و پرورش امضا شد.

براساس این تفاهمنامه، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) از طریق بنیاد برکت و با هماهنگی سازمان نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس، هزار مدرسه دیگر را تا پایان سال ۱۴۰۰ در مناطق کمتر توسعه‌یافته کشور خواهد ساخت. ارائه برنامه زمان‌بندی احداث مدارس و تامین اعتبار مورد نیاز و تکمیل مدارس طبق برنامه سالانه از تعهدات ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) در این تفاهمنامه است. پیشنهاد مکان ساخت مدارس با اولویت مناطق محروم، تامین زمین مناسب و بدون معارض، تامین کادر آموزشی و اداری مدارس، اداره مدارس و عدم تغییر کاربری مدارس نیز از تعهدات وزارت آموزش و پرورش در این تفاهمنامه به شمار می‌رود.

با امضای این تفاهمنامه، قرارداد ساخت ۴۳۸مدرسه جدید برکت(از هزار مدرسه دوم) با ۲۶۰۰کلاس درس و ظرفیت پذیرش ۵۵ هزار دانش‌آموز برای نقاط محروم به ویژه مناطق زلزله‌زده تنظیم و ابلاغ خواهد شد. با احداث و تکمیل مدارس برکت تا پایان سال ۱۴۰۰ شمار مدارس ساخته شده از سوی این بنیاد وابسته به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) به ۲۰۰۰واحد خواهد رسید.

بنیاد برکت تصمیم دارد تا آغاز سال تحصیلی ۱۳۹۷ با تکمیل و تحویل ۲۵۰تا ۳۰۰مدرسه جدید با حدود ۲۰۰۰کلاس درس و ظرفیت پذیرش ۴۴هزار دانش‌آموز در مناطق روستایی، محروم و زلزله‌زده گامی دیگر در جهت کمک به پیشرفت و آبادانی مناطق کمتر توسعه‌یافته و گسترش عدالت آموزشی بردارد.

مخبر رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) در مراسم امضای تفاهمنامه ساخت هزار مدرسه دوم برکت افزود: طبق تاکید مقام معظم رهبری قصد داریم، برنامه احداث ۱۰۰۰مدرسه دوم برکت را شروع کنیم و همزمان نیز امروز ساخت ۴۳۸مدرسه از ۱۰۰۰مدرسه دوم را ابلاغ می‌کنیم. امیدواریم تا مهر آینده و شروع سال تحصیلی جدید حدود ۲۵۰تا ۳۰۰مدرسه را تقدیم مردم کنیم که این کار اقدام بزرگی است و باید حدود ۱۰۰۰میلیارد تومان در این زمینه سرمایه‌گذاری کنیم.

وی با اشاره به اینکه بهترین سرمایه‌گذاری در آموزش و پرورش است، گفت: اگر بتوانیم به آموزش و پرورش به درستی برسیم و سرمایه‌گذاری مناسبی درخصوص آن داشته باشیم یقینا وسیله تضمین خوشبختی و موفقیت نظام اسلامی در همین است و فکر می‌کنم تا سال ۱۴۰۰ بتوانیم ۱۰۰۰مدرسه دوم برکت را با بهترین کیفیت ساخت تحویل مردم عزیز مناطق محروم دهیم.

رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) در پاسخ به پرسش خبرنگاران نیز اضافه کرد: همان‌طور که آقای وزیر آموزش و پرورش نیز اشاره کردند، مصمم هستیم که به شکل وسیع‌تر و بهتر فضاهای جنبی مدارس مانند فضاهای ورزشی تامین شود.

مخبر با اشاره به نوع ساخت مدارس برکت گفت: در بخش استحکام، کیفیت، تجهیزات سرمایشی و گرمایشی این مدارس، بالاترین استانداردها به جدیت دنبال می‌شود به طوری که در زلزله‌های اخیر کرمانشاه و کرمان، مدارس برکت این مناطق هیچ آسیبی ندیدند و در روزهای اول وقوع زلزله تبدیل به محل امنی برای استقرار مردم و گروه‌های امداد و نجات شدند.

مخبر ادامه داد: در چند سال گذشته نهضتی در ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) اتفاق افتاد و آن هم نهضت توانمندسازی اقتصادی و اشتغال‌زایی در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته کشور بود. علاوه بر اقدامات توانمندسازی اقتصادی، فعالیت‌های متنوع دیگری نیز در ستاد انجام می‌شود مانند اجرای طرح‌های زیربنایی، ساخت مدارس، مساجد و مراکز فرهنگی، بیمارستان، مراکز بهداشت و درمان و توسعه محیط زیست. اقداماتی چون ارائه خدمات حمایتی به نیازمندان مانند پرداخت هزینه داروی بیماران سرطانی، زیر پوشش قرار دادن کودکان یتیم، پرداخت وام قرض‌الحسنه، تهیه جهیزیه و... نیز جزو فعالیت‌های این ستاد است. اما همه این اقدامات جنبی هستند و شاید حدود ۲۵درصد کارهای ستاد را تشکیل دهند و محور اصلی کار ستاد توانمندسازی مناطق محروم و توانمندسازی اقتصادی آنهاست و خدا توفیق داده است که طی چند سال گذشته بیش از ۳۶۰هزار فرصت شغلی که برخی از آنها عملیاتی شده و برخی دیگر نیز درحال عملیاتی شدن است، ایجاد کنیم که کار مهمی است.

عدالت در مسیر آموزش و پرورش

وزیر آموزش و پرورش هم در این مراسم با بیان اینکه اقدام پرخیر و برکتی در ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) و بنیاد برکت که وابسته به این ستاد است رقم می‌خورد، اظهار کرد: یکی از مهم‌ترین اهداف انقلاب اسلامی و در حقیقت مهم‌ترین اهداف آن برقراری قسط و عدالت در جامعه بوده و هست و برای برقراری آن پله اول، بستر و مسیر اصلی عدالت در آموزش و پرورش است.

وی ادامه داد: این موضوع که بچه‌های این مرز و بوم صرف‌نظر از وضعیت اقتصادی، موقعیت اجتماعی خانوادگی و محل زندگی باید فرصت برابر در استفاده از امکانات آموزش و پرورش داشته باشند، مهم‌ترین رسالت آموزش و پرورش در نظام است. در حقیقت بچه‌هایی که در مناطق محروم و دورافتاده زندگی می‌کنند باید به اندازه بچه‌هایی که در مناطق برخوردار زندگی می‌کنند از امکانات بهره‌مند شوند. وزیر آموزش و پرورش اضافه کرد: امکانات آموزش و پرورش و دسترسی به امکانات آن باید برای همه بچه‌ها یکسان باشد و متاسفانه هنوز با این نقطه فاصله داریم و هنوز میان مناطق کم برخوردار و برخوردار از لحاظ آموزشی تفاوت وجود دارد.

بطحایی خاطرنشان کرد: اقدامی که بنیاد برکت و ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) به فرمان موکد مقام معظم رهبری آغاز کرد از این جهت اقدام بسیار درخور و شایسته‌یی است. این اقدام نشان‌دهنده یک فرهنگ در کشور ما و ترویج‌کننده سنت حسنه در کشور است.

وی ادامه داد: فکر می‌کنم بار معنوی این کار به مراتب بیشتر از آثار فیزیکی آن است که بنیاد برکت وابسته به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) در آموزش و پرورش به جای گذاشته است. همچنین بعد از انقلاب نزدیک به ۵۰۰ هزار کلاس ساخته شده و در حقیقت ۹۰درصد کلاس‌هایی که درحال حاضر داریم بعد از انقلاب اسلامی ساخته شده است و ۳۰درصد از این مدارس نیز توسط خیرین ساخته شده که این کار به برکت آموزه‌های دینی، ارزش‌های دینی و اسلامی است و بنیاد برکت در این حرکت مبارک بعد از انقلاب سهم بزرگی داشته و دارد.

بطحایی اضافه کرد: صرف‌نظر از مدرسه‌سازی در مناطق محروم و کمتر برخوردار به شدت نیازمند فضاهای جانبی مانند سالن‌های ورزشی و تفریحی هستیم و در این زمینه خواهش دارم که این پروژه‌ها با جدیت بیشتری دنبال شود. بطحایی اظهار کرد: متاسفانه در مناطق محروم مدارسی وجود دارد که فاقد سرویس بهداشتی هستند. بنابراین ساخت سرویس بهداشتی و کتابخانه‌هایی که می‌تواند مرکز دانش‌افزایی بچه‌ها شود ازجمله مواردی است که به شدت نیازمند کمک و مساعدت بنیاد برکت است. خواهشی که در این زمینه دارم این است که این نوع فضاها نیز کماکان در دستور کار قرار گیرند تا در این خصوص نیز دستاوردهای خوبی داشته باشیم. بطحایی در پایان صحبت‌هایش اضافه کرد: یقین دارم این حرکت مبارک و پرخیر و برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) نه فقط از حیث کمی بلکه از لحاظ کیفی نیز می‌تواند سایر خیرین را تشویق کند که به این حرکت مبارک بپیوندند و بتوانیم در زمان کوتاهی تمام مدارس کشور را به حد استاندارد برسانیم.

گفتنی است تاکنون ۱۰۰۰مدرسه برکت با ۶۰۰۰ کلاس درس و حجم سرمایه‌گذاری ۷۰۰میلیارد تومان توسط بنیاد برکت احداث و برای استفاده دانش‌آموزان مناطق کمتر توسعه‌یافته تحویل آموزش و پرورش شده است. تعداد ۲۰۵۰روستا تحت پوشش مدارس برکت قرار گرفته‌اند و ظرفیت دانش‌آموزپذیری مدارس بهره‌برداری شده بنیاد برکت بالغ بر ۱۳۰هزار نفر است.

نقش USSD در حفظ محیط‌زیست و منابع ملی

بازگشت خرید شارژ از سوپرمارکت؟

برخلاف اینکه آثار توسعه راهکارهای پرداختی مبتنی بر موبایل بر کسی پوشیده نیست و مسوولان معتقدند راه‌حل‌هایی نظیر کدهای دستوری خدمت بزرگی به محیط‌زیست و منابع کشور کرده، چرا هنوز برخی برخلاف وجود راهکارهای جایگزین بر طبل انسداد می‌کوبند؟!

به گزارش «تعادل» به نقل از خبرنگار فناوری اطلاعات و ارتباطات، ضریب نفوذ بالای ۱۰۰درصدی تلفن همراه در کشور و سرعت رشد این ابزار تکنولوژیک به اندازه‌یی بود که در کشور ما نیز امکانات بانکداری الکترونیک همانند نمونه‌های مشابه جهانی رشد و توسعه یافت.

یکی از بسترهای پرکاربرد نیز کدهای دستوری (USSD) بودند که باتوجه به همین ضریب نفوذ بالا، بر بستر سرویس انتقال داده مبتنی بر استانداردهای GSM شکل گرفتند تا مبنایی برای انجام تراکنش‌های مالی همراه باشند. استقبال و توجه به این راهکار به واسطه اینکه نرم‌افزارهای مبتنی بر موبایل برای نصب و استفاده در هر نوع گوشی باید تنظیمات مختص به آن گوشی را می‌داشتند و کاربران برای هرگونه خدمت متناسب با سازمان یا بانک موردنظر باید نرم‌افزار مخصوص به آن را روی گوشی خود نصب می‌کردند، بیش از پیش شد تا به این طریق مشکلات ناشی از معضلات اشاره شده رفع شود. در اغلب نرم‌افزارهای مبتنی بر موبایل باتوجه به اینکه نرم‌افزار نصب شده روی گوشی کاربر از طریق اینترنت یا پیامک به سرور سازمان، بانک یا موسسه موردنظر متصل شده و خدمات درخواست شده توسط کاربر را اخذ می‌کند، ممکن است با مشکلاتی نظیر کندی GPRS، اشغال کردن فضای حافظه گوشی و درنهایت تاخیر در ارسال و دریافت پیامک مواجه شود.

به همین منظور روش جدیدی مبتنی بر تکنولوژی USSD توسط اپراتورهای ارتباطی توسعه یافت که به آن کدهای دستوری نیز گفته می‌شود؛ این اقدام رو به جلو باعث شد تا بسیاری از نیازمندی‌های پیش از آن در ارتباط با پرداخت قبوض و حتی خرید شارژ به‌صورت حضوری از کیوسک‌ها و سوپرمارکت‌ها مرتفع شود.

کانال‌های ارتباطی در خدمت تجار سیار

همان‌طور که گفته شد USSD یکی از کانال‌های ارتباطی در خدمات تجارت سیار است تا کاربر در هر مکان با استفاده از رایج‌ترین وسیله الکترونیکی امکان پرداخت را داشته باشد.

باتوجه به اینکه ۲۵ میلیون نفر از مردم ایران همچنان گوشی‌های نسل دوم (۲G) را دراختیار دارند که با استانداردهای GSM کار می‌کند، بنابراین بسیاری از نیازهای ضروری‌شان که قابلیت انجام به واسطه درگاه‌های الکترونیکی دارد را با USSD برطرف می‌کنند.

طبیعی است که این درگاه‌ها با تسهیل امور مرتبط با خدمات پرداخت به وفور طی سالیان اخیر موردبهره‌برداری مراکز و موسسات خیریه و عام‌المنفعه قرار گرفت و با تبلیغات فراوان در رسانه‌های مختلف ازجمله شبکه‌های تلویزیونی و مسابقاتی که تدارک دیده شد روز به روز بر تعداد استفاده‌کنندگان از این درگاه افزوده شد. در حالی که وضعیت توسعه اینترنت در کشور به شکل یکسان و یکپارچه نیست، طبیعتا نمی‌توان یک شبه با ادعای ناامن بودن این درگاه‌ها که سالیان طولانی است مورد بهره‌برداری و استفاده مردمی قرار گرفته، ۶۰ میلیون مشترک تلفن همراه را نشانه گرفت و دسترسی مردم به خدمات کاربردی را قطع کرد.

در پی اقدام اخیر و تعجب‌برانگیز بانک مرکزی برای حذف خدمات کدهای دستوری تا ۱۵ بهمن ماه جاری که با پادرمیانی وزارت ارتباطات فعلا منتفی شد، برخی افراد یکباره وارد اظهارنظرهایی عجیب شدند که تا پیش از این سابقه نداشت. جای تعجب است که بسیاری از کارشناسان بانکی که حتی گاها پیش از این نامی از آنها در رسانه‌ها نبود، یکباره نگران بستر USSD و ناامنی که دارد، شدند و به بیان اظهارنظرهایی پرداختند که گویا تاکنون میلیاردها تومان از جیب مردم بابت استفاده از این خدمات رفته یا سرقت شده است.

در حالی که برخلاف گزارشات متعدد حملات فیشینگ و حمله به بسترهای نرم‌افزاری برخی بانک‌ها، گزارشی از سرقت بستر کدهای دستوری به گوش نمی‌رسد، چرا به یکباره و پس از سال‌ها فعالیت عده‌یی درصدد ناامن جلوه دادن این فضا و ایجاد نگرانی در جامعه هستند؟!

آیا غیر از این است که اگر تاکنون از این بستر سوءاستفاده‌یی می‌شد، بانک مرکزی بارها جلوی این خدمات را گرفته و درصدد برخورد با آنها برمی‌آمد؟! چرا در شرایطی که وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات هم با دراختیار داشتن مراکز بررسی و آزمایشگاه‌های تحلیل خود گزارشی از ناایمن بودن این بسترها نمی‌دهد اما برخی کارشناسان یکباره نگران شده‌اند؟! آیا این موضوع می‌تواند دلیل دیگری داشته باشد؟! با این حال باید گفت که متوسط استفاده هر مشترک برای خرید شارژ تلفن همراه از این بستر، یک‌ونیم بار به‌ازای هر هفته است.

چه باید کرد؟

انتظار از بانک مرکزی به‌عنوان رگولاتور حوزه بانکی این است که حتی در شرایط وقوع بحران با هوشمندی عمل کرده و اقدامات جایگزین یا پیشگیرانه‌یی را در برخورد با حوادث اتخاذ کند؛ اما با جوسازی‌های اخیری که پیرامون کدهای دستوری صورت گرفت بیشتر شاهد دستپاچه شدن این نهاد مالی بودیم که اجرای تصمیم اخیرش می‌توانست روند حرکت به سمت دولت الکترونیک را به سمت دولت سنتی بکشاند.

قطعا چنین تصمیمی (انسداد خدمات کدهای دستوری) باتوجه به اینکه بسترهای جایگزین آنچنان که باید در جامعه رواج ندارند تنها باعث ایجاد هرج‌ومرج می‌شود و نهایتا شعارهایی که سال‌هاست مسوولان این دولت برای ایجاد دولت الکترونیک سر می‌دهند را به انزوا خواهد کشاند. زمانی که درگاه کدهای دستوری مسدود شود و راهکار جایگزینی هم وجود نداشته باشد، مشترکان تلفن همراه برای هر بار شارژ گوشی خود باید به کیوسک‌های روزنامه‌فروشی یا سوپرمارکت‌ها مراجعه کنند و شارژهای کاغذی که در تضاد با حفظ محیط‌زیست نیز هست را خریداری کنند. همین سال گذشته بود که یکی از فعالان حوزه اپراتوری با ستایش کارکرد کدهای دستوری عنوان کرد که اگر در شرایطی خدمات‌دهی این کدها قطع شود، ضرر بزرگی به محیط‌زیست وارد خواهد شد.

وی گفته بود که با قطع این خدمات، استفاده از شیوه‌های فیزیکی خرید شارژ، به‌خاطر کاغذی که باید در این فرآیند برای صدور رمز شارژ مورد استفاده قرار گیرد، همچون گذشته افزایش خواهد یافت و هزینه اضافی به مشترکان تلفن همراه تحمیل خواهد شد.

وی در آماری هم که از عملکرد زیست‌محیطی این خدمات ارائه شد، گفت: بستر پرداخت همراه با استفاده از کدهای USSD توانسته از قطع حدود ۵هزار درخت موردنیاز برای تولید حدود ۳۰۰تن کاغذ برای چاپ کارت‌های شارژ، رسید دستگاه‌های پوز و ATM و پول‌های کاغذی، جلوگیری کند. این یعنی جلوگیری از نابودی ۵ هکتار جنگل شمال کشور یا حدود ۱۲ هکتار پارک شهری، این تعداد درخت در این مدت تولیدکننده اکسیژن موردنیاز حدود ۱۹ هزار انسان بوده‌اند که اینها فقط نتایج فعالیت یک شرکت در این زمینه هستند. صرفه‌جویی رخ داده به کاهش مصرف کاغذ و قطع درختان خلاصه نمی‌شود و حتی مصرف آب را نیز تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. وی در ادامه گفت‌وگویش با تسنیم عنوان کرد: برای تولید و چاپ این میزان کاغذ حدود ۱۱۰میلیون لیتر آب لازم است، این حجم از آب معادل مصرف یک‌ساله یک منطقه مسکونی با بیش از ۳ هزار و ۵۰۰نفر جمعیت است؛ اگر بخواهیم ببینیم که این کار زندگی چند انسان را احیا کرده، می‌توان به رقم ۵۰نفر از بدو تولد تا ۷۱ سالگی رسید.

بنابراین در شرایطی که قطعا مسوولان وزارت ارتباطات این موضوعات را با بانک مرکزی در میان گذاشته و نهایتا موافقت این نهاد را برای جلوگیری از ابلاغ تصمیمی نسنجیده جلب کرده‌اند، انتظار می‌رود بانک مرکزی باوجود سال‌ها انفعال در زمینه وضع قوانین، پروتکل‌ها و آیین‌نامه‌های مرتبط با «Mobile Payment»، هرچه سریع‌تر نسبت به ساماندهی این حوزه که در دنیا سال‌هاست به مرحله اجرا گذاشته شده است، ورود کند.

رسالت دولت براساس شعارهای داده شده در ابتدای کار، تبدیل شدن به دولت الکترونیک یا دولت موبایل درراستای ایجاد رفاه هر چه بیشتر برای مردم است؛ لذا انتظار می‌رود که مسوولان حداقل به رسالت طرح‌ریزی شده توسط خودشان که سال‌ها بابت آن هزینه کرده‌اند، پایبند باشند.

چهره‌های استانی

۵۰ نقطه پرحادثه در جاده‌های مازندران آشکارسازی شد

مازندران |

رییس اداره ایمنی و حریم راه‌های اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌یی استان مازندران، از آشکارسازی ۵۰ نقطه پرحادثه در جاده‌های این استان در سال جاری تا بهمن ماه خبر داد.

اسماعیل فولادی گفت: محورهای ارتباطی مازندران به‌دلیل حجم بالای ترافیک و تردد وسایل نقلیه جزو محورهای حساس کشور محسوب شده، لذا ایمن‌سازی این محورها و حذف نقاط پرحادثه به‌عنوان دو برنامه اصلی این اداره کل همواره به‌طور ساری و جاری در دستور کار قرار دارد. وی تصریح کرد: یکی از برنامه‌های این اداره کل در زمینه ایمن‌سازی محورها و رفع نقاط پرحادثه نصب تابلوهایی جهت نمای فسفری برای آشکارسازی نقاط پرحادثه (از نوع خورشیدی) است که در محورهای شریانی استان نصب شد. رییس اداره ایمنی و حریم راه‌های اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌یی استان، از آشکارسازی نقاط پرحادثه به‌عنوان یکی از روش‌های کاهش سوانح رانندگی و افزایش ایمنی تردد یاد کرد و اظهار داشت: با عنایت به شناسایی نقاط پرحادثه استان از سنوات گذشته اقدامات موثری درخصوص رفع این نقاط صورت گرفته و در همین راستا نیز نصب انواع علائم به‌عنوان یک اقدام کم‌هزینه و زودبازده توانسته در جهت کاهش تصادفات و سوانح رانندگی نقش بسیار موثری ایفا کند.

افزایش ظرفیت تولید فولاد ایران

مدیرعامل شرکت ملی فولاد ایران گفت: امروز ظرفیت تولید در بخش فولاد به ۳۱،۶ میلیون تن رسیده و بالغ بر ۲۳،۴ میلیون تن نیز در دست اجرا قرار دارد که به این ترتیب به ۵۵ میلیون تن می‌رسد.

به گزارش «تعادل» به نقل از روابط عمومی فولاد مبارکه اصفهان، منصور یزدی‌زاده در نشست تخصصی مدیریت ارتباط انرژی، محیط‌زیست و آب در صنعت فولاد در محل پژوهشکده انرژی دانشگاه شریف اظهار داشت: انتظار می‌رود در افق ۱۴۰۴ به ظرفیت ۵۵میلیون تن فولاد دست یابیم و سرانه مصرف نیز به بیش از ۳۵۰ کیلوگرم برسد.

وی پیرامون کمبودهای زنجیره تولید فولاد در افق چشم‌انداز افزود: سنگ‌آهن ۲۴ میلیون تن، کنسانتره ۱۳،۷میلیون تن و گندله ۱۰۸ میلیون تن کمبود وجود دارد. به گفته یزدی‌زاده، براساس ذخایر شناسایی شده اکنون ۳،۱ میلیارد تن ذخیره سنگ‌آهن در کشور وجود دارد که این مواد معدنی هم در سطح و هم در عمق زمین واقع شده و به‌تازگی ذخایر جدیدی کشف شده است. وی ایجاد ۲ واحد، هر یک به ظرفیت ۱۰ میلیون تن فولاد در کنار آب‌های جنوب را به‌عنوان گام‌های توسعه‌یی در این بخش معرفی کرد که علاوه بر پوشش مصرف داخلی، قابلیت صدور به بازارهای صادراتی خواهند داشت.

پروژه گازرسانی به ۲۷ روستای مازندران دهه فجر امسال بهره‌برداری می‌شود

مازندران |

مدیرعامل شرکت گاز مازندران از بهره‌برداری پروژه گازرسانی به ۲۷ روستای مازندران با اعتباری بالغ بر ۱۳۳میلیارد ریال در دهه فجر امسال خبر داد. جعفر احمدپور با بیان اینکه در ۲۷ روستای ذکر شده، مجموعا ۱۱۹ هزار متر شبکه‌گذاری انجام شده است، افزود: در این روستاها یک‌هزار و ۵۰۰علمک روی شبکه گازدار نصب خواهد شد. وی ادامه داد: با گازدار شدن این روستاها و انجام فرآیند اشتراک‌پذیری، یک‌هزار و ۲۵۵خانوار روستایی از نعمت گاز طبیعی بهره‌مند خواهند شد. مدیرعامل شرکت گاز مازندران، خاطرنشان کرد: در ایام دهه فجر امسال، ۹ روستا در بخش‌های مرکزی شهرستان رامسر، ۳ روستا در بخش بندپی شرقی شهرستان بابل، ۲ روستا در بخش لاریجان شهرستان آمل، یک روستا در بخش مرزن‌آباد شهرستان چالوس و ۱۱ روستا در بخش‌های مرکزی و هزارجریب شهرستان نکا و یک روستا در بخش مرکزی شهرستان سوادکوه به بهره‌برداری خواهد رسید. احمدپور همچنین با اشاره به در دست اجرا بودن پروژه گازرسانی به ۵۰۳ روستای دیگر استان، اظهار کرد: با گازرسانی به این روستاها، بیش از ۲۸هزار خانوار روستایی استان، از نعمت گاز طبیعی بهره‌مند خواهند شد.

انتخاب ارومیه در افق ۱۴۰۰ به‌عنوان مقصد گردشگری بین‌المللی

آذربایجان‌غربی |

شهردار ارومیه گفت: دولت و مجلس در حوزه ارزش افزوده و دستورالعمل‌های مرتبط با آن، نگاهی یک‌سویه به شهرداری‌ها دارند.

محمد حضرت‌پور در گفت‌وگو با ایسنا، با انتقاد از بی‌مهری مجلس و دولت در انجام وظایف ذاتی خود نسبت به شهرداری‌ها گفت: دولت برای مدت طولانی است که قیمت بنزین را ۱۰۰۰ تومان در هر لیتر تعیین کرده است؛ اما همچنان در پرداخت سهم ۱۰درصدی خود به شهرداری‌ها با همان مبلغ ۴۰۰ تومان عمل می‌کند و علاوه بر این مجلس نیز در حوزه ارزش افزوده و دستورالعمل‌ها به شهرداری نگاه یک‌سویه‌یی دارند. وی با اشاره به عدم بهره‌گیری شهرداری‌ها از درآمدهای پایدار شهری اظهار کرد: کسب درآمدهای پایدار شهری ازجمله مسائلی است که دارای اهمیت بسیار است؛ اما متاسفانه همان‌طور که بخش اعظمی از بودجه کشور از درآمدهای نفتی تامین می‌شود، بخش اعظمی از درآمدهای شهرداری‌ها نیز از قِبل صدور پروانه پایان کار صورت می‌گیرد. وی تصریح کرد: مشاهده اجمالی بسیاری از شهرها در دنیا نشان می‌دهد که شهرداری‌ها در ایران چندان مطلوب عمل نمی‌کنند و در بهترین حالت مشارکت مردمی را می‌توان حدود ۲درصد برای تهران دانست که آن هم در بخش عوارض نوسازی و پسماند است.

نامه وارده

صنعت غذایی، رشد تکنولوژی و تغییرات فرهنگی

یکی از تلاش‌های «تعادل» در مسیر ارزیابی‌های تحلیلی حوزه‌های اقتصادی، انعکاس دیدگاه‌های افراد دارای تجربه و فعالان بخش خصوصی اقتصاد است که به تناوب در موقعیت‌های مختلف دنبال شده است. در مسیر همین ارزیابی‌ها یکی از اهالی تولید یادداشتی را برای روزنامه تعادل فرستاده که با توجه به اهمیت موضوعات مطرح شده در اختیار مخاطبان قرار می‌گیرد.

احتراما به استحضار حضرتعالی می‌رساند در جامعه انسان‌مدار امروزی که والاترین هدف آن تعالی انسان است و انسان‌محور همه حرکت‌هاست، مبحث بهداشت و سلامت به عنوان اصلی‌ترین موضوع حکومت‌ها در برنامه‌ریزی حاکمان به شمار می‌آید اما آنچه در سلامتی جسم که پذیرای روح سالم است، تامین غذای روزمره مردم است.

رشد صنعت و تکنولوژی که منجر به تغییر فرهنگ کار و تغذیه نیروی انسانی گردیده در صنعت غذایی مطرح شد و پا به عرصه گذاشت نیروی کار به دلیل کمبود وقت به دنبال غذاهای آماده یا غذاهایی بود که زمان کمتری برای تهیه آن صرف نماید. لذا امروزه با توجه به اینکه کشور ما درحال توسعه است، نیاز به این صنعت یعنی صنعت غذایی بیش از پیش احساس می‌شود. یکی از بخش‌های صنعت غذایی که به این امر مهم می‌پردازد، صنایع تولیدی فرآورده‌های گوشتی است که به لحاظ دارا بودن مواد پروتئینی و کیفیت بهداشت و مناسب بودن از نظر قیمت اغلب گروه‌های کارگر و کارمند و در کنار آن قشر کم درآمد جامعه را تحت پوشش خود قرار داده است و امروزه ما به عنوان تهیه‌کننده غذای این گروه از جامعه با سابقه بیش از ۷۰سال به اطلاع آن جناب می‌رسانیم.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی اقدام به تشکیل این تعاونی شد در سال ۱۳۵۸ نود درصد مواد اولیه مورد نیاز این صنعت به وسیله واردات تامین می‌شد. کارآفرینان در جهت بی‌نیازی از واردات با تشکیل جلسات و بهره‌گیری از متخصصین علوم صنایع غذایی و همکاری ارگان‌های دولتی دست به دست هم دادند اینک این افتخار را داریم که به استحضار برسانیم که ۹۰درصد از مواد اولیه و ماشین‌آلات این صنعت از داخل تامین می‌شود و ۱۰درصد بقیه قسمتی از گوشت مورد نیاز این صنعت است که با توجه به قرار گرفتن جغرافیای ایران در فضای نیمه خشک و عدم بارندگی‌ها و بی‌توجهی در سرمایه‌گذاری در تولید دام سنگین ناچارا آن ۱۰درصد باید از خارج وارد شود. این تعاونی با تشکیل مرکز پژوهش و مرکز تحقیقات و آزمایشگاه مرجع همچنین آموزش نیروی کار و به منظور رابطه بین صنعت و دانشگاه با مجوز دانشگاه علمی کاربردی ایجاد مرکز آموزش علمی کاربردی این صنعت را ایجاد کرد. علاوه بر آموزش و مهارت نیروی کار و مدیران تولید حین انجام کار توانسته‌ایم با پذیرش دانشجو خلأ کمبود نیروی انسانی این صنعت را برطرف و متخصصین آموزش دیده را نیز روانه بازار کار نماییم در دوران دولت نهم و دهم توانستیم روزانه بین ۵/۵ الی ۶ میلیون وعده غذای سرد و گرم با نظارت اداره کل نظارت بر مواد غذایی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی همچنین مقررات مربوط به سازمان استاندارد تولید و به بازار عرضه نماییم که ۶۰ درصد آن از طریق اماکن غذاخوری و ۴۰درصد آن در سبد خانوار قرار گرفته از نظر قیمت با غذای سنتی حداقل ۳۰درصد ارزان‌تر به دست مصرف‌کنندگان قرار گرفته است این صنعت یک کیلو گوشت را دریافت و با یک کیلو دیگر از محصولات کشاورزی که منشأ دامی و غذایی دارد تبدیل به دو کیلو نموده از ده‌ها تولیدات حدود ۲۰درصد از تولیدات فرآورده‌های گوشتی از مواد نگهدارنده آن هم براساس مقررات بهداشت جهانی استفاده می‌نماید و بقیه بدون مواد نگهدارنده تولید و به بازار عرضه می‌گردد و از نظر نیروی انسانی و عرضه سهم بسزایی را نیز در بازار کار دارد. متاسفانه در دولت دهم ارز مرجع تبدیل به ارز مبادله‌یی گردیده و در دولت یازدهم و دوازدهم با نهایت تاسف ارز مبادله‌یی تبدیل به ارز آزاد و حتی تعرفه‌یی که ۱۱درصد بوده و به ۲۶درصد افزایش یافته و این گرانی باعث نارضایتی مصرف‌کنندگان از یک طرف بیکاری نیروی کار از طرف دیگر مشکلاتی را به وجود آورده علیهذا با توجه به قول و سخنرانی‌های حضرتعالی و سایر مسوولان محترم که در جهت امرار معاش مردم ابراز امیدواری فرموده‌اید و اینک مردم از نظر اقتصادی و بیکار با مشکلاتی روبه‌رو هستند، استدعا دارد به منظور جلوگیری از عاطل و باطل شدن سرمایه‌ها که ثمره تلاش عمر چند ساله آنها و دریافت وام از موسسات مالی کشور است همچنین جلوگیری از بیکاری نیروی کار خواهشمند است، دستور فرمایند واردات قسمتی از گوشت مورد نیاز این صنعت حتی تا سقف معین از نوع دام سنگین با ارز مبادله‌یی وارد گردد همچنین نسبت به کاهش تعرفه واردات نیز اقدام عاجل به عمل آید لازم به ذکر است که تمام دولت‌ها برای کمک به تامین غذای مردم به سفره آنها کمک می‌کنند متاسفانه در کشور ما نه تنها انجام نمی‌شود بلکه با دریافت مالیات و ارزش افزوده به معنای مالیات مصرف از غذای روزمره صنایع تبدیلی مالیات بر مصرف دریافت می‌گردد که این مالیات بر مصرف نیز علاوه بر گرانی نارضایتی مصرف‌کنندگان را نیز فراهم نموده. لازم به ذکر است که قبلا مشکلات این صنعت از طریق مکاتبات به استحضار مقام محترم معاونت همچنین سایر مسوولان رسیده اما مورد توجه و رسیدگی قرار نگرفته. امید است در ایام دهه فجر و سالروز افتخارآمیز انقلاب مقدس اسلامی حضرتعالی با دستور موکد نسبت به درخواست مطروحه اوامر مقتضی صادر فرمایید و نتیجه را به این تعاونی امر به ابلاغ کنند.

مدیرعامل شرکت تعاونی تولیدکنندگان فرآورده‌های گوشتی سراسر کشور
سید محمد موسوی

بررسی سهم آموزش عالی از بودجه سال ۱۳۹۷

سهم ناچیز علم و پژوهش در بودجه کشور

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷، همچنان در مجلس شورای اسلامی جریان دارد؛ لایحه‌یی که دخل و خرج سازمان‌های مختلف را در سال آینده مشخص می‌کند. براساس این لایحه، منابع عمومی بودجه، ۳۶۸هزار میلیارد تومان و درآمدهای مالیاتی و گمرکی و سایر ۱۹۳هزار میلیارد تومان است. یکی از بخش‌های مهم لایحه بودجه سال ۹۷ را، منابع مالی تخصیص یافته به جامعه علمی و به‌ویژه دانشگاه‌های کشور به خود اختصاص می‌دهد؛ دانشگاه‌هایی که باید موتور محرک کشور باشند و با جامعه علمی بین‌المللی رقابت کرده و خود را به استاندارد روز دنیا نزدیک کنند. وزارت علوم در بودجه سال ۹۶ سهمی هزار و ۵۵۶میلیارد تومانی را در اختیار دارد که این رقم در سال ۹۷، ۱۳درصد افزایش یافت.

بررسی لایحه بودجه سال آینده نشان می‌دهد سهم وزارت علوم و دانشگاه‌های تابعه از بودجه سال آینده در مقایسه سال گذشته با ۱۳,۲۷درصد رشد داشته است و این رشد در برخی دانشگاه‌های بزرگ بین ۱۲ تا ۱۶درصد و برای دانشگاه‌های کوچک و متوسط نیز به بیش از ۲۰درصد رسیده است اما با وجود این نه تنها وزیر علوم از این وضعیت راضی نیست بلکه روسای برخی دانشگاه‌ها هم نسبت به بودجه معترض هستند.

وزیر ناراضی، معاون راضی

یکی از مواردی که در لایحه بودجه سال آینده، مورد انتقاد محمود غلامی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری است، بودجه درنظر گرفته شده برای پژوهش است. بودجه‌یی که غلامی نسبت به آن خوشبین نبوده و می‌گوید: «متاسفانه رقم خوبی در مجموع از درآمدهای کشور برای بودجه‌های پژوهشی دیده نشده، با وجود اینکه در قانون برنامه پیش بینی شده بود که حداقل در سال ۹۶ این بودجه پژوهشی به یک‌درصد برسد که محقق نشد. با این برنامه‌یی که من می‌بینم در سال ۹۷ نیز بعید است رقم بیشتری دراختیار پژوهش قرار گیرد.» با وجود این معاون مالی و اداری وزارت علوم در تشریح وضعیت بودجه این وزارتخانه می‌گوید: «در سال جدید، رشد کل اعتبارات وزارت علوم، ردیف‌ها، دانشگاه‌ها، موسسات آموزش عالی، پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری، ۱۳,۲درصد بوده است و اگر این رقم را بخواهیم به تفکیک اعلام کنیم، برای دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی حدود ۱۲,۸درصد، موسسات پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری بالای ۲۰درصد است، البته موسسات پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری درصد کمی از بودجه آموزش عالی را تشکیل می‌دهند.»

حسن عسکریان می‌افزاید: «کل اعتبارات جاری و پژوهشی دانشگاه‌ها و ردیف‌های وابسته در سال گذشته، ۸هزار و ۵۰۰میلیارد بوده، و امسال به ۹هزار و ۶۰۰میلیارد رسیده است که باتوجه به مشکلات دولت، عدد نسبتا خوبی است. اعتبارات پژوهشی، رشد بیشتری نسبت به اعتبارات دانشگاه‌ها و اعتبارات جاری دارد و این یکی از ویژگی‌های مثبت لایحه بودجه است که اعتبارات پژوهشی بالای ۲۰درصد است ولی از آنجا که سال گذشته به موسسات پژوهشی و پارک‌ها، حدود ۶۰۰میلیارد تومان اختصاص داده شده بود، با احتساب این ۲۰درصد، در سال ۹۷ حدود ۷۰۰میلیارد تومان می‌شود که این رشد جای تشکر دارد ولی انتظار این است جهش خوبی را در این بخش تجربه کنیم.»

آمار و ارقام اعلام شده از بودجه‌های پژوهشی در لایحه بودجه سال آینده، ارقامی است که برای موسسات پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری درنظر گرفته شده است و ارتباطی با بودجه پژوهشی دانشگاه‌ها ندارد. آن‌طور که وزیر علوم می‌گوید: «بودجه پژوهشی دانشگاه‌ها داخل بودجه دانشگاه‌ها دیده می‌شود و درصدی از بودجه‌های دانشگاه‌ها است. طبعا اگر رقم بودجه دانشگاه‌ها مناسب نباشد، بودجه پژوهشی را نیز تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.»

تخصیص، مهم‌تر از تصویب

مهم‌تر از تصویب بودجه، تخصیص بودجه است. اگرچه در لایحه بودجه سال آینده بودجه دانشگاه‌های کشور نسبت به سال قبلش بیشتر شده، اما نکته مهم این است که تا پایان سال ۹۷ چه میزان از این بودجه در اختیار دانشگاه‌ها قرار می‌گیرد. همین موضوع سبب شده روسای برخی از دانشگاه‌ها نسبت به این وضع ناراضی بوده و اعتراض کنند. نکته‌یی که عسکریان، معاون مالی و اداری وزارت علوم هم به آن اذعان داشته و می‌گوید: «متاسفانه ۱۴درصد از تخصیص‌های دانشگاه‌ها برای سال جاری تاکنون تحقق پیدا نکرده و تنها ۵۱,۳درصد از بودجه دانشگاه‌ها به آنها اختصاص پیدا کرده است، در صورتی که این تخصیص باید ۶۵درصد می‌رسید و در آذر ماه نیز با تخصیص بودجه‌ها باید تا ۷۵درصد صورت می‌گرفت.» نتیجه چنین وضعیتی اعتراض روسای دانشگاه‌ها را در پی داشت، آنها معتقدند تخصیص نیافتن بودجه تصویب شده در سال ۱۳۹۶، این دانشگاه‌ها را تا حدی با مشکل مواجه کرده که حتی در برخی موارد توان پرداخت حقوق کارکنان خود را هم ندارند. احمد معتمدی رییس دانشگاه امیرکبیر درباره این موضوع به ایسنا اعلام کرد: «خوشبختانه بودجه دانشگاه‌ها برای سال آینده رشد قابل‌توجهی داشته است و برخلاف اظهاراتی که صورت می‌گیرد، دولت بودجه جاری دانشگاه‌های بزرگ را ۱۲ تا ۱۴درصد افزایش داده است. اما آنچه در بحث بودجه دانشگاه‌ها مهم است، این است که تصویب بودجه با تخصیص بودجه کاملا متفاوت است. متاسفانه چالشی که دانشگاه‌ها در حال حاضر با آن مواجه هستند، این است که دولت بودجه این مراکز را تصویب می‌کند، اما تخصیص‌ها از سوی سازمان بودجه و برنامه‌ریزی کشور به‌موقع صورت نمی‌گیرد و این وضعیت دانشگاه‌ها را با مشکلات زیادی مواجه کرده است. وضعیت تخصیص بودجه سال جاری اصلا مناسب نبود، به‌طوری که در ماه‌های اخیر وضعیت پرداخت بودجه‌ها، دانشگاه‌ها را دچار چالش جدی کرده است.»

پیش از معتمدی، هوشنگ طالبی حبیب‌آبادی رییس دانشگاه اصفهان هم نسبت به وضعیت تخصیص بودجه دانشگاه‌ها معترض بود و اعلام کرد: «من اصلا از این بودجه راضی نیستم و تا الان حتی از بودجه امسال هم هنوز درست تخصیص داده نشده است در حالی که باید تاکنون ۶۷درصد بودجه ۹۶ تخصیص داده می‌شد فقط ۵۵درصد آن تخصیص یافته است و از ۵۵درصد هم بخشی را هم هنوز خزانه تحویل نداده است.»

جدول مقایسه بودجه برخی دانشگاه‌های کشور در سال ۹۶ و ۹۷

ردیف	دانشگاه	بودجه ۹۶ (میلیون ریال)	بودجه ۹۷ (میلیون ریال)
۱	دانشگاه تهران	۷,۶۸۱,۰۰۰	۸,۸۴۰,۰۰۰
۲	دانشگاه امیرکبیر	۱,۴۹۵,۰۰۰	۲,۷۶۰,۰۰۰
۳	دانشگاه شهید بهشتی	۱,۸۱۳,۰۰۰	۳,۶۶۹,۰۰۰
۴	دانشگاه الزهرا	۱,۰۴۶,۰۰۰	۱,۳۵۶,۰۰۰
۵	دانشگاه علامه طباطبایی	۱,۱۵۹,۰۰۰	۲,۳۳۱,۰۰۰
۶	دانشگاه خوارزمی	۱,۶۵۸,۰۰۰	۱,۹۱۷,۰۰۰
۷	دانشگاه بین المللی امام خمینی	۸۷۴,۰۰۰	۹۷۵,۰۰۰
۸	دانشگاه تربیت مدرس	۲,۵۷۲,۰۰۰	۳,۰۶۷,۰۰۰
۹	دانشگاه صنعتی شریف	۲,۷۷۳,۰۰۰	۳,۳۵۵,۰۰۰
۱۰	دانشگاه علم و صنعت	۲,۱۳۹,۰۰۰	۲,۴۸۱,۰۰۰
۱۱	دانشگاه پیام نور	۱۰,۱۲۵,۰۰۰	۱۰,۴۴۸,۰۰۰
۱۲	دانشگاه خواجه نصیر	۱,۱۱۶,۰۰۰	۱,۲۷۲,۰۰۰

افزایش پلکانی حقوق بازنشستگان در سال ۹۷

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان اینکه امسال ۲۸۰۰ میلیارد تومان برای افزایش پلکانی حقوق بازنشستگان درنظر گرفتیم، گفت: برای سال آینده نیز ۳۴۰۰ میلیارد تومان درنظر گرفته شده است، ولی این افزایش با شیبی در حال وقوع است تا به مرور آن را رفع کنیم.

علی ربیعی در مراسم اختتامیه دومین جشنواره ورزشی استانی بازنشستگان کشوری با بیان اینکه معتقدم نخستین و مهم‌ترین موضوع فهم و درک ما از مسائل است، گفت: اغلب اوقات مسائل را یا نمی‌بینیم یا آن را پنهان کرده و صورت مساله را پاک می‌کنیم. او افزود: اگر امروز از بنده سوال کنید وضع خوب است یا خیر؟ می‌گویم خیر؛ اما اگر سوال کنید آیا مسیر را درست می‌پیمایید و بازنشستگان را درک می‌کنید؟ پاسخ می‌دهم بله. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان اینکه پدر کارگر داشتن و زندگی تلخ را درک کرده‌ام و خودم کارگری کرده‌ام و وضعیت موجود بسیاری خانواده‌ها را درک می‌کنم گفت: به خانه‌یی رفتم که پدر خانواده معلول بود و برای او یک زن عقب‌مانده ذهنی گرفته بودند و آنها دو فرزند داشتند. با زنی برخورد داشتم که سن چهره‌یی و سن شناسنامه‌یی‌اش ۲۰ سال با هم تفاوت داشت و همسری معتاد داشت که از راه دور به تهران برای کار می‌آمد. ما در برابر همه اینها مسوول هستیم و مسائل زیادی هست که باید با آنها دست و پنجه نرم کنیم.

ربیعی افزود: سیاست رفع فقر مطلق و تکیه بر اشتغال خرد را دنبال کردیم و سال گذشته دریافتی ۳,۲درصد خانواده‌هایی که با درآمد کمتر از ۲۰۰هزار تومان زندگی می‌کردند را به ۶۰۰ هزار تومان رساندیم که کار بزرگی بود.

او بر ضرورت توجه به دوره سالمندی و بازنشستگی گفت: سیاست زندگی و بازنشستگی سالم را به جد مدنظر داریم، سالمندی نباید با معلولیت و ناتوانی همراه باشد. باید سفر سالمندی و خانه‌های امید گسترش یابد. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به اینکه متاسفانه نگاه اخلاقی به دوره سالمندی رفته رفته در حال تغییر است اظهار کرد: باید کارکرد ارتباطات بین نسلی را حفظ کنیم. استفاده از مشاوران بازنشسته در کمیته‌های استانی را پیگیر هستیم. عزت نفس و معیشت بازنشستگان بسیار مهم است. حدود ۶۷درصد بین افزایش مستمری و تورم در سال‌های قبل فاصله افتاد و قدرت خرید ۶۷درصد کاهش یافت.

ربیعی ادامه داد: اکنون هم تورم را کنترل کردیم اما به معنای ارزانی نیست و کاهش قدرت خرید هنوز باقی است. در این سال‌ها سعی کردیم نرخ افزایش مستمری را بالاتر از تورم بگیریم، ولی بنیان‌های اقتصادی و مالی اجازه نمی‌دهد یک‌باره ۶۰درصد حقوق‌ها را بالا ببریم.

او با بیان اینکه امسال ۲۸۰۰ میلیارد تومان برای افزایش پلکانی حقوق درنظر گرفتیم، گفت: برای سال آینده نیز ۳۴۰۰ میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. اما این افزایش با شیبی در حال وقوع است تا به مرور آن را رفع کنیم. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی افزود: طبق تصویب مجلس قرار شد ۵۰هزار میلیارد تومان از بدهی دولت به صندوق‌های بازنشستگی در سال آتی پرداخت شود که خبر خوبی برای خانواده بازنشستگان است.

معلولیت سالیانه ۱۲۰ هزار نفر در تصادفات

آمار کشته‌های سوانح رانندگی در ایران، چند سالی است که اندکی کاهش پیدا کرده است اما همچنان سالانه نزدیک به ۱۸هزار نفر بر اثر تصادف جانشان را از دست می‌دهند و ۱۲۰هزار نفر معلول می‌شوند.

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس با انتقاد از فوت سالانه ۱۸هزار نفر در سوانح جاده‌یی از دولت درخواست کرد، لایحه کاهش تصادفات را به مجلس ارسال کند.

حسن لطفی با انتقاد از فوت سالانه ۱۶تا ۱۸هزار نفر در تصادفات رانندگی گفت: خطاهای انسانی، جاده‌ها و خودروهای بی‌کیفیت ۳ عامل مهم بروز سوانح جاده‌یی هستند که خودروهای بی‌کیفیت نقش بیشتری را ایفا می‌کنند. نماینده رزن در مجلس شورای اسلامی، با انتقاد از اینکه آمار تلفات جاده‌یی از شهدای جنگ تحمیلی بیشتر است، افزود: متاسفانه علاوه بر فوت سالانه ۱۸هزار نفر ۱۲۰هزار نفر نیز به تعداد معلولان افزوده می‌شود این درحالی است که تاکنون گام مناسبی در جهت تامین زیرساخت‌ها برای کاهش تصادفات برداشته نشده است. او از کیفیت پایین خودروهای داخلی انتقاد کرد و به خانه ملت گفت: شرکت‌های خودروسازی به ویژه ایران خودرو و سایپا با استفاده از قطعه‌های بی‌کیفیت و نامرغوب داخلی و خارجی ارابه‌های آدمکش را راهی جاده‌ها کرده و سالانه جان هزاران نفر را در معرض تهدید قرار می‌دهد. این نماینده مردم در مجلس دهم با بیان اینکه استانداردهای روز دنیا در خودروهای تولیدی رعایت نمی‌شود، ادامه داد: قوانین راهگشا و مناسبی برای نظارت بر عملکرد شرکت‌های تولید خودرو و استانداردسازی آنها وجود نداشته و تصویب نشده و در این رابطه خلأ قانونی و ضعف نظارت زیادی دیده می‌شود. لطفی از نبود نظارت بر پروژه‌های راه‌سازی انتقاد و تصریح کرد: متاسفانه نظارت دقیق و مناسبی بر وضعیت زیرساخت جاده‌ها انجام نمی‌شود و از قیر و مواد نامرغوب در آسفالت جاده‌ها استفاده می‌شود از سویی پیمانکاران نیز متعهد نبوده و ساختارها را رعایت نمی‌کنند و منافع شخصی را بر منافع ملی ترجیح می‌دهند.

نماینده رزن در مجلس دهم با تاکید بر اینکه در جاده‌سازی استانداردها رعایت نمی‌شود، اظهار کرد: ضعف نظارت باعث شده، اهداف پیش‌بینی شده حاصل نشود. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی، بی‌توجهی به قوانین راهنمایی و رانندگی را در بروز تصادفات موثر دانست و افزود: باید در این رابطه فرهنگ‌سازی‌ها بیشتر شود.

او از بی‌توجهی نسبت به اجرای مصوبه مجلس مبنی بر کاهش ۳۱درصدی حوادث رانندگی نسبت به تعداد ۱۰هزار خودرو تا پایان برنامه ششم، گفت: درحال حاضر در پایان سال اول برنامه ششم قرار داریم اما متاسفانه شاهد اقدام محسوسی در این رابطه نیستیم و در واقع دولت توان فراهم کردن زیرساخت‌ها برای کاهش سوانح را ندارد. نماینده مردم رزن در مجلس دهم با بیان اینکه شرایط حضور بخش خصوصی برای بهسازی و ساخت جاده‌ها باید فراهم شود تا سوانح جاده‌یی کاهش یابد، افزود: دولت باید نقش حاکمیتی خود را در این رابطه اعمال کند و تنها راه نجات استفاده از ظرفیت بخش خصوصی است البته باید ارتقای کیفیت خودروها نیز در دستور کار قرار گیرد. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی با انتقاد از اینکه کاهش تصادفات در کانون توجه مسوولان قرار ندارد بر لزوم ارائه لایحه کاهش سوانح جاده‌یی از سوی دولت به مجلس تاکید کرد.

دلالی ۴ هزار میلیاردی از مالیات پایین سیگار

مالیات بر خرده‌فروشی سیگار برای سال آینده نیز اعمال نمی‌شود؛ مالیاتی که علاوه بر کاهش مصرف سیگار در کشور، بخشی از آن به نظام درمانی کشور تزریق می‌شود تا هزینه درمان افراد سیگاری از محل مالیات بر خرده‌فروشی، تامین شود. اما سال‌هاست مافیای تولید و واردات سیگار، مانع اعمال قانون مالیات بر خرده‌فروشی سیگار می‌شود. معاون بهداشت وزیر بهداشت با اشاره به برخی لابی‌گری‌ها برای پایین نگه داشتن مالیات بر سیگار، گفته است: به دلیل افزایش نیافتن مالیات سیگار، سالانه ۳تا ۴هزارمیلیارد تومان به جیب دلالان می‌رود.

علی‌رضا ربیسی با اشاره به آمار بالای مصرف دخانیات اظهار کرد: سالانه حدود ۵۰ تا ۵۵ میلیارد نخ سیگار در کشور مصرف می‌شود و حدود ۵۰ تا ۵۷ هزار مرگ منتسب به آن گزارش شده است. این میزان مصرف دخانیات سالانه ۲۰تا ۳۰هزارمیلیارد تومان برای نظام سلامت هزینه دارد. او افزود: سال ۸۵ مصوب شد که مالیات بر سیگار به‌ویژه بر خرده‌فروشی سالانه ۱۰درصد افزایش پیدا کند، اما درحال حاضر جز افغانستان، ایران پایین‌ترین مالیات بر سیگار را دارد. سازمان بهداشت جهانی تاکید کرده ایران در زمینه بیماری‌های غیرواگیر به خوبی فعالیت می‌کند، اما ما را زیر سوال می‌برد که چرا کمترین مالیات بر سیگار را داریم. ترکیه ۸۴ درصد مالیات بر خرده‌فروشی سیگار دارد اما این رقم در ایران کمتر از ۱۰درصد است. معاون بهداشت وزیر بهداشت با تاکید بر اینکه به دلیل اجرا نشدن این قانون، سالانه ۳ تا ۴ هزار میلیارد تومان به جیب دلالان می‌رود، تصریح کرد: آیا به دلیل سودجویی برخی از افراد باید سالانه ۲۰ تا ۳۰ هزار میلیارد تومان به بر نظام سلامت هزینه تحمیل شود. لابی‌گری‌هایی که در این زمینه وجود دارد، باعث می‌شود مالیات بر سیگار پایین بماند. ربیسی همچنین اضافه کرد: یکی از مشکلات ما این است که به دلیل مالیات پایین بر خرده فروشی سیگار، دسترسی آن برای جوانان بیشتر شده است. موارد معتددی وجود دارد که نشان می‌دهد، افزایش مالیات سیگار باعث کاهش قاچاق آن می‌شود. برخی می‌گویند افزایش این مالیات، قاچاق آن را افزایش می‌دهد. درحالی که می‌توان از محل این مالیات‌ها سالی ۱۲هزار میلیارد درآمد داشت و بخشی از آن را صرف سیستم‌های هوشمند کرد تا جلو قاچاق گرفته شود.

سن مصرف قلیان در دختران به ۱۴ سال رسید

او با اشاره به کاهش سن استفاده از دخانیات اعلام کرد: درحال حاضر سن مصرف قلیان در دختران به ۱۴سال رسیده است؛ چراکه دسترسی به آن راحت است. معاون بهداشت وزیر بهداشت درباره اقدامات انجام شده در حوزه بهداشت طی ۴سال گذشته اظهار کرد: پیش از سال ۹۲ بسیاری از مراکز روستایی، پزشک عمومی نداشتند و ۵۰ درصد مناطق محروم خالی از پزشک بودند؛ اما امروز ۸۴ درصد این مناطق صاحب پزشک هستند. علاوه بر آن بازسازی و نوسازی مراکز بهداشت، ورود تجهیزات به مراکز بهداشت روستاها و افزوده شدن ۴۳۶قلم دارو به شبکه بهداشت بخش دیگری از اقدامات انجام شده در این زمینه بود. همچنین ۷ قلم مکمل دارویی نیز افزوده شد. درحال حاضر ۶۶۴۱ پزشک و ۵۳۰۰ ماما در این مراکز فعالیت می‌کنند.

ربیسی ادامه داد: با توجه به اقدامات انجام شده در حوزه بهداشت ۳۸میلیون نفر معادل نیمی از جمعیت کشور تحت پوشش این حوزه قرار گرفته‌اند و درحال حاضر در تمام روستاها و شهرهای زیر ۲۰هزار نفر بهورز و پزشک خانواده حضور دارد و مردم خدمات ارجاع به سطوح بالاتر درمانی را دریافت می‌کنند.

وی تصریح کرد: ما برنامه‌ریزی کرده‌ایم زیرساخت‌های شهری را تکمیل کنیم. امکان ندارد در سطح کشور روستایی پیدا کنید که خانه بهداشت نداشته باشد. امروز به ازای هر ۵ هزار نفر یک مرکز درمانی و به ازای ۱۲تا ۱۵هزار نفر یک مرکز بهداشتی و درمانی شبانه‌روزی وجود دارد. به ازای ۱۲۵۰۰نفر نیز یک پایگاه سلامت و برای هر ۲۰تا ۵۰ هزار نفر یک مرکز جامع سلامت طراحی شده است. بر این اساس ۲هزار و ۲۵۰مرکز خدمات سلامت جامع شهری و ۵۲۰۰ پایگاه بهداشتی تجهیزی شده تا بتوانیم پوشش شبکه بهداشت شهری را تامین کنیم.

او ادامه داد: طبق اهداف برنامه ششم توسعه بسیاری از خدماتی که در این مراکز انجام می‌شود، برون‌سپاری شده و برای ارتقا، نیاز به منابع پایداری داریم. معاون بهداشت وزیر بهداشت درخصوص جزییات ثبت اطلاعات مردم در سامانه‌های بهداشتی گفت: پرونده الکترونیک سلامت تمام اطلاعات سلامتی فرد را از پیش از تولد تا مرگ ثبت می‌کند. این اطلاعات شامل خدمات سطوح سه‌گانه، آزمایشگاه، رادیولوژی، داروخانه، مراجعه به بیمارستان‌های خصوصی و دولتی و... می‌شود. میزان استفاده از این اطلاعات براساس دسترسی‌های مجاز تعریف می‌شود. ربیسی همچنین اضافه کرد: این سامانه‌ها مانند سامانه سیب، ابزاری هستند که می‌توانند یکی از تغذیه‌کنندگان پرونده الکترونیک سلامت باشند و مانند سامانه‌های مراکز بهداشت، اچ‌ای‌اس بیمارستان‌ها و... می‌توانند به پرونده الکترونیک وصل شوند. درحال حاضر سهم ما در پرونده الکترونیک سلامت، سامانه‌یی است که می‌تواند اطلاعات آن را ثبت کند. تاکنون نیز اطلاعات ۶۷ تا ۷۰میلیون نفر در سامانه‌های حوزه بهداشت ثبت شده است. برخی اطلاعات از پیش موجود بوده و برخی افراد نیز خودشان مراجعه کردند و از این تعداد ۴۷میلیون نفر خدمت دریافت کرده‌اند اما هیچ‌کس پرونده الکترونیک سلامت ندارد چون هنوز کامل نشده و در حال کامل کردن آن هستیم. او تاکید کرد: اولویت ما اجرای این پرونده است؛ چون بر مبنای آن کارهای زیادی می‌توان انجام داد و زیرساخت نظام ارجاع به شمار می‌رود. البته بهتر بود به جای «نظام ارجاع» از عبارت «نظام سطح‌بندی نظام خدمات» استفاده می‌کردیم. یعنی اگر امکان ارائه خدمت در همان مرکز وجود داشت در آنجا انجام شود؛ در غیر این صورت به سطوح بالاتر ارجاع داده می‌شود. در تمام دنیا نیز خدمات حوزه سلامت باید سطح‌بندی شده باشد در غیر این صورت سیستم نمی‌تواند پاسخگوی هزینه‌های بالا باشد و وقت ما نیز تلف می‌شود.

لزوم اصلاح بودجه برنامه پزشک خانواده

ربیسی، اولویت‌های اصلی حوزه بهداشت را تکمیل پرونده الکترونیک، استقرار پزشک خانواده و گسترش آن به سمت شهر و ایجاد نظام سطح‌بندی ارائه خدمات اعلام کرد و ضمن انتقاد از نصف شدن بودجه پزشک خانواده در لایحه بودجه ۹۷ گفت: ما مصمم هستیم که این برنامه را اجرا کنیم و مصمم هستیم، بودجه آن را اصلاح کنیم. او یکی دیگر از اولویت‌های حوزه بهداشت را فعال‌سازی بهداشت محیط حرفه‌یی و تشدید نظارت‌ها در این زمینه خواند و گفت: یکی از روش‌های موثر در این خصوص ایجاد دفاتر خدمات سلامت است که کار آنها نظارت، ارزیابی و پایش عرضه مواد غذایی است. این طرح به صورت آزمایشی با ۳۵دفتر در تهران اجرا شد.

اخبار

تولید سالیانه ۱۶میلیون تن زباله در کشور

سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس با انتقاد از اینکه مدیریت پسماند اولویت دولت نیست از اعضای هیات رییسه مجلس درخواست کرد از مراجع ذی‌ربط اجازه برداشت ۲میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی برای مدیریت پسماند را اخذ کنند. علی‌محمد شاعری با بیان اینکه سالانه حدود ۱۶میلیون تن پسماند در کشور تولید می‌شود، گفت: بخش عمده پسماندها بدون مدیریت و فرآیند بازیافت در طبیعت رهاسازی و موجبات آلایندگی شدید منابع آب، خاک و حتی هوای کشور را فراهم می‌کند. نماینده نکا، بهشهر و گلوگاه در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه در برنامه ششم برای ساماندهی پسماند الزامات و احکام قانونی محکمی پیش‌بینی شده است، افزود: علاوه بر این قوانین مصوب در سال‌های گذشته نیز محکم و کارآمد هستند. او با انتقاد از اینکه مدیریت پسماند اولویت دولت نیست، اظهار کرد: متاسفانه دولت در لوایح بودجه سالانه تقدیمی به مجلس هیچ گونه اعتباری را برای مدیریت پسماند پیش‌بینی نکرده است. این نماینده مردم در مجلس دهم به خانه ملت گفت: دولت مبلغ ۲میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی برای مدیریت پسماند در لایحه بودجه ۹۷ بدون کسب موافقت مراجع ذی‌ربط پیش‌بینی کرده است که کمیسیون تلفیق این مبلغ را حذف کرد. شاعری افزود: دولت برای مدیریت موضوع مهمی مانند پسماند در لایحه بودجه ۹۷ آدرس اشتباهی داد. نماینده نکا، بهشهر و گلوگاه در مجلس شورای اسلامی با انتقاد از اینکه پسماند در لایحه بودجه ۹۷ جایگاهی ندارد، اظهار کرد: اگر دولت و کمیسیون تلفیق تصمیم جدیدی برای اختصاص منابع مدیریت پسماند در نظر نگیرند بطور حتم بحران پسماند در کشور مانند سابق باقی خواهد ماند. سخنگوی کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی، گفت: بهتر است هیات رییسه و رییس مجلس شورای اسلامی برای اخذ اختصاص ۲میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی برای مدیریت پسماند با اولویت استان‌های شمالی پیگیری‌های لازم را داشته باشند.

بدهی ۱۹ هزار میلیاردی تامین اجتماعی به بانک رفاه

رییس کمیسیون اجتماعی مجلس، اجرای مصوبه مجلس مبنی بر تعیین اعتبار ۱۱۰هزارمیلیارد تومان در قالب تهاتر در بودجه ۹۷ را راه نجات سازمان تامین اجتماعی از ورشکستگی دانست. عبدالرضا عزیزی در مورد اظهارنظر رییس سازمان تامین اجتماعی مبنی‌بر اینکه مجلس با پرداخت ۵۰ هزار بدهی دولت به این سازمان موافقت کرده است، تعیین ۱۱۰هزارمیلیارد تومان برای تهاتر در مجلس را امری اثرگذار در پرداخت بدهی‌های این سازمان دانست و در تشریح جزئیات آن به خانه ملت گفت: تهاتر به این معناست که گردش مالی بین دولت که به سازمان تامین اجتماعی بدهی دارد و این سازمان نیز به بانک رفاه کارگران بدهکار بوده و این بانک نیز به بانک مرکزی بدهی دارد، صورت خواهد گرفت بنابراین در این روش بدون اینکه پولی جابه‌جا شده و تورم ایجاد شود، بسیاری از مشکلات مالی حل خواهد شد. نماینده شیروان در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: هم‌اکنون سازمان تامین اجتماعی فقط ۱۹هزارمیلیارد تومان به بانک رفاه کارگران بدهی دارد که اگر سود سالانه ۲۰درصد را نیز برای آن درنظر بگیریم، مبلغی حدود ۴هزار میلیارد تومان می‌شود که خود می‌تواند بسیاری از مشکلات این سازمان را برطرف سازد، البته این رقم در شرایطی تسویه می‌شود که بانک رفاه نیز به بانک مرکزی بدهکار باشد. این نماینده مردم در مجلس دهم، با تاکید بر اینکه صندوق تامین اجتماعی در مرحله ورشکستگی قرار دارد، تصریح کرد: ضریب پشتیبانی این صندوق در حالی به کمتر از ۵ رسیده که استاندارد لازم برای آن ۵/۶ است بنابراین با اجرای مصوبه مجلس این سازمان می‌تواند خود را ارتقا داده که در پی آن مستمری‌بگیران نیز در آرامش خواهند بود.

رییس کمیسیون اجتماعی مجلس یادآور شد: از اول انقلاب تاکنون تمام دولت‌ها به سازمان تامین اجتماعی بدهکار بوده‌اند و چنانچه مصوبه کنونی مجلس برای رفع بدهی‌های آن عملیاتی شود، صندوق تامین اجتماعی از ورشکستگی نجات پیدا خواهد کرد.

حمایت از حقوق کودکان به صحن مجلس می‌رود

معاون امور زنان و خانواده رییس‌جمهور با اشاره به اینکه لایحه حمایت از حقوق کودکان از کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس خارج شده و در انتظار ورود به صحن علنی مجلس است، گفت: اگر اقدامات اورژانس اجتماعی با پشتوانه فرآیندهای قضایی به موقع، عادلانه و بدون تبعیض نباشد، عده‌یی کودک آزاری کرده و با عناوین مقدس از مجازات قسر در می‌روند که این شرم آور است.

معصومه ابتکار با تاکید بر اینکه یکی از راهبردهای معاونت زنان در دولت دوازدهم مقابله با خشونت در همه ابعاد روانی، جسمی، جنسی و... است، افزود: یکی از فعالیت‌های مهم در این زمینه مربوط به حقوق شهروندی است که تحقق آن یکی از اصول قانون اساسی ما محسوب می‌شود. این حقوق از ابعاد مهم آرمان‌های انقلاب اسلامی و دینی ماست تا در جامعه فضای سالمی از نظر رفتاری، حقوق شهروندی و پیشگیری از آزارها ایجاد شود.

او با بیان اینکه آسیب‌های اجتماعی با تحولاتی که به دلایل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در کشور ما و در دنیا ایجاد شده نیازمند سازوکارهای علمی و تخصصی برای پیشگیری و مدیریت است اظهار کرد: باید مواجهه صحیح با این جریانات اجتماعی و مداخلات درست طراحی و برنامه‌ریزی شود. رویکرد دولت یازدهم و دوازدهم به دنبال افزایش سطح آموزش و تاب‌آوری است. به همین دلیل معاونت امور زنان و خانواده در کنار سازمان بهزیستی برای ارتقای سطح توانمندی و تاب‌آوری اجتماعی گام بر می‌دارد. معاون امور زنان و خانواده رییس‌جمهور یکی از فعالیت‌های این معاونت را اجرای طرح تاب‌آوری اجتماعی در استان‌های کشور دانست و گفت: فاز اول این طرح برای نخستین بار در دولت یازدهم اجرایی شد و هم‌اکنون در آستانه آغاز فاز دوم این طرح هستیم. در پی اجرای تاب‌آوری پاسخ‌های مثبتی از جانب مددجویان و مددکاران دریافت کرده‌ایم. معاون امور زنان و خانواده رییس‌جمهور در ادامه با اشاره به آخرین وضعیت لایحه خشونت علیه زنان تاکید کرد: این لایحه هم‌اکنون آخرین مراحل خود را در قوه قضاییه طی می‌کند و پشتوانه قوی برای پیشگیری از خشونت علیه زنان در جامعه است. امیدواریم تا با تصویب این قانون پشتوانه قوی برای مقابله با خشونت در جامعه داشته باشیم.

کلیات بودجه سال آینده شهرداری تهران با تشکیک درباره تحقق درآمدها تصویب شد

بازتاب رکود مسکن در بودجه ۹۷ شهرداری

۶۲ ردیف کمک به افراد و نهادهای خاص حذف شد

گروه راه و شهرسازی | آزاده کاری |

جلسه روز گذشته شورای شهر تهران دو دستورالعمل بسیار مهم داشت. در ابتدای جلسه سیدحسن رسولی عضو کمیسیون برنامه و بودجه، گزارش حساب‌های درآمد و هزینه شهرداری تهران در آذرماه و ۹ ماهه نخست سال ۱۳۹۶ را ارائه کرد. سپس، کلیات بودجه سال ۹۷ بررسی شد و بدون درنظر گرفتن اعداد و ارقام با رای مثبت ۱۹ نفر از اعضای شورا تصویب شد.

در جریان بررسی کلیات بودجه مرتضی الویری رییس کمیسیون برنامه و بودجه، با تشریح کلیات بودجه ۹۷ گفت: سقف بودجه را به ۱۷ هزار و ۵۱۷میلیارد تومان افزایش دادیم.

وی با بیان اینکه ۵۱۷ میلیارد تومان به سرفصل درآمدها نیز افزوده شده است، گفت: ۳۰۰میلیارد تومان از محل درآمدهای شهرداری ناشی از واگذاری املاک را کاهش داده‌ایم. الویری با بیان اینکه این اعداد در کمیسیون به تصویب رسید و قطعا در صحن شورا تغییر می‌کند، اظهار کرد: میزان سهم نقد بودجه به ۷۸درصد افزایش یافت و سهم غیرنقد بودجه نیز به ۲۳درصد رسید. این در حالی است که سهم درآمدهای پایدار نیز را در کمیسیون به ۳۱درصد رساندیم و سعی شده به سمت شفاف‌سازی و حذف تاریکخانه‌هایی که اتفاقات نامرتبط مالی در آن رخ می‌داد، گام برداریم. علی اعطا سخنگوی شورا نیز با بیان اینکه در بحث درآمدها چندردیف است که باید مورد توجه قرار گیرد، افزود: در قسمتی که مربوط به عوارض پروانه‌های ساختمانی است، می‌بینیم که عملکرد سال ۹۵، ۱۳۷ میلیارد تومان و در سال ۹۶ نیز پیش‌بینی ۲۶۰میلیارد تومان بوده این در حالی است که عملکرد ۹ ماهه ۹۶ نیز ۱۲۶ میلیارد تومان بوده و فاصله بین مصوبه ۹۶ و عملکرد بودجه نشان می‌دهد که وضعیت مناسبی نداریم و حالا برآورد سال ۹۷، ۲۶۰میلیارد تومان دیده شده و جالب است که کمیسیون هم این عدد را با وجود تحقق ناپذیری‌اش نه کاهش و نه افزایش داده است.

کارنامه مالی ۹ ماهه شهرداری تهران

به گفته حسن رسولی عضو کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر، شهرداری تهران در آذرماه امسال در مجموع یک‌هزار و ۲۵۳میلیارد تومان درآمد وصولی داشته و هزینه‌های شهرداری در این مدت نیز ۵۹۸ میلیارد تومان در دفاتر ثبت شده است. به گزارش «تعادل» نایب‌رییس کمیسیون برنامه و بودجه و خزانه‌دار شورای شهر تهران درباره گزارش ارسالی شهرداری برای مجموع درآمد و هزینه‌های شهرداری در ۹ ماهه امسال نیز اعلام کرد: در ۹ ماهه امسال ۹,۳۳هزار میلیارد تومان درآمد در بخش‌های مختلف کسب شده که از این رقم ۶,۳هزار میلیارد تومان آن یعنی ۷۴درصد به صورت نقد و ۲,۳هزار میلیارد تومان یعنی ۲۶درصد به‌صورت غیرنقد بوده است. همچنین در ۹ماهه امسال ۴,۷هزار میلیارد تومان هزینه در دفاتر ثبت شده است که این رقم در چند ماه آینده با توجه به ثبت سایر هزینه‌ها قابل افزایش است. در بخش هزینه‌ها ۴هزار میلیارد تومان یعنی ۸۶درصد از محل اعتبارات نقد و ۶۳۷میلیارد تومان یعنی ۱۴درصد به‌صورت غیرنقد تامین اعتبار صورت گرفته است. نایب‌رییس کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر تهران ادامه داد: در بررسی عملکرد ۹دوازدهم بودجه مصوب شهرداری می‌توان گفت، باید درآمدها برای عملکرد۹ماهه رقم ۱۳هزار میلیارد تومان می‌بود که ۹هزار میلیارد تومان آن محقق شده است. بودجه نقد ۹دوازدهم در سال جاری نیز ۶هزار میلیارد تومان یعنی ۸۰درصد محقق شده که بر اساس برنامه انتظار می‌رفت ۸هزار میلیارد تومان محقق می‌شد همچنین در بخش غیرنقد نیز به جای تحقق ۴هزار و ۶۴میلیارد تومان تاکنون ۲هزار و ۳۸۷ میلیارد تومان آن محقق شده است. به گفته وی باید شهرداری تهران در گزارش‌ها درآمد هزینه خود، جریان نقدی و بازدهی فعلی و آتی ناشی از مشارکت‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها را در کنار بدهی و هزینه ناشی از عدم بازپرداخت و تادیه به موقع تسهیلات، ریالی و ارزی، اوراق مشارکت و... را ارائه کند تا اعضای شورا و شهروندان تهرانی بدانند که در نتیجه عدم تامین منابع شهرداری چه هزینه‌هایی برای اداره آتی شهر بر شهرداری تحمیل می‌شود، همچنین ارائه محل مصرف و هزینه به تفکیک ماموریت‌های شش‌گانه شهرداری روشنگر روند هزینه‌ها و تخصیص‌ها برای اداره شهر خواهد بود. رسولی تاکید کرد: بدون تردید تامین ۱۰۰درصدی درآمدهای شهرداری با توجه به عقب‌ماندگی در بخش‌های مختلف در سه‌ماهه باقیمانده از سال قدری دور از انتظار است اما نکته مثبت این است اگر درآمدها کاهش یافته در بخش هزینه‌ها با مدیریت، شاهد کاهش هزینه‌ها هستیم.

گرایش شهرداری به مال‌سازی

سخنگوی شورای شهر با بیان اینکه در بخش عوارض پذیره تجاری نیز باید بگوییم که عملکرد مصوب ۹۶، ۵۲۰میلیارد تومان بوده در حالی که عملکرد ۹ماهه ۹۶، ۲۰۶ میلیارد تومان بوده که فاصله قابل‌توجهی بین عملکرد ۹ ماهه و رقم مصوب ۹۶ دارد. این درحالی است که برآورد سال ۹۷، ۵۰۰ میلیارد تومان است که قابل‌قبول نیست و به نظر می‌رسد همچنان گرایش شهرداری به مال‌سازی و ساخت مجتمع‌های بزرگ ادامه دارد.

در ادامه محمد سالاری رییس کمیسیون شهرسازی، با بیان اینکه بودجه ۹۷ حدود ۲درصد انقباضی بسته شده است، گفت: تنها ۵۲درصد کل بودجه ۹۶ تاکنون محقق شده این در حالی است که به نظر می‌رسد درآمدها در بودجه ۹۷ باتوجه به شرایط فعلی محقق نشود.

وی گفت: بودجه شهرداری در سال ۹۵ که وضعیت بهتر بوده است، از ۱۷ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان تنها ۱۳هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان محقق شده بود. به نظر می‌رسد که به زحمت تنها ۱۶ هزار میلیارد تومان یا کمتر در سال ۹۷ محقق می‌شود در این‌صورت باید به فروش املاک ادامه داد یا شهرداری باید وام بیشتری بگیرد یا اوراق مشارکت منتشر شود. سالاری افزود: وقتی در اصل بودجه شهرداری بیش از ۱۶هزار میلیارد تومان محقق نمی‌شود ورود به جزئیات عبث است. باتوجه به شرایط فعلی درآمدها تحقق نمی‌یابد.

ساختار شهرداری متحول نشده است

الهام فخاری نیز در ادامه با بیان اینکه نشانه‌های انسان‌محوری بودجه کمرنگ است، گفت: بنیان بودجه ۹۷ مانند قبل است. هر چند که چند نکته مثبت دارد اما روح انسان‌محوری در آن دیده نمی‌شود.

وی با بیان اینکه از نظر تحقق نیافتن بودجه و متکی بودن به شیوه‌های قبلی، بودجه مانند قبل است، ادامه داد: درست است که شورا و شهرداری تغییر کرده اما هنوز ساختار شهرداری تحول یافته نیست. یکی از نکات مورد توجه هنگام بررسی کلیات لایحه بودجه این بود که اعضا در مورد روش بررسی لایحه توافق نداشتند و در حالی که برخی در نظر داشتند درباره تبصره‌ها و مواد لایحه صحبت کنند اما محسن هاشمی رییس شورا، به آنها تذکر می‌داد که فقط باید درباره کلیات صحبت کنند. از سوی دیگر، باوجود اینکه صبح شنبه کلیات لایحه در کمیسیون تلفیق مورد بررسی قرار گرفته بود، اما اختلاف‌نظرهای فراوان نشان از عدم هماهنگی اعضا داشت، به‌گونه‌یی که محسن هاشمی با انتقاد از سخنان برخی اعضای شورای شهر گفت: این بد است که ما در جلسات مطلبی را تصویب می‌کنیم اما در بررسی حرف‌مان را تغییر می‌دهیم. این درحالی است که بحث‌های امروز را باید قبل از این در کمیسیون تلفیق می‌گفتیم.

شهربانو امانی نیز درباره نحوه اداره جلسه تذکر داد و گفت: روسای کمیسیون‌ها در جلسات کمیسیون تلفیق حضور داشتند و انتظار داشتیم که اداره جلسه به سمت و سوی منطقی برود نه اینکه جلسه هم‌اندیشی شود. من برای تنویر افکار عمومی می‌گویم که شورا به‌هم ریخته نیست، بلکه نخستین بودجه‌مان است که داریم بررسی می‌کنیم.

در ادامه رسولی هم با بیان اینکه بودجه ۹۷ شهرداری قطعا پایه‌گذار اتفاقات خوب در شهرداری خواهد بود، گفت: ایجاد خزانه مشترک و حذف ۶۲ ردیف کمک به این و آن‌که بوی رانت می‌داد، اتفاق خوبی محسوب می‌شود.

در ادامه مسجدجامعی نیز با بیان اینکه در ۹ ماهه امسال تنها ۵۱درصد کل بودجه محقق شده و به نظر می‌رسد تا پایان سال حدود ۶۰ و اندی درصد بودجه امسال محقق شود، گفت: اما می‌بینیم که بودجه سال آینده کاهش پیدا نکرده و این سبب می‌شود که توقعات از شهرداری کاهش نیابد. وی با بیان اینکه چون شهرداری پول ندارد نباید به شهروندان فشار بیاوریم، افزود: افزایش عوارض باید منشا بهبود وضعیت شهروندان شود.

در پایان میرلوحی نیز با بیان اینکه سه پیشنهاد روبه‌روی اعضای شورای شهر است، تصریح کرد: یا شهرداری باید استقراض کند یا مسیر بن‌بست گذشته را ادامه دهیم یا کار را متوقف کنیم که این روش مطلوب رقباست که به نظر می‌رسد برنامه ویژه‌یی داشته باشیم. به گزارش «تعادل» بعد از اینکه کلیات بودجه به تصویب رسید، اعضا بررسی ردیف‌های بودجه را آغاز کردند و برای نخستین‌بار در شورای پنجم قرار شد جزئیات لایحه در نوبت عصر موردبررسی قرار گیرد.

کاهش درآمدها از محل شهرفروشی

به گزارش «تعادل» محمدعلی نجفی شهردار تهران که برای دفاع از بودجه در شورای شهر حضور داشت پس از استماع صحبت‌های اعضای شورا با اشاره به وجود محدودیت‌ها و ابهامات در تنظیم بودجه سال آینده شهرداری تهران گفت: محدودیت‌هایی در منابع مالی به ویژه تحقق منابع مالی وجود داشت از جمله کاهش درآمد شهرداری تهران از محل شهرفروشی و آینده‌فروشی شهر که محدودیت‌هایی برای مجموعه شهرداری تهران به همراه داشت. همچنین محدودیت تغییر کاربری‌ها موجب شد که حدود ۱۰۰۰میلیارد تومان بودجه شهرداری تهران با محدودیت مواجه شود.

نجفی ادامه داد: ما در تغییر هزینه‌ها نیز با محدودیت‌هایی مواجه بودیم، چرا که بخشی از هزینه‌های شهرداری تهران همانند پرداخت حقوق پرسنل و هزینه‌های مربوط به پیمانکاران و بخش نگهداشت شهر اجتناب‌ناپذیر است. در بودجه‌ریزی سال آینده نیز با ابهاماتی مواجه بودیم از جمله در حوزه بودجه‌ریزی باید نسبت به تصمیمات قانون بودجه کل کشور وابستگی‌ها را در نظر می‌گرفتیم. در حال حاضر نمی‌دانیم چه تصمیماتی در بودجه‌ریزی کل کشور اتخاذ خواهد شد که در خلال آن به عنوان مهم‌ترین موضوع سهم شهرداری تهران از محل مالیات بر ارزش افزوده چقدر خواهد بود. بارها اعلام کرده‌ام که در برنامه توسعه ششم کشور در ارتباط با کلان‌شهرها به ویژه تهران تصمیم ناعادلانه‌یی گرفته شده به شکلی که سهم شهرداری تهران به یک‌باره به میزان بسیار زیادی و تا حدود نیمی از بخش درآمدها کاسته شد. نجفی تاکید کرد: تلاش کردیم در ارتباط با دولت و کمیسیون تلفیق مجلس این موضوع جبران شود. به شکلی که حدود ۸۸درصد درآمدهای سهم استان تهران برای شهرها و تنها ۱۲درصد آن برای روستاها اختصاص پیدا کند که امیدواریم این موضوع به تصویب نمایندگان مجلس برسد. اما اگر این طرح تصویب نشود، بخشی از درآمدهای ما باز هم با کسری جدی مواجه خواهد شد. بی‌تردید رفع این ابهام پیوستگی بسیاری با تصمیم نهایی بودجه کل کشور دارد. وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به سقف تعیین شده بودجه سال آینده شهرداری تهران افزود: در مورد سقف بودجه میزان واقعی عملکرد ۲۱ هزار میلیارد تومان است اما حدود ۱۷هزار میلیارد تومان به تصویب رسیده در سال گذشته بودجه ۱۷ هزار و ۲۰۰میلیارد تومانی تعیین شد که برای سال آینده اگر (دو تا) ۱۰درصد تورمی در نظر بگیریم باید بودجه حدود ۲۱هزار میلیارد تومان در نظر گرفته می‌شد اما بودجه را ۱۷ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان در نظر گرفتیم که نشان می‌دهد بودجه‌ریزی به صورت کاملا انقباضی بوده است. نجفی با بیان اینکه ساخت و ساز از حالت سکون به سمت رونق نسبی حرکت کرده است، تصریح کرد: در حال حاضر نیز آثار رونق گرفتن ساخت و ساز در سطح شهر تهران را مشاهده می‌کنیم. این در شرایطی است که برای سال آینده ۳۰۰هزار وام خرید خانه مسکن اولی نیز به تهران تعلق می‌گیرد. به این ترتیب انتظار داریم که برای سال آینده رونق ساخت و ساز بیشتر شود.

وی تاکید کرد: بخشی از درآمدهای پایدار از محل درآمدهای جدید هستند. بر همین اساس سقف تعیین شده قابل تحقق است. این در شرایطی است که ما سقف درآمدهای غیرنقدی را از بالای ۴۳ درصد به حدود ۳۷درصد کاهش داده‌ایم. بی‌تردید اگر کسی بخواهد از بودجه پیشنهادی دفاع کند، می‌تواند در مجامع تخصصی ساعت‌ها از این بودجه دفاع کند.

شهردار تهران افزود: در ابتدای مدیریت جدید شهرداری تهران بیشتر بانک‌ها از جمله بانک شهر اعلام کرده بودند که سقف وام‌های پرداختی به شهرداری تهران پر شده است، از این‌رو اگر ما تسهیلاتی دریافت کردیم به معنای این است که بیش از دوبرابر بدهی خود را به بانک‌ها پرداخت کرده‌ایم. به این ترتیب بخشی از بدهی ۱۶هزار میلیارد تومانی به بانک‌ها پرداخت شده است.

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن تحلیل کرد

شرط تداوم رشد ملایم قیمت ملک

معاملات مسکن شهر تهران در دی ماه به ۱۹هزار واحد رسید که این آمار نشانگر آن است که حجم قراردادها نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۲,۸درصد افزایش داشته است در این میان اگرچه روند رو به رشد معاملات از ابتدای سال جاری آغاز شد اما نقطه عطف معاملات مسکن در مهر ماه ثبت شد و هم‌اکنون پس از گذشت۴ماه، بررسی آمارها حکایت از رونق نسبی در بازار مسکن دارد. اما سوال این است که رشد حجم معاملات ادامه دارد و افزایش قیمت مسکن که از نیمه دوم سال جاری آغاز شده، تداوم دارد؟

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی گفت: پیش‌بینی می‌شود که بازار مسکن، افزایش نیافتن شدید قیمت‌ها و رشد معاملات با شیب ملایم است. علی چگنی با بیان اینکه در دی ماه سال جاری معاملات مسکن نسبت به دی ماه سال گذشته ۱۵درصد رشد داشت، افزود: تداوم این شرایط در بازار مسکن به تحولات سایر بازارها همچون بازار ارز، بورس همچنین طلا وابسته است. به گفته او، در سال‌های گذشته به دلیل شرایط اقتصادی کشور همچون تغییرات قیمت نفت، وضعیت اقتصاد جهانی، رکود اقتصاد داخلی و تحریم، مسکن دچار رکود بود اما از تابستان سال جاری تاکنون شاهد رونق بازار معاملات مسکن هستیم که البته این شرایط هم تابع شرایط رشد اقتصادی کشور بود.

به گزارش ایرنا، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن ادامه داد: از تابستان سال جاری در تهران به عنوان شهر پیشتاز، تعداد معاملات رشد داشت که این رشد معاملات با افزایش ملایم قیمت‌ها و البته کمتر از نرخ تورم همراه بود و این شرایط هم‌اکنون نیز ادامه یافت.

چگنی یادآور شد: در دی ماه سال جاری حدود ۱۹هزار معامله مسکن و آپارتمان در شهر تهران ثبت شد که با توجه به دوران رکودی که در آن قرار داشتیم خبر خوبی است و حاکی از رونق تدریجی در بازار مسکن است. او اظهار کرد: تعداد بیشترین و کمترین معامله ثبت شده در سال‌های گذشته بین ۲۳تا ۵ هزار در نوسان بوده است که بیشترین آن در شرایط افزایش ناگهانی قیمت‌ها در دولت دهم به وقوع پیوست و بعد از آن نیز شاهد رکود در این بازار بودیم که خوشبختانه در ماه‌های آتی و از تابستان وارد رونق تدریجی بازار مسکن شده‌ایم. چگنی روند تدریجی و افزایشی معاملات را مثبت ارزیابی کرد و میزان معاملات را از تابستان که از ۱۳هزار معامله ثبت شده بود تا دی ماه که به ۱۹هزار معامله رسید، قابل توجه دانست. او گفت: اگر روند معاملات را دنبال کنیم شاهد خواهیم بود که تعداد معاملات از ۱۳هزار معامله در تابستان به ۱۶هزار و در نهایت به ۱۹هزار معامله رسیده که به معنای رونق معاملات در بازار مسکن است و به صورت تدریجی رخ داده بنابراین می‌تواند حاکی از بهبود شرایط در این بازار باشد.

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن بیان کرد: معاملات بازار مسکن در دی ماه سال جاری نسبت به دی ماه سال گذشته ۱۵درصد افزایش قیمت داشته است. همچنین رونق بازار معاملات در ۱۰ماهه سال ۹۶ نسبت به ۱۰ماهه سال ۹۵ حدود ۸,۲ درصد رشد را تجربه کرده که این میزان قابل ملاحظه است. چگنی با تاکید بر این مطلب که سیاست‌گذاران کلان مسکن طرفدار افزایش قیمت‌ها نیستند، گفت: به لحاظ شاخص‌های تولید و اشتغال باید در حد معقولی افزایش قیمت‌ها را داشته باشیم. زیرا سبب می‌شود تا سرمایه‌گذاران علاقه‌مند به اخذ پروانه ساختمانی شوند. افزایش پروانه ساختمانی نیز به معنای افزایش تقاضای ساخت و ساز است.

به گفته او، آمار پروانه‌های ساختمانی نشان می‌دهد در تهران در بازه ۱۰ماهه تعداد پروانه‌های ساختمانی صادره ۵,۴ درصد رشد داشته و در سایر مناطق شهری در بازه ۶ ماهه این رشد حدود ۳,۴درصد بوده بنابراین افزایش صدور پروانه‌های ساختمانی نشان از رشد میزان ساخت و ساز در کشور است.

رونق معاملات فروکش نکرده است

رییس اتحادیه مشاوران املاک هم با تاکید بر اینکه معاملات مسکن فروکش نکرده است، گفت: برخی افراد نباید با اظهارات نابجا دست به ترکیب مسکن بزنند زیرا رشد قیمت مسکن در حد شاخص تورم خوب است و رشد بیش از حد رکود را در این بخش حاکم می‌کند. مصطفی‌قلی خسروی در گفت‌وگو با فارس در پاسخ به اینکه آیا تب معاملات مسکن در تهران یا سایر شهرها فروکش کرده است، گفت: طبق آمار سامانه املاک و مستغلات معاملات مسکن فروکش نکرده است. خسروی با اشاره به اینکه این بازی‌ها از سوی برخی متاسفانه موجب بر هم زدن آرامش بازار مسکن می‌شود، اظهار کرد: وقتی از سوی اتحادیه املاک اعلام شد، رشد قیمت مسکن در حد نرخ تورم بوده به یک‌باره بانک مرکزی نیز گزارش داد که قیمت مسکن ۱۵درصد رشد داشته است.

رییس اتحادیه مشاوران املاک اضافه کرد: زمانی که قیمت مسکن بیش از شاخص نرخ تورم افزایش یابد، بازار از رونق دور خواهد شد چراکه قدرت خرید متقاضیان کاهش می‌یابد. او با تاکید بر اینکه مشاوران املاک تصمیمی برای بالا بردن قیمت مسکن ندارند، افزود: عده‌یی راجع به بازار مسکن اظهارنظر می‌کنند که به هیچ‌وجه اطلاعاتی از وضعیت و جزییات بازار ندارند.

خسروی در پاسخ به اینکه آیا اظهارنظر مدیرعامل بانک مسکن یا وزیر راه و شهرسازی از قیمت و پیش‌بینی درخصوص آینده بازار مسکن می‌تواند به بازار کمک کند، گفت: بانک مسکن باید درخصوص تعداد وام و تسهیلات اعطایی اظهارنظر کند بنابراین به اعتقاد بنده غیر از کارشناسان اتحادیه املاک که میزان معاملات و قیمت را هر روز رصد و اعلام می‌کنند، مرکز آمار می‌تواند درخصوص قیمت مسکن گزارش دهد.

کاهش ۱۵درصدی تقاضای تسهیلات نوسازی

سید رضا میرصادقی مدیرعامل سازمان نوسازی شهر تهران گفت: از اردیبهشت تا مهرماه امسال تخصیص وام در تهران متوقف بود و این باعث کاهش حدود ۱۵درصدی در تقاضای تسهیلات توسط متقاضیان شد. این امر به این دلیل بود که برخی متقاضیان کار را به سال آینده واگذار کردند یا آنکه ترجیح دادند از منابع دیگر استفاده کنند. به گزارش ایسنا، سید رضا میرصادقی با بیان اینکه از ابتدای سال ۹۵ مسوولیت شناسایی و معرفی متقاضیان تسهیلات نوسازی به بانک‌های عامل از سوی وزارت راه و شهرسازی بر عهده شهرداری تهران قرار گرفته است، اظهار کرد: از سال گذشته تا به امروز ۲۰۶۳پرونده تسهیلات نوسازی برای اخذ تسهیلات ساخت ۱۴هزار و ۹۹۶واحد مسکونی در سازمان نوسازی تشکیل شده و به بانک‌های عامل معرفی شده‌اند. وی با اشاره به اینکه عمده متقاضیان تسهیلات به بانک مسکن معرفی شده و تنها ۸۱۸ واحد به بانک رفاه ارجاع داده شده‌اند، عنوان کرد: سازمان نوسازی از روز اول با بانک‌های عامل تعامل داشته و در بسیاری موارد همکاری بسیار خوبی از سوی بانک‌ها به خصوص بانک مسکن صورت گرفته است اما در این روند مشکلاتی هم وجود دارد. میرصادقی با یادآوری مشکلات موجود افزود: ضوابط کندکننده، دستورالعمل‌هایی که با سیاست‌های کلی نظام بانکی و چشم‌اندازهای حاکمیت در نوسازی بافت فرسوده تناقض داشته و باعث روندهای طولانی و بعضا کند اداری به خصوص در سطح شعب می‌شود، از عمده مشکلات سازمان نوسازی با بانک‌های عامل است. مدیرعامل سازمان نوسازی شهر تهران ضوابط بسیار دست و پاگیر پرداخت اقساط در دوره‌های ۲ و ۱۰ ساله را از دیگر مشکلات دریافت تسهیلات نوسازی معرفی کرد و گفت: یکی از موانع قابل توجه بحث ضمانت‌ها و وثیقه‌هاست که شامل وام‌های ۲۰ میلیونی برای ودیعه مسکن می‌شود. میرصادقی با یادآوری این نکته که در ۱,۵سال گذشته این امکان میسر نشده که متقاضیان بافت فرسوده از تسهیلات ودیعه اسکان استفاده کافی کنند، گفت: این تسهیلات به صورت محدود و از محل منابع دولتی پرداخت می‌شود که نیاز داریم نه تنها میزان منابع این تسهیلات افزایش پیدا کند، بلکه لازم است، فرآیند اعطای تسهیلات ودیعه اسکان موقت نیز تسهیل شود. وی گفت: در تشکیلات بانک مسکن هم که بیش از ۹۰درصد از تسهیلات وام مسکن هم در این بانک است، مشکلاتی به چشم می‌خورد. به‌طور مثال در بحث نظام ارزیابی پیشرفت کار که بر مبنای تسهیلات متقاضی پرداخت می‌شود، اگر پیشرفت کار از یک مرحله‌یی بیشتر شود، احتمال دارد دیگر تسهیلات پرداخت نشود. میرصادقی تاکید کرد: از طرف دیگر بانک مسکن مکلف کرده است در پروژه‌های نوسازی که عمدتا مالکان آنها توان اقتصادی مطلوبی ندارند ۲۵ تا ۳۰ درصد در پروژه هزینه شود تا مرحله اول تسهیلات پرداخت شود و همین امر هم باعث کند شدن فرآیند نوسازی می‌شود. دبیر ستاد بازآفرینی پایدار کلان‌شهر تهران با اشاره به اینکه در حال حاضر تعامل و فضای همکاری ذی‌مدخلان نوسازی نسبت به گذشته بسیار مثبت‌تر شده است، گفت: به تازگی بانک توسعه تعاون نیز به عنوان بانک عامل برای ارائه تسهیلات نوسازی معرفی شده است. در نشستی هم که به همراه شرکت عمران و بهسازی شهری ایران و مسوولان بانک برگزار شد، جنس پروژه‌ها و مسائل آنها را معرفی و درخواست کردیم که شرایط تسهیل شود. میرصادقی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به سیاست انقباضی بانک‌ها در تهران و در عین حال سیاست انبساطی در سایر شهرها عنوان کرد: بانک مرکزی تسهیلاتی را در قالب تکلیف به بانک‌ها ابلاغ می‌کند، منتها همه بانک‌ها وارد عرصه عمل نمی‌شوند و بانک‌هایی هم که به این موضوع می‌پردازند از یک نظام مشخص و یکپارچه تبعیت نمی‌کنند. در حال حاضر ۸۱۸ واحد را به بانک رفاه معرفی کردیم اما تعدادی از متقاضیان هنوز در مراحل تشکیل پرونده هستند.

ایرانشهر

تفاهمنامه همکاری ۳ فرودگاه برای مقابله با بحران

با پایان یافتن بحران جوی به وجود آمده در فرودگاه‌های اصلی کشور، شرکت فرودگاه‌ها برنامه‌ریزی‌هایی انجام داده تا برخی مشکلات به‌وجود آمده در روزهای اخیر مدیریت شود. به گزارش ایسنا، در این رابطه طبق اعلام شرکت فرودگاه‌ها تفاهمنامه همکاری سه‌جانبه‌یی میان فرودگاه‌های شیراز، اصفهان و مهرآباد نهایی شده که با هدف مدیریت بحران اجرایی خواهد شد. این تفاهمنامه در حوزه‌های هوانوردی، راداری، سیستم ناوبری، تجهیزات و پذیرش پروازها اجرایی می‌شود. همچنین بنا شده برای اینکه دستورالعمل‌های همکاری این سه فرودگاه بازنگری شود، در حوزه نیروی انسانی، تجهیزات و امکانات هماهنگی‌هایی با محوریت مدیریت بحران و پدافند غیرعامل شرکت فرودگاه‌ها در دستور کار قرار گیرد. این تفاهمنامه در حالی منعقد شده که براساس دستور وزیر راه و شهرسازی، معاونت حمل و نقل این وزارتخانه موظف است در کوتاه‌ترین زمان ممکن گزارشی از وضعیت مدیریت پروازها در بحران اخیر ارائه کرده و برنامه‌ریزی‌های لازم برای اتفاق‌های احتمالی آینده را در دستور کار قرار دهد.

ورود ایتالیا و فرانسه به فاینانس هواپیماهای نو

مدیرعامل شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران گفت: برای تامین مالی خرید هواپیماهای نو بخشی از دو خط اعتباری شرکت‌های ایتالیایی و فرانسوی به ایران‌ایر اختصاص یافته است. به گزارش ایرنا، فرزانه شرفبافی افزود: با شرکت ایرباس در حال مذاکره هستیم تا از فاینانس این شرکت برای خرید تعدادی از این هواپیماها استفاده کنیم و از خط اعتباری ایتالیایی‌ها و فرانسوی‌ها برای تامین مالی خرید تعداد دیگری از هواپیماهای ایرباس و «ATR» استفاده خواهیم کرد. او با بیان اینکه ایران ایر درصدد است از منابع مالی مختلفی برای خرید هواپیماهای نو استفاده کند، گفت: پرداخت اولیه خرید ۱۱ فروند هواپیمای نو ایرباس و «ATR» از محل صندوق توسعه ملی با عاملیت بانک صنعت و معدن بوده که جا دارد از همکاری این بانک در تامین مالی خرید این هواپیماها تشکر کنم. مدیرعامل شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران با اشاره به ضرورت ورود هواپیماهای بیشتر به ناوگان هوایی ایران‌ایر تصریح کرد: برنامه‌ریزی هما در سال آینده ورود حداقل ۱۴ فروند هواپیما به ناوگان هوایی ایران‌ایر است.

مدیریت راه‌ها نیازمند ۸۰۰ میلیارد تومان اعتبار

وزیر راه و شهرسازی گفت: مدیریت راه‌های کشور به ۸۰۰میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد، اما کل بودجه این بخش ۲۰۰ میلیارد تومان است و همه آن نیز تخصیص داده نمی‌شود. به گزارش ایرنا، عباس آخوندی در نشست فراکسیون مستقلین ولایی مجلس شورای اسلامی به تشریح وضعیت راه‌های کشور در برف اخیر پرداخت و افزود: می‌توان بهتر از این عمل کرد و معتقد به این نیستیم که بدون ایراد کارها را انجام می‌دهیم ضمن اینکه نیاز به نوسازی داریم. وزیر راه و شهرسازی یادآور شد: برای نوسازی ناوگان در سال ۹۳، ۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار درنظر گرفته شد که ۱۰۰ میلیارد آن تخصیص یافت، در سال ۹۴ مجلس ۶۰۰ میلیارد برای نوسازی درنظر گرفت که هر سه سال تخصیص آن صفر بود. کل اعتبار ما در بودجه سال آینده ۹۰۰ میلیارد تومان است. آخوندی ادامه داد: منابع مالی ما در حال گرایش به صفر است و در سال ۹۷ بودجه وزارت راه از ۸هزار میلیارد تومان به حدود ۵ هزار میلیارد تومان کاهش یافته در حالی که ۱۲ هزار میلیارد تومان بدهی مستقیم داریم.

۴۰ درصد ماشین‌آلات برف‌روب غیرفعالند

رییس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌یی با اشاره به اینکه ۴۰درصد ماشین‌آلات برف‌روب غیرفعالند، گفت: در بارش‌های چند روز گذشته سازمان راهداری تمام امکانات خود را به‌کار گرفت اما این امکانات برای مقابله با چنین بحرانی کم بود. به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، داوود کشاورزیان افزود: این سازمان، ۲۰۰ دستگاه برف‌روب نیاز دارد که در حال حاضر ۹۶ دستگاه دارد و حدود ۶۰درصد این دستگاه‌ها فعالند. معاون وزیر راه و شهرسازی افزود: سازمان هواشناسی برای بارش‌های اخیر اطلاعیه داده بود و همکاران هم آمادگی لازم را داشتند اما بارش به‌گونه‌یی بود که اجازه فعالیت نمی‌داد.

ایرلاین‌ها در برف اخیر کم‌کاری نکردند

مدیرعامل شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی(ره) گفت: ایرلاین‌ها در انجام پروازهای خود در چند روز اخیر در شرایط جوی بارش برف کم‌کاری نکردند و علت اصلی بروز این مشکلات نبود پشتیبانی برای ایرلاین‌ها بود. به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، شهرام آدم‌نژاد با تاکید بر اینکه به‌طور قطع ایرلاین‌ها در این روند و لغو تاخیر پروازها مقصر نیستند و نهایت تلاش خود را برای انجام پروازها انجام دادند، گفت: مهم‌ترین مشکل در عدم انجام پروازها موضوع پشتیبانی بود هر چند که تیم راهداری نهایت تلاش خود را برای بازگشایی اتوبان تهران-قم انجام داد، اما یکی از دلایل لغو پروازها نبود پشتیبانی ایرلاین‌ها به‌دلیل انسداد محور تهران-قم بود. او ادامه داد: شاید یک یا دو ایرلاین برای انجام پروازها همکاری نکردند، اما نمی‌توان آن را به تمام ایرلاین‌ها تسری داد. آدم‌نژاد با بیان اینکه مهم‌ترین عامل نارضایتی مردم در چند روز گذشته در فرودگاه امام، فعالیت سایت‌های غیرمجاز برای فروش بلیت هواپیما بود، گفت: فعالیت این سایت‌های غیرمجاز به ایرلاین‌ها مربوط نمی‌شود و سازمان هواپیمایی و مراجع قضایی باید با سایت‌های غیرمجاز برخورد قانونی کنند تا از این پس عده‌یی قصد سودجویی از شرایط بحرانی به‌وجود آمده را نکنند. او اظهار کرد: گزارش تخلف این سایت‌های غیرمجاز را به سازمان هواپیمایی ارائه کرده‌ایم و پیگیری مسائل حقوقی و قانونی را سازمان هواپیمایی باید انجام دهد.

اخبار

اتهام‌زنی به دولت

تسنیم | وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: اتهام افزایش قیمت ارز برای تامین بودجه بی‌اساس است. محمد شریعتمداری در نشست شورای اداری استان یزد اظهار کرد: تلاش دولت حمایت از تولید است، در این ارتباط متحمل ضررهایی هم شده؛ این اتهام که دولت برای تامین بودجه، نرخ ارز را افزایش داد، درست نیست. او گفت: بخش اعظم مشکلات تولید در کشور عوامل مهم برون‌زا، محاط صنعتی و معدنی است، باید راهکارهایی برای رفع آن در نظر گرفته شود. این مقام مسوول افزود: یکی از مسائلی که مانع پیشرفت امور می‌شود، ثبات نداشتن قیمت‌هاست که تلاش زیادی در دولت برای رفع این مشکل انجام شده و با این حال تغییرات غیرمتعارف نرخ ارز مشکلاتی را برای صنعتگران به وجود آورده است. شریعتمداری گفت: عامل برون‌زا و مشکل‌ساز دیگر برای تولید، کفایت نداشتن حجم تسهیلات بانکی در تولید است که با افزایش سرمایه نظام بانکی رفع می‌شود. او گفت: مالیات بر ارزش افزوده مشکل جدی واحدهای تولیدی است، پیشنهادهای دولت در این خصوص در قالب لایحه تقدیم مجلس شد که امیدواریم به نتیجه مطلوب برسد.

قاچاق لوازم آرایشی به ایران

ایسنا | معاون مدیرکل مبارزه با قاچاق کالاهای هدف از تامین ۶۳درصدی لوازم آرایشی به شکل قاچاق خبر داد. رضا موسی‌زاده درباره واردات قاچاق لوازم آرایشی و بهداشتی اظهار کرد: طبق برآوردهای انجام شده، قاچاق لوازم آرایشی و بهداشتی در سال گذشته حدود ۱٫۵میلیارد دلار بوده است که از نظر مقدار فراوانی بالایی دارد. او افزود: ریشه این مساله نیز به صرفه اقتصادی بالای قاچاق لوازم آرایش برمی‌گردد که از صرفه خارج کردن قاچاق این کالا نیز در چند بعد قابل پیگیری است. موسی‌زاده اظهار کرد: بعد اول این تغییرات مربوط به فرهنگ و الگوی مصرف این کالا مربوط می‌شود. متاسفانه از نظر مصرف لوازم آرایشی و بهداشتی در وضعیت مطلوبی نیستیم. او ادامه داد: در خصوص مصرف لوازم آرایشی و بهداشتی بحث فرهنگ‌سازی بیش از سایر حوزه‌ها مطرح بوده و نیازمند عزم جدی دستگاه‌های اجرایی فرهنگی هستیم.

افت سرمایه‌گذاری خارجی

ایسنا | حجم کل سرمایه‌گذاری خارجی در بخش صنعت، معدن و تجارت طی ۸ماهه سال جاری معادل ۲٫۱میلیارد دلار بوده که در قیاس با رقم ۴٫۸۳ میلیارد دلاری مدت مشابه سال گذشته با افت محسوسی روبه‌رو شده است. وضعیت طرح‌های صنعتی، معدنی و تجاری مصوب در هیات سرمایه‌گذاری خارجی به گونه‌یی است که تعداد این طرح‌ها تا پایان آبان سال جاری ۴۷ مورد بوده که در قیاس با ۴۲ طرح مصوب در مدت مشابه سال قبل با رشد ۱۱درصدی همراه شده است. اما حجم کل سرمایه‌گذاری خارجی در طرح‌های صنعتی، معدنی و تجاری طی ۸ماهه سال جاری معادل ۲٫۱میلیارد دلار بوده که نسبت به ۴٫۸۳میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی صورت گرفته در مدت مشابه سال قبل، با کاهش ۶۷ درصدی روبه‌رو شده است.

خودرو

نامه نمایندگان برای کاهش تعرفه‌هیبریدی‌ها

خانه ملت | عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس از ارسال نامه ۱۰۴ نماینده مجلس به وزیر صنعت، معدن و تجارت برای کاهش تعرفه واردات خودروهای هیبریدی خبر داد. سیدمهدی مقدسی درباره تعرفه واردات خودروهای هیبریدی اظهار کرد: با توجه به اینکه اکثر کشورهای دنیا به خودروهای هیبریدی یارانه پرداخت می‌کنند و زیرساخت استفاده از خودروهای برقی فراهم نیست، نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی نامه‌یی را با ۱۰۴ امضا به آقای شریعتمداری ارسال کردند تا نسبت به اصلاح تعرفه‌های واردات خودروهای هیبریدی اقدام کنند. او با بیان اینکه تعرفه واردات خودروهای هیبریدی تا سقف ۲هزار سی‌سی به میزان گذشته خود برگردد، گفت: اکثر کشورهای دنیا در این زمینه با پرداخت یارانه و عدم دریافت مالیات به واردکنندگان کمک و حمایت می‌کنند تا کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی را در بر داشته باشد. مقدسی با اشاره به اینکه فعالان زیست محیطی روی این مساله حساسیت دارند، ادامه داد: افزایش تعرفه واردات برخلاف روح لایحه هوای پاک است و این لایحه ما را به سمت کاهش آلایندگی کشور که بخشی به خودروها مربوط می‌شود، راهنمایی می‌کند.

واردات غیرقانونی ۷ هزار خودرو

خانه ملت | نشست بررسی پرونده واردات خودرو و عدم کنترل قیمت آن روز گذشته با حضور تعدادی از اعضای کمیسیون اصل ۹۰ و نمایندگانی از صنف واردکنندگان خودرو و مسوولانی از گمرک در محل این کمیسیون برگزار شد. عضو هیات رییسه کمیسیون اصل ۹۰ مجلس در تشریح نشست بررسی پرونده واردات خودرو با بیان اینکه ۷هزار خودرو بدون مجوز و ثبت سفارش وارد کشور شده، توضیح واردکنندگان در این مورد را غیرقابل توجیه دانست. بهرام پارسایی در مورد علت حضور خودروسازان در کمیسیون متبوعش گفت: این نشست برای بررسی موضوع پرونده واردات خودرو و عدم کنترل قیمت خودرو برگزار شد که باعث شده برخی افراد خاص به بهانه نمایندگی داشتن مبالغ هنگفتی از سرمایه مردم را به جیب بزنند. نماینده شیراز ادامه داد: از زمانی که معاون اول رییس‌جمهور بخشنامه‌یی مبنی بر اینکه انحصارا فقط نمایندگی‌ها می‌توانند خودرو وارد کنند، صادر کرده است، ثبت سفارش بسته شد که به دنبال آن تخلفاتی به بهانه‌های مختلف در این حوزه صورت گرفت. این نماینده مجلس دهم تصریح کرد: براساس آماری که استعلام کرده‌ایم از ۶ ماه بعد از ابلاغ این بخشنامه افرادی که دارای نمایندگی هستند که البته نحوه فعالیت آنها نیز با اما و اگرهای فراوانی همراه است از تاریخ ۱۲تیر ماه سال جاری که فرصت تعیین شده تمام شد تا ۳۰ آذر ماه قریب به ۹هزار و ۳۷۰خودرو خارج از نمایندگی‌ها وارد کشور شده که طبق توضیحاتی که خودروسازان ارائه داده‌اند از این میزان می‌توان تنها دلایل ورود ۲هزار خودرو را پذیرفت اما حدود ۷هزار خودرو دیگر فاقد نمایندگی بوده و مطابق با قانون، واردات آنها تخلف بوده است.

جدیدترین گزارش مجمع جهانی اقتصاد نشان می‌دهد

۱۰ اقتصاد برتر در توسعه فراگیر

تعادل | رتبه‌بندی «شاخص توسعه فراگیر» ۲۰۱۸ برای ۱۰۳ کشور جهان نشان می‌دهد که رشد تولید ناخالص داخلی نسبتا قوی نمی‌تواند به تنهایی پیشرفت اجتماعی - اقتصادی فراگیر و افزایش متوسط سطح استانداردهای زندگی را تامین کند، چراکه داده‌های مجمع جهانی اقتصاد گویای این است که در هر ۵کشور پیشرفته تنها ۳کشور رشد تولید ناخالص داخلی را در ۵ سال گذشته تجربه کرده‌اند. کشورهای نوظهور نیز وضعیت مشابهی در مورد عدم ارتباط رابطه رشد تولید ناخالص داخلی با فراگیری دارند. یعنی از ۳۰ اقتصاد نوظهور با بالاترین رشد تولید ناخالص داخلی سرانه، تنها ۶کشور در مقایسه با اکثریت در رکن فراگیری دارای امتیاز خوبی بوده‌اند. همچنین ارزیابی‌های این نهاد بین‌المللی حاکی از این است که «ایران» با کسب امتیاز ۴٫۰۸ در شاخص توسعه فراگیر ۲۰۱۸ در رتبه ۲۷ام اقتصادهای نوظهور قرار گرفته است. ارزیابی روند تغییر امتیاز ایران در این شاخص در این مدت نشان می‌دهد که با کاهش ملایم منفی ۰٫۹۲ وضعیت ایران تضعیف شده که ضعیف‌ترین متغیر ایران مربوط به «وضعیت اشتغال، شدت انتشار کربن و نرخ فقر» است. نتایج اندازه‌گیری شاخص توسعه فراگیر ۲۰۱۸ اقتصادهای جهان مبتنی بر این نکته مهم است که الزاما رشد تولید ناخالص داخلی نشانه موفق بودن یک اقتصاد نیست؛ چراکه با وجود نگرانی‌هایی که در مورد رشد نابرابری‌های اجتماعی وجود دارد، دولت‌ها سیاست‌هایی را ترجیح می‌دهند که به جای ارتقای پایداری و فراگیری اقتصادی از رشد کوتاه‌مدت پشتیبانی می‌کنند. به عبارتی تمرکز صرف بر رشد تولید ناخالص داخلی را می‌توان منشا سیاست‌های کوتاه‌مدت و افزایش نابرابری عنوان کرد.

متغیرهای اثرگذار بر توسعه فراگیر

مجمع جهانی اقتصاد به دنبال تعیین اقدام شکل‌دهی پیشرفت اقتصادی آینده، پروژه شاخص توسعه فراگیر IDI را با هدف آگاهی‌رسانی و زمینه‌سازی برای دستیابی به پیشرفت اقتصادی پایدار و فراگیر از طریق تعمیق همکاری بخش عمومی - خصوصی، رهبری خرد و تجزیه و تحلیل، گفت‌وگوی استراتژیک و همکاری مستحکم به همراه شتاب‌دهی به تاثیرات اجتماعی آن از طریق اقدامات مشترک معرفی کرد. با کمک این شاخص، مجمع جهانی اقتصاد روش جدیدی را برای تعیین عملکرد ملی اقتصادها به عنوان جایگزینی برای تولید ناخالص داخلی مشخص کرده که علاوه بر روش مرسوم، به سطح استانداردهای زندگی مردم و میزان ثبات و پایداری اقتصادها نیز متمرکز شده است. طی دهه‌های اخیر اولویت بخشیدن به رشد اقتصادی نسبت به عدالت اجتماعی منجر به سطوح بالای نابرابری ثروت و درآمد شده و باعث شده که دولت‌ها فراموش کنند که باید بدون آسیب زدن به محیط زیست و با توجه به مسوولیت‌های آنها در برابر نسل‌های آینده، رشد اقتصادی مورد نیاز را تامین کنند.

در همین راستا، معاونت بررسی اقتصادی اتاق ایران بر اساس داده‌های مجمع جهانی اقتصاد، تحلیلی در خصوص «شاخص توسعه فراگیر ۲۰۱۸ اقتصادهای جهان» انجام داده که داده‌های این گزارش نشان می‌دهد، وابستگی بیش از حد اقتصاددانان و سیاست‌گذاران به تولید ناخالص داخلی به عنوان شاخص اصلی عملکرد اقتصاد ملی بخشی از مشکل است، زیرا تولید ناخالص داخلی، تولیدات کالا و خدمات فعلی را می‌سنجد، به جای اینکه میزان مشارکت آن را در پیشرفت اجتماعی- اقتصادی از قبیل «میانگین درآمد خانوار، فرصت شغلی، امنیت اقتصادی و کیفیت زندگی» مشخص کند. شاخص توسعه فراگیر یک ارزیابی سالانه است که میزان پیشرفت اقتصادی ۱۰۳ کشور جهان را از حیث ۱۲ بعد که تولید ناخالص داخلی سرانه هم یکی از ابعاد آن است، اندازه‌گیری می‌کند. این شاخص شامل سه رکن اصلی «رشد و توسعه؛ فراگیری و برابری بین نسلی، مراقبت و نظارت پایدار از منابع طبیعی و مالی» است. با توجه به شاخص توسعه فراگیر ۲۰۱۸ در طول پنج سال گذشته، ۲۹ اقتصاد پیشرفته در این مطالعه به‌طور متوسط در رابطه با رکن فراگیری که متغیرهایی مانند میانگین درآمد خانوار، فقر و نابرابری ثروت و درآمد در اندازه‌گیری آن سهیم هستند، علی‌رغم اینکه امتیاز رشد اقتصادی و توسعه بیش از ۳ درصد را کسب کرده‌اند، در زمینه رکن فراگیری وضعیت نامناسبی دارند. چهار متغیری که رکن رشد و توسعه را تشکیل می‌دهند عبارتند از: «تولید ناخالص داخلی سرانه؛ بهره‌وری نیروی کار؛ اشتغال و امید به زندگی سالم.»

در گزارش شاخص توسعه فراگیر ۲۰۱۸، وضعیت ۱۰۳ کشور جهان شامل ۲۹ اقتصاد پیشرفته و ۷۴ اقتصاد نوظهور ارزیابی شده که امتیاز حاصل شده برای کشورهای مورد بررسی بین ۲٫۴۷ (موزامبیک- ضعیف‌ترین) و ۶٫۰۸ (نروژ- بهترین) متغیر بوده است. در دوره مورد بررسی فقط ۱۲ کشور از ۲۹ اقتصاد پیشرفته در کاهش فقر موفق بوده‌اند و تنها ۸کشور کاهش نابرابری درآمد را تجربه کرده‌اند. رکن برابری بین نسلی و پایداری با استفاده از متغیرهایی مانند میزان بدهی عمومی؛ شدت انتشار کربن؛ نسبت وابستگی و خالص پس‌انداز تعدیل شده (که صرفه‌جویی در یک اقتصاد را پس از سرمایه‌گذاری در سرمایه انسانی، صرفه‌جویی در منابع طبیعی و هزینه آلودگی اندازه‌گیری می‌کند) اندازه‌گیری می‌شود. نتایج ارزیابی اخیر در مورد این رکن نشان می‌دهد که از سال ۲۰۱۲ به بعد وضعیت این رکن در اقتصادهای با درآمد متوسط - بالا، بدتر شده و در مقابل در اقتصادهای پیشرفته ۰٫۶ درصد بهبود یافته است.

کدام کشورها بهتر بودند؟

براساس این شاخص، فراگیرترین اقتصاد پیشرفته در جهان در سال ۲۰۱۸، نروژ است. این کشور رتبه دوم را در «شاخص برابری بین نسلی» و رتبه سوم را در دو رکن بعدی یعنی «رشد و توسعه و فراگیری» داراست. رشد و توسعه و مشارکت. اقتصادهای کوچک اروپایی رتبه‌های برتر را دارند و استرالیا با رتبه ۹ تنها اقتصاد غیراروپایی است که در بین ۱۰ کشور برتر قرار گرفته است. در بین اقتصادهای G ۷، آلمان با رتبه ۱۲ بالاترین جایگاه را در این شاخص دارد که به‌دنبال آن کانادا ۱۷ با رتبه فرانسه با رتبه ۱۸، انگلستان با رتبه ۲۱، ایالات‌متحده‌امریکا با رتبه ۲۳، ژاپن با رتبه ۲۴ و ایتالیا با رتبه ۲۷ قرار دارند. در بسیاری از کشورها، بین هر یک از ارکان این شاخص تفاوت زیادی وجود دارد. به‌عنوان مثال، ایالات‌متحده‌امریکا از نظر رشد و توسعه رتبه ۱۰ در بین ۲۹ کشور را داراست در حالی از لحاظ رکن فراگیری، رتبه ۲۸ و در رکن برابری بین‌نسلی، رتبه ۲۶ را به خود اختصاص داده است. داده‌های این نهاد بین‌المللی همچنین حاکی از این است که ۶ اقتصاد نوظهور اروپایی که در رتبه‌بندی اقتصادهای نوظهور بین ۱۰ کشور برتر قرار می‌گیرند عبارتند از: لیتوانی با رتبه یک، مجارستان با رتبه ۲، لتونی با رتبه ۴، لهستان با رتبه ۵، کرواسی با رتبه ۷ و رومانی با رتبه ۱۰. این کشورها در زمینه رکن رشد و توسعه با بهره‌گیری از عضویت در اتحادیه اروپا، عملکرد خوبی داشتند. در زمینه متغیرهای فراگیری هم، سطح استانداردهای زندگی در این کشورها ارتقا یافته و نابرابری ثروت نیز به‌طور قابل‌توجهی کاهش یافته است. عملکرد امریکای‌لاتین نیز در این شاخص مناسب بوده و سه کشوری که در بین ۱۰ کشور برتر قرار می‌گیرند مربوط به این منطقه هستند که براساس داده‌ها، پاناما رتبه ۶، اروگوئه ۸ و شیلی رتبه ۹ را دارد.

همچنین براساس تحلیل صورت گرفته، عملکرد شاخص توسعه فراگیر در میان اقتصادهای BRICS در سال ۲۰۱۸ متفاوت گزارش شده است. به‌طوری‌که فدراسیون روسیه رتبه ۱۹، چین رتبه ۲۶، برزیل رتبه ۳۷، هند رتبه ۶۲ و آفریقای‌جنوبی رتبه ۶۹ را داراست. اگرچه چین در بین اقتصادهای نوظهور از سال ۲۰۱۲ در تولید ناخالص داخلی سرانه (۶٫۸درصد) و رشد بهره‌وری کار (۶٫۷درصد) در رتبه اول قرار دارد، اما رتبه کلی آن به دلیل عملکرد ضعیف آن در رکن فراگیری تضعیف شده است. از سوی دیگر، داده‌های این نهاد بین‌المللی حاکی از این است که «ایران» با کسب امتیاز ۴٫۰۸ در شاخص توسعه فراگیر ۲۰۱۸ در رتبه ۲۷ اقتصادهای نوظهور قرار گرفته است. ارزیابی روند تغییر امتیاز ایران در این شاخص طی ۵ سال اخیر نشان می‌دهد که با کاهش ملایم منفی ۰٫۹۲، وضعیت ایران تضعیف شده است. ضعیف‌ترین متغیر ایران مربوط به «وضعیت اشتغال، شدت انتشار کربن و نرخ فقر» است. در همین گزارش، کشور ترکیه با کسب امتیاز ۴٫۲۶ و رتبه ۱۶ در میان اقتصادهای نوظهور، توانسته است امتیاز خود را در ۵ سال گذشته، معادل ۲٫۴۸ بهبود دهد. امتیاز کسب شده توسط روسیه نیز ۴٫۲ و رتبه آن در بین اقتصادهای نوظهور ۱۹ است که مشابه ترکیه البته با سرعتی کمتر، قادر بوده وضعیت خود را در این شاخص ارتقا دهد.

تکیه بیش از حد بر یک شاخص

یافته‌های کلیدی و پیامدهای سیاستی داده‌های شاخص توسعه فراگیر نشان می‌دهد، رشد تولید ناخالص داخلی نسبتا قوی نمی‌تواند به تنهایی پیشرفت اجتماعی-اقتصادی فراگیر و افزایش متوسط سطح استانداردهای زندگی را تامین کند. در هر ۵ کشور پیشرفته، تنها ۳ کشور رشد تولید ناخالص داخلی را در ۵ سال گذشته تجربه کرده‌اند، اما تنها ۱۰ کشور از ۲۹ کشور پیشرفت قابل‌ملاحظه‌یی در رکن فراگیری از ارکان شاخص توسعه داشته‌اند. در اکثریت کشورها (۱۶ کشور از ۲۹ کشور) وضعیت رکن فراگیری بدتر شده و وضعیت سایر ارکان ثابت مانده است. اکثر کشورهایی که بهترین عملکرد رشد تولید ناخالص داخلی را داشتند، موفق به بهبود رکن فراگیری نشدند. همین وضعیت در رابطه با رشد تولید ناخالص داخلی و عملکرد برابری بین‌نسلی و پایداری نیز تکرار شد. به این صورت که ۱۱ کشور از ۲۹ کشور پیشرفت داشتند، در حالی که وضعیت ۱۸ کشور از ۲۹ کشور، بدتر شده است.

کشورهای نوظهور نیز وضعیت مشابهی در مورد عدم ارتباط رابطه رشد تولید ناخالص داخلی با فراگیری دارند. از ۳۰ اقتصاد نوظهور با بالاترین رشد تولید ناخالص داخلی سرانه طی ۵ سال گذشته، تنها ۶ کشور در مقایسه با اکثریت در رکن فراگیری دارای امتیاز خوبی بوده‌اند، در حالی که ۱۳ کشور از وضعیت متوسطی برخوردار بوده و ۱۱ کشور عملکرد کاملا ضعیفی را ثبت کرده‌اند. باتوجه به رکن برابری بین‌نسلی و پایداری، فقط ۸ کشور عملکرد خوب، ۱۲ کشور عملکرد متوسط و ۱۰ کشور عملکرد ضعیفی را ثبت کرده‌اند. این شواهد نشان می‌دهد، رشد تولید ناخالص داخلی شرط لازم و اما ناکافی برای دستیابی به پیشرفت وسیع در استانداردهای زندگی که معیار قضاوت جوامع در رابطه با پیشرفت اقتصادی به‌شمار می‌رود، است. در نتیجه الزاما رشد تولید ناخالص داخلی نشانه موفق بودن یک اقتصاد نیست. این پیام به‌ویژه در شرایطی که اقتصاد جهانی به سطوح قوی‌تری از رشد برمی‌گردد، مهم‌تر است و سیاست‌گذاران باید اقدامات بیشتری را در زمینه ارتقای پایداری و برابری انجام دهند. رهبران سیاسی و کسب و کار نباید انتظار داشته باشند که رشد بالاتر نوشدارویی برای رفع ناامیدی‌های جامعه به‌خصوص نسل‌های جوان‌تری که طی سال‌های اخیر وضعیت سیاسی بسیاری از کشورها را دستخوش تغییر کرده‌اند، باشد. رشد اقتصادی که توسط تولید ناخالص داخلی محاسبه می‌شود، بهتر است به‌عنوان یکی از شاخص‌های برتر در عملکرد اقتصاد ملی شناخته شود، اما در سطح گسترده، پیشرفت جامع و پایدار در سطح استانداردهای زندگی نیز شاخص‌های دیگری هستند که جوامع انتظار بهبود آنها را دارند. سیاست‌گذاران نیاز دارند که به‌طور خاص روی این هدف متمرکز شوند و توجه بیشتری به جنبه‌های ساختاری و نهادی سیاست‌های اقتصادی که برای گسترش رفاه و فرصت‌های مهم و حصول اطمینان از اینکه این سیاست‌ها از جوانان و نسل‌های آینده محافظت خواهند کرد، داشته باشند.

شاخص توسعه فراگیر ۲۰۱۸ کشورهای G20

اقتصادهای پیشرفته	امتیاز IDI کل	رتبه IDI بین گروه	اقتصادهای نوظهور	امتیاز IDI کل	رتبه IDI بین گروه
استرالیا	۵٫۳۶	۹	ترکیه	۴٫۲۶	۱۶
آلمان	۵٫۲۷	۱۲	فدراسیون روسیه	۴٫۲۰	۱۹
جمهوری کره	۵٫۰۹	۱۶	آرژانتین	۴٫۱۳	۲۳
کانادا	۵٫۰۶	۱۷	مکزیک	۴٫۱۲	۲۴
فرانسه	۵٫۰۵	۱۸	چین	۴٫۰۹	۲۶
بریتانیا	۴٫۸۹	۲۱	اندونزی	۳٫۹۵	۳۶
ایالات‌متحده‌امریکا	۴٫۶۰	۲۳	برزیل	۳٫۹۳	۳۷
ژاپن	۴٫۵۳	۲۴	هندوستان	۳٫۰۹	۶۲
ایتالیا	۴٫۳۱	۲۷	آفریقای‌جنوبی	۲٫۹۴	۶۹

وضعیت شاخص توسعه فراگیر ۲۰۱۸ اقتصادهای جهان

اقتصادهای پیشرفته				اقتصادهای نوظهور			
رتبه‌های برتر	کشور	کل امتیاز شاخص توسعه فراگیر	روند پنج سال شاخص توسعه فراگیر (٪)	رتبه‌های برتر	کشور	کل امتیاز شاخص توسعه فراگیر	روند پنج سال شاخص توسعه فراگیر (٪)
۱	نروژ	۶٫۰۸	-۰٫۷۷	۱	لیتوانی	۴٫۸۶	۴٫۹
۲	ایسلند	۶٫۰۷	۱۲٫۵۸	۲	مجارستان	۴٫۷۴	۸٫۱
۳	لوکزامبورگ	۶٫۰۷	۰٫۱۵	۳	آذربایجان	۴٫۶۹	-۲٫۰۷
۴	سوییس	۶٫۰۵	۱٫۹۲	۴	لتونی	۴٫۶۷	۸٫۶
۵	دانمارک	۵٫۸۱	۴٫۷۶	۵	لهستان	۴٫۶۱	۳٫۳۹
۶	سوئد	۵٫۷۶	۰٫۴۸	۶	پاناما	۴٫۵۴	۴٫۸
۷	هلند	۵٫۶۱	۰٫۴۳	۷	کرواسی	۴٫۴۸	۲٫۸۹
۸	ایرلند	۵٫۴۴	۹٫۲۸	۸	اروگوئه	۴٫۴۶	۱٫۶۵
۹	استرالیا	۵٫۳۶	۰٫۴۶	۹	شیلی	۴٫۴۴	۱٫۷۶
۱۰	اتریش	۵٫۳۵	-۰٫۱۷	۱۰	رومانی	۴٫۴۳	۴٫۲۱
				۲۷	ایران	۴٫۸	-۰٫۹۲

جولان واسطه‌ها در بازار صنایع دستی

در شرایطی که آمار تجارت ایران نشان از واردات چشمگیر صنایع دستی دارد، رییس اتحادیه فروشندگان صنایع دستی و اشیای قدیمی این امر را باعث تعطیلی واحدهای تولیدی دانسته و از جولان واسطه‌گران در بازار این محصولات شکایت دارد. به گزارش ایسنا، طی ۸ ماهه امسال بیشترین رشد ارزش واردات در بخش صنعت به گروه فرش و صنایع دستی با رشد بیش از ۳۵۷درصد برمی‌گردد که سیدمحمد عبداللهی، رییس اتحادیه فروشندگان صنایع دستی در این باره گفت: از آنجا که محصولات صنایع دستی برخی کشورها مانند هند، تایلند و چین ارزان‌قیمت است، رغبت به واردات این محصولات بسیار بیشتر است چراکه آنها از نیروی کار ارزان بهره می‌برند حتی در صورت ارسال کالا، قیمت تمام شده‌شان نسبت به قیمت تمام شده این محصولات در ایران کمتر است. او با بیان اینکه محصولات صنایع دستی داخلی قیمت تمام شده بالایی ندارند، اظهار کرد: واردات محصولات خارجی به این معنی نیست که صنایع دستی ایران قیمت تمام شده‌شان بیش از حد بالاست. اتفاقا در بسیاری از مواقع کالای ایرانی ارزان‌تر نیز تمام می‌شود اما تا زمانی که به دست عرضه‌کننده برسد، واسطه‌گران و برخی عوامل بازار موجب بالا رفتن نجومی این قیمت‌ها می‌شوند؛ به طوری که در نهایت کالا با سود منصفانه به دست مصرف‌کننده نهایی نمی‌رسد. رییس اتحادیه فروشندگان صنایع دستی و اشیای قدیمی با اشاره به اینکه واردات صنایع دستی خارجی بسیاری از تولیدی‌های داخلی را به تعطیلی کشانده است، اظهار کرد: عمده واردات محصولات صنایع دستی از کشورهای خارجی مربوط به صنایع چوبی و زیورآلات شامل نقره و بدلیجات است که علت آن نیز به خاطر استفاده آنها از برخی دستگاه‌های سری‌زنی است لذا در نهایت این اختلاف قیمت محصولات خارجی و داخلی موجب شده بسیاری از تولیدی‌ها تعطیل شوند. عبداللهی با تاکید بر اینکه باید واسطه‌ها از میان عرضه‌کننده و تولیدکننده حذف شوند، گفت: واسطه‌ها به گونه‌یی عمل کرده‌اند که در بازار ریشه دوانده‌اند و با پرداخت مبالغی به تولیدکنندگان کم بضاعت آنها را به خود معتاد کرده‌اند؛ به طوری که برای اینکه مبلغ حداقلی را از دست ندهند، کالاهای خود را در اختیار واسطه‌ها قرار می‌دهند. او افزود: بهترین کار برای حذف این واسطه‌ها ایجاد محیط عرضه مناسب با هزینه‌های کم و تخفیفات بجا برای تولیدکنندگان سراسر کشور است که البته در این زمینه درحال رایزنی با بسیج اصناف هستیم تا بتوانیم بخشی از این محیط‌ها را برای تولیدکنندگان ایجاد کنیم. رییس اتحادیه فروشندگان صنایع دستی و اشیای قدیمی همچنین یکی از بزرگ‌ترین اولویت‌های صنایع دستی را استانداردسازی و برندسازی عنوان کرد و تهیه آرشیو از هنرمندان را یکی از برنامه‌های اصلی این اتحادیه دانست.

سیگار ایرانی می‌سوزد یا می‌ماند؟

در صورت تصویب بند ۷ الحاقی تبصره ۶ لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی که منجر به افزایش ۵۰ درصدی هر نخ برند سیگار ایرانی و افزایش ۱۰درصدی هر نخ برند سیگار خارجی می‌شود، تولید محصولات دخانی در ایران با سختی‌هایی روبه‌رو می‌شود.

به گزارش ایسنا، براساس بند الحاقی ۷ متن نهایی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ و براساس مصوبات کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی از ابتدای سال ۱۳۹۷ به قیمت خرده‌فروشی هر نخ سیگار تولید داخل(انواع سیگار تولید داخلی، تولید مشترک و تولید داخل با نشان بین‌المللی) مبلغ ۳۵۰ریال و هر نخ سیگار وارداتی مبلغ ۵۰۰ ریال به عنوان عوارض اضافه می‌شود و وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است، مبالغ مزبور را از تولیدکنندگان و واردکنندگان حسب مورد اخذ و به حساب درآمد عمومی ردیف ۱۱۰۵۱۶ این قانون واریز کند. این درحالی است که براساس ماده ۷۳ برنامه ششم توسعه و تاکید مجلس شورای اسلامی قرار بر این شد در مدت ۵ ساله این برنامه عوارض و مالیات جدیدی برای سیگار در نظر گرفته نشود و همان عوارض و مالیات موجود در ماده ۷۳ کفایت کند. مساله قابل تامل درخصوص تصویب بند ۷ الحاقی تبصره ۶ لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ التهابی است که در بازار قیمت سیگارهای تولید داخلی با برند ایرانی ایجاد می‌شود؛ چراکه قیمت سیگارهای ایرانی نسبت به سیگارهای با برند خارجی تولید داخل و نیز سیگارهای وارداتی کمتر بوده و دریافت عوارض ۳۵تومانی از این سیگارها موجب افزایش ۵۰ درصدی قیمت این سیگارها می‌شود. این درحالی است که تعیین عوارض ۳۵تومانی برای سیگارهای تولید داخل با برند خارجی و نیز تعیین عوارض ۵۰ تومانی برای سیگارهای وارداتی موجب افزایش حدود ۱۰درصدی این محصولات می‌شود. بنابراین در چنین بازاری بیشترین افزایش قیمت برای سیگارهای تولید داخلی ایرانی به وجود می‌آید که این مساله موجب خواهد شد بازار فروش، میزان تولید و اشتغال ناشی از این محصولات در داخل با بحران مواجه شود. علاوه بر این باید در نظر داشت که به دلیل نزدیک بودن بازه قیمتی سیگارهای قاچاق با سیگارهای تولید داخلی ایرانی بحران دیگری برای فروش این محصولات به وجود می‌آورد. درحال حاضر بند ۷ الحاقی تبصره شش لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ در کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی مصوب شده و قرار است که در صحن علنی مجلس شورای اسلامی نیز مطرح شود. باید در نظر داشت حتی چنانچه قرار بر کاهش میزان مصرف محصولات دخانی از جمله سیگار با توسل به سیاست افزایش قیمت است، چنین مساله‌یی طبیعتا باید برای کلیه سیگارها اعم از تولید داخلی با برند ایرانی و خارجی همچنین سیگارهای وارداتی لحاظ شود؛ در غیر این صورت چنین اقدامی تنها لطمه به تولید داخلی و بازار فروش سیگارهای ایرانی است.

تعیین چشم‌انداز برای بازارهای قاره آفریقا

مدیرکل دفتر عربی و آفریقایی سازمان توسعه تجارت با اشاره به تعیین چشم‌انداز افزایش سالانه ۲۰درصد صادرات به قاره آفریقا گفت: برای برقراری ارتباط بانکی ایران و کشورهای آفریقا مذاکراتی انجام شده اما به نتیجه مطلوب نرسیده‌ایم. فرزاد پیلتن در گفت‌وگو با فارس اظهار کرد: حجم تجارت ایران و آفریقا در ۹ماه سال ۹۶ حدود ۷۶۳میلیون دلار بوده که از این میزان ۵۱۸ میلیون دلار صادرات ایران به آفریقا و ۲۴۵میلیون دلار شامل واردات ایران از قاره آفریقا بوده است. مدیرکل دفتر عربی و آفریقایی سازمان توسعه تجارت افزود: عمده کالاهای صادراتی به ترتیب شامل بوتان مایع ۹۸میلیون دلار، محصولات از آهن و فولاد ۷۳میلیون دلار، قیر ۵۶ میلیون دلار، پروپان مایع ۳۴میلیون دلار، متانول ۲۰میلیون دلار و سیمان ۱۲میلیون دلار است. او افزود: در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته صادرات ایران به آفریقا حدود ۲۳درصد از نظر ارزش رشد نشان می‌دهد و حدود ۱۸درصد رشد وزنی داشته است. پیلتن مقاصد عمده صادراتی ایران در قاره آفریقا به ترتیب کشورهای مصر، کنیا، سودان، آفریقای جنوبی، موزامبیک، تانزانیا، سومالی، ساحل عاج و تونس عنوان کرد و گفت: تدوین طرح راهبردی توسعه صادرات ایران به آفریقا، تشکیل مستمر جلسات کارشناسی کمیسیون اقتصادی ستاد آفریقا، تصویب بسته ۶ ماده‌یی حمایت از توسعه صادرات به قاره آفریقا در دی ماه امسال ازجمله اقدامات به عمل آمده طی سه سال گذشته برای توسعه تجارت به آفریقا بوده است. پیلتن بیان کرد: برگزاری نمایشگاه‌های اختصاصی ایران در کنیا، تونس و نیجریه و مشارکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی کشورهای آفریقای جنوبی، اتیوپی، سنگال، ساحل عاج، نیجریه، غنا و کنیا و الجزایر را از دیگر اقدامات می‌توان عنوان کرد. او گفت: تعیین چشم‌انداز افزایش سالانه ۲۰درصدی صادرات به قاره آفریقا بر اساس برنامه‌های کلان کشور، پیگیری راه‌اندازی خطوط حمل و نقل دریایی به بنادر آفریقایی یا اعطای تسهیلات حمل دریایی، پیگیری تاسیس مراکز تجاری و بازاریابی محصولات ایرانی در آفریقا ازجمله برنامه‌ها و چشم‌اندازهای تجارت به آفریقاست. پیلتن در مورد روابط بانکی با کشورهای آفریقایی گفت: در دوران تحریم مانند سایر کشورها مشکلاتی در روابط بانکی با کشورهای آفریقایی وجود داشت اما بعد از تحریم ایران در رابطه با برقراری روابط بانکی با بعضی از کشورهای هدف صادرات در قاره آفریقا مذاکراتی انجام داده است. او بیان کرد: مسوولان دولتی آنها هم ابراز علاقه و تمایل برای برقراری روابط بانکی با ایران اعلام کرده‌اند و بعضی از بانک‌های این کشورها هم در مذاکرات با بانک‌های ایرانی ابراز تمایل کرده‌اند. همچنین برخی پیشرفت‌ها هم وجود داشته، ولی هنوز دستاورد مورد انتظار برای برقراری روابط بانکی بخش‌های خصوصی ایران با کشورهای مذکور محقق نشده است.

وزیر نفت در پاسخ به «تعادل» در مورد وضعیت فساد در سالگرد ۳۹ سالگی انقلاب اسلامی:

انقلاب که کردیم چنین قراری نداشتیم

گروه انرژی | نادی صبوری |

«قرار نبود این طور شود»، «روزی که انقلاب کردیم چنین قراری نداشتیم». این پاسخ بیژن زنگنه، وزیر نفت، جوان ۲۵ساله در زمان انقلاب ۵۷ و مرد ۶۵ ساله این روزها به این پرسش روزنامه «تعادل» است: «چطور شد که در ۳۹سالگی انقلابی که مبارزه با فساد یکی از مهم‌ترین آرمان‌های آن بود، سوال‌های فراوانی از شما در این نشست خبری در مورد فساد و دزدی یک مدیر در نفت می‌شود؟» این سوال از این رو مطرح شد که بخش مهمی از نشست خبری دیروز وزیر نفت که به مناسبت سی و نهمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی برگزار می‌شد به تلاش خبرنگاران برای مشخص شدن جزییات دزدی یک مدیر در شرکت اکتشاف نفت اختصاص داشت. دزدی‌ای که طبق گفته وزیر ۸ سال متوالی ادامه داشته است. مشروح مسائل مطرح شده در این نشست خبری را در ادامه می‌خوانید.

عکس‌هایی از راهپیمایی کارکنان صنعت نفت در حمایت از موج انقلابی‌خواهی مردم در سال ۱۳۵۷ در راهرویی که به سالن شهید بهشتی منتهی می‌شود به چشم می‌خورد. سالنی که میزبان نشست خبری وزیر نفت است مملو از جمعیت شده چراکه زنگنه ماه‌هاست، مصاحبه مطبوعاتی نداشته است. وزیر نفت که از جوانان فعال دوران انقلاب بوده با یادآوری آن روزها و ذکر اینکه در آن زمان کمتر از ۲۵سال داشته است، سخنانش را آغاز می‌کند. در ادامه طبق عرف نشست‌های خبری مناسبتی، وزیر نفت به ارائه آماری در مورد وضعیت تولید و صادرات نفت و دیگر تولیدات این وزارتخانه نسبت به سال گذشته می‌پردازد. آماری که برای سهولت خواننده در جدول شماره ۱ قابل دنبال کردن است.

اما نکات مهم نشست روز گذشته نه از دل آمار و ارقام بلکه از دل صحبت‌هایی برمی‌آید که چندان از پیش برنامه‌ریزی شده نیستند. خبرنگار روزنامه شهروند پرسشی را در مورد اقدام‌هایی که ایران برای کاستن از هزینه تمام شده، تولیدات در حوزه نفت مد نظر دارد، مطرح می‌کند. این پرسش پاسخی متفاوت را از سوی وزیر نفت به دنبال دارد. زنگنه که پرسابقه‌ترین وزیر در ایران به حساب می‌آید، می‌گوید:«سیاست ما در کشور ضد بهره‌وری است. با این سیاست چطور می‌شود کاهش هزینه داد؟ هر سال حقوق همه باید زیاد شود. باید عده جدید استخدام کرد. با اینها نمی‌شود کاهش هزینه داد. صنعت نفت را با ۷۰هزار نفر می‌شود اداره کرد اما ۲۲۰هزار نیرو دارد» او مکثی کرده و ادامه می‌دهد: «همین ساختمان پر از آدم است و دارد می‌ترکد. اما اگر به یکی دست بزنی از ۳۰۰ جا به شما زنگ می‌زنند. نفرین می‌کنند و فحش می‌دهند».

در راستای همین صحبت‌ها، وزیر نفت به آماری اشاره می‌کند که موجب تعجب تمام حاضران در سالن می‌شود. این آمار شمار ۴۰هزار نفری نیروهای واحد حراست این وزارتخانه است. در توضیح بزرگی این عدد باید گفت که طبق صحبت‌های زنگنه اگر ۱۰۰دکل حفاری فعال شود تنها موجب اشتغال ۳۰هزار نفر خواهد شد اما واحد حراست با چنین تورمی از نیرو مواجه است که باعث شده است، وزیر نفت به دنبال راهکاری برای کوچک‌سازی آن باشد.

اما یکی از جنجالی‌ترین اظهارات بیژن زنگنه در راستای همین موضوع در پاسخ به پرسش خبرنگار روزنامه عصر اقتصاد مطرح شد. او از زنگنه پرسید که اگر در سال ۱۳۸۴ وزارت نفت را ترک نمی‌کرد اکنون این وزارتخانه با چند نفر نیرو درحال فعالیت بود. وزیر نفت پاسخ داد:«در اگر نمی‌توان زندگی کرد. اگر بزرگ این است که اگر احمدی‌نژاد نمی‌آمد چه می‌شد. احمدی‌نژاد اگر بزرگ است».

به عمرم چنین دزدی ندیده بودم

اما مدیر دزد در شرکت اکتشاف نفت، دومین موضوع داغ و مهم صحبت‌های روز گذشته وزیر نفت بود. او نخست در پاسخ به پرسش یکی از خبرنگاران در این مورد که چطور چنین دزدی‌ای رخ داده است، عنوان کرد:«من بسیار تعجب کردم و در طول عمر کاری‌ام چنین چیزی ندیده بودم یعنی ندیده بودم فردی از خزانه شرکت دزدی کند. بخشی از این پول مربوط به سپرده طرح‌ها و بخشی پول خود شرکت مدیریت اکتشاف بوده است. »زنگنه در ادامه عنوان کرد:«ما با وجود تعدد سیستم‌های نظارتی در آنها دچار ضعف هستیم. در هیچ جایی منعکس نشده که این فرد تمام این سال‌ها درحال دزدی بوده است. این نشان می‌دهد در سیستم‌های نظارتی ازجمله اطلاعات، دیوان محاسبات، سازمان بازرسی و حسابرسی اشکال وجود دارد.» وزیر نفت در ادامه عنوان کرد:«سیستم‌ها باید زود علامت دهند. ایشان نیز انسان ظاهرالصلاحی بوده و از همکارانش نیز قرض می‌گرفته تا کسی به او شک نکند».

اما همانطور که این پرسش برای اذهان عمومی نیز ایجاد شده است که اساسا چرا یک فرد برای این مدت طولانی در پستی مشخص باقی مانده است، وزیر نفت عنوان کرد که ما نیز به دنبال ابلاغ برخی تغییرها هستیم. او ادامه داد:« ماندن کسی در یک سمت نباید طولانی شود. چرخش مفید است و به کاهش فساد کمک می‌کند.»

موضوع مدیر دزد اما یک بار دیگر از جنبه‌ای متفاوت مورد پرسش قرار گرفت. این‌بار نوبت خبرنگار آنا بود که از وزیر نفت سوال کند دزدی این مدیر چگونه کشف شده است؟ وزیر نفت در پاسخ به این سوال گفت:« رییس حسابداری شرکت اکتشاف متوجه این موضوع و عدم مغایرت می‌شود. با این آقا تماس گرفته و عنوان می‌کند که برای توضیح عدم مغایرت یکدیگر را ملاقات کنند، مدیر مربوطه می‌گوید: چشم حاج آقا اکنون می‌آیم. » اما همانطور که مشخص است این مدیر پس از این تماس ایران را ترک می‌کند.

لزوم پیگیری حقوقی تعلل گازی پاکستان

در تفکیک مسائل مطرح شده در نشست خبری روز گذشته، بعضی موارد نیز در دسته مسائل تخصصی و فنی حوزه نفت قرار می‌گیرند. یکی از این مسائل موضوع صادرات گاز ایران و نقش ضعیف دیپلماسی در پیشبرد اهداف این حوزه بود که از سوی خبرنگار روزنامه ثروت مطرح شد. وزیر نفت در پاسخ به این پرسش و در واقع در تشریح آخرین وضعیت خط لوله صلح عنوان کرد:«در مورد این خط لوله ما خرج عظیمی کردیم و پاکستان به تعهدات قراردادی عمل نکرده است. این مساله از نظر ما باید وارد فاز پیگیری حقوقی بشود. البته مساله سیاسی نیز دارد اما از نظر وزارت نفت باید وارد پیگیری حقوقی کنیم» وزیر نفت در ادامه نیز موضوعی را مطرح کرد که نشان می‌داد رویکرد ایران در قبال این کشور دست‌به‌عصا خواهد بود. او گفت:«در مواجهه با پاکستان باید مجموع مسائل دیده شود».

وزیر نفت همچنین در تشریح وضعیت پرونده ایران و ترکمنستان که خود به تازگی از طلب ۱٫۵میلیارد دلاری ترکمنستان از ایران سخن گفته بود، عنوان کرد:«این کشور مدعی است که از ما طلب دارد ما نیز می‌گوییم آنها به ما خسارت زده‌اند و در نتیجه طلب آنها و خسارت ما باید یک جا دیده شود.»

وزیر نفت دیروز ابعاد جدیدی از اختلاف ایران با هند بر سر میدان گازی فرزادB که «تعادل» تاکنون گزارش‌های اختصاصی متعددی پیرامون آن تهیه کرده است را تشریح کرد. او در این زمینه گفت: «هزینه تولید گاز به همراه عملیات شیرین‌سازی در این میدان ۱۲ الی ۱۳سنت در هر متر مکعب است. از سویی این میدان میعانات گازی نیز ندارد و بازپرداخت فقط از محل ارزش گاز تولیدی است. همین با پارس جنوبی تفاوت ایجاد می‌کند» او در ادامه از سفر قریب‌الوقوع یک گروه از ایران به هند برای مذاکره در این مورد خبر داد.

زنگنه که تاکنون کمتر با جزئیات درباره اختلافات با هند صحبت کرده بود افزود: «طبق قانون ما در قراردادها باید بازپرداخت از محل بخشی از خود میدان باشد. این حالت که سرمایه‌گذار بکوید که ما گاز را تولید می‌کنیم و با محل مصرف آن کاری نداریم برای ما غیرممکن است. سرمایه‌گذار باید مصرف گاز تولیدی را مشخص کرده و همچنین نحوه تبدیل به ارز نیز معلوم شود. هندی‌ها بر سر همین گیر دارند.»

بیژن زنگنه دیروز بیش از هر زمان دیگری ضعف‌های موجود در سیستم فعلی اداره نفت را مطرح کرد. علاوه بر انتقاد او از شمار زیاد کارکنان این وزارتخانه او از دست داشتن وزارت نفت در خدمات مختلف نیز ایراد گرفت. وزیر نفت گفت: «بسیاری کارها دست دولت است و نباید باشد. مثلا حمل سوخت وقتی دست دولت است چند صد سند حسابداری می‌خورد و وقت زیادی را اتلاف می‌کند. آیا باید روزی ۷۰ میلیون گازوییل را خود دولت حمل کند؟ در این میان دایم هم دعوا است. یا مثلا چرا باید کارکنان ایستگاه افزایش فشار گاز دولتی باشند؟» او افزود: «اشتغال این نیست که کارمند وزارتخانه باشید و این به معنای این نیست که وزارت نفت نمی‌تواند اشتغال ایجاد کند. برای مثال در یک دکل حفاری ۲۵۰ الی ۳۰۰ نفر کار می‌کنند اگر ۱۰۰ دکل را فعال کنیم ۳۰ هزار نفر اشتغال خواهیم داشت. یا مثلا با راه‌اندازی فازهای ۲۲و۲۳و۲۴ پارس جنوبی ۷هزار شغل ایجاد می‌شود.»

موضوع خروج نهادهای نظامی از فعالیت‌های اقتصادی با توجه به نقش پررنگ این نهادها در حوزه انرژی نیز که پیش از این «تعادل» به آن پرداخته بود، دیروز توسط ایلنا از وزیر نفت مطرح شد. بیژن زنگنه در پاسخ به این پرسش عنوان کرد: «قرارگاه خاتم در فازهای متعدد کار کرده که سال آینده تمام می‌شود. قرارگاه در کارهای لوله‌کشی، خطوط و NGL حضور داشته که خروجشان بسته به تصمیم خودشان و فرماندهی است.»

پول نفت گم نشده است

اما به نتیجه ملموس نرسیدن هیچ کدام از مذاکرات ایران برای قراردادهای نفتی، بخشی از فضای نشست خبری را به سمت پرسش‌هایی درخصوص این موضوع سوق داد. در نخستین پرسش در این مورد خبرنگار روزنامه اعتماد از وزیر نفت سوال کرد که آیا این شایعه که حتی خود وزارت نفت نیز از انعقاد قرارداد خارجی مایوس شده و علاقه چندانی به پیگیری آن ندارد صحیح است؟ وزیر نفت در پاسخ به این پرسش عنوان کرد: «در نفت همکاران ما بسیار جدی هستند. من برای سلامت کار افراد مذاکره‌کننده را به حداقل رساندم. این افراد حکم دارند. من افراد را محدود کردم و گفتم باید تمام مذاکرات ثبت شود. مذاکره‌کنندگان جدی و با صلاحیت هستند.» او در ادامه در پاسخ به پرسشی با این مضمون که آیا توتال زیر بار زور ترامپ نمی‌رود گفت: «آنها تاکنون زیر بار نرفته‌اند.» او در ادامه به شوخی گفت: «اما یاد آن جمله معروف که می‌گفت ما خیلی زیر بار زور نمی‌رویم مگر که زور خیلی پرزور باشد.»

اشاره به قرارداد با توتال و اثرات منفی ترامپ بر آن باعث شد داغ وزیر نفت از مخالفان انعقاد قرارداد خارجی در ایران و فشارهای این گروه‌ها تازه شود. او در این زمینه گفت: «در کشور ما عده‌یی کار می‌کنند و عده‌یی می‌نشینند. اگر به دنبال اشتغال هستیم نباید بگذاریم هر کسی هر روز شبهه‌یی درست کند، باید از ورود سرمایه حمایت کنیم.» زنگنه با لحنی نسبتا دردآلود عنوان کرد: «حرف‌های ضد منافع ایران ترامپ را در داخل ایران نیز بر ضد خودمان گزارش می‌کنند. هدف ترامپ بی‌ثبات کردن بازار ایران است.» وزیر نفت همچنین در ادامه توضیحاتی که در روزهای اخیر پیرامون گزارش دیوان محاسبات از ابهامات مالی مجموعه نفت بیان شده بود عنوان کرد: «این گزارش‌ها حرفه‌یی نوشته می‌شود اما در میان مردم این طور درک می‌شود که مثلا پول نفت گم شده است در حالی که به هیچ‌وجه این‌طور نیست، ما بارها گفتیم اندازه‌گیری قابل استناد در نفت برای فروش است. دیگر مسائل تقریبی است.»

به قواعد جهانی بپیوندیم

اما وزیر نفت دیروز و پس از آنکه با چند پرسش پیرامون «مسدود» شدن پول نفت ایران در کشورهای مختلف خریدار مواجه شد، توضیحاتی را در مورد وضعیت مبادلات بانکی فعلی کشور مطرح کرد. او در این زمینه گفت: «ما پول نفت مسدود شده نداریم بلکه موضوع چالش‌های بانکی است. این چالش‌ها مربوط به تحریم‌ها یا اقدام‌های محدودکننده امریکاست. اکنون از نظر قانونی هیچ بانکی هیچ ممنوعیتی برای کار با ما ندارد، اما تعدادی از این بانک‌ها سهام امریکایی دارند و آن دسته هم که سهام امریکایی ندارند، نقل و انتقال دلارشان زیاد است در نتیجه این دسته از بانک‌ها ریسک نمی‌کنند.»

او ادامه داد: «این ربطی به برجام ندارد و می‌گویند ما به هیچ‌وجه مشکل قانونی نداریم، اما ریسک کار با شمار را نمی‌پذیریم.»

وزیر نفت در تشریح چرایی از بین نرفتن چالش مبادلات بانکی در ایران گفت: «برای نمونه بعضی از گرفتاری‌هایی که داریم، به FATF و پولشویی مربوط می‌شود. اینها باید حل شود وگرنه نمی‌شود کار کرد. ما هنوز در مسائل بانکی مشکل داریم، شک نکنید. این حرف‌ها را حتما بنویسید.

ما در مسائل بانکی مشکل که ارتباطی با برجام ندارد و به بقیه مسائل مربوط است داریم. مثلا پولشویی مساله مهمی است. حمایت از تروریسم، ما که حمایتی از تروریسم نمی‌کنیم. ما همه کارمان شفاف است. مظلوم هستیم و قربانی تروریسم. اما بالاخره در دنیا قواعدی را گذاشته‌اند و می‌گویند برای اینکه ما مطمئن شویم باید این کارها را انجام دهید. با قسم و اینها، آنها قبول نمی‌کنند و می‌گویند باید این فرآیند را طی کنید.»

وزیر نفت عنوان کرد: «ما از بانک‌های چینی انتظار همکاری در انتقال پول داشتیم اما آنها هم ملاحظاتی دارند و نگرانی‌هایی درباره FATF و پولشویی و چیزهای دیگر. برای تروریسم و برای مسائلی آمده‌اند یک قواعد بین‌المللی گذاشته‌اند. نمی‌توانیم در دنیا زندگی کنیم و تافته‌یی جدا بافته باشیم.» زنگنه در پایان گفت: «همین حالا عراق کوچک‌ترین تعامل بانکی با ما ندارد. ما اکنون برای دریافت پول گاز از آنها گرفتاری خواهیم داشت.»

عکس: مجتبی محسنی | NIOC

شاخص	وضعیت سال ۱۳۹۵	وضعیت سال ۱۳۹۶ نسبت به ۱۰ ماهه ۱۳۹۵
متوسط افزایش تولید نفت خام	-	افزایش متوسط روزانه ۱۶۰ هزار بشکه‌ای
صادرات نفت خام	-	افزایش متوسط روزانه ۶۰ هزار بشکه‌ای
تولید نفت از غرب کارون	۱۶۰ هزار بشکه در روز	افزایش ۱۴۵ هزار بشکه‌ای
لایه نفتی پارس جنوبی و میدان یاران جنوبی	عدم تولید	افزایش روزانه ۶۳ هزار بشکه‌ای تولید
تولید گاز از پارس جنوبی	۴۷۰ میلیون متر مکعب	افزایش ۸۳ میلیون متر مکعبی
صادرات گاز به عراق	عدم صادرات	افزایش روزانه ۱۳ میلیون متر مکعبی
تولید بنزین	-	افزایش ۱۶٫۵ میلیون لیتری

چت باکس

خبرنگار نفت‌خبر - آیا صحت دارد که سازمان بازرسی کل کشور مانع برخی پرداخت‌ها به پیمانکاران نفتی از جمله قرارگاه خاتم‌الانبیا شده است؟

وزیر نفت- این را باید از سازمان بازرسی کل کشور جویا شوید به هر حال مطالبی که سازمان بازرسی عنوان کرده است از نظر حقوقی درست است و از نظر من منطقی است. اما باید مشکلات کشور را با توجه به واقعیات حل کرد.

خبرنگار پلتس- آیا با رسیدن احتمالی بهای نفت سبک به بالای ۸۰ دلار اوپک برنامه کاهش تولید را متوقف خواهد کرد؟

وزیر نفت- بهتر این است این مسائل در زمان خودش بحث شود. برای این موضوع در زمان خودش که ماه ژوئن است تصمیم می‌گیریم. ایران توانایی آن را دارد که در صورت توقف برنامه اوپک در چند روز ۱۰۰ هزار بشکه بر تولید نفت خود اضافه کند.

خبرنگار اقتصادآنلاین- آخرین وضعیت پرداخت بدهی‌های بابک زنجانی به وزارت نفت چیست؟

وزیر نفت- ما ۱٫۵ میلیارد یورو دیگر از زنجانی علاوه بر ۲ میلیارد یورو طلب داریم. تاکنون ۲ هزار میلیارد تومان دست ما را به قیمت کارشناسی گرفته است. از سوی دیگر زنجانی ادعایی می‌کند که از طریق فلان فرد پرداخت می‌کنم. من باور نمی‌کنم کسی حاضر است پولی بدهد.

خبرنگار دنیای اقتصاد- چرا برنامه افزایش قیمت بنزین در سال ۱۳۹۷ شکست خورد؟

وزیر نفت- فضای سیاسی به نظر من مناسب نبود. نه در زمانی که ما این طرح را می‌دادیم بلکه پس از آنکه طرح به صورت عمومی عنوان شد.

در نشست انجمن ملی صنایع پلاستیک ایران با اصحاب رسانه مطرح شد:

۷۵۰ هزار شغل صنعت پلاستیک بازیچه مافیای پتروشیمی

گروه انرژی |

وقتی که صحبت از ارزش‌افزوده و دور شدن از خام‌فروشی نفت می‌شود پیش از هر چیز پتروشیمی‌ها خود را نشان می‌دهند. پتروشیمی‌ها بیشتر صادرات غیرنفتی کشور را به خود اختصاص داده‌اند و ارزآوری زیادی دارند. به همین دلیل است که در گام نخست، زمین و تسهیلات و خوراک ارزان‌قیمت برای فعالیت آنها در نظر گرفته می‌شود و پس از آن معافیت‌های مالیاتی و جوایز صادراتی و مشوق‌های بسیار دیگر به آنها تعلق می‌گیرد. حتی وزیر نفت نیز بخش قابل توجهی از برنامه پیشنهادی خود به مجلس شورای اسلامی را به بحث پتروشیمی‌ها و چالش‌های آنها اختصاص می‌دهد و مشکلات این حوزه به بودجه و صحن علنی مجلس هم کشیده می‌شود. با این حال حمایت از زنجیره ارزش نفت و فرآورده‌های پایین‌دستی آن عملا در حوزه پتروشیمی متوقف می‌شود و صنایع تکمیلی پتروشیمی‌ها مورد غفلت و بی‌مهری کامل قرار می‌گیرند. موضوعی که محور نشست روز گذشته انجمن ملی صنایع پلاستیک بود.

پتروشیمی‌ها تامین‌کننده مواد اولیه مورد نیاز بسیاری از صنایع تکمیلی حوزه‌های پلاستیک و پلیمر هستند؛ صنایعی که «۷۵۰ تا ۸۰۰ هزار شغل» کشور و حتی بخش قابل توجهی از اشتغال‌زایی‌های آینده به آنها وابسته است و هم‌اکنون نیز نزدیک به «۱۵میلیارد دلار» ارزش‌آفرینی برای اقتصاد کشور دارند. این صنایع نه تنها مورد غفلت واقع شده‌اند بلکه در پی اقدامات پتروشیمی‌ها و بی‌توجهی دولت در معرض ورشکستگی قریب‌الوقوع هستند؛ وضعیتی که به بهای سودآوری پتروشیمی‌ها به دست می‌آید. توجه بیش از حد دولت به پتروشیمی‌ها و امتیازهای یک طرفه اعطایی به آنها که با تدوین مقررات و نظارت مستمر بر آنها همراه نیست به نوعی باعث ایجاد یک مافیای قدرتمند شده که سلامت اقتصاد کشور و توانایی فعالیت بسیاری از صنایع تکمیلی را به بازی گرفته است. پتروشیمی‌ها هنوز هم از حمایت‌های بی‌دریغ دولت راضی نیستند و هرازگاهی حتی از قیمت کنونی خوراک خود هم انتقاد می‌کنند.

روز گذشته اعضای انجمن ملی صنایع پلاستیک ایران نشستی با اصحاب رسانه داشتند تا از مشکلات و دردهای این روزهای خود سخن بگویند؛ مشکلاتی که شاید ابتدا تصور می‌شد از جنس مشکلاتی است که تمام بخش‌های اقتصادی کشور در این شرایط رکود و افزایش نرخ ارز با آنها مواجهند. اما حضور دست‌کم ۱۵نفری اعضای انجمن‌های مختلف صنایع تکمیلی پتروشیمی در این نشست، این موضوع را به ذهن متبادر کرد که احتمالا موضوع جدی‌تر از این حرف‌هاست و سخنان ناگفته بسیاری وجود دارد که ۱۵نفر از فعالان صنایع تکمیلی پتروشیمی وقت خود را برای سخن گفتن پشت تریبون رسانه‌ها صرف کرده‌اند. با آغاز سخنان اعضای انجمن مشخص شد که واقعا چنین است و فعالان صنایع پایین‌دستی دل پری از پتروشیمی‌ها و البته دولت دارند. براساس اظهارات آنها شرایط فعالیت اقتصادی به حدی وخیم شده که تنها حدود ۲۰درصد از ظرفیت مجموع صنایع پلاستیک و پلیمر کشور فعال است و بسیاری از فعالان این حوزه هم به دنبال آن هستند سرمایه‌های خود را از کشور خارج کرده و در کشورهایی مانند ترکیه کارخانه‌های خود را راه‌اندازی کنند. رییس هیات‌مدیره انجمن ملی صنایع پلاستیک و پلیمر ایران در این نشست بیان کرد: شرکت‌هایی که عضو انجمن ملی پلاستیک هستند نزدیک به ۷۵۰تا ۸۰۰ هزار اشتغال دارند. علاوه بر آن در سال ۹۵ یک میلیارد و ۵۰ میلیون دلار مواد پلاستیکی صادرات به کشورهای همسایه داشتیم. در سال ۹۶ قرار بود ۲۰درصد نسبت به سال قبل پیشرفت در صادرات داشته باشیم اما به دلیل مشکلاتی که در تامین مواد اولیه(ناشی از کارشکنی پتروشیمی‌ها) نه تنها افزایش پیدا نکرد بلکه ۲درصد هم کاهش داشته‌ایم. بیوک‌آقا صحاف‌امین افزود: مشکلاتی که ما داریم به سال ۱۳۹۳ برمی‌گردد؛ در آن زمان قرار بر این شد که تولیدکنندگان داخلی مواد اولیه خود را با ارز آزاد دریافت کنند در صورتی که شرکت‌هایی که در کشورهای همجوار ما قرار دارند و از مواد پتروشیمی ایرانی استفاده می‌کنند، مواد اولیه خود را خیلی ارزان‌تر از ما به دست می‌آورند چون شرکت‌های پتروشیمی ایران موقع فروش به خارجی‌ها که رقبای ما هستند، تخفیف‌های ویژه‌یی می‌دهند.

صحاف‌امین ادامه داد: به طور کلی دولت در ۳دهه گذشته سرمایه‌گذاری سنگینی در بخش پتروشیمی انجام داده؛ به این دلیل که این صنایع پتروشیمی تولیدکننده مواد اولیه پلاستیک باشند چراکه صنعت پایین‌دستی درآمد بالاتر و ارزش افزوده بیشتری را ایجاد می‌کند. به همین خاطر ما امیدوار بودیم که صنایع تکمیلی بتوانند با توجه به رشد و سطح اشتغالی که داشتند، مواد اولیه پتروشیمی را دریافت کرده و با تبدیل آن به کالا نسبت به فروششان در بازارهای بین‌المللی اقدام کنند. با این حال چنین کاری به دلیل وضعیت نرخ ارز و ممانعت پتروشیمی‌ها از عرضه محصولاتشان و بسیاری از مشکلات مشابه عملا ناممکن شده است؛ بازارهای بین‌المللی ما درحال از دست رفتن است و مشاغل ما هم به خطر افتاده است. او در پایان صحبت‌هایش عنوان کرد: اگر خیلی زود به این وضعیت رسیدگی نشود نه تنها نمی‌توانیم اشتغال بیشتر تولید کنیم بلکه همان اشتغال‌هایی که در سال‌های قبل هم داشتیم از بین می‌رود.

در ادامه این جلسه علی لشکری، عضو هیات‌مدیره انجمن ملی پلاستیک بیان کرد: تفاوت قیمت فروش محصولات پتروشیمی به شرکت‌های ایرانی و رقبای آنها حتی در برخی مواد مانند دی اتیل هگزانول به ۴۰درصد هم می‌رسد. در تاریخ ۲۴ آبان ۹۶ این گرید که توسط پتروشیمی شازند تولید می‌شود با ۴۵درصد رقابت به تولیدکننده داخلی فروخته شده است. وی به این موضوع اشاره کرد که در ۶ ماه گذشته و با وجود هشدارها و درخواست‌هایی که بابت حفظ سطح قیمتی دی اتیل هگزانول شده بود، قیمت این محصول به شدت افزایش یافته است. چه اتفاقی در اقتصاد ایران افتاده که یک ماده اولیه که پتروشیمی مسوول تامین آن است را ۶۵ درصد گران کند و بعد توقع داشته باشیم تولیدکننده ما بازار افغانستان که بازار مهمی برای ما در تولیدات کفش و صندل بود را از دست ندهد؟ مسعود مهدوی از اعضای هیات‌مدیره انجمن لوله و پلی اتیلن در ادامه صحبت‌های لشکری توضیح داد: وضعیت برای تولیدکنندگان داخلی به قدری وخیم شده و مزایایی که همسایگان ایران از این شرایط می‌برند به حدی زیاد است که بسیاری از همکاران به فکر آن افتاده‌اند تا کارخانه‌های خود را به ترکیه منتقل کنند. در این نشست همچنین بیان شد که براساس اطلاعات رسیده به برخی از اعضای انجمن پلاستیک و پلیمر در دو ماهی که مجلس شورای اسلامی درگیر بودجه است، دبیر انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی موفق شده است با لابی کردن، نرخ خوراک پتروشیمی‌ها در سال ۹۷ را از ۲۳سنت برای هر متر مکعب گاز که اصرار وزیر نفت بود تاکنون به ۱۷سنت برساند و ممکن است این رقم به ۱۳سنت هم برسد. در این صورت باز هم باید در سال ۹۷ شاهد آن باشیم که ثروت‌های ملی ایران به بهایی ناچیز در اختیار مافیای پتروشیمی قرار می‌گیرد و در فقدان نظارت مناسب در نهایت نصیب تولیدکنندگان خارجی می‌شود.

تریبون وزیر

افتتاح ۲۸۲ طرح صنعت برق در ۳ استان کشور

پاون | به مناسبت چهارمین روز دهه فجر انقلاب اسلامی رضا اردکانیان، وزیر نیرو دیروز از طریق ویدئو کنفرانس ۲۸۲طرح به ارزش ۲هزار و ۴۰۷میلیارد و ۱۹۸میلیون ریال را افتتاح کرد. این طرح‌ها شامل ۶ طرح برق منطقه‌یی زنجان با اعتباری بالغ بر ۴۰۲میلیارد و ۲۰۰میلیون ریال، ۱۹۹طرح شرکت توزیع قزوین با اعتباری بالغ بر ۵۸۵ میلیارد و ۹۹۸میلیون ریال و ۷۷پروژه برق منطقه‌یی و شرکت توزیع برق هرمزگان با اعتباری بالغ بر یک هزار و ۴۰۹میلیارد ریال است.

ازجمله این طرح‌ها می‌توان به ۱۹۱طرح شرکت توزیع نیروی برق و ۸ طرح نیروگاه تولید پراکنده در قزوین، احداث پست ۲۳۰٫۶۳کیلوولت حسین آباد، احداث پست ۶۳٫۲۰کیلوولت البرز۵ و نصب بانک خازنی در پست ۶۳٫۲۰کیلوولت بویین زهرا در زنجان اشاره کرد.

همچنین از طرح‌های افتتاح شده در هرمزگان نیز می‌توان به افزایش ظرفیت پست ۲۳۰کیلوولت پهل، خط ۶۳کیلوولت طلوع رسالت، پست ۶۳کیلوولت مصلی، کابل ۶۳کیلوولت دیا مصلی، پست ۶۳کیلوولت موقت طلوع، خط و پست ۶۳کیلوولت موقت لنگه ۲، افزایش ظرفیت پست ۶۳کیلوولت میناب و ۷۰طرح شرکت توزیع برق این استان نام برد. همچنین دیروز مرکز پایش و امنیت فناوری اطلاعات صنعت برق کشور با حضور رضا اردکانیان، وزیر نیرو و مدیران ارشد صنعت برق کشور در شرکت مدیریت شبکه برق ایران راه‌اندازی شد. با راه‌اندازی این مرکز، پایش و کنترل تجهیزات فناوری اطلاعات و ارتباطات صنعت برق کشور به صورت لحظه‌یی امکان‌پذیر شده است. این مرکز بیش از ۲۵۰۰ ایستگاه(پست‌های تولید، انتقال و فوق توزیع برق همچنین ساختمان‌های اداری) را تحت پوشش خود دارد. تعداد تجهیزات تحت پوشش درحال بهره‌برداری این مرکز حدود ۹۰۰مورد در شبکه سنجش، حدود ۵۷۰ مورد در شبکه مخابرات و حدود ۸۵۱ مورد در شبکه فناوری اطلاعات است. همچنین تجهیزات در دست توسعه این مرکز شامل بیش از ۲۵۰۰تجهیز در شبکه سنجش، حدود ۱۰۰۰تجهیز در شبکه مخابرات و حدود ۱۱۰۰تجهیز در شبکه فناوری اطلاعات می‌شود. پایش لحظه‌یی شبکه ICT و افزایش قابلیت اطمینان سرویس‌های ارتباطی، شناسایی و رفع تهدیدات امنیتی، شناسایی نقاط آسیب‌پذیر بالقوه، مدیریت پیمانکاران و کنترل زمان رفع قطعی و مرکز کنترل شبکه ICT صنعت برق در زمان بروز بحران از دستاوردهای راه‌اندازی این مرکز است. مراحل راه‌اندازی این مرکز که از سال ۹۵ آغاز شده بود، امروز و همزمان با دهه فجر مورد بهره‌برداری قرار گرفت. وزیر نیرو همچنین شنبه شب در صدا و سیما حضور یافته و در گفت‌وگو با بخش خبری ۲۱ شبکه یک سیما از نهایی شدن سرمایه‌گذاری خارجی ۱۲میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلاری در بخش برق کشور خبر داد. به نقل از وزیر نیرو، ۲/۵میلیارد دلار از این سرمایه‌گذاری قرار است در زمینه تولید ۲هزار مگاوات برق در نیروگاه‌های خورشیدی صرف شود که ۷۰درصد این سرمایه‌گذاری از منابع خارجی تامین می‌شود.

کوتاه از دنیای انرژی

رایزنی برای وصل پوز جایگاهداران

تسنیم | محمدرضا موسوی مدیرعامل شرکت ملی پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی از رایزنی با بانک مرکزی برای حل مشکل جایگاهداران سوخت در خصوص زمان انتقال وجوه به حساب آنها خبر داد.

موسوی‌خواه افزود: در کل کشور سیستم شتاب فعال است و خریدهایی که از طریق سیستم الکترونیک انجام می‌شود مالک وجه، ۲۴ساعت بعد می‌تواند از این وجه استفاده کند که همه جایگاه‌ها چه شرکتی و چه جایگاه‌های غیرشرکتی باید این‌گونه خرید انجام دهند. طبیعی است وقتی که بخش اعظمی از فروش‌شان از طریق پوزهای الکترونیکی است و از آنجا که جایگاهدار صبح روز بعد می‌خواهد، خرید کند بنابراین وجه باید در اختیارش باشد که متاسفانه این تصمیم بانک مرکزی جایگاه‌ها را دچار مشکل کرده است.

از میانه‌های هفته گذشته واریز با تاخیر پول از طریق کارت‌های اعتباری و دستگاه‌های پوز به حساب جایگاهداران سوخت موجب ایجاد مشکلات برای مردم و جایگاهداران شد تا جایی که رییس جایگاهداران سوخت در اظهار نظری گفت: به دلیل مشکلاتی که با بانک‌ها داریم از این پس جایگاه‌ها فقط در قبال دریافت پول نقد بنزین تحویل می‌دهند. با این همه موسوی‌خواه گفت: از جایگاه‌ها درخواست می‌کنیم که به قطع پوزهای بانکی اقدام نکنند، زیرا با پیگیری داریم مشکل را حل می‌کنیم.

کاهش مصرف نفت جهان تا سال ۲۰۴۰

بلومبرگ | شرکت اکسون‌موبیل در گزارشی اعلام کرد، اگر کشورهای جهان به تعهدات خود برای مهار تغییرات اقلیمی پایبند باشند، تقاضا برای نفت ممکن است تا سال ۲۰۴۰ میلادی ۴۰درصد کاهش یابد، هرچند یک سناریو محتمل‌تر این است که تقاضا برای نفت رشدی ۲۰درصدی خواهد داشت. بر اساس پیش‌بینی نخست ممکن است، میزان مصرف نفت به حدود ۷۸میلیون بشکه برسد و بر اساس سناریو دوم مصرف روزانه نفت جهان به ۱۱۷میلیون بشکه خواهد رسید.

یافته‌های این گزارش نشان می‌دهد که نفت و گاز طبیعی تا سال ۲۰۴۰ میلادی همچنان حدود ۵۵ درصد از کل نیازهای انرژی جهان را تامین خواهد کرد و نفت بیشترین نقش را در این زمینه خواهد داشت. همچنین انتظار می‌رود، نقش زغال‌سنگ از حدود ۴۰درصد در سال ۲۰۱۶ به کمتر از ۳۰درصد در سال ۲۰۴۰ برسد. بر اساس این گزارش، خودروهای برقی و هیبریدی تا سال ۲۰۴۰، ۴۰درصد از فروش خودروهای سبک را از آن خود خواهند کرد؛ این در حالی است که این رقم در حال حاضر تنها ۳ درصد است.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

دوشنبه ۱۶ بهمن ۱۳۹۶ | ۱۸ جمادی‌الاول ۱۴۳۹ | شماره ۱۰۳۵ | Mon. February 5, 2018

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان- خیابان کوثر دوم- بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: روزتاب - توزیع: نشر گستر امروز -تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۲:۱۸ | اذان مغرب: ۱۷:۵۴ | اذان صبح فردا: ۰۵:۳۴

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

دومین روز از جشنواره فیلم فجر

عکس: ایلنا

چهره روز

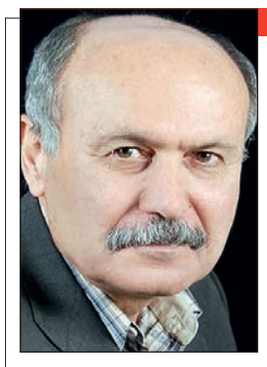

مسابقه ثروت‌اندوزی و کتاب نخواندن

فرهاد کشوری، داستان‌نویس می‌گوید: در جامعه‌یی که سوپر میلیاردر شدن و مسابقه برای ثروت‌اندوزی فرهنگ غالب باشد باید شاهد نزول کتاب‌خوانی باشیم. او به ایسنا گفته است: مدت ۶ سال و نیم محل کارم بندرعباس بود. این شهر یک کتاب‌فروشی نداشت و حالا هم ندارد. منظورم از کتاب‌فروشی جایی است که کتاب‌های علوم انسانی و ادبیات، آن هم به‌روز عرضه شود، نه آثار ۳۰سال پیش آن هم گم و گور در لابه‌لای کتاب‌های کمک درسی و... .

وقتی کتاب‌فروشی‌های ما این همه کم باشند، ویترین برای عرضه کتاب هم کم است. فکر می‌کنم آنچه جایش خالی است ان. جی. اُهای مستقل کتاب‌خوانی آن هم به شکل گسترده است.

این نویسنده در عین حال گفته: مهم ثبت نوشته‌ها در قالب ماندگاری چون کتاب است. نویسنده به هر صورت می‌نویسد. اگر روزی فروغ گفت تنها صداست که می‌ماند، منظورش کلمات نوشته شده بود. و الا اگر صدا را ثبت یا ضبط نکنند، باد آن را می‌برد.

بررسی میزان اعتماد موسسات کلیدی امریکا به دولت

افول اعتماد به دولت امریکا

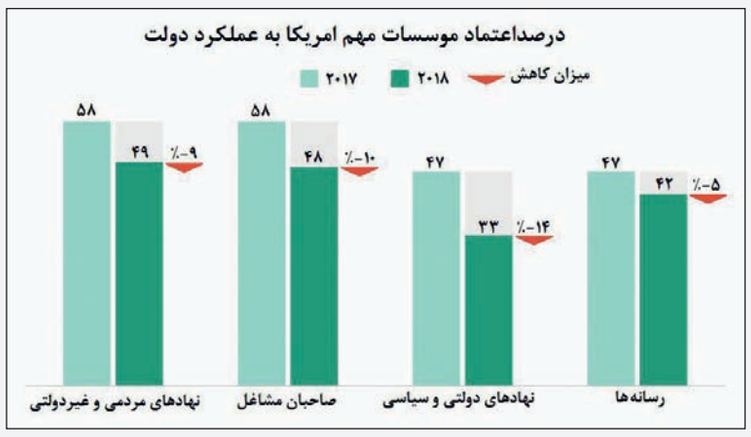

آمارنامه

گروه گوناگون | طبق تازه‌ترین اطلاعات منتشر شده، اعتماد موسسات کلیدی در امریکا به دولت، کاهش قابل توجهی در ۱۲ماه گذشته داشته است. در این نظرسنجی که از سوی موسسه ادلمن در ژانویه ۲۰۱۸ منتشر شده، اعتماد عمومی در امریکا ۹ پله سقوط داشته و به ۴۳ درصد رسیده است. بر این اساس امریکا در میان ۲۸ کشور به جایگاهی پایین‌تر سقوط کرده و از نظر اعتماد عمومی بدترین سال خود را پشت سر گذاشته است.

در این میان طبق نتایج نظرسنجی‌های اعلام شده، موسسات مردم‌نهاد و خصوصی پیش از این بیشترین اعتماد را به دولت داشتند. در سال گذشته میلادی، میزان اعتماد این موسسات به عملکرد و وعده‌های دولت حدود ۵۸درصد گزارش شده بود که این اعتماد در ژانویه ۲۰۱۸ با ۹درصد کاهش به ۴۹درصد رسید. به نظر می‌رسد کاهش بودجه نهادهای مردمی و خیریه‌ها، این موسسات را دچار رکود کرده و همین موضوع سبب بی‌اعتمادی و نارضایتی آنها از دولت شده است. با این حال طبق نتایج این نظرسنجی، همچنان سطح اعتماد این موسسات به دولت امریکا از سایر موسسات کلیدی بالاتر است.

صاحبان مشاغل و کسب‌وکار نیز در سال ۲۰۱۷، اعتماد ۵۸درصدی به عملکرد دولت ترامپ داشتند. وعده‌های ترامپ برای نجات و حفظ مشاغل، صاحبان کسب و کارها را به آینده امیدوار کرده بود. این در حالی است که به نظر می‌رسد، عملکرد دونالد ترامپ در سال اول فعالیت او هزاران شغل از دست رفته در بخش‌های مختلف طی ۱۲ماه گذشته، صاحبان مشاغل را نگران کرده میزان اعتماد آنها را در نظرسنجی اخیر موسسه ادلمن در ژانویه سال ۲۰۱۸، با ۱۰درصد کاهش به ۴۸درصد رسانده است.

در این میان نهادهای دولتی و سیاسی بیشترین میزان کاهش اعتماد به دولت دونالد ترامپ را ثبت کرده‌اند. هرچند که در آغاز فعالیت ترامپ نیز نهادهای دولتی اعتماد چندانی به او نداشتند، اما همان میزان اعتماد نیز در ژانویه ۲۰۱۸ حدود ۱۴ درصد کاهش داشت. طبق گزارش موسسه ادلمن در سال ۲۰۱۷، میزان اعتماد نهادهای دولتی و سیاسی به عملکرد دولت حدود ۴۷درصد بود که در نخستین ماه سال ۲۰۱۸ به ۳۳درصد کاهش یافت. در بسیاری از گزارش‌ها نیز اعلام شده حتی در میان جمهوری‌خواهان و حامیان دولت ترامپ نیز بسیاری افراد از عملکرد او ناراضی بوده و از وعده‌های او ناامید شده‌اند.

در آغاز سال ۲۰۱۸ در یک گزارش منتشر شد که برای نخستین‌بار در سطح جهانی رسانه‌ها به عنوان نهادهایی مطرح شدند که مردم کمترین میزان اعتماد به آنها را دارند. این در حالی است که نتایج نظرسنجی ادلمن نشان می‌دهد که افراد فعال در حوزه رسانه، کمترین کاهش اعتماد نسبت به دولت را داشته‌اند. در این نظرسنجی اعلام شده که میزان اعتماد رسانه‌ها به دولت در سال ۲۰۱۷ حدود ۴۷ درصد بود که در ژانویه ۲۰۱۸ تنها با ۵ درصد کاهش به ۴۲درصد رسید. در مقابل این میزان اعتماد رسانه‌ها به دولت طبق گزارشی که در آغاز سال ۲۰۱۷ منتشر شد، میزان بی‌اعتمادی مردم امریکا به رسانه‌های این کشور به بالاترین حد رسیده است. اکثر رسانه‌های معروف امریکا مواضعی متفاوت با رییس‌جمهوری جدید این کشور دارند. علاوه بر بی‌اعتمادی مردم، ترامپ نیز در چند کنفرانس مطبوعاتی خود به عنوان رییس‌جمهوری امریکا، رسانه‌ها را دروغگو خواند و اعلام کرد که مردم واقعیت را می‌دانند.

طبق این گزارش کاهش اعتماد عمومی به دولت در امریکا به دلیل ایجاد بی‌اعتمادی‌های شدید از سوی دولت دونالد ترامپ است که در مقایسه با سال ۲۰۱۷ حدود ۱۴پله کاهش یافته است.

کیوسک

رسوایی دوپینگ در المپیک زمستانی

سان دی تایمز:

این روزنامه در صفحه اول خود، با انتشار عکسی از المپیک زمستانی، گزارشی از دوپینگ روسیه در این مسابقات منتشر کرد. طبق گزارش سان دی تایمز، به‌دنبال رسوایی‌های اخیر دوپینگ روس‌ها، فیفا تحقیقات خود را درخصوص تیم ملی فوتبال روسیه با شدت بیشتری دنبال می‌کند. این رسوایی‌ها همچنان فعالیت این کشور را در جام جهانی تهدید می‌کند. همچنین، فدراسیون جهانی فوتبال (فیفا) تاکید کرد آنها در حال حاضر با رییس سابق آزمایشگاه مسکو همکاری دارند. رودچنکوف پیش از این اطلاعاتی را درخصوص دوپینگ روس‌ها مطرح و به امریکا فرار کرد. گفته شده که او با فیفا همکاری می‌کند تا علیه فوتبالیست‌ها مدارک و شواهد لازم را جمع‌آوری کند. رودچنکوف در دادگاه بین‌المللی ورزش علیه ورزشکاران المپیک زمستانی روسیه و تخلفات صورت گرفته در المپیک زمستانی سوچی شهادت داده بود.

سان‌دی مورنیگ پست:

برای بیست و دومین سال متوالی، هنگ‌کنگی‌ها عنوان آزادترین اقتصاد جهان را به خود اختصاص دادند.

براساس شاخص آزادی اقتصادی که به‌تازگی توسط نشریات مختلف منتشر شد، هنگ‌کنگ برای بیست و دومین سال متوالی عنوان آزاد ترین اقتصاد جهان را به خود اختصاص داد. طبق این گزارش، آزادی اقتصادی در هنگ‌کنگ، قوانین بهتری برای کسب درآمد بیشتر وجود دارد، همچنین در حال حاضر هنگ‌کنگ، ۹۷درصد به یک مکان خدمات محور تبدیل شده و اقتصادی بر پایه تولید داشته است. در این شاخص ۴ معیار مقررات، دولت محدود، کارآمدی رگولاتوری و بازارهای باز وجود دارد. براساس این گزارش، افراد در جوامع آزاد به لحاظ اقتصادی بیش از دو برابر متوسط جهانی درآمد کسب می‌کنند. همچنین، در این شاخص سنگاپور، نیوزیلند، استرالیا و سوییس به‌ترتیب در جایگاه دوم تا پنجم قرار گرفتند.

نیویورک تایمز:

صفحه اول این روزنامه، گزارشی از موضع دونالد ترامپ در مقابل کره‌شمالی منتشر کرد. طبق گزارش نیویورک تایمز، پیش از این، دونالد ترامپ برای متوقف کردن فعالیت‌های هسته‌یی کره‌شمالی، تحریم‌های بسیاری علیه این کشور وضع کرد اما در این گزارش اعلام شده که تحریم‌های اقتصادی برای توقف فعالیت‌های هسته‌یی این کشور کافی نیست. بنابراین، احتمال حمله نظامی امریکا به کره‌شمالی مطرح شده است. پایگاه «اینترسپت» با مقایسه سخنرانی سالانه «دونالد ترامپ» رییس‌جمهور امریکا درباره کره‌شمالی، نوشته است عباراتی که او به کار برد، مانند عباراتی است که «جورج بوش» پیش از حمله به عراق درباره این کشور به کار می‌برد. همچنین در این گزارش گفته شده در حالی که یک هیات از کره‌شمالی برای مذاکرات درباره همکاری‌های دوجانبه راهی روسیه شده، رییس‌جمهور امریکا از ۶تبعه کره‌شمالی که از این کشور گریخته‌اند در کاخ سفید میزبانی کرد؛ ملاقاتی که او در آن گفت که گزینه دیگری برای آزمودن در مقابل پیونگ‌یانگ ندارد.

بازار هنر

مستند همسر امام(ره) با تغییرات جدید در فجر

کارگردان مستند «بانو قدس ایران» با اشاره به اینکه این مستند نسبت به نسخه‌یی که در جشنواره حقیقت به نمایش درآمد تغییراتی داشته است، گفت: من بعد از جشنواره حقیقت معتقد بودم که فیلم ناقص است بنابراین بعد از جشنواره مجددا فیلمبرداری را آغاز کردیم و نکات مهمی به آن اضافه شد که از جمله آن حضور همسر حاج احمد خمینی است.

مصطفی رزاق‌کریمی کارگردان مستند «بانو قدس ایران» درباره حضور این مستند در بخش رقابتی جشنواره فیلم فجر بیان کرد: به نظر من حضور یک مستند در کنار فیلم‌های داستانی دیگر در سینما یک تجربه مثبت است که خارج از ایران در جشنواره‌های برلین، فرانسه و آلمان تجربه شده و جواب بدی هم نداده است. در ایران هم این نخستین بار است که یک مستند در بخش رقابتی حضور دارد و می‌تواند اتفاقات خوبی را رقم بزند. او همچنین به ایسنا گفت: این اتفاق خوبی است که در کنار این همه فیلم داستانی، مخاطبان با دنیای سینمای مستند هم مواجه می‌شوند و مهم این است که در این وجه هم فیلم مستند به نمایش درمی‌آید. با توجه به اخباری که به من داده شده است، در این ۳ روز که از ابتدای جشنواره می‌گذرد، حضور مردم برای دیدن این مستند پررنگ بوده و این نشان می‌دهد که افراد به دیدن فیلم مستند هم در کنار فیلم‌های داستانی علاقه‌مند هستند. ولی اینکه داوران چه فکری راجع به ارزیابی این اثر داشته باشند را نمی‌دانم، البته این نکته هم وجود داشت که در جدول برنامه‌های چند سینما مثل باغ کتاب اسمی از نمایش مستندها وجود ندارد.

او ادامه داد: این فیلم بخشی از تاریخ معاصر ماست و برای نسل جوان جذاب خواهد بود. «بانو قدس» موضوع حساسی داشته و نزدیک شدن به آن نیازمند تحقیق و اسناد و مدارک بسیاری بود. این مستند فقط برای جشنواره حقیقت یا جشنواره فجر ساخته نشد بلکه هدف آن ساخت مستندی برای مردم بوده است و حاصل جمع‌بندی تمام تجربیات سال‌ها فعالیت من در ساخت مستندهای پرتره است.

زندگی از دل آوارهای «بمب» می‌روید

نایب‌رییس انجمن منتقدان و نویسندگان سینمایی ایران در یادداشتی به نقاط ضعف و قوت فیلم «بمب» ساخته پیمان معادی پرداخت. در بخشی از یادداشت جعفر گودرزی آمده است: موضوع بمباران شهرها در دهه ۶۰ و فضای ملتهبی که در آن دوران بر مردم و سیستم آموزشی و مدارس گذشت با چاشنی عشق در دومین فیلم پیمان معادی به تصویر کشیده شده است.

فضای نوستالژی و کمتر دیده شده دهه ۶۰ در آثار تصویری که در فیلم «بمب» دیده و حس می‌شود و تاکید بر این نوستالژی هم در فیلم به خوبی مشهود است اما متاسفانه این حس و دغدغه فقط در مطرح کردن موضوع احساس می‌شود اما در نوع انتخاب صحنه و لباس و روابط آدم‌ها وجود ندارد.

اما چیزی که به وضوح می‌توان در متن فیلم حس کرد، نمایش روزمرگی‌های ما و مشکلات فی‌مابین در روابط جامعه پرسوءتفاهم در تعاملات فردی، خانوادگی و اجتماعی افراد منتها در یک اتمسفری نوستالژیک در برشی از دهه ۶۰ است و در انتها تاکید بر عنصر عشق و درک متقابل به مثابه قدرتمندترین مولفه‌یی که در بحرانی‌ترین موقعیت‌ها همه‌چیز را تغییر می‌دهد و اینکه نگاه عاشقانه حتی یک نوجوان می‌تواند، زندگی در حال فروپاشی معلم را دگرگون کند و عشق خفته آنها را از زیر خروارها خاک بیرون بکشد؛ کاری که دخترک نوجوان با معلم زبان خود با بازی لیلا حاتمی کرد.

نکته دیگر فیلم اشاره بر لزوم گفت‌وگو در جامعه و خانواده است و این فقدان گفت‌وگوست که بسیاری از خانواده‌ها را به ورطه جدایی و نابودی می‌کشاند اما متاسفانه روی این موضوع هم تمرکز ندارد و در میان خرده داستانک‌ها و موقعیت‌های کوچک و ریز اما بسیار، گم شده است.

«جاده قدیم» خشونت پستوی خانه‌ها را بیرون کشید

منیژه حکمت معتقد است که پنهان‌کاری ریشه در فرهنگ ما دارد و ارتباطی هم به سنتی یا مدرن بودن افراد جامعه ندارد.

منیژه حکمت بعد از یازده سال از کارگردانی آخرین فیلمش با فیلم «جاده قدیم» در سی‌وششمین دوره جشنواره فیلم فجر حضور پیدا کرده است. فیلمی که در روزهای ابتدایی جشنواره اکران شد و واکنش‌های متفاوتی را به دنبال داشت.

او به ایلنا گفته است: ایده اولیه فیلم از ۱۰سال پیش در ذهن من بود. یک طرح ابتدایی نیز نوشته بودم و می‌خواستم فیلمی درباره خشونت‌های جامعه و تجاوز بسازم زیرا معتقد بودم جامعه به سمتی حرکت می‌کند که ما شاهد رفتارهای به‌شدت خشن در آن هستیم.

این خشونت بعضا از درون پستوی خانه‌ها به سطح جامعه می‌آید. در پژوهش‌هایی که داشتم به این مساله پی بردم که متاسفانه وضعیت بسیار خراب‌تر از آن چیزی است که من تصور می‌کردم. به همین دلیل فیلمنامه‌یی نوشتم و هدف اولم نشان دادن رفتار خشونت‌آمیز در جامعه و خانواده بود. تصمیم داشتم فیلمی بسازم که شبیه آیینه باشد تا ما بتوانیم رفتار خودمان را در آن بررسی کنیم. در تحقیقات برای نگارش فیلمنامه متوجه شدم آنچه دردناک‌تر از تجاوز است، مورد قضاوت قرار گرفتن فردی است که این اتفاق برای او رخ می‌دهد.

او توضیح می‌دهد: شخصیت اصلی فیلم در مرز بین ایستادن و نابود شدن حرکت می‌کند و تا پایان فیلم نمی‌داند که چه رفتاری باید انجام بدهد اما در پایان فیلم متوجه می‌شود برای حل شدن مشکلات باید مقاومت کند و مانند ققنوس از درون خاکستر دوباره بیرون بیاید. ما برای مقابله با خشونت و تجاوز و ناهنجاری‌های دیگر باید با وجود همه نامهربانی‌ها و رفتارهای ناصحیح بایستیم و مقابله کنیم والا جامعه رو به اضمحلال می‌رود و نتیجه آن می‌شود که متاسفانه بسیاری از ناهنجاری‌های اجتماعی برای افراد عادی می‌شود. عادی شدن ناهنجاری برای افراد جامعه نیز بزرگ‌ترین خطر است.

ایستگاه

اسکار اسپانیا برندگانش را شناخت

«کتابفروشی» در مراسم اهدای جوایز گویا، به‌عنوان بهترین فیلم اسپانیایی در سال ۲۰۱۷ انتخاب شد.

به گزارش هالیوود ریپورتر، در مراسم شنبه شب آکادمی فیلم اسپانیا که با اهدای جوایز گویا همراه بود، «کتابفروشی» موفق شد با پیشی گرفتن از فیلم «غول» که ۱۰ جایزه کسب کرد، به‌عنوان بهترین فیلم انتخاب شود. ایزابل کوشت فیلمساز کهنه‌کار اسپانیایی جایزه بهترین کارگردانی را برای «کتابفروشی» دریافت کرد. این فیلم داستان یک زن جوان را روایت می‌کند. این زن با بازی امیلی مورتیمر در این نقش، تلاش دارد تا یک کتابفروشی در دهکده‌یی انگلیسی در کنار دریا را باز نگه دارد. کوشت همچنین برنده جایزه بهترین فیلمنامه اقتباسی برای همین فیلم شد. بیل نیگی و پاتریشیا کلارکسون دیگر بازیگران این فیلم هستند که در انگلیس فیلمبرداری شده است. این فیلم با جشنواره فیلم برلین نخستین اکران جهانی‌اش را تجربه می‌کند.

در حالی که تصور هم می‌شد «غول» دروکننده جوایز شب باشد این فیلم توانست جوایز تکنیکی چون جایزه تدوین، لباس، فیلمبرداری، جلوه‌های تصویری و جوایز موسیقی، فیلمنامه غیراقتباسی، بازیگر نوظهور و چند جایزه دیگر را دریافت کند. این فیلم ساخته آیتور آرگی و جان گارانو داستان واقعی مردی جوان را روایت می‌کند که از بیماری غول‌پیکری رنج می‌برد و توسط برادرش در سراسر اروپا چرخانده و به نمایش گذاشته می‌شود.

پس از جنجال‌هایی که طرفداران حقوق زنان امسال برای این جایزه ایجاد کرده بودند، این جوایز نشان‌دهنده حمایت از جنبش‌های امروزی جهانی بود که برمبنای قدرت بخشیدن به زنان و تساوی جنسیتی درگرفته است. در این مراسم پنه لوپه کروز جایزه بهترین فیلم را در کنار کارلوس سائورا به برنده آن اهدا کردند.

خاویر گوتیرز نیز برای فیلم «نویسنده» به‌عنوان بهترین بازیگر مرد انتخاب شد و جایزه بهترین بازیگر زن را ناتالی پوئیز برای «بگو خداحافظ» دریافت کرد.

جایزه بهترین بازیگر مرد نقش مکمل به دیوید ورداگر برای «تابستان ۱۹۹۳» رسید و جایزه بازیگر زن نقش مکمل به آدلفا کالوو برای «نویسنده» اهدا شد. «تادئو جونز ۲» جایزه بهترین فیلم انیمیشن بلند را از آن خود کرد.

میراث‌نامه

جمع‌آوری داربست‌های عالی‌قاپو بعد از ۱۲سال

با پایان مرمت‌ها و عملیات استحکام‌بخشی، داربست‌های عمارت عالی‌قاپو در میدان نقش جهان اصفهان بعد از ۱۲ سال از ایوان این عمارت تاریخی حذف شد.

در سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۴۸ پروفسور «گوسترمن» ایتالیایی پژوهش‌هایی روی وضعیت سازه‌یی ستون‌های ایوان عالی‌قاپو انجام داد و قرار شد تا اقدامات اجرایی روی ستون‌های این عمارت انجام شود و در نتیجه فوندانسیون‌هایی مطمئن برای اجرا انتخاب شدند، این عملیات در آن زمان حدود پنج سال طول کشید، از سال ۱۳۵۲ تا ۱۳۵۶ «پروفسور گالدیری» از شرکت ایزمئوب، مرمت و استحکام‌بخشی دو ستون از ۱۸ ستون ایوان را در دستور کار قرار داد، همچنین در سال ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۴ نیز رضا منشئی روی ۸ ستون دیگر عملیات استحکام بخشی انجام داد تا سال ۱۳۸۴ که بار دیگر منشئی عملیات مرمت و استحکام‌بخشی دیگر ستون‌ها را آغاز کرد و بعد از ۱۲سال بالاخره داربست‌ها از ایوان عالی‌قاپو حذف شدند. فریبا خطابخش مدیر پایگاه میراث جهانی نقش جهان اصفهان در این زمینه به ایسنا می‌گوید: با پایان مرمت‌ها شب شنبه ۱۴ بهمن داربست‌های ایوان عمارت به‌طور کامل باز شد و اگر نیاز به عملیات اضطراری نباشد، گردشگران نوروزی امسال می‌توانند این عمارت تاریخی را بدون داربست ببینند.

او انجام مرمت ستون‌ها و تزیینات نقاشی دیوار و سقف‌های این عمارت را از دیگر اقدامات پایان یافته در این عمارت تاریخی می‌داند و ادامه می‌دهد: در حال حاضر تنها اقدامات مرمتی مورد نیاز در این عمارت تاریخی، انجام کف‌فرش است که آن و نصب حفاظ‌های گره‌چینی شده احتمالا تا یکی، دو هفته دیگر انجام می‌شود. او با بیان اینکه ایوان عمارت عالی‌قاپو برای امنیت بیشتر گردشگران نیاز به یک حفاظ دیگر نیز دارد، می‌افزاید: برای انجام این کار یک حفاظ شیشه‌یی دیگر کنار حفاظ گره‌چینی شده قرار می‌گیرد. او ادامه می‌دهد: در صورتی که شرایط اضطراری برای عمارت پیش آید، مسلما نیاز به نصب دوباره داربست‌ها در این منطقه هستیم، اما اکنون وضعیت مرمت‌ها به گونه‌یی شده است که فکر نکنم در حال حاضر نیاز به نصب دوباره داربست باشد.

تاریخ نگاری

محاکمه اعضای حزب ملل اسلامی

کشف شبکه یک حزب مسلح مخفی در تهران
معاون دادستان ارتش گفت ۵۵ نفر اعضای این حزب که مسلح بودند دستگیر شدند
دادستانی ارتش برای هشت نفر از دستگیرشدگان تقاضای اعدام کرده است

شانزدهم بهمن ۱۳۴۴ محاکمه ۵۵ نفر از اعضای مخفی حزب ملل اسلامی در دادگاه ارتش آغاز شد.

حزب ملل اسلامی از نخستین گروه‌های مبارز اسلامی با مشی مسلحانه در ایران بود که اوایل دهه ۴۰ فعالیت زیرزمینی خود را آغاز کرد. هدف نهایی این گروه تاسیس حکومت اسلامی بود. این گروه با رهبری و محوریت سیدمحمدکاظم موسوی‌بجنوردی شکل گرفت.

این حزب، برنامه‌های خود را در ۳ مرحله میان‌مدت برنامه‌ریزی کرده بود که به خاطر کشف زودهنگام حزب قبل از اینکه مبادرت به اقدامی بیرونی کند با دستگیری رهبران و اعضای آن از هم پاشیده شد. تعدادی از اعضای این حزب ازجمله عباس آقازمانی(ابوشریف)، احمد احمد و جواد منصوری بعدها گروهی به نام سازمان حزب‌الله را در سال ۱۳۴۶ سازماندهی کردند. ماهنامه«خلق» ارگان این حزب بود. نشان آن پرچمی سرخ با ستاره‌یی هشت پر در دایره‌یی سفید در مرکز آن بود. جذب نیرو در آن به صورت کاملا گزینشی و مخفیانه انجام می‌شد. سلسله مراتب تشکیلات به این ترتیب بود: رهبر حزب، کمیته مرکزی، چند شبکه، هر شبکه دو گروه، هر گروه یک دسته، هر دسته دو شاخه، هر شاخه دو واحد و هر واحد دو مدرسه.

در مهر ۱۳۴۴ پس از دستگیری محمدباقر صنوبری که حامل مقادیر زیادی مدارک از حزب بود و در پی آن دستگیری ۵۵ نفر از اعضا، حزب در عمل انحلال یافت. بجنوردی به اعدام سپس حبس ابد محکوم شد. دیگر اعضای اصلی مانند ابوالقاسم سرحدی‌زاده و محمدجواد حجتی‌کرمانی به حبس‌هایی سنگین محکوم شدند.

محمدعلی جمالیان، محمدتقی شالچی، سیداحمد تقوی، عباس دوزدوزانی، ابوالقاسم سرحدی‌زاده، مرتضی حاجی، محمدکاظم سیفیان، احمد احمد، محمد میرمحمدصادقی و علی نورصادقی ازجمله شناخته شده‌ترین اعضای حزب ملل بودند. محمدکاظم موسوی‌بجنوردی که به همراه اعضای حزب مورد عفو و تخفیف در مجازات قرار گرفتند پس از انقلاب اسلامی نماینده دور اول مجلس شورای اسلامی شد. او سال ۶۲ مرکز دایره‌المعارف اسلامی را تاسیس کرد و هم‌اکنون رییس این مرکز است. موسوی‌بجنوردی در دولت اصلاحات، رییس کتابخانه ملی و مشاور فرهنگی رییس‌جمهور بود.